

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

O

T

SAYI 31
EYLÜL 2015
FİYATI 6 TL
KKTC FİYATI 6.75TL

Tüm zamanların en büyük savaş karşıtı romanlarından

Mezbaha 5'te Kurt Vonnegut,

bizleri Dresden bombardımanı

merkezinde bir zaman yolculuğuna çıkarıyor.

Şampiyonların
Kahvaltısı

METİN OKTAY

1955 yılının sonlarıydı. Metin Galatasaray'a geldiği zaman Gündüz abi beni yanına çağırdı ve "Metin ile seni aynı odada bırakalım Turgay, sen Metin'e hem Galatasaray'ı anlat, hem yüreğine Galatasaraylılık aşkını ver, hem de Metin'le ilgilen" dedi. Böylelikle Metin'le oda arkadaşı olduk.

1956 yılında, Macaristan milli maçı için sahaya çıkacaktık. Milli takımın kazanacağına kimse ihtimal vermiyordu. Metin henüz 20 yaşındaydı ve milli takımdaki ilk maçlarıydı. O maçta fevkalade oynadı ve bir de gol attı.

Birlikte Sovyetler Birliği'ne seyahat etmiştik. O seyahatte çok mutsuzdu. Oya Sarı adında, çok sevdiği bir hanımefendiyle evliydi ve karısına çok âşıktı. Oya Hanım İstanbul'da değil İzmir'de yaşamak istiyordu.

Metin "Sen eğer İzmir'e gitmek istiyorsan git, ben İstanbul'da, Galatasaray'da kalacağım" demiş olmalı ki, çok zaman geçmeden ayrıldılar.

Galatasaray'ın bir galibiyetinden sonra arkadaşlarla yemek yiyorduk. Metin ilerleyen saatlerde kalkacağını söyleyince masadaki arkadaşlar gitmesine karşı çıktı. Çok ısrar etmemize rağmen bizleri dinlemedi ve 'Gitmem lazım' diyerek yanımızdan ayrıldı. Çok geçmeden de köprüden geçerken trafik kazası yaptığı haberi geldi.

Belki o gece ısrarlarımıza dayanamayıp yanımızda kalsaydı, bugün bile aramızda olacaktı.

Futbolcu olmak insan olmaya yetmiyor. Metin çok iyi futbolcuydu ve çok iyi bir insandı! ✿

YEDİUYUYUANLARIN DİLİNDEN (I)

Türkiye'nin tarihi işitilmeyen çığlıkların tarihidir.

Kimse kendisini sevmeyeni sevmek, saymayanı saymak zorunda değil, lâkin insan olana nezaket ve zarafet gerek.

Farklı ve karşıt olana tahammülsüzlük siyasal aymazlığın son kertesidir. Düşman olan karşıt olandır ama her karşıt olan düşman mıdır?

Akla ihtiyacımız var, sağduyuya, kardeşliğe, huzur ve sükuna, demokrasiye ve özgürlüğe, sadece birazcık nefes alabilmek için.

Demokrasi bir ülkede birbirlerini yenen değil, birbirleriyle yenilemeyen zümrelerin uyuşmasıyla derinleşebilir.

Demokrasi önce kelimelerle konuşur, sonra rakamlarla. Sanılanın tam da aksine, aptal olan rakamlara itibar eder, abdal olan kelimelere.

En üst ilke: topluluk değil *toplum*, azınlık değil *yurttaş*, bölge değil *ülke*, hükümet değil *devlet*, ama en önce *insan*, daima *insan*!

Siyaset ve ticaret *önemli* olana itibar eder, ilim ve irfan ise *değerli* olana.

Bir gazetenin tirajı, bir programın raytingi, bir ürünün satış oranı, bir partinin aldığı oy miktarı sadece *nicelik* bildirir, *nitelik* değil.

Siyasette esas olan *iknadır*, hukukta *isbat*, felsefede *hakikat*. İkna (politik gürültü) genellikle isbatı da, hakikati de geçersiz kılar.

Siyaset korkuların dozunu artırma sanatıdır, çünkü halk ya başına gelecek olanın gelmesinden korkar ya eline geçecek olanın geçmemesinden.

- İnsan konuştukça batar mı?

- Elbette, miting kürsüleri yukarılara kuruldukça insan konuşsa da batar, sussa da.

Halk siyasette tutarlılık aramaz, çünkü sadece *karşıt* olanı görebilir, *çelişik* olanı değil.

İnsan önce uyum sağlar, sonra bu hâl alışkanlığa dönüşür, sonra bağımlılığa, sonra esarete, derken insan kendi zindanında ölümü bekler: özgürlüğü.

Şarkta tarih daima bir olağanüstü hal (acil durum) tarihidir, iktidarların nezaket ve letafetten mahrum oluşunun asıl nedeni budur.

Yenilgiler ve yoksunluklar toplumlarda önce mağduriyet, sonra hınç duygusu uyandırır; bizde hamaset ve siyasetin temeli işte bu hınç duygusudur.

Siyasette istişare etmek aynada sadece kendini seyretmek, dağın zirvesinde sadece kendi sesinin yankısını duymak değildir. Önce tevazu.

İnsanın *tapınma* ihtiyacını kişisel otoriteler aracılığıyla karşılaması ve hep bir baba (lider) araması ne acınası bir yazgıdır.

Doğu'da üç varlık *şerik* (ortak) kabul etmez:

1. Tanrı
2. Lider
3. Koca

Güçlü kişilikler (lider, reis, şef, şeyh, hoca, koca) çevrelerinde farklı bir iradenin, yani haysiyetin varlığına tahammül edemez ezer; zayıf kişilikler ise ancak üstlerini memnun ederlerse güvende olacaklarını vehmederler, böylece emniyete kavuşurken haysiyetten olurlar.

Lidere tapınma zavallılığı -putperestliği de karakterize eden- soyutlama yeteneksizliğinin göstergesidir. Tek becerileri kula kul olmak!

Batıda lider yok, zira lider kurtarılmaya düşkün toplumların ürünü. Bizde sadece iki lider var, zira kurtarılmayı bekleyen iki toplum var.

Devleti insanileştirmek varken hâlâ tanrılaştırmaya çalışmak kadim putperestliğin tezahürü, boyun eğme-eğdirme alışkanlığı, bir zavallılık.

Gerekçesi ne olursa olsun güçsüze karşı güçlünün sazını çalmak namussuz sayılmak için yeterlidir.

La Mort de Marat (Jacques-Louis David)

- Göbeğini kaşıyanlar, bidon kafalılar, çapulcular, ırgatlar...
- Kim bunlar?
- Ötekiler
- Ötekiler kim?
- Biz
- Siz kimsiniz?
- Halk

Ömrüm "memleket yıkılıyor" teranesini dinlemekle geçti, memleket filan yıkılmadı ama nedense yıkılan hep memleketin çocukları oldu.

Daima başkalarınca onaylanma (*uyum*) isteği ahmaklık, aşırı yadsınma (*çatışma*) isteği ise hastalık belirtisidir.

Anlamak kendini ötekinin yerine koymak demek. Ne ki o yer ötekinde değil sende, gönlünde. Anlamak işte o yeri kendi gönlünde bulmak demek.

Kalabalıkların yaptığını yapmak istemiyorsan, kalabalıkların yap(a)madığını yap, hiç değilse biraz kendine vakit ayır, oku ve düşün!

Yığın psikolojisi aldatıcıdır; gevezelikten uzak durup kendini yetiştirmeye bak!

Her şeyin en iyisini yaptığına inanan siyasetçilerden de, her şeyin en doğrusunu bildiğini sanan entelektüllerden de uzak dur!

Gerekirse dünyadan vazgeç, ama asla kendinden vazgeçme! ✨

Hikayenin sizi nerede yakalayacağını bilemezsiniz. Mardin’de öldürülen Uğur Kaymaz’ın davasını Eskişehir’de izlerken, karşıma Ankara’da tanıştığım Alaaddin’in fotoğrafı çıkmasa, ben de bilmezdim. Bu dersin özeti şuydu, “Şehid Namırın” ve “Şehitler ölmez” aynı dağın kaynağından çıkar.

SERHILDAN JİYANE

Tesbih taneleri birbirini iterken, elindeki telsiz seslenen sivilin haklı gururu kulağıma doldurdu: “Evet, dışarda bekliyorlar.” Eskişehir soğukunda, mahkemeye varmak için iki araç değiştirip gözetim altına alınmamış ve yine de adliyenin bile içine girememiş üç muhabir için bundan büyük yenilgi yoktu. Sonuçta nedir? Muhabirlik bir yenilgiler müessesidir.

Uğur Kaymaz davasının ilk duruşmasını Eskişehir’e atmışlardı. 12 Eylül âdeti, alengirli duruşmalar hep uzak şehirlerde olur. Bu sayede daha önce görmediğiniz şehirlerin evvela adliyesiyle tanışsınız. Bir otobüse doluşarak gece boyunca yol almak, sabaha karşı varılan duraklarda çay üstüne çay içip araya bir tost sıkıştırmak, değişen iklimler içinde değişmeyen kurumlara, mesela devletin ne kadar yeknesak bir uzlaşmazlığa sahip olduğuna şahitlik etmek, bu davaların rutinleri arasındadır.

Bu sefer farklı bir yöntem izlemiştik. Eskişehir-Ankara arası üç saattir ve trenler o zamanlar yavaş ve tatlıydı. Bir çocuğun şaibeli ölümünün haberlerde yer bulmayacağına yemin edebilecek haber müdürüm gerçekçi bir soru sormuştu: “Sence bu haber gazetelere girecek mi?”

Yılın 2005 olması önemli mi? 2005’te Alaska Türkiye’nin doğusundan daha yakındı.

Bir gece önce Eskişehir’e “yurtsever gençlikten bir arkadaşın” yani Erkan’ın evine inmiştik. Birbirlerine “Ekip” diye seslenen Dicle Haberi Ajansı muhabiri Sertaç ve Yusuf, ve Anka Ajansı muhabiri ben o gece boyunca Uğur Kaymaz’ın nasıl öldürüldüğü üzerine kafa yorduk. Bizi şaşırtan 13 yaşındaki bir çocuğu bulan ölüm değildi. Ölümün yaş tanımadığını anlayacak kadar hayattan yaş almıştık. Bu sefer, yıllar sonra ilk kez bu sefer, bir çocuk ölmüş ve sesi Ankara’dan, belki İstanbul’dan duyulmuştu.

“Ekip” dedi Sertaç, “haberi mutlaka yazmamız lazım ama adliye nasıl gireriz?” Erkan “O iş biraz zor abi, dünden beri hazırlık yapıyorlar” diye önünü kesti. Nihayet, sabaha karşı adliye girmek ihtimalimizin pek zayıf olduğuna hükmetmiş, nasılsa davayı izleyen avukatların bize bilgi vereceği ihtimaliyle teselli olmuştuk.

Öyle de oldu. Avukatların Diyarbakır’dan geleni ve Diyarbakır İHD Başkanı olanı, Selahattin, çıkışta sivil polislerin gölgesinde bekleyen biz üç muhabire “Fotoğrafın çocukken çekildiğini ve Uğur Kaymaz’ın daha büyük olduğunu iddia ediyorlar” dedi. Yerel muhabirler davaya girmenin verdiği huzurla İHD’li avukatların basın açıklamasını teğet geçip bürolarına yolladılar.

Ben ve Ekip küçük bir çocuğun aslında küçük olmadığını söyleyen iddia makamı ve iddia makamına derdini nasıl anlatsın bilemeyen avukatların sıkıntısı arasında kaldık. “Çay içelim” dedi Sertaç ve ekledi; “Hakkari’de asitle öldürülenler bulunmuş Ekip”.

O vakitler de zaman zaman kaybolan, tamamen kaybolan, bir daha ne ölüsünden ne dirisinden haber alınamayan insanlar vardı. Harita üzerinden silinmiş,

dünyaya hiç gelmemiş gibi yokoluyorlar, arkalarında bir kemik parçası bile bırakmıyorlardı.

“Kimmiş” diye başımı uzattım.

1999 sömestrinde Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi avlusuna dönen öğrencileri Ortahçe’ye karakol kurmuş polisler karşıladı. Onlarla sınav dönemlerinde burun buruna yaşamak rutindi ama bu sefer Öcalan yakalanmıştı, kendiliğinden netameli günlerdeydik.

Arka arkaya yurtlara ve evlere yapılan baskınlar, Kürt öğrencilerin peşpeşe tutuklanması, çatışma haberleri artık vaka-ı adiyeydi. Üzerinde “Biji” yazan ne varsa itinayla temizlendi ve Newroz’a kadar sürecektir yeni bir gerilim başladı.

Mart başında yurtsever öğrenciler Ortahçe’de bir basın açıklaması yapmaya karar verdiler. Artık aşağı yukarı kimlerin gözetim altına alınacağını, kimlerin gideceğini, kimlerin dönmeyeceğini kestirmiştik. Biri hariç: Alaaddin.

Öğrenci güvenlik birimlerinin “Okulu bizden önce sen açıyorsun” diye dalga geçtiği Kütüphanecilik Bölümü öğrencisi Alaaddin Mardin’liydi. Gereksiz konuşmazdı ve çoğunlukla da gerekmezdi. Saat 5’te uyanır, kaldığı yurttan Gündem Gazetesi’nin o zamanlar Mithatpaşa Caddesi üzerinde bulunan ofisine yürüyerek gider, Dışkapı Hattı’na kadar dağıtacağı gazeteleri çantasına koyar, yine yürüyerek dağıtımını bitirirdi. Saat 8 buçukta, işi bitince okula gelir, kütüphaneye girer ve okumaya başlardı.

Bütün hayatı bundan ibaretti. Eylemlerde, toplu çıkışlarda, basın açıklamalarında hep bulunan, hiç görünmeyen Alaaddin. 98 Newroz’unda bana gelip “Gazete dağıtımını bir süre sen yapar mısın, memlekete gitmem lazım” demeseydi ve onunla bir gün geçirmeseydim, bu kadarını da bilmezdim.

Basın açıklamasının saati yaklaştıkça kalkanlardan oluşan çember de daraldı.

Açıklama neredeyse bitmişken, bir polis –sanırım dayanmadığı için- copla rastgele vurmaya başladı. Herkesin kollarını kafasına siper ettiği o dakikada hiç beklenmedik bir şey oldu. Alaaddin, en geride bulunduğu yerden uçarak, evet uçarak çünkü bir anda 3 basamak atlaması gerekti- polisin yüzüne bir tekme attı. Polis yere devrildi, bu hamleyle geri çekildi, ortalık karıştı ve kıyamet oldu. Bu hakikaten akıdışı bir gelişmeydi. Mukavemet gösterilir ama hiç bu kadar açıktan, bu kadar hırsla vurulmazdı.

Yeniden toparlanıp toplu çıkış kararı aldığımızda Alaaddin yoktu. Bir daha hiç gelmedi.

1999’da izini kaybettiğim Alaaddin, 2005’te bir haberin fotoğrafı olarak karşımda duruyordu. Cesedi tanınmayacak haldeymiş de, her nasılsa ağabeyi teşhis etmiş. İnsan bazen sevdiğini bir kırık dişten tanır.

Uğur Kaymaz davasının yeniden yargılanma talebi 2015’te yeniden reddedildi. 2009’da Silopi’de BOTAŞ kuyuları asit kuyusu olarak kullanıldığı gerekçesiyle açıldı, “bir anda ortadan kaybolmak” diye bir şeyin insanlık için sadece acıdan ibaret olduğu bir kez daha teyit edildi.

2013 yazında Alaaddin’in öldürüldüğü topraklardan geçerek Hakkari’ye döndüm. Aşağı yukarı tespit edilen hayali mezarları ziyaret ettim. Dört torununu, iki oğlunu, gelinini kaybetmiş Sümbül Hanım’ın evinde biteviye tekrarladığı, “Askerde ölene yazık değil mi?” sorusunun yorgunluğuyla oturdum. Oğlunu Hozat Karakolu’nda askerlik yaparken kaybetmiş Nurhan Baş’ın “Ölüm nereden gelirse gelsin can yakıyor” diye başladığı hikayesini dinledim. Hiç birşey demedim.

Benim yerimde Hakkari’nin bağrında eriyen Alaaddin olsa, “Serhildan jiyane”* derdi.

*Yaşamak başkaldırmaktır.

12 Eylül âdeti, alengirli duruşmalar hep uzak şehirlerde olur. Bu sayede daha önce görmediğiniz şehirlerin evvela adliyesiyle tanışsınız.

“HAYATSIZ GENÇLER, ÖLÜMSÜZ ŞEHİTLER”

Savaşın ilk şehitleri akıl, vicdan ve gerçektir.
[AESCHYLUS, M.Ö. 525 – M.Ö. 456]

Tüm savaşları dövüşemeyecek kadar korkak olan ve kişisel çıkar uğruna gençleri cepheye süren hırsız moruklar çıkarır.
[EMMA GOLDMAN, 1869-1940]

Savaşla ilgilenmiyor olabilirsiniz,
ama savaş sizinle ilgileniyor.
[LEV TROÇKİ, 1879-1940]

Tüm savaşlar iç savaştır, çünkü tüm insanlar kardeşler.
[FRANÇOIS FENELON, 1651-1715]

Recip Beycur, 22 yaşındaydı, asker, tezkere almasına 5 ay kalmış... 20 Ağustos günü Siirt-Pervari yolunda, PKK'nın kurduğu pusuda, 7 arkadaşıyla birlikte şehit oldu. Genç adamın cenazesi gasilhaneye kaldırılmış. Ve... birden bir telefon sesi, Recep'in cebindeki telefon çalıyor. Bir arkadaşı alıp bakıyor, telefonun ekranında “Annem” yazılı. Asker, telefonu açamıyor, ne diyecek, söz bitmiş, simsiyah keder, yakıcı bir kahır her yeri kaplamış, dünya kararmış, sözün bir anlamı kalmamış, ne diyecek? Telefonu bir diğer askere uzatıyor: “Annem”... Tüm dünya, tüm insanlık, tüm canlılar, melekler toplansa, “Anne”ye söylenecek bir cümle, bir tek kelime yok. Gencecik askerler, Recep'in cenazesi başında, ısrarla çalan telefonu elde ele verirken ağlıyorlar. Nihayet komutan alıyor, ekrana bakıyor, “Annem”, açamıyor, öyle duruyor, kainat çökmüş, hayat bitmiş, mefluç, müflis, biçare gençler, gözyaşları içinde, ne bir selam, ne bir ses, ne bir nefes...

TELEFON SİZE, SİZİ ARIYORLAR

O telefonu başbakana verelim. “Alo, hanımefendi, evladınızı feda ettik!” [1 Ağustos, 2015] diyecek besbelli.

Cumhurbaşkanı “Oğlunuz şehit oldu, ne mutlu size...” [16 Ağustos] diyecek. Enerji bakanı “Ben de şehit olmayı planlıyordum, fakat nasip işte...” [19 Ağustos] diyecek.

BARİŞİ SÜRDÜREMİYEN, CANI KORUYAMAYANLARIN SİYASİ BAŞARISI

Siyasi sorumluluğun ilk şartı, barışı korumak, sürdürmektir. Barış bozulduğunda, kan döküldüğünde siyasi iktidar hiçbir mesuliyet kabul etmeksizin, üstelik esip gürleyerek, “Şehidin ailesine ne mutlu” diyerek vaziyeti idare edemez. Ekonomik dengeyi, asayiş, kültürel, bilimsel ilerlemeyi temin edemeyen... Silah sevk eden, kan döken, gencecik çocukların ölümüne seyirci kalan bir kadro, siyasi itibarını, meşruiyetini, varlığını koruyamaz.

BUNLAR ŞEHİT, ONLAR TERÖRİST

Öldürülenlere “şehit” diyerek, sorumluluğu

üstünüzden atamazsınız.

“Şehitler ölmez” sözünün de yeri burası değil. “Vatan sağ olsun” diyerek, vatandaşın ölümünü kutlayamazsınız.

“Vatan sağ olsun” cümlesi, ikide bir çiğneyebileceğiniz şekerli sakız değildir.

Devlet, gençlerin bir kısmına “şehit”, bir kısmına “terörist” diyerek kendini mesuliyetten kurtarabilir mi? Annesi, Recep Beycur'u bir ömür arayacak. Rüyalarında, hayallerinde arayacak. Siz ise “Ailesine ne mutlu, ben de şehit olsaydım, evlatlar feda olsun...” gibi vahşi klişelerle şipşak cenazeyi örtüp gidecek ve Recep Beycur'u sonsuza dek unutacaksınız.

Şehit olmasa, zaten hiç umursamayacaktınız. 45 günde ölüp yiten 55 çocuğu bir daha asla hatırlamayacaksınız.

“Şehit” diye mühürleyip postaladığınız bu çocuklardan geriye kalan derin ıstırapı, siyasi avantaja çevirme planınız ise tutmayacak. Çünkü insanlar artık savaşın ilkelik olduğunu biliyorlar. Yurttaşlarını savaştan koruyamayan “yetkililerin” liyakatsiz, kibirli, gaddar ve riyakar olduğunu biliyorlar. Türkiye üzerinde oyun oynayan şu, bu, öteki değil, sizsiniz, biliyorlar.

TERÖRİSTLER UZAYDAN MI GELİYOR?

17 yaşında bir çocuk, gövdesine bomba bağlayıp insanların arasına daldığında da...

19 yaşında bir genç dağa çıkıp eline silah aldığında da...

“Terörist” deyip geçemezsiniz.

Onu şeytan, vampir, iblis ilan edip lanetleyerek kendinizi temize çıkaramazsınız.

Bütün suçu tek başına o gence yükleyemezsiniz.

İyi bir okul, seviyeli bir eğitim - öğrenim, makul bir gelir, onurlu yaşama koşulları, nezih bir çevre... sunmadığınız çocuklar...

Uyuşturucu müptelası olduklarında, terörün ağına düştüklerinde, yollarını şaşırdıklarında...

Kendi yetersizliğini, suçunuzu, ihanetinizi tümüyle onun üstüne yıkamazsınız.

Onu “vatana ihanet”le suçlayarak, “vatandaşa ihanet” ettiğinizi gözden gizleyemezsiniz.

ALL THE KING'S MEN

İş hayatı, eğitim, seyahat, çocuk yetiştirme... hayatta yürüdüğümüz tüm yolların belli uğrakları, şablonları, klişeleri vardır. Tecrübeler veya kurmaca metinler bize bu süreçleri anlatır. Misal, aşk'ın bir seyri vardır. İlk görüş, ilk buluşma, ilk öpücük... İktidar yolunun da durakları bellidir. Robert Penn Warren'ın Pulitzer Ödüllü “İktidar Çamuru” adlı romanı; dürüst ve iyi niyetli bir adam olan Willie Stark'ın, siyasette yükselirken yaptığı kritik hataları ve bulaştığı rezaletleri, ardından sapıtıp kudurmasını anlatır. Bu romandan uyarlanan 1949 yapımı All the King's Men adlı film [2006'da yeniden çekilmiştir] meşhurdur.

İKTİDAR YOLUNUN UĞRAKLARI

Bugün, Türkiye'de yaşadığımız olaylar; aslında romanlarda, hikayelerde, filmlerde defalarca anlatıldı: İnsanların düşünmeyi bırakıp rasyonalizasyona başlamaları... Lidere tapınma... Yalanı, hırsızlığı ve cinayeti “büyük dava” uğruna mümkün, hatta zorunlu ve giderek “kutsal vazifenin bir

gereği” olarak görme...

Psikolojinin bozulması...

Barış yanlılarını korkaklık, cahillikle, “dış güçlerin” kuklası yahut ajanı olmakla suçlama...

Kendini her konuda haklı, her bakımdan üstün ve her şeyin hakimi zannetme...

Ve sonra da cartayı çekip gitme.

SARAYDAKİ HESAP, SAVAŞ MEYDANINA UYMAZ

Savaş da tarihten [tecrübelerimizden] ve kurmaca eserlerden bildiğimiz bir vakadır.

Cinayet, işkence, sürgün, tecavüz, yağma, yangın, yıkım, keder, korku ve delilik ihtiva eder.

Silahlar konuşmaya başlamadan önce, muktedirler “yüce dava”larına dair sert sözler sarf ederler.

“Kinimizi unutmayacağız” derler mesela. Sanki marifetmiş gibi.

Gaddarlığı yüceltir, nefreti körükler, düşmanlığı yayarlar.

“Ona acımayacağız, buna hesap soracağız, şuna haddini bildireceğiz, ötekini haklayacağız, berikini şutlayacağız, filanca gününü göreceğiz, falanca cezasını çekecek...” gibi iftira, yemin ve tehdit karışımı bir yığın laf söylerler.

Derken aşırı, yoğun, korlanmış sözler... gerilime, öfkeye, korkuya, kutuplaşmaya sebep olur.

Ara ki sakın, ılımlı, normal insan bulasın.

İşte, milletvekilleri, danışmanlar “İki silahım var, üç silahım var!” diye konuşuyorlar.

Neden mi? Çünkü yobazlar, kendilerini her zaman, hep bir savaşın içinde görürler.

Sözüm ona düşman... Daha büyük düşman... Tüm dünyanın, tüm tarihin düşmanlıkları karşısında, canını dişine takmış mücadele vermektedirler. Ve... bu saçmalıkların ortasında, nihayet birileri tetiği çeker ve savaş başlar. Tarih boyunca hiçbir savaş planlandığı gibi gitmemiştir.

“Evdeki hesap çarşıya uymaz” denir.

Saraydaki hesap, savaş meydanına hiç uymaz.

Öfkeyi sahicilik, kibri asalet, yalakalığı sadakat, demagojiyi entelektüellik sanıyoruz.

MUKADDESAT DEMAGOJİSİ

OECD'nin 65 ülke arasında yaptığı bir araştırmaya göre, Türkler, kendi dilinde yazılan metinleri anlamada 43. sırada. Bu ne demek biliyor musunuz?

Biz, kelimelerin çağrışımlarıyla yönümüzü buluyoruz.

Cümleleri, metinleri algılamıyor, ana fikri yakalayamıyoruz. Ses tonundan, vurgudan, söze eşlik eden beden dilinden sonuca varıyoruz.

Öfkeyi sahicilik, kibri asalet, yalakalığı sadakat, demagojiyi entelektüellik sanıyoruz.

Muazzam, büyüklük kelimeler... [Allah, şehit, peygamber, ümmet...]

Bozuk ve bozucu cümleler içinde kullanılsa bile, söyleyene boyun eğiyoruz.

Teröristlerin “Özgürlük, mücadele, ideal, bağımsızlık...” sözlerine... Patronların “Terfi, prim, aileyiz...” sözlerine...

CEYLANPINAR'DA HER YAZ

Bazı yollara girmemelisin. Eskiden haritalarda "Burada ejderhalar var!" yazardı. Artık yazmıyor. Ama yazmaması, ejderha olmadığı anlamına gelmez. (FARGO)

Reklamlara, uyuşturucu satıcılarına, medyaya çocuklar gibi inanıyor, kanıyoruz. Anlamadığımız dilimizi, haliyle konuşmuyoruz da. Peki... Recep Beycur'un annesine bu bozuk Türkçeyle ne diyeceğiz? Tüm bu şehit gençlerin... annelerine, babalarına, eşlerine, çocuklarına, sevgililerine, arkadaşlarına, bu Türkçeyle, okunmayan, anlaşılmayan dilimizle ne diyeceğiz? "Osmanlı'nın azametini yeniden inşa ediyoruz" mu diyeceğiz?

"Ne mutlu size ki oğlunuz şehit oldu" dediniz ve onlar da size "Katil!" dedi! [16 Ağustos, Kırıkkale.] Bunun anlamı şudur:

HALKIMIZ, MUKTEDİRLERE "KATİL" DERKEN NEYİ KASTEDİYOR?

"Siz sorumlu davranmıyorsunuz. Siz, evlatlarımızı koruyamıyorsunuz. Onların canını size emanet ettik, emaneti taşıyamadınız. Siz bu gencecik yavruların öldürülmesini siyasi çıkar için kullanmayı deniyorsunuz. Bizim, Allah'tan başka kimsemiz yoktur. Görünen o ki siz, bizim dostumuz değilsiniz. Bu milleti sevmiyorsunuz. Kendi çocuklarınızı lüks içinde yaşatırken, bizim yavrularımızın canını hiçe sayıyorsunuz. Utanmanız yok. Yaptığınız, elinize silah alıp çocuklarımızı vurmaktan farksız. Biz yalnızca evlatlarımızın mürüvvetini görmek istiyoruz. Vademiz dolunca, onlar bizi ahirete uğurlasın istiyoruz. Normal bir hayatımız olsun, hepsi bu. Siz ise bize çocuklarımızı, canımızdan aziz yavrularımızı kendi ellerimizle tabuta koyup taşımamın, toprağa vermenin kahrını tattırdınız. Bu, vicdansızlıktır. Bu, kifayetsizliktir. Zulümdür. Bizim ailemize, kuş yuvası, bir hırka bir lokma huzurumuza kast ettiniz. Ne istifa ediyorsunuz, ne çatışmayı durduruyorsunuz, ne de uzlaşma sağlayıp koalisyon kuruyorsunuz. Dünyanın en zengin 50 ülkesinden 30'u koalisyonla yönetiliyor. Fakat siz tek başına iktidar olmak için, bizi kendi çocuklarımızın cenazesinde bile kandırmaya çalışıyorsunuz. Güya "Millî irade"yi yüceltiyorsunuz, fakat seçim sonucunu beğenmeyince, "erken seçim" diyorsunuz. Siyasi zaferi, toplumsal barıştan üstün tutuyorsunuz. İktidarınıza razı etmek için, bize yavrularımızın ölümünü gösteriyorsunuz. Reislik, başkanlık, ilahlık taşıyorsunuz. Üç günlük dünya için... Üç kuruşluk menfaat için... Allah'ın adını kullanarak... Peygamberin adını kullanarak... Tertemiz inancımızı sömürerek bize yalanlar söylüyorsunuz. Görüyoruz. Anlıyoruz. Biliyoruz. Bizim istediğimiz eşitlik, hukuktur, demokrasidir. Siz hukuktan kaçırıyorsunuz. Eşitliğe rıza göstermiyorsunuz. Demokrasiyi kötülüyorsunuz. Suçunuzu gizlemeye, saltanatınızı sürdürmeye bakıyorsunuz. Bu kara gözlü, gencecik, yoksul çocuklar; sizin hırsınızın, korkaklığınızın, yalanlarınızın kurbanı oldular. Vatan, elbette sağ olsun. Fakat bize bu acıyı yaşatanların cehenneme kadar yolu var. Evladımızın düğününe çağıracağımız kişileri, cenazesine çağırıyoruz. İki cihanda yüzünüz gülmesin. Bu milleti kahrettiniz. Allah da sizi kahretsin! Hepiniz!"

Kızım Sara bir gün bir harita getirip önüme koydu. - Baba, biz neredeyiz?

Parmağımı İstanbul'un üstüne koydum: "Buradayız kızım."

-Peki, Ceylanpınar nerede? Önceki yaz "Baba, daha gelmedik mi?" diye sormaktan helak olduğu o yoldan parmağımı gezdirerek aşağı indim. Sınır çizgisine gelince durdum. "Bak kızım," dedim. "Türkiye toprakları burada bitiyor, Ceylanpınar da bu sınırdadır."

- Yani toprak mı bitiyor?
- Yok, orada Suriyeliler yaşıyor. Araplar yani."

Peki sen de Arap değil misin, sen niye orada yaşıyorsun?

- Çünkü ben bu tarafta doğdum.
- Peki annenle neden Kürtçe konuşuyorsun?
"Çünkü annem Kürt." dedim. Bir çocuğun anlamakta zorlanacağı ne kadar çok özelliğim varmış.
- Kürt nedir baba?
- Kızım, Türkler karda yürürken kart kurt..." tabii ki devamını getirip böyle bir espriyle çocuğun mizah duygusunu köreltmek istemedim. Fakat, Kürtlerin ne olduğu sorunsalına bu mizah yüklü cevabı veren Cumhuriyet aydınını düşündüm. O da bir çocuğu başından savmak için uydurmuştur herhalde dedim.

O yaz, haritada gösterdiğim yolu takip ederek Ceylanpınar'a gittik. Vardığımız ilk gecesi, ikiye doğru top ve silah sesleri duyulmaya başladı. Git gide çoğaldı. Bir ara bizim sokağa dayandılar sandım. Sara sıçradı yerinden "bu sesler ne baba?" diye sordu. Havai fişek kızım, dedim. İlerilerde düğün var, eğlence olsun diye... Günler boyunca kesilmedi sesler.

Birkaç gün sonra sakın bir gece geçirdik. Silah sesi yoktu. Dama çıktık. Gökyüzü yıldız deryası. "Baba, ejderhalar gerçek midir?" Kayan yıldızları saydık. Kâinat kanunlarında hiçbir değişiklik olmamıştı, birçok şehre bomba yağmıştı, boşaltılmıştı; fakat kâinatın umurunda değildi.

"Buralarda bazı geceler onları görebilirsin,

dedim, şuradan şehrin üzerine inerler. Sonra biz yükselen dumanları görürüz.

Sara bir yaz daha büyüdü. Çantasında şeker ve oyuncak taşıyan çocuklar öldürüldü.

Elindeki kılıcı "Allahu Ekber" diyerek bir adamın boynuna indirdiği bir video gördü. "Baba namaza başlarken söylenmiyor mu, insan öldürürken de mi söyleniyor?"

Ben hiç izlemedim o görüntüleri, ama Sara yedi yaşında, açık bıraktığım bir haber sitesinden izlemiş. Kaldırdım bilgisayarı, 'yanlış anlamışsındır,' dedim.

Söyleyecek başka bir şeyim yoktu. Benim hiçbir soruya cevap veremediğimi düşündü. Kaşlarını çattı. Bu yaz da Ceylanpınar'daydık. Biz oradayken iki polis evlerinde vuruldu. Bir polisten nefret etmek için binlerce sebep bulabilirsin. Sevmek içinse bir kez yardımına koşması yeterli. Çocuklar böyle yapar.

"Baba, 'küçük hanım şu kutuyu açar mısın,' diyen polis mi ölmüş?" "Çevirme yapan polislerden bahsediyordu. Oldukça nazik davranmışlardı bize. Hayatını tehlikeye atacak birilerine benzemiyorduk çünkü. Sara, bu soruyu sorduğunda ceylanları izliyorduk. Bir sürü ceylan vardı hâlâ orada. Tellerin ardından izlersin onları, yaklaşamazsın. Bakıcıları söylemişti, korkunca hastalanıp ölüyorlarmış. Her zaman tedirgindirler. Etraflarına bakmadan iki yudum su içemezler.

"Evet" desem, kafasındaki ölüm sahnesi gerçeğe dönüşecekti. Kitabındaki iyiliksever, temiz yüzlü polis; ince bacakları üstünde titreyerek otlanan ceylanlar kana bulanacaktı. Bir ejderha dalışa geçip ne var ne yok dağıtacaktı. Hayır, dedim. Gülümsedi.

"Aslında bunların hepsi birer kurgu" demek isterdim. "Babanın memleketi cennet gibidir, insanlar mutludur, burada ejderhalar bulunmaz." demek isterdim. Ama Sara artık sekiz yaşında. Her şeyi gördü. Yalanlarıma da daha fazla inanıyormuş gibi yapacağını sanmıyorum. Belki de ona anlatmalıyım. Sorduğu bu soruların cevabını bilmediğimi belki de ona söylemeliyim.

GARİP

Yetiştirme yurdunda büyüdü, devlet parasız yatılıda okudu, memur olup daha önce adını hiç duymadığı bir şehre atandı. Sessiz, içine kapanık ve çalışkan bir adamdı. Kaldığı lojmandan çalıştığı devlet dairesine, daireden de lojmana gidip gelmekten başka bir şey yapmadığı için yeni şehrine alışması uzun sürmedi. Sabahları daireye geldiğinde herkese selam verir, akşam çıkarken de "hayırlı akşamlar" der, çıkardı. Bunun dışında sesini duyan pek olmazdı.

İsmiyle müsemma biriydi. Garip'ti.

İnsanlar ona Garip derdi ama asıl o insanları garip bulurdu. Herkes bir yerlere yetişme telaşı içinde, herkes bilmediği bir sona doğru yaklaşmak adına oradan oraya koşturuyordu. Anlam veremezdi onların bu hallerine. Her şey pazarlığa dayalı bir düzene göre işliyordu. Ona göre insanların birbiriyle kurduğu tüm ilişkiler pazarlığa tabiydi. Ve Garip pazarlık yapmasını hiç beceremezdi. Okuduğu okullar hayatı değil, sınavları öğretti ona. Cevap şıklarını seçti, kutucukları itinayla doldurdu. Cevabını bilmediklerini boş bıraktı. Her şey bitip mezun olduğunda hayat önüne boş bir kâğıt koydu. Boş sayfayı karşısında görünce afalladı. Nasıl dolduracağını bilemedi. Ortada ne soru vardı ne de cevap şıkları.

"Şehre lunapark açılıyormuş."

Uzun süre dairede tek konuşulan konu bu oldu. Tüm zamanlarını devlet grisinin içinde geçiren insanların gökkuşağı oldu bu haber. Garip ise pek ilgilenmedi bu haberle. Hatta açılış günü mesai arkadaşlarının ısrarı olmasa gitmeyi bile düşünmüyordu. Sırf bu ısrarlar uzamasın diye gitmeye ikna oldu. Mesai bitimi hep beraber gittiler lunaparka. Sanki tüm şehir oraya akın etmişçesine kalabalıktı. Garip alışık değildi böyle bir kalabalığa. Beraber geldiği arkadaşlarını içeride kaybetti. İnsanlar çarpışan arabalardan dönme dolaba, atlıkarıncadan gondola, balerinden tırıtla koşturup duruyordu. Hepsinin önünde uzayan kuyruklar vardı. Garip kravatını gevşetti, kalabalığın arasından sıyrılıp lojmana gidebilmek için kapiya doğru yöneldi. İnsanlar lunaparka gelmeye devam ediyordu. Kapiya ulaşamadı Garip. Yoğun bir kalabalığın arasında kaldı. Kalabalık birden alkışlamaya başladı. Onların baktığı yöne doğru çevirdi kafasını. Sahneye bir palyaço çıkmış ve elindeki topları çevirmeye başlamıştı. Garip palyaço değil, kalabalığı izledi. Kimse gözlerini alamıyordu palyaçodan. Palyaço topları bıraktı, selamını verdi. Yine büyük bir alkış koptu kalabalıktan. Uzun çubuklar ve tabakları aldı bu sefer eline palyaço. Çubukların ucunda çevirmeye başladı tabakları. İnsanlar da ağız açık bir şekilde izlemeye devam etti onu. Garip güldü onların bu haline. Gitmek için kapiya doğru yöneldiği an gördü onu. Kısacık saçları, gecenin karanlığını taşıyan gözleri ve kurak topraklara yağmurlar yağdıran bir gülüşü vardı. Sanki bu dünyadan değilmiş gibiydi. Etrafında olan biteni bırakmış sadece kızı izliyordu Garip. Kız bir ara gözlerini Garip'in gözlerine, gülüşünü de Garip'in avuçlarına bıraktı. Yağmurlar yağdı avuçlarına. Sırlıklam oldu elleri. Baş döndü, gözleri karardı. Dipsiz bir kuyuya düşüyormuş gibi hissetti kendini. Ruhunun eksik olan parçasını gördü ona bakarken. Garip gözlerini kapatıp açana kadar kızı kaybetti. Başka kafalar girmişti aralarına. Coşkuyla alkışlayan eller girmişti. Sıyrıldı aralarından. Kızın olduğu yere doğru gitti ama yoktu orada. Tek tek tüm yüzlere baktı. Lunaparkın her köşesinde ruhunun eksik parçasını aradı ama bulamadı. "Bana gülümsedi" diye geçirdi içinden.

Güzel rüyaların en boktan yanı uyanmaktır.

**Güzel rüyaların
en boktan yanı
uyanmaktır.**

Fotoğraf: Burak Yerlikaya

Ertesi gün daireye geldiğinde kimseye selam vermedi. Geçti masasına oturdu. Zaten sessiz bir adamdı ama şimdi bir de dalıp dalıp gidiyordu uzaklara. O kızı düşünmekten önündeki dosyalarla bile ilgilenemedi. Mesai bitimi koşturarak lunaparka gitti. Yine dün geceyi aratmayacak bir kalabalık vardı içerde. Etrafa bakındı ama hiçbir yerde onu göremeyince geçti sahnenin önüne ve beklemeye başladı. "Bana gülümsedi" diye geçirdi içinden. "Muhakkak gelecektir." Gelmedi. Ne o gece, ne de ertesi gece. O kız gelmedi ama Garip onu beklemekten vazgeçmedi. Her gece palyaço sahneye çıktığında en öndeki yerini alıyor ve sırtını sahneye dönüp dikkatli bir şekilde kalabalığı inceliyordu. Pek uzun olmadığı için bulunduğu yerden tüm yüzleri görebilmesi imkânsızdı. Parmak uçlarında yükselip arkalara doğru bakmaya çalışırken muhabbet kuşunu andırıyordu. Umursamadı. Kalabalığın arasında dolaşp tüm yüzlere yakından bakmaya çalıştı. Hırsız zanneden oldu, manyak zanneden oldu, hatta bir keresinde yumruk bile yedi. Umursamadı. Her gece lunapark boşalana kadar bekledi. Bir gece lunapark boşaldıktan sonra palyaçonun çadırına daldı. "Palyaço olabilmek için ne yapmam gerek?" diye sordu. Palyaço boş gözlerle baktı Garip'e. Önce ciddiye almadı bu kravatlı genci. Ama Garip kararlıydı. Geçti palyaçonun karşısına uzun uzun anlattı derdini. "Bana gülümsedi" dedi sonunda. Palyaço boyaları koydu Garip'in önüne. "Önce şu yüzünü boyamakla başla bakalım" dedi. Ve ertesi gece sahneye attı Garip'i. Garip sahnenin üstünden daha rahat görebiliyordu kalabalığı. Bir süre kalabalığın içinde aradı ruhunun eksik olan parçasını. İnsanlar homurdanmaya başladı. Garip herkesin kendisine baktığını fark edince ne yapacağını bilemedi. Bir şeyler yapmak zorunda hissetti kendini. Masada duran topları aldı, çevirmeye çalıştı. Beceremedi. Herkes gülmeye başladı. Düşen topları yerden almaya çalıştı ama ayaklarındaki kocaman ayakkabılar yüzünden yere kapaklandı. Kalabalıktan büyük bir alkış koptu.

Şaşkınlı Garip. Yüzündeki boya gizledi bu şaşkınlığı. Yerden kalktı. Çubukları aldı eline tabaklarla birlikte. Elleri titriyordu Garip'in. Tabakları çevirmeye çalıştı ama onu da beceremedi. Bir alkış daha koptu izleyenlerden. Beceriksizliği takdir görüyordu ilk defa. Akışına bıraktı Garip. Hem o geceyi akışına bıraktı hem de hayatını. Artık her sabah dairedaki işine gidiyor, gece de yüzünü boyayıp sahneye çıkıyordu. Alışmaya da başladı lunaparka. Burası onun için ideal bir yerdi. Burada dışarıdaki insanlar gibi olmasına gerek yoktu. Ucuz kahramanlıklar peşinde koşmasına gerek yoktu, günü kurtarmaya çalışmadan, kimseye yalan söylemek zorunda kalmadan, pazarlıksız, hesapsız, kitapsız yaşayıp gidiyordu. Sahnede biraz beceriksizdi hala evet ama yavaş yavaş öğreniyordu numaraları da. Bir gece sabaha kadar top çevirdi. Gün ağardığında işe geç kaldığını fark etti. Üzerini değiştirip daireye koştu. Herkes ona bakıyordu şaşkın bir şekilde. Yüzündeki boyayı çıkarmayı unutmuştu.

Her gece sahneye çıkıyordu Garip.

Hâlâ ufak tefek hataları olsa da izleyenleri tatmin etmeye yetecek kadar kavramıştı sahne işlerini. Ama hâlâ asıl beklentisine ulaşabilmiş değildi. Belki gelir de kendisini görür diye uzun süre inmezdi sahneden. Ama gelmedi. Ruhunun kayıp olan parçası gelmediği gibi kalabalığın da sayısı giderek azalmıştı. Bir süre sonra lunaparkın

civarındaki evler bir bir yıkılmaya başladı. İnsanlar terk ediyordu şehri. Kimse uğramaz oldu lunaparka. Çalışanlar da işlerini bırakıp gittiler. Garip tüm gidenlerin ardından baktı, her zaman yaptığı gibi. Bir tek palyaçoyla vedalaştı. Giderken "aferin" dedi palyaço. Nedenini anlamadı Garip ama sormadı da. Daha önce kimse aferin dememişti ona. Lunapark boş olsa da her gece sahneye çıkmaya devam etti. Kusursuz bir şekilde yapıyordu tüm hareketleri, alkışlayacak kimsesi olmasa da. Sürekli gözleri kapıdaydı. Aklından tek bir geçiyordu;

"Bana gülümsedi."

Başlarda kolaydı belki ama zaman geçtikçe daha zor gelmeye başladı bu sessizlik. Geceyi parçalayan bir sessizlik. Tüm yıkılan binaların kederleri yüklendi omzuna. Herkes gitti, giderken de anılarını Garip'e bırakmışlardı. Aldı o anıları, lunaparka doldurdu. Zaman biriktirdi. Biriktirecek başka hiçbir şeyi yoktu çünkü. Kaç yıl olmuştu onlar gideli? 3? 5? 10? Belki de 20?

Kaybettiğin zamanı geri alabilmek için ne gerekir?

Geçmişten gelen bir ses, bir koku, tüm o kayıp zamanı yakalamaya yeter mi? Hayat, bıraktığın yerden devam etmiyor ne yazık ki. Elektriği kesildi, akan suyu akamaz oldu, lunaparkın yanındaki gölet kurudu. Sanki dünyanın sonu geldi de bir tek o burada unutuldu. Yaşadığını anlayabilmek için her gece uzun bir yürüyüşe çıktı. Tepenin ardındaki evlere baktı. Yanan ışıklar, tüten ocaklar ona yaşadığını, hala hayatta olduğunu hissettirdi. Gündüzleri de bekledi. Gözleri kapıda bekledi. "Bana gülümsedi." Gülümsedi ama şimdi çıkıp gelse, onca seneden sonra Garip'i tanıyabilir miydi? Yüzüne dokundu Garip. Yüzündeki boyayı o kadar uzun zamandır çıkarmıyordu ki, aynaya baksa o bile kendini tanıyamayabilirdi. Ölümü düşündü. Ayrılıkların en keskin söylemini. Öldüğü zaman ne olacaktı ona? Dönen salıncağa binip çalıştırmayı düşündü aleti. Durduracak kimsesi olmadığı için döne döne ölüp gidebilirdi. Sonra hemen vazgeçti bu düşüncesinden. Olur da ruhunun kayıp olan parçası gelirse... "Hem bana gülümsedi." Daha fazla dayanamadı ve şehre inmeye karar verdi Garip. Tepeyi aştı. Gün doğarken çıktığı yolu gün batımında bitirdi. Şehre indiğinde aklıktan başı dönüyordu. Bir çocuk gördü sokakta. Gülümsedi. Çocuk kaçtı Garip'ten. Garip peşinden koşmak istedi ama hiç mecali yoktu koşmaya. Annesinin elinden tutmuş paytak paytak yürüyen küçük bir çocuk gördü Garip'i. Görür görmez de ağlamaya başladı. Dün onu görünce gülüp eğlenen çocuklar bugün ondan korkar olmuştu. Annesi çocuğunu kucağına alıp koşarak kaçtı. Garip ne olduğunu anlayamamıştı.

"İşte orada. Yakalayın!"

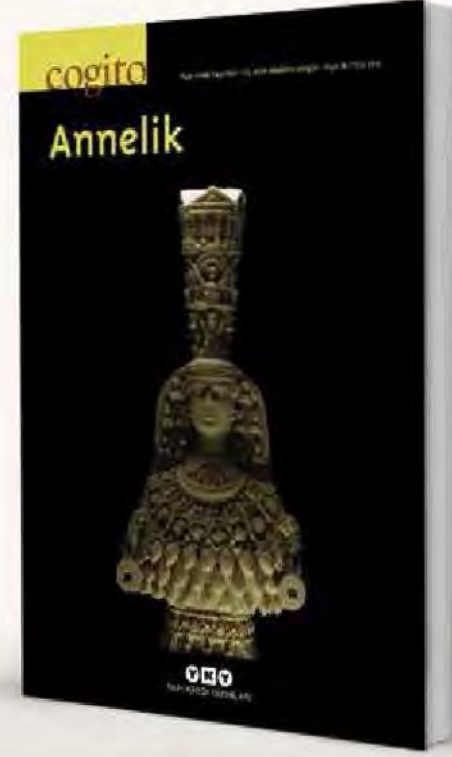
Garip daha ne olduğunu anlayamadan bir taş geldi kafasına. Kafası kanamaya başladı. İnsanlar Garip'i taşlarla sopalarla kovalamaya başlamıştı. O kocaman ayakkabılarıyla kaçmaya çalıştı. Alnından süzülen kan, çenesine doğru akıyor, oradan da o kocaman ayakkabılarına düşüyordu. Bembeyaz boyadığı yüzü kıpkırmızı olmuştu. Bir taş daha geldi kafasına. Sendeledi. Bir taş da sırtına geldi. Bir taş daha... Bir taş daha... Daha fazla dayanamadı ve yere yığıldı Garip. Bir şeyler söylemeye çalıştı ama söyleyemedi. Sopalarla vuruyorlardı Garip'e. Tekmeliyorlardı. Baş döndü, gözleri karardı. Dipsiz bir kuyuya düşüyormuş gibi hissetti kendini. Gözlerine yağmurlar yağdı. Ruhunun eksik olan parçasına kavuşmuşçasına gülümsedi. Son bir söz döküldü dudaklarından;

"Bana gülümsedi." ❀

Muhafazakâr bir annelik tasavvurundan beslenen “ideal annelik” normlarını temel alan düzenlemelerin giderek artan biçimde kadınları hizaya sokmanın aracı olarak kullanılması, **Cogito**’nun “Annelik” dosyasının çıkış noktası...

Kadınlığın annelik üzerinden bir siyasal mücadele alanına çevrişi elbette ne yeni ne de sadece muhafazakâr toplum mühendisliğine özgü. Feminist teorinin ve kadın hareketinin çeşitli evrelerinde hep tartışılmış, üzerine düşünülmüş bir gerilim ve dayatma söz konusu. Bu gerilimin izini Batı felsefesinin ve kültürünün başlangıç ânına kadar süren yazılarla açıyoruz “Annelik” dosyasını...

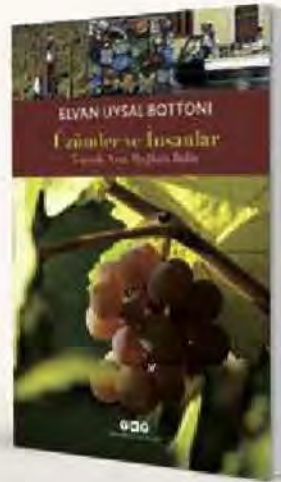
Cogito 81 – Annelik
Üç Aylık Düşünce Dergisi, 252 s.

YKY'DEN YENİ KİTAPLAR...

Ötekilere Yazmak –
Sevim Burak Üzerine Yazılar
Hazırlayan: Özge Şahin
İnceleme, 180 s.

Üzümler ve İnsanlar –
Toprak Ana, Bağdan Baba
Elvan Uysal Bottoni
Özel Dizi, 496 s.

Gözlerindeki Şu Hüzün
Gidermek İçin Ne Yapmalı?
Gülayşe Koçak
Roman, 212 s.

ZEMİN KATIN BİR ALTI

- Sizin ev kaçınıcı kat?
- En üst katın bir altı...

Niye biz çocukken "en üst katın bir altı" diye bir kalıp cümle vardı. O da, dördüncü, taş çatlasın beşinci kat demekti. Bizim apartmanlarda asansör mekanizması, bir sepet ve onu aşağı indirip çeken ip; insanlar değil, iki ekmek beş yumurta içindi. Bakkala sepet uzatırken...

Ancak çok eski binalarda ve en yeni binalarda gördüğümüz bir şeydi asansör. Mesela koca Fatih'te bildiğim tek asansörlü bina Mihricanların oturduğu apartmandı. "E onlar zengin" derdi annem. Zengin? "Kaç kuşaktır aynı apartmanda oturuyorlar." Özal döneminden geçiyorduk ama Özal zenginlerini zenginden saymazdı bizimkiler, onlar sadece 'parayı bulmuş'lardı. Zengin, bizim için üç kuşak aynı apartmanda oturabilen kişi demekti. İstanbul'a gençliğinde göçmemiş yani. İşçilik için gelmemiş buraya... Bir de dedesi avukat, doktor falan olanlar çok kazanmasa da zengindi. "Üç kuşak öncesi üniversite okuyabilmiş. Tuzu kuru kızım onların..."

Sonra 13-14 yaşına geldik. Taksim'e Aznavur Pasajı'na gidiyoruz. Biriktirdiğimiz bütün parayı, Aznavur Pasajı'nın ikinci katında, ne kadar batıklenmiş, çamaşır suyuna, Viktorya boyaya banılmış kıyafet varsa onlara yatırıyoruz. O zamanlar para bize yoksul görünmek için lazımdı. Beşinci kata kafeye çıkıp çay içiyoruz. Asansörle aşağı inerken başka bir insanız. Bugüne bugün Taksim'de çay içebilecek kadar yetişkin, Aznavur pasajından kıyafet alacak kadar entel insanlar olarak iniyoruz o asansörden!

Sonra "Galatasaray Lisesi'nin önünde buluşalım" zamanları geldi. He, flört... Son anda, 'saçım iyi mi, kılığım düzgün mü?' telaşları... Lisenin hemen karşısındaki Aznavur Pasajı'ndaki asansörde kocaman ayna var! Bir aklık bir aşk... İnsanı daha çaresiz, o yüzden daha zeki yapıyor.

Pasaja girer, asansöre biner, saçını başını düzeltirsin. Asansörün ışığı kapanınca kapısını açıp kapayıp tekrar nura kavuşurken asansörü üst katlardan çağırırlar. Haydaaa! Çıkana kadar son üst baş düzeltmelerini yapar, sonra iki ekmek beş yumurta gibi yavaşça inersin aşağı...

Büyüyünce asansörlü evde oturan arkadaşlar çoğaldı. E artık zengin olmayanların da asansörlü binalarda oturabileceği kadar yükseldi binalar. Asansör aynaları hep "son bir bakayım, kaşımda gözümde bir dağınıklık var mı"ya hizmet ediyor hâlâ... İş görüşmelerine giderken bile yükselmek ya da alçalmak için değil... Asansör, hep sahneye çıkmadan önce aynasında kendimize son kez baktığımız kulisimiz oldu.

Geçen yıl 6 Eylül'de, aynasız bir asansör memlekete ayna tutan bir tabut oldu. Torunlar İnşaat'ta 10 işçi, bindikleri yük asansörünün 32. kattan yere çakılmasıyla öldü.

- Sizin ölüm kaçınıcı kat?
- Zemin katın bir altı

Yükselmek yahut bir yere varmak için binmemişlerdi. Asansörün arızalı olduğu zaten öncesinde yetkililere bildirilmiş, öncesinde asansör bir kez daha, boşken düşmüş, tedbir alınmamış, işçiler yine o asansöre binmeye mahkûm edilmişti. İki ekmek beş yumurta huzuruyla değil, evlerine ekmek götürme zorunluluğuyla bindiler asansöre.

Mecidiyeköy'deki Ali Sami Yen Stadı'nın yerine yapılan, hem yerine yapıldığı stadın hatırasından nemalanmak, hem 3 binadan oluştuğu için '3 büyükler' diye anılan yapı; Torun Towers.

'İş kazası' dendi. Mesela bu büyük şirketler işçiye kazayla fazla maaş vermez. 'Kaza'lar hep daha ekonomiktir!

Asansörün çakılmasının, insanların ölmesinin ardından, bina önüne ambulansın önce TOMA geldi. Firmanın ihmali yüzünden arkadaşlarının ölmesini protesto eden işçiler işten atıldı.

Cenazeler Şişli Etfal Hastanesi'nin morguna götürüldü. Görüntü almak isteyen gazeteciler çevik kuvvet polislerince zorla hastane bahçesine çıkarıldı. Daha ölenlerin üstü toprakla örtülmeden, ölümlerin üstü devletçe örtülmek istendi...

Aradan geçen bir yılda ne oldu?

Patronların ve üst düzey yöneticilerin hiçbiri yargılanmadı. Torunlar'daki daha alt kadrodaki görevliler ve inşaat firmasının temsili kişiler yargılanıyor.

Yönetim kurulu başkanı Aziz Torun, Tayyip Erdoğan'ın İmam Hatip'ten sınıf arkadaşı, gençliklerinde birlikte futbol oynamışlar. Artık dar alanda kısa paslaşmalarla yetinmiyorlar demek... Yönetim kurulu başkan vekili Ali Coşkun ise 58. (Gül) ve 59. (Erdoğan) hükümette Sanayi ve Ticaret bakanıydı...

Torunlar İnşaat'taki iş cinayetinin hemen ardından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik; "İhmal ve kusur nerede var ise bunların üzerine gidilecek." dediye de sonrasında; Torunlar İnşaat'ın ölen işçilerin ailelerine davadan vazgeçmeleri için kan parası teklif etmesine hak vererek; "Herhangi bir yerde bir kaza meydana gelmiş ve orada hukuki hakların dışında eğer vicdanlar dile geliyor, yetime sahip çıkılıyor, dula sahip çıkılıyor, ailelere sahip çıkılma gayreti varsa bu iyi bir durum." dedi.

Yargılanan 25 kişinin 4'ü tutuklu idi. Onlar da salıverildi. 10 işçinin öldüğü iş cinayetinde tutuklu yargılanan kimse kalmadı.

"Topraktan geldik, toprağa gideceğiz" derlermiş eskiden. Şimdi... Topraktan geldik, Twitter'da iyi bilineceğiz, bilgisayar ekranına gömüleceğiz. Mesela bir iş cinayetinde öldük; ki uzak ihtimal değil. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi raporlarına göre 2014'te en az 1886 işçi öldü. 2013'te bu sayı 1235'ti. 2015'in ilk 7 ayında en az 971 işçi iş cinayeti sonucu hayatını kaybetti. Olayda ölen tek kişi bizsek, ancak sol basında ve Twitter'da yer bulacağız. Aynı anda 10'ar 10'ar, 100'er 100'er öldüysek, manşet olacağız. Sonra... Resmi görevliler gelip aile fertlerimize tekme atacak. Tekme atanların yanında çalıştığı devlet erkânı iş güvenliği sağlanmaması konusunda caydırıcı ceza olmamasında hiç payları yokmuş gibi bir taziyeyle işin içinden kurtulmaya çalışacak. Cumhurbaşkanı 'fitrat' diyecek... "Sorumlular yargılanacak" diyecekler, patronlar yargılanmayacak. Mahkemede ailemizin karşısına, sanık olarak başka işçiler çıkacak. Onlar da patrondan yana konuşacak.

Dava esnasında sanıklar; "valla bu kaza nasıl oldu biz de anlamadık" diyecekler. "Çok vakit geçti detayları hatırlamıyorum". İş güvenliğinden sorumlu amirler "olay benim vardiya dışında yaşanmış" deyip sıyrılacak isteyecek. Ailelerimiz isyan edecek. Hakim ailelerimize "gürültü yapmayın" diyecek.

Aradan aylar geçecek. Protokolen taziye verenler başka ölümlere davetiye çıkaracak. Misal geçtiğimiz aylarda, kömür madenlerde kullanılan patlamayı önleyici sistemlerin uluslararası standartlara uygun hale getirilme zorunluluğu 2019 yılı sonuna kadar ertelendi. Yeni Soma, Ermenek katliamlarının önü açıldı.

Aradan aylar geçecek, ülke gündemi çok değişecek. Aynı katliamda 301 kişi de ölmüş olsak bizi gölgeleyecek kadar... Misal ben bu yazıyı yazarken Soma Katliamı davası görülüyor. Ama gündemde iktidarın yarattığı savaş ortamı olduğundan, Soma duruşmaları gündemin gölgeli sıralarında kalıyor.

Aradan bir yıl geçti. İşçilerin asansörle yere çakıldığı Torun Towers yükselmeye devam etti.

Yerin yedi kat üstü panoramik İstanbul manzarası, yerin yedi kat altı otopark... -1; işçiler için mezar seviyesi - şirket bu katı podyum alanı olarak kullanacak, -2. kat; artık nasıl bir güçleri varsa bu katta binadan metroya özel bağlantı sağlanmış, -3. kattan aşağısı otopark...

Asansörler; otopark ile daireler arasında insan taşıyacak. O asansörlerin aynalarına bakabilecek kadar yüzünüzler.

BİZİ BİZE
KIRDIRAN
KİM?

Bizi birbirimize
düşman edenler utansın.
Oturacaksa baş ucuma barış
Yağmurlara gömün beni
Tüm bedenim yıkansın...

Kardeşimin kurşunudur
ciğerimi dağılayan
Anaların acısı bir
Yüreklerde
kara yosun bağlayan...

Her vurulan yana döndü
Kar suları kana döndü
Koç yiğitler yandı söndü
Bizi bize kırdıran kim?

Tek tohumdan başak olduk
Sorgulandık yasak olduk
Berekettir toprağımız
Çamur yedik insan olduk

Hem koştuk hem yorulduk
Fırtınaydık
Toz ettiler savrulduk
Kardeşlerim kan içinde
Bizi bize kırdıran kim?

MÜFREDAT

Tam adı "T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı İlköğretim 1, 2 ve 3. Sınıflar Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu" olan bir belge var. Kapağında Ankara 2009 yazıyor. En altında, ortasında meşale olan kitap şeklindeki Millî Eğitim Bakanlığı Logosu. Bu logo dünya tasarımı tarihinin en kötü işlerinden. Meşale kitabı tutuşturacak neredeyse, kitabın sol sayfasında Millî Eğitim'in baş harfleri ME yazıyor, sağda Bakanlığın B'si. Kitap da tam kitap şeklinde değil, enlemesine. Dikdörtgen anı defteri gibi bir şey. Asimetrik, mantıksız, sevimsiz, garip bir logo. Dokümanın adı T.C. ile başlıyor. Uzunca bir süre gündem olan T.C. kısaltması kamu kurumlarının adının önünden gerçekten silindi mi, yoksa belge 2009 model olduğu için mi önünde hala T.C. yazıyor bilmiyorum. T.C. kısaltmasını Facebook profillerine koyarak bir mesaj vermek isteyen insanlara sorup, öğrenebilirim belki.

Belgedeki anormallikler bitmiyor. Millî kelimesinin ikinci "i"si şapkalı "i" olduğunu görüyorum. Yani en sondaki i'yi biraz daha uzun okumamız isteniyor. "Millî" gibi adeta. Kazandıkları seçimlerden sonra övgüler dizen millî ve irade arasına görünmez dört adet daha i koyarak ulama yapıyorlar ya. Aynı öyle. Sonundaki i ne kadar uzunsa o kadar "Allah devletimize zeval vermesin. Biz kimiz ki millî irade karşısında? Devletin bekasının yanında insanların lafı mı olur?" anlamına geliyor şapkalı i. Devlet uğruna insan kanı ve canını ne kadar değersiz görüyorsan, ona göre bir tık daha uzatıyorsun millî'nin i'sini.

Devlet ne kadar katı ve kuralcıysa, halk da o kadar pratik ve kolaycı. Her seferinde "T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı İlköğretim 1, 2 ve 3. Sınıflar Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu" demek deli işi. Ömür tüketir. Bunun için kısaca müfredat diye kısaltmışlar. Artık biz de, bu şirin belgeye müfredat diyeceğiz. Hani birisiyle konuşurken, bilgi düzeyini beğenmediğimizde "Ya bunları ilkökul müfredatında öğretiyorlar, bilmiyor musun?" diye kimi zaman söylenerek bahsettiğimiz müfredat. O işte.

İlkokul müfredatı sanıldığından karmaşık bir olgudur. Müfredat ciddi bir iş. Burada sadece birisini didikledim ama, Millî (Millî) Eğitim Bakanlığı internet sitesinde sadece ilkökul müfredatı için 27 farklı dosya var. Kalın dosyalar. Her biri 100'er 200'er sayfa. Mini mini birlerin, çalışan ikilerin, tembel üçler; kel kafalı dörtlerin neler öğreneceği kelimesi kelimesine kazanmış müfredata. Binlerce sayfa müfredat. Doya doya. Her yer millî, her yer müfredat. Her bir müfredatın başında Millî Eğitimin amacı anlatılıyor, bolca şapkalı â ve şapkalı l'lerle donatılmış üç maddede izah ediliyor. Özeti şu. Müfredat her birimizi "Türk milletinin millî, ahlâkî insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren" bireyler yapmak istiyor. Yetmiyor. Devletin ahlâkî, iktisadî gücünü muhafaza etme misyonu veriyor. Şapkalı şapkalı harflerle.

Müfredat doyumsuz. Birinci sınıf bebesinden aynı anda hem Gandalf, hem Terminatör, hem Ronaldo, hem Messi, hem Tuğçe hem Kazaz yaratma derdinde. Müfredat kendisini oluk oluk işliyor beyinlere. Öte yandan müfredat millî ve manevî bir çerçeve dayatıyor ama yanında insanî, ahlâkî değerler de veriyor. Müfredatın neresinden ne alıp, ne hatırlayacağın sana kalmış. İlkokul müfredatının üstüne, çok eğitim gördük. Liseler, üniversiteler, yüksekler, ikinci masterlar. Öğrenemediğimiz ne mühendislik kaldı, temel bilimler, ne işletme, finans. Hepsini yaladık yuttuk. Şimdi beyaz yakalı olduk, ofisleri doldurduk. Gel gör ki, kitabın hepsinden sorumlusun güzel kardeşim. Hayatta hangi sorular çıkıyor müfredattan, bir baksan ya?

Birinci sınıf Hayat Bilgisi dersinde mesela "Okul Heyecanım" teması işlenmiş. Bildin? Bu tema altındaki A.1.18 numaralı kazanımın (Müfredat her şeyi titizlikle numaralayacak, sözlerin kaybolup gitmesine izin vermeyecek kadar ciddi bir belgedir. Bunu daha önce söylemiştim. Her bir kazanım muntazaman numaralanmıştır.) amacı şöyle özetleniyor:

"...Öğrencinin arkadaşları ile benzer ve farklı yönlerini fark etmesi hedeflenmektedir."

Komşunun, arkadaşının, Türk'ün, Suriyeli'nin, Ermeni'nin, Kürt'ün, kadının, erkeğin, eşcinselin, inananın, ateistin, benzer ve farklı yanlarını görmek birinci sınıfta öğretildi sana. Hayatta layıkıyla kullandın mı bu bilgiyi?

Konu okuma fişleriyle birlikte öğrenebileceğin kadar basitti ki birinci sınıf müfredatında anlatılar. İp atlayan Oya eşcinseldi mesela. "Yücel yazı yaz" diye buyurduğun Yücel köyü boşaltılmış bir Kürt. "Kaya bayrak as" fişindeki Kaya, ülkesinden sürülmüş bir mülteci. Bunları o gün kabul edip içselleştirmen mümkündü. Hadi mini mini birler halimizle yediler bizi. Ama koca koca yetişkin olduk artık, şimdi de mi anlamayalım? Yani başındaki arkadaşın "Ya bu Suriye işinin de boku çıktı artık, bu ne ya her yerdeler" denildiğinde niye müfredat kaynaklı bilginle karşı çıkmadın? Niye insanların benzer yönlerini anlatmadın? Müfredat sana içi boş bir Kaya, Yücel, Oya verir. Ona anlam katıp, hayatın içinde kullanmak senin görevin.

Yine 1. Sınıf Hayat Bilgisi müfredatı. Bu sefer "Benim Eşsiz Yuvam" temasındayız. A.1.30 numaralı kazanım sayesinde öğrenciler "...okulda ortaya çıkan sorunları fark edip, karşılaşılabileceği her sorunun birden fazla çözümü olabileceğini kabul etmeyi öğrenmektedir." Madem her sorunun birden fazla çözümü mümkündür, neden yeni çözümler aramadın? Neden umutsuzluğa kapılıp durdun kendi ülkende? Neden koşmuyoruz çözüme, neden tıkanıklıktan beynimiz yanıyor? Çalışkan ikilerdik biz yahu!

Müfredat hiçbir konuyu ıskalamamış, müfredatın kaçarı yok. Ama biz unutmşuz demek. 2'de daha gelişmiş konulara geçiliyor. Cesaret mesela. 3. Sınıfta ise kimi insanlık değerleri öğreniliyor. Sevgi, barış, hoşgörü...

İlkokul 2'de gördüğün cesareti unuttuğun değil mi? Halbuki ikinci sınıftan yıllar sonra, bir Mayıs gecesi Gezi Parkı'nda girmişti cesaret sınavına. Üniversite sınavı gibiydi. O güne kadar öğretilen her şeyden

sorumluyduk. İlkokuldan beri görmediğin arkadaşlarının kucaklaştığını kırmızı gözlerle. Fizik ve matematik kurallarıyla gaz bombalarından kaçıp, Türkçe'nin en kıvrak kullanımıyla duvarlara yazılar yazdık ne güzel. Biyoloji bilgimizle ilk yardım uygulamadık mı? Ondan sonra da ilkökul 2'de öğretilen cesaret bilgisini nasıl olup da yıllarca kullanmadığımıza şaşırmadın mı?

Cesareti, müfredattaki kahramanlık hikayeleri yerine kendi hayat bilginle harmanlayınca bambaşka bir cesaret bulmuştuk değil mi?

Şimdi sıra barışta. Barış müfredatta ilkökul 3. sınıf konusu. Okudun, öğrendin. Şimdi hayata uygulayacağız. Barış diye bağırarak milyonlara katılmak zorundayız. Okulda belki ama hayattaki sınavları ezberlerinle geçemezsin. Artık ezberlerini değil gerçekten barışma arzunu ortaya koymak gerekiyor. Terör-bölücü-güvenlik kuvvetleri-ateşle karşılık veren-silahıyla birlikte-ölü ele geçirildi cümlelerini alıp aynen ezberleyerek geçemezsin barış sınavından. Her gün aklı başında olmasını beklediğimiz koskoca insanlar, ofislerde, plazalarda, gazetelerde, medyada, sosyal medyada aynı ezberi tekrar ediyor. Sen de ya katılıyorsun o ezberlere, ya da izliyorsun. Gezi'de inanmadığın medyanın savaşa dair söylediklerini yutuyorsun. İlkokulda öğretiyorlar bunları. İlkokul üç öğrencisiyken bildiklerini şimdi unutmak yaklaşıyor mu? Barış gelmediği için aynı göğün altında doğmuş Barış adlı çocukların cenazeleri geçiyor her gün. Ölenler savaşçı falan değil. Ölenler çocuk, oğul, kız, sevgili, genç. Ölenler bir son mektup. Bulanık bir fotoğraf. Ölenler bir eski şarkı. Ölenler bir hatıra, sevgililerinin bileğinde bir ömür kalacak hüznü bir bileklik. Barış biliyorsun, üçüncü sınıf müfredatından. Barış bizim en çocuk duygularımızda saklı. Yazılı ilkökul sınavlarında geçtin barıştan. Şimdi hayat sınavında da geçeceksin. Başka çare yok. Ezberle, kopya ile geçilmez bu sınavdan. Çalışacaksın. Öğreneceksin, yaşayacaksın. Barış istemek zorundasın. Barış, geleceğimiz. Barış, umudumuz. Barış, bir gülen yüz. Barış, oynayan çocuklar. Barış, huzurla içilen bir yudum soğuk su. Barış kendi gelmeyecek, barışı hayatın müfredatına yazmak boynunun borcu. Barış isteyecek ve getireceksin. ✨

İSLAM ÂLEMİNİN ROBİN HOOD'U

İSMİ KADAR YÜREĞİ DE BÜYÜK BİR ADAM

SABAHAT AKKIRAZ

Yetmişli yıllar... İşçi ailesi olarak Almanya'ya gitmiştik. Dillerini ve yaşayışlarını bilmediğimiz insanların arasında yaşam mücadelesi veriyorduk. Türkçe konuşan birilerine rastlamak büyük mutluluktu. İstasyonlarda Türkleri görünce çok sevinirdik ve Türk dostlarımızı görmek için kilometrelerce yol katederek istasyonlara giderdik. Almanya'da haftada bir saat Türkçe radyo yayını yapılırdı. Bir hafta boyunca yayın günü gelsin diye bekler, radyo dinlemek için dostlarımızla bir araya gelirdik. Çoğu zaman Türkiye'de neler olup bittiğini bilmiyor, memleketten ancak o yayınlar sayesinde haberdar olabiliyorduk. Memleket hasretimizi plak dinleyerek, konserlere giderek gidermeye çalışıyorduk. Muhammed Ali'nin maçları ise bizler için çok önemliydi. Sabaha karşı maçları izlemek için uyanıyor, ertesi günler izlediğimiz maçları birbirimize anlatıyorduk. Bazı zamanlar işçi babalarımız maçları kaçırmamak için uyumuyor ve işlerine uykusuz

ARIF SAĞ

Henüz 20'li yaşlarımdaydım. Muhammed Ali'nin maçı olduğu günler, sabaha karşı büyük küçük herkes maç izlemek için ayağa kalkardı. Yine bir maç günüydü. Ali, Foreman ile dövülecekti. O vakitler 80'li yaşlarına gelmiş olan babam maç için uyandırdı beni. Ali'nin maçlarını izlemek büyük meseleydi o zamanlar. Milli maç izler gibi heyecanla izliyorduk. O gün hepimizin içinde bir tedirginlik vardı. Foreman, Ali'yi ha bire iplere yaslıyor, yaslayınca da Allah ne veriyse vuruyordu. Babam boksörlerin ikisi de siyah olduğu için neler olduğunu tam anlayamıyordu. Ancak televizyona yaklaştığında,

güzelliğinden tanıyabiliyordu Ali'yi. Raund arası geldiğinde, gerginlikten birbirimizle konuşamaz olmuştuk. Benim canım sıkkın, babam tereddütte. Korkusundan soru soramıyor; çünkü bilmiyor Ali dayak mı yiyor yoksa önde mi? Maçı Ali kazandı. Yediği onca yumruğa rağmen bir şekilde çevirmişti maçı. Maç bitince babam 'Arif ne oldu?' diye sordu. Ali'nin kazandığını söyleyince 'E

heralde, koca Allah'ın aslanını bu kara kuru adam mı dövecekti?' dedi. Babam Muhammed Ali'yi Hz. Ali olarak görüyordu. 'Bir saattir tiril tiril titriyorsun o nasıl olacak?' dedim, 'Gel bir de kalbime sor, Ali'yi dövüyorlar mı, gurbet ellerde sahipsiz mi kaldı diye üzüldüm durdum' diye cevapladı. Arkasından güzel bir çay içtik...

Ben Ali'yi bir sporcu olarak görmüyordum. Ringte resmen dans ediyordu. Bir müzisyen olarak o dansa bir müzik yazmak isterdim. Ringte ritimlerle hareket edercesine müthiş pozlar veriyordu. Dayak yerken bile sempati topluyordu. Hatta dayak yerken bile 'Bir bildiği vardır Ali'nin, özellikle yiyordur' diye düşünüyorduk.

Ali'ye duyulan sevgi günden güne büyüyordu. Mesele öyle bir noktaya vardı ki; Ali Türk vatandaşı olarak görülmeye başlandı. Belki hiçbir sporcu Muhammed Ali kadar öne çıkmamıştır bu topraklarda. Ali'nin siyahi oluşu, siyahilerin Amerika'da aşağılanması, hor görülmesi bir sahiplenme duygusu yarattı bizde. Türkiye'de insanlar sahada mücadele eden iki taraf gördüğünde zayıfın ve ezilenin yanında yer alır. Bu bizler için bir gelenektir. Mazlumu zalimin elinden kurtarmak isteriz hep. Ali'nin bokstaki asıl başarısı büyük bir ezilmişliği mağlup etmesidir. Ali'nin dövüştüğü ring bir anda hayata dönüşmüş, Ali'nin ringteki başarısı hepimize 'Bak istenince mazlumlarda ayağa kalkabiliyor' dedirtmiştir. Tarihte bir dünya şampiyon boksör var ama Ali adı hepsinin önündedir.

**Babam
Muhammed Ali
yüzünden işsiz
kalmıştı ama
Ali'ye duyduğu
sevgi asla
azalmamıştı.**

gidiyorlardı. Ali'nin maçları işyerlerinde de çok konuşulur olmuştuk. Babam Ali üzerinden ustabaşlarının kendilerini kızdırdığından bahsediyordu. Ali, Frazier karşısında ilk yenilgisini alınca hepimiz çok üzülmüştük. Maçtan sonra işyerindeki ustabaşı babama, Ali'yle alay edercesine sözler sarfetmişti. Aradan zaman geçip de bu defa Ali, Frazier'ı devirince, babam Ali'yle dalga geçen ustabaşının yanına gitmiş ve Ali'nin zaferini anlatmaya girişmiş. Kafi olmayan Almancasıyla ve el kol hareketlerinin yardımıyla "Muhammed Ali vurdu yere, aldı ayağının altına" demeye çalışmış. Ustabaşı babamın tabiriyle durumu anlamamazlıktan gelerek, babamı şefe şikayet etmiş ve "Bu Türk bana 'Seni ayağımın altına alır, ezerim' dedi," diyerek babamın kendisini tehdit ettiğini söylemiş. Nitekim babamı işten attılar. Bir gün elinde bir ekmekle eve geldi ve işten atıldığını söyledi. Açıkçası çok da üzülmemişti. Mavi, güzel gözlerinin içi gülüyordu.

Babam Muhammed Ali yüzünden işsiz kalmıştı ama Ali'ye duyduğu sevgi asla azalmamıştı. Ben ise Ali hakkında çıkan haberlerin gazete küpürlerini kesiyor, ansiklopedi ve kitaplarımın arasında saklıyordum. Ali bizim için gerçekten çok önemliydi. Biz ülkemizde dahi, yok sayılan, aşağılanan, ötekileştirilen Alevileriz. Rengi, dili başka olan biri çıkıp, tıpkı bizim gibi inanıyor, düşünüyor ve yaşadıklarına tepki gösteriyordu. Üstüne bir de Hem Muhammed'imizin, hem de Ali'mizin ismini taşıyordu.

Amerika'daki Şöhretler Yolu'nda birçok ünlü ismin adı kaldırılmaya yazılıdır. Bir kişi hariç: Muhammed Ali. Ali'ye adının yıldızının kaldırılmaya yazılmasını teklif etmişler. Ali ise Hem Muhammed hem de Ali isimlerinin yere yazılmasını kabul etmemiş ve "Muhammed ve Ali isimlerini ayaklar altına aldırman" demiş. Bu yüzden adı kaldırılma değil duvarda yazılı olan tek kişi Muhammed Ali'dir.

İsmi bizim için ne kadar önemliyse, yüreği de o kadar büyüktü Ali'nin.

Neden Ali ismi hafızalardayken, diğer isimlerin esamesi bile okunmuyor? Çünkü Ali yalnızca dövüşmüyordu. Haşinliğinin içinde bir iyi adam olduğu farkediliyordu. Sempatik, sürekli gülen ve mütevazı biriydi. Verdiği insanlık dersi, toplumda büyük bir sevgi yarattı ve Ali zamanla hem sporcu, hem de insan olarak örnek bir karakter haline geldi

Alevi tarihinde son 800 yılda öne çıkan herkes öldürülmüş. Eceliyle ölen bir kişi bile yok. Nesimi, Hallac-ı Mansur, Pir Sultan, Bedrettin... Muhammed Ali'nin birden bire ortaya çıkması, tarihe bir meydan okuma gibi algılanmış. Ufak bir mesele gibi görmemiş insanlar. Muhammed Ali'nin, Hz. Ali'nin yeniden tecelli ettiği olduğuna inanlar bile vardı Aleviler arasında. 'Yeniden geldi ve dünyaya bizim adımıza meydan okuyor' denilirdi. İşin komik tarafı; Muhammed Ali İslam'ın Alevilik tarafını seçmiş biri değildi. Ama bizimkiler isiminden ve ezilmişliğinden ötürü Ali'yi kendilerinden sayıyor, Ali'nin başarılarını da bir kafa tutuş olarak görüyorlardı. Ali kazandıkça, ezilmişliğin ve mazlumluğun intikamını alıyormuşçasına destekliyorlardı. Siz her ne kadar 'Ali sadece bir boksördü' deseniz de, mümkünü yok anlatamazsınız bizim insanlara. Çünkü insanlar Ali'yi kendi meseleleriyle, kendi hayatlarıyla, mazlumluklarıyla özdeşleştirmişler. Türkiye'de hiç mi sporcu yoktu? Niye kimseye böyle bakmadılar? Çünkü Ali bir anlamda Robin Hood gibiydi. Robin Hood krallık tarafından ezilen ne kadar fakir varsa hepsinin babasıdır. Muhammed Ali'nin yaptıkları da, bu anlamda Robin Hood'a benziyor. Muhammed Ali İslam toplumunun Robin Hood'udur.

Amerika'da kölelik bitince tarlaların kenarında günlerce yürüdü siyahiler. 'Ben köleyken barınağım vardı. Şimdi özgürüm ama barınağım yok ortada kaldım' dediler. Bir sorundan kurtuluyorsun ama başka bir sorunun da pençesine düşüyorsun. Hz. Hüseyin'in Kerbala'daki kavgasını buraya oturturlar. 'Mazlumları korumak için şehit oldu' derler. 'Hüseyin'in başı için' diye yemin eder Aleviler. Bu hikayelerle büyüyen, bu hikayeleri benimseyen bir toplum, Muhammed Ali gibi bir karakter ortaya çıkarsa tabii ki kendinden sayar onu. Ezilmiş biri yumruğunu havaya kaldırıp 'Çıkmış lan karşıma' derse, elbet tabii kahraman olur.

Nasrettin Hoca ağaçtan düşünce doktor istememiş. 'Bana ağaçtan düşen birini bulun' demiş. Siyahların köleliği ve Ali'nin ortaya çıkışı Aleviler için bu fıkrayla çok örtüşüyor. Ali'nin siyah olması, Amerika'da yaşamayı önemini kaybediyor ve Ali hayatıyla, yaptıklarıyla, hevesi kursağında kalan onca insanın içini rahatlatıyor.

Ali'nin maçlarını izlemek büyük meseleydi o zamanlar. Milli maç izler gibi heyecanla izliyorduk.

Ataları Ali'ye demiş ki 'Biz Afrika'dan gelmeden önce Müslümandık. Bizi hayvan satar gibi sattılar'. Ali bu sözleri hiç unutmamış. Bence Muhammed Ali'nin en önemli özelliği kimliğine sahip çıkışıydı. O ki 'Ben Clay oldum, güçlüyüm, özgürlük ve Müslümanlık kimliklerimi geri alacağım' diyerek hareket etti. Gasp edilen kimliğini hakkıyla geri aldı. Mesela adını değiştirmesi çok büyük bir olaydı; adeta bir devrim gibiydi. Bireysel bir hareket gibi gözükse de öyle değildi: çünkü o hareketinin ardından binlerce siyah insan Clay'i takip etti. Elinden haksızca alınanları tırnaklarıyla geri kazanan bir adamdır Ali. İyi adamdır, bizim sevgilimizdir ve öyle olmaya da devam edecek....

"Hakikatin Z. Hali"ni anlatan öyküler...

İNSAN KENDİNE DE İYİ GELİR Ahmet Büke

“Acaba cemre dizlerime de düşmüş müdür?” dedim. İşte insan böyledir. Bile bile aldanmayı iyi bilir. Ama insan kendine de iyi gelir...

Ana babasız, aile büyükleriyle kalmış bir çocuk... Mahallenin Arap Hatçam Teyze, Bakkal Nihat, Berber Kâzım gibi hayli garip, pek müstesna karakterleri...

Çağdaş edebiyatımızın öykü anlatıcısı Ahmet Büke, ON8 Blog'daki "Sosyal Ayrıntılar Ansiklopedisi"nde bir yıl boyunca her hafta öykü yazdı. Karakterlerin öyküden öyküye atladığı bir seçki, yeni öykülerle bir araya geldi. Ödüllü öykücü Ahmet Büke, *Mevzumuz Derin*'in ardından ON8'deki ikinci kitabı *İnsan Kendine De İyi Gelir*'de, yatay zamanların derinlikli ayrıntılarıyla hem acıtıyor, hem de kırılğan ruhlara şifa oluyor.

MEVZUMUZ DERİN
Ahmet Büke

2013 ÇGYD Yılın
En İyi Gençlik Romanı

Bir yanda susturulmaya, zayıf düşürülmeye, yok edilmeye çalışılmış nesiller; diğer yanda bu nesillerin kapanmamış yaralarının izinde ve kendi varoluş mücadeleleri içinde yarınlara bir yön çizmeye çalışan Bedo gibi gençler...

HAYALET

Televizyonun üstünde, iki saattir kıpırdamadan duran şu sinek ne hissediyorsa, aynı şeyi hissediyorum. İki ay oldu evden dışarı çıkmadım. Yemeklerimi internet üzerinden sipariş ediyorum. Televizyon izlemiyorum. Kitap okumuyorum. Çalışmıyorum. Bütün insani yetilerimi kaybettim. Anılarımı hatırlamıyorum. Kaybetmekten korkmuyorum. Kazanmayı düşünmüyorum. Hayatımın geri kalanını, televizyona yapışmış ve birazdan ölecek bu sinek gibi geçirebilirim. Çoktan ölmüş bile olabilirim hatta. Olabiliriz. Kimsenin kimseyi görmediği bir ev oldu artık burası. Bu mahalle. Bu sokak. Bu şehir. Bu memleket. Hayaletler gibi korkutuyoruz birbirimizi. Boşluklara tehditler savuruyoruz. Bakışlarımız karşıdakinin kafasının içinden geçip gidiyor, karşı duvarda dağılıyor. Söylediklerimiz de. Doğru olanın önemi yok. Doğru olanı hatırlamıyoruz. Kör değiliz. Sağır da değiliz. Ama bi şey var, başka bi şey. Belli ki hepimiz hayalet olmuşuz, çoktan. Nefret ettiklerimizin hayaleti. Sevdiklerimizin, unuttuklarımızın, yok saydıklarımızın. Gazetelerde gördüklerimizin hayaletleri dolaşıyor odalarda. İnternet sitelerinde, televizyonlarda, avuçlarımızda ölümle izlediğimiz çocukların hayaletleri. Kafası kesilen çocukların, o kafaları kesen diğer çocukların. Dağa çıkanların, dağdakileri öldürenlerin, dağdakilerin öldürdüklerinin, sokağa çıkanların, sokaktakileri öldürenlerin, evinden çıkmayanların, evine gidemeyenlerin... Kim varsa, herkesten bahsediyorum. Herkes. Bu evde yaşayan ve ölen herkes. Hepsinin ağırlığı var üstümüzde, ölen herkesin ruhları var, buralarımızda saklıyoruz onları. Biriktirdiğimiz o ruhlarla, patlayacak kadar şişmiş hayaletlere dönüşüyoruz. Hissizliğimiz bu yüzden. Yalnızlığımız bu yüzden. İnanmaktan korktuğumuz herkesin hayaleti var evlerimizde. Birbirimizi bu yüzden duymuyoruz. Çığlıklarımızı, ağlamalarımızı, yakarışlarımızı, gülüşlerimizi... Hep bu yüzden. Hayaletleri kimse duymaz. Hayaletler görünmez. Ve hayaletler haksızlığa uğrayanlardan yaratılmıştır çünkü.

Dışarı çıkmam lazım biraz. Saat gecenin ikisi. Kafam pilates topu gibi. Elimde olsa evde bırakacağım kafamı. Gayrettepe'nin Barbaros Bulvarı'na çıkan caddelerinde yürümeye başlıyorum. Trafik lambalarının sesi varmış, bu gece fark ediyorum bunu. İnceden, bir hata yapmış gibi inliyorlar sanki. Bir yere gitmem lazım, ama nereye? Bi taksiye binsem acelem varmış gibi. Uzun zaman sonra ilk defa biriyle konuşsam. Anlatsam mesela. Ne anlatacağım?.. Önüme bir taksi yanaşiyor. Selektör yakıyor. Elimle devam et işareti yapıyorum. Yürümeye kaptırıyorum kendimi. Sonra bir taksi daha, sonra bi tane daha, derken en son gelene atlıyorum. Nereye gideceğim peki?

"Abi nereye?" diye soruyor taksici. Direkt "Ortaköy" diyorum. Portakal'dan aşağı doğru ilerlemeye başlıyoruz. Taksici bir sigara yakıyor. Bana da uzatıyor: "Hayır!" diyorum. "Kullanmıyorum". Gözümü yoldan ayırmıyorum. Konuşmuyorum da. Taksicinin sigarayı her çeğişte suratı aydınlanıyor. Tanıdık bir siması var. Bir dahaki çeğişte suratına daha dikkatli bakıyorum. Gördüğüm şeye inanmıyorum. "Usta!" diyorum, "içerinin ışıklarını yakar mısın?". "Tabii abi" diyor, yakıyor ışıkları. Adama bakıyorum. Adam bana bakıyor. Aynı anda tepki veriyorum. "Hassiktir!!!!". Arabayı sağa çekiyor herif. "Bi dakka!" diyor. "Nasıl yaa!!". Salak gibi bakışmaya başlıyoruz taksiciyle duran arabanın içinde, gecenin üç buçuğunda. Adam bana fena halde benziyor çünkü. Ya da ben adama benziyorum.

Böyle bir benzerlik olamaz. Saç şeklimiz, gözlerimiz, ağız yapımız... "Kaç yaşındasın?" diye soruyorum adama. "35" diyor. "Neyse! En azından bi fark var aramızda" diyorum. Ben 42 yaşındayım çünkü. Adamın hayreti azalıyor gittikçe ve vitesi 'D' ye takıp yoluna devam ediyor. Ama ben hayretimi körüklemeye devam ediyorum. Adama bunun ne acayip bi durum olduğunu anlatıyorum coşkuyla. Muhabbetimiz iyice koyulaşmaya başlıyor. Konuşurkenki halleri bile bana benziyor adamın. Ellerini kullanması, suratının aldığı haller. İnanılır gibi değil. Kendimi izler gibi adamı izliyorum. O da zaten kendisinden bahsediyor. Ailesinden, çocuğundan. Nasıl bezdiğinden bahsediyor hayattan.

Kimsenin kimseyi görmediği bir ev oldu artık burası. Bu mahalle. Bu sokak. Bu şehir. Bu memleket. Hayaletler gibi korkutuyoruz birbirimizi. Boşluklara tehditler savuruyoruz.

Karısından nefret ettiğinden, çocuğu olmasa bir dakika durmayacağından. Zaten görücü usulüyle evlendiğinden ve onun yüzünden sevdiği kadından ayrıldığından bahsediyor küfrederek. "Zor!" diyorum. "Çok zor abi" diyor. "Çok zor". Derin bi iç çekiyor. Sonra bi sigara daha yakıyor, bana da ikram ediyor, yine. Bu sefer geri çevirmiyorum. Alıyorum sigarayı. Karşılıklı çekiyoruz sigaralarımızı, karanlıkta parlıyor yüzlerimiz ve her nefeste birbirimize daha da benziyoruz. Sabaha kadar dolaşıyoruz taksiciyle. Konuşulabilecek her şeyi konuşuyoruz. Bira alıyoruz. Kenara çekip içmeye başlıyoruz. Kafalar iyice beyrut olunca "Hadil" diyorum "dönelim".

"Nereye abi?"
"Eve".
"Tamamdır abi"...

Eve geliyoruz. Adama çıkarıp parasını vereceğim. Apartmanı gösterip "Burda mı oturuyorsun abi?" diye boş bi soru soruyorum bana. "Evet" diyorum. Apartmana bakıyorum, adama bakıyorum. Duruyorum. Tekrar bakışmaya başlıyoruz adamla. Eve dönmek istemiyorum. O sıkık hayatıma geri dönmek istemiyorum. Elimle arabanın ön camına yaslanıp düşünüyorum biraz, sonra da aniden "İster misin?" diye soruyorum. "Neyi abi?" diyor. "Burada oturmayı" diyorum. Boş gözlerle bana bakarken, hayatının ve doğal olarak benim hayatımın en garip teklifini yapıyorum adama.

"Al hayatım senin olsun, seninkini de bana ver!".

Bilumum işletmelerde on beş yıldan fazla müdürlük yaptıktan sonra, bir gece yarısı geçiyorum taksinin başına, yeni hayatıma doğru sallıyorum direksiyonu. Evet, adam kabul etti teklifimi. Tuhaf kıkırdaşmalar eşliğinde aktardı bana küçücük dünyasını. Nüfus cüzdanlarına varana kadar her şeyimizi değiştirdik. Sürdürdüğüm hayat, beni eve tıkmıştı, şimdi bütün geçmişimi ve paramı ve anılarımı hiç tanımadığım bir adamın hayatına yatırdım. Yatırım diye buna derim. Köklüyorum gazı. Öttürüyorum lastikleri. Adım Salih, 35 yaşındayım, ortaokul mezunuyum, Kuştepe'de

yaşıyorum, karımdan nefret ediyorum.

Eve girdim. Karanlık. Heyecandan öleceğim. Salonda bir çekyat var. Işıkları açmadan iliştim çekyata, Karanlıkta biraz durdum, sonra da uyudum.

Sabah olmuş. Çay karıştırma sesleriyle uyandım. Aşırı tedirgin, banyoyu arandım. Elimi yüzümü yıkadım. Kendimi biraz toplayıp, kahvaltı masasına doğru gittim. Epey çirkin bir kadınla, bana benzeyen on yaşlarında soluk yüzlü bir çocuk oturmuş kahvaltı ediyorlar. "Çay koyem mi sana da?" dedi kadın. Kafamı salladım. Konuşmamaya çalışıyorum. Taksicinin sesi derinden geliyordu. Sigaradan kısalmış gibiydi. Demek ki konuşurken sesimi kısacaktım. Çocuk suratına bakarak. "Baba neden uyardın bu saatte? Sen de mi gelcen?" dedi. Yeni uyandığım için sesim zaten kısık ve çaba sarf etmeden sesimin bütün doğallığıyla, "Nereye?" diye sordum. "Hastaneye" dedi. Durdum. "Gelsen eyi olur" dedi içerden elinde çayla gelen kadın. "Doktorla bi de sen konuş". Ne doktoru? Hangi hastane? Adam bana bunlardan hiç bahsetmedi, derken yola koyulduk. Çocuk böbrek hastası. Haftada üç kere diyalize girmesi gerekiyor. Yolda giderken kadın bana, doktorun artık kendisine bir şey demediğini hatta muayeneye bile gelmediğini anlatıp durdu. Bezmiş bi hali vardı. Çocuk arka koltuktan dışarı bakıyordu. Elini camın aralığından çıkarmış avuçlarını açıp kapayarak yağmuru yakalamaya çalışıyordu. Ben yola bakıyordum ve bir taksici olarak Şişli'nin bu taraflarını hiç bilmiyordum.

Hastaneye gittik. Çocuğu makinaya soktuk. Kadın bana doktoru bulmamı ve konuşmamı söyledi. Söylemedi, emretti. Danışmaya gittim. Doktoru sordum. Hastanın adını sordular. Çocuğun adı neydi?... Eyvah!... Söyledi adam, ama hatırlamıyorum. "Babamın adını koydum" dediğini hatırladım birden. Kimliğimi çıkardım. Baba adına baktım. Adı Mehmet miş. Benim adım da Mehmet. Unutmuşum. Bütün gün hastane koşturmacası, kuyruklar, laf anlatmalar. Kendi adımı unutmuşum. "Hayat telaşesi" demişti taksici "Hiçbi şeye benzemez". Buymuş demek. "Adını unutturur adama". Doğruymuş. Doktora ulaştım. Oturttu beni karşısına. Anlattı durumu. "Böbrek bulunması lazım. Çocuk artık diyalizi kaldıramıyor. Sonu kötü!" dedi. "Nasıl bulunacak?" dedim. "Para" dedi. "Para".

Yolda sigara üstüne sigara içerek eve döndük. Mehmet uyuyakaldı yorgunluktan. O kadar zayıf ki. Kucağıma alıp eve taşıdım. Ellerini göğsüme sığdı. Ellerini ayırmak istemedi. Usulca aldım ellerini göğsümden, kolunun içindeki şişliği fark ettim. Bi aparat bağlanmışlar kolunun damar yatağına, makinaya ordan bağlıyorlar. Her defasında sıkıntı çıkmasın diye de, kolunda sabitlemişler aparatı. Şişkinliğin içinde bi titreşim var. Sanki kalbi orda atıyor Mehmet'in. O mekanizma bile insanı hayattan soğutmaya yeter.

Koluna zarar vermemeye çalışarak yatağına yatırdım Mehmet'i. Üstünü örttüm. Bi anda elimi tuttu aparatlı koluyla. Kolunun içinden aniden ur gibi beliriverdi alet. Gözlerini açtı çocuk. Gözlerine baktı. "Baba!" dedi. Bana.

Öyle dedi ki bunu. Başka bi şey demesine gerek yok. Baba. Derinden gelen bi sesle. "Söyle oğlum" dedim. "Çok susadım" dedi. Su getirdim. İçemedi yazık. Bi yudum alıp bıraktı. "İpad alcan mı bana?" dedi, gülümsemeye çalışarak. "N'apcan İpad'i?" dedim. "Feys'e gircem" dedi. O anda çekirdek gibi sağa sola dağıttığım İpadlar geldi aklıma, evde hiç kullanmadığım laptoplar... "Alıcım" dedim. Sonra nedense boğazıma bi aygır oturdu. Arap aygırı. 350 kilo. "Hadi uyu şimdi, çok yoruldu" dedim, çıktım evden. İstanbul trafiğinde sağa sola saldırap para kovalıyorum. Yakın mesafe uzak mesafe demeden herkesi alıyorum. Deli gibi çalışıyorum. Gece eve gelince genellikle Mehmet uyumuş oluyor. Uykuda ter içinde kalıyor çocuk. Terini alıyorum, tişörtünü değiştiriyorum. Yanına kıvrılıyorum. Her gece yanında uyuyorum. Geldiğimi fark edince önden biraz irkiliyor, sonra kafasını boynuma sokuyor. Beraber terleyerek uykuya dalıyoruz. Böyle böyle, Mehmet'e alışıyorum. Çok alışıyorum. Onu kurtarmak istiyorum. Günler geçiyor. Artık hiçbir şey umrumda değil. Gözlerimin içine bakıyor çünkü Mehmet. Öyle bakıyor ki hem de, şefkat, sevgi ve korku, aynı anda bir çocuğun gözlerine nasıl yerleşmiş olabilir bu kadar, aklımdan çıkmıyor. Para kazanmam lazım. İpad almam lazım, böbrek bulmam lazım. Çıldırıcam. Çocuk ölüyor.

Taksiciyi arıyorum. Salih'i yani. Konuşacağım. Evi satıp, çocuğu ameliyat ettireceğimi söyleyeceğim. Açmıyor. Eve gidiyorum. Kendi evime. Kapıcı, ordan taşındığını söylüyor adamın. Tanımıyor bile beni. Apartmanın camından kendime bakıyorum. Kapıcı haklı. Bambaşka biri olmuşum. Ne kadar zaman geçti ki? Saçlarım uzamış, sakallarım uzamış, gözlerim çökmüş, zayıflamışım. Epey zayıflamışım. Eve gidiyorum, bir zamanlar yaşadığım eve, kapıyı çalışıyorum. Bir kadın açıyor kapıyı. Kısa bi konuşmadan sonra duruma iyice hakim oluyorum. Adam evi satmış. Gitmiş buralardan. Nerede olduğu belli değil. Teşekkür ediyorum kadına. Kapıyı kapatıyor. Işıkları söniyor apartmanın. Terk edilmiş küçük bi köpek yavrusu gibi kendi evimin kapısının önünde duruyorum. Uzunca bir süre. O an, yüzüme kapının kapandığı o an, apartman boşluğunda tek başıma dururken, gerçek yalnızlığın ne demek olduğunu anlıyorum. Melankoliden bahsetmiyorum.

Ya da seçilmiş, tercih edilmiş yalnızlık palavrasından, ya da şiirlerde geçen romantik yalnızlıklardan. Çaresizlikten bahsediyorum. Kimsenin olmayışından. Sesimin duyulmamasından. Parasızlıktan. Yok oluştan bahsediyorum. Oğlum ölüyor! Ve ben bir apartmanın karanlığında, önünde durduğum kapının eşliğinden, eski hayatımdan sızan, soluk bir damla ışığa bakıyorum.

Takside uyumaya başlıyorum artık. İnmeden çalışıyorum arabadan. Tanıdık yüzlere denk gelme ümidiyle eski çalıştığım yerlerin önünden geçip duruyorum. Kimseye denk gelmiyorum ama. Bütün arkadaşlarımdan koptuğum için de, kimseyi arayıp para isteyemiyorum.

Eve dönüyorum. Kimse yok. Kadını arıyorum. "Hastaneye geldik" diyor. "N'oldu?" diyorum. "Mehmet fenalaştı" diyor. "Neden beni aramadın?" diye bağırıyorum, kadın bişeyler gevelerken telefonu kapatıp hastaneye koşuyorum. Mehmet'i yoğun bakıma almışlar. Son anları belki de. Çocuk gidiyor. Bu gece bile gidebilir. Allah'ım n'apmak gerek!!!! Herkese bakıyorum. Gözlerinin içine. Yardım bekliyorum. Kadın köşede sessizce ağlarken, ben ayağa kalkıyorum. Sonra tekrar çöküyorum. Dışarı çıkıyorum. Hastanenin bahçesinde biraz ileri geri yürüdükten sonra, başlıyorum bağırma. "Böbrek lazım, böbrek!!". Ölecek çocuk! Böbrek lazım böbrek!!!. Kimse bakmıyor. Kimse. Duymuyorlar beni sanki. Ağlamak bile vakit kaybı. Zaman yok. Bi aşağı bi yukarı koşturup duruyorum. Mehmet'e bakıyorum yoğun bakım ünitesinin aralığından. İyice küçülmüş. Ben, kendim, yani Mehmet olarak bu çocuğu hayata döndürebilirdim belki. En azından para bulabilirdim. Evimi satabilirdim. Bankadan kredi alabilirdim. Ama Salih olarak, ölümünü izlemekten başka hiçbir şey yapamıyorum. Ben, eğer o taksiye binmemiş olsaydım, burada şu anda Salih mi duruyor olacaktı? Neden bıraktı

peki bu çocuğu bi başına? Ölümünü mü görmek istemedi? Ondan mı kabul etti teklifimi?...

Ben hayatım boyunca kimsenin yardımına ihtiyaç duymadım. Her işimi kendim hallettim. İnsan karar verir ve uygular diye düşündüm. Her zaman. Şimdi geçmişimle beraber, kazandığım bütün güvenin benden çok uzaklarda olduğunu görüyorum. Güvenecek birine ihtiyacım var. Güçlü birine. Allah'ım birini yolla bana!!!

Bacaklarım titriyor. Ayakta zor duruyorum. Hayatıma nerden girdiği belli olmayan bir çocuk, içimdeki bütün organları titretiyor. Bütün organlarımı. Akciğerlerim, dalağım, karaciğerlerim, midem, beynim, kalbim, böbreklerim aynı şiddetle titriyor. Hissediyorum. Dişlerim birbirine vuruyor. Sonra bi anda duruyorum... Böbreklerim mi?!

Beklediğim yardım Mehmet'ten geliyor. İşletme masterını Londra'da yapmış Mehmet'ten. Parayı yöneten, ama parayla işi olmayan, kendisini nerdeyse unutmak üzere olduğum ve uzun zamandır ihtiyaç duyduğum yakın bir dost gibi imdadıma yetişiyor Mehmet ve koşarak doktora gidiyorum. Böbreklerime acilen uygunluk testi yapmasını istiyorum. Ailesinden böbrek nakli yapılamayacağını söylüyor doktor. "Gerçek babası değilim!" diyorum. "Alın böbreklerimi. Kaç tane lazımsa, alın!" diyorum. Doktor bana bakıyor. Arkamdan yanıma yetişmiş kadına bakıyor. Kadın, "Şu an kendinde değil!" gibi bişey söylüyor. Durumu anlatıyorum. İşler iyice karışıyor. Kadın, hiç anlam veremiyor duruma. Boş gözlerle bana bakıyor. Yanaklarından süzülen yaşlar, çenesinde birikiyor, oradan zemine düşüyor.

Doktor testi yapıyor. Kadın ağlıyor. Sonuçlar pozitif çıkıyor ve ben böbreğimi veriyorum. Mehmet kurtuluyor.

Kendime geliyorum. Uzun süredir ilk kez umutla uyanıyorum. Mehmet'i görmek istiyorum, hemen. Taburcu olduğunu söylüyorlar.

"Efendim???"

Kalkıp odasına gidiyorum. Yerinde başkası yatıyor. Telefonuma ulaşıyorum. Kadını arıyorum. Birkaç denemeden sonra açıyor telefonu. Yaptığım şey için teşekkür ediyor ama onları bi daha aramamam gerektiğini söylüyor. "Mehmet'i görsem bari bi kere!" diyorum. "Kafası karışır çocuğun" diyor. Çok tuhaf bir aldatılma yaşıyor, ve anlam veremiyor doğal olarak. Ağlamaklı bir şekilde kapatıyor telefonu. Ben yatağıma geri dönüyorum. Oturuyorum yatağa. Öfkeden ve sevinçten biraz ağlıyorum. Sonra gözlerimi siliyorum, doğruluyorum yataktan.

Eşyalarımı toplayacağım ve böyle dünyanın amına koyacağım.

Taburcu olmak istiyorum. Tutmak istiyorlar birkaç gün daha. İnat ediyorum. Sonra giyinmeye başlıyorum ve yastığımın altından ucu görünen sarı bir kağıt fark ediyorum. Alıyorum. Bir not. İkiye katlanmış. Açıyorum. Okumaya başlıyorum. Mehmet'in el yazısı.

"Babam olmadığını biliyodum. Senin Allah olduğunu sandım ben. Babamın sol bacağı yoktu."

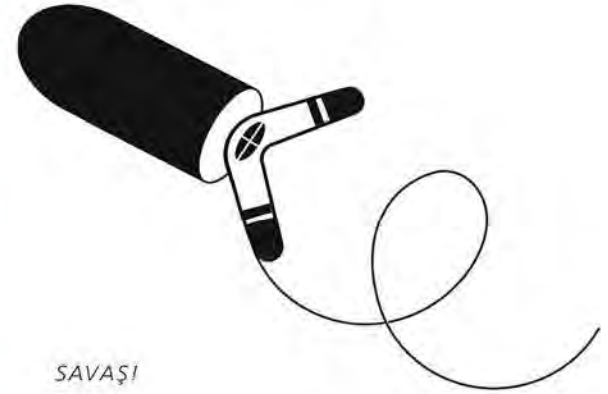
Kağıt parçası elimden düşerken birden hatırlıyorum taksicinin (protezden dolayı) hafif aksayarak yürüdüğünü. Sonra anlıyorum, kadının beni hiç soyunuk görmediği için durumu fark etmediğini, ve Mehmet'in bana neden öyle baktığını ve arabanın neden otomatik vites olduğunu.

Çıkıyorum hastaneden. Arabaya atlıyorum. Hiç müşteri almıyorum. Taksimetreyi açıyorum. Yazdıkça yazıyor taksimetre. Radyo, ölüm haberleri veriyor. Haberler geldikçe sokaklara hayaletler düşüyor. Kanal değiştiriyorum. Akşam oluyor. Ben bi sigara yakıyorum. Çektikçe yüzüm aydınlanıyor. Aynada kendime bakıyorum.

Görmüyorum... ❄

LEKE OYUNLARI

Cemil Cahit Yavuz

ÜST DÜZEY YAZIŞMALAR

Sevgili İnsanlar,

Açıkçası, birbirinizi gebertmeniz kesinlikle umurumda değil. Evrensel olgunluğun en alt mertebesine bile ulaşmamış bir sürü olduğunuz için ilgi alanıma girmiyorsunuz. Yine de, ne yazık ki doğam gereği en sadık dostunuz olarak size kim olduğunuzu söylemek benim görevim. Sizler insan değil, birer silahsınız. Tetikleriniz var. Bedenlerinizin her noktası tetiklerle dolu. Zihinleriniz tetiklere boğulmuş. Sizi ateşlemeden size dokunmak ya da sizinle konuşmak mümkün değil. İstedığınız kadar birbirinizi bombalayabilir, birbirinize mayınlı tuzaklar kurabilir ve birbirinizi uykularınızda vurabilirsiniz. Ne istiyorsanız yapın! Ama bu kan kokusuna bir çare bulun çünkü artık nefes alamıyorum.

Köpek

Lan Köpek,

Kim yazdırdı sana o mektubu! Hangi karanlık güçler verdi o kalem seni eline! Sen kimsin de bize "insan değilsiniz," diyorsun! Tecavüz mü edelim illa? Bunu mu istiyorsun? Canına mı susadın? En sadık dostumuzsun diye bu defalık ihtarla yetiniyoruz. Ama bir daha ağzını açıp havlayacak olursan, kırarız o bacaklarını! Hoşt ulan! Hoşt!

Sevgili İnsanlar

Sevgili İnsanlar,

Bir yanlış anlaşılma oldu herhalde. Önceki mektubumda da belirttiğim gibi, benim derdim birbirinizi öldürmeniz değil, cinayetlerinizin sonrasında havaya yayılan kan kokusu. İnanın çok rahatsız oluyorum. Biliyorsunuz, olağanüstü hassas bir koku alma yeteneğim var. O kan kokusunu duyar duymaz midem öyle bir bulaniyor ki ölecek gibi oluyorum. Başıma korkunç ağrılar saplanıyor, kalbim sıkışıyor, dilim damağım kuruyor. Acaba diyorum, bir süreliğine de olsa cinayetlerinize bir ara veremez misiniz? Belki de konuşarak halledebilirsiniz sorunlarınızı. Ya da ne bileyim, koklaşarak, falan? Bunu bir düşünün lütfen. Bakın, bütün köpekler olarak, çok zor durumdayız. Asırlara dayanan bir hukukumuz var sizinle. "Tut!" dediniz, tuttuk. "Getir!" dediniz getirdik. Hatta "Saldır!" dediniz, onu bile yaptık. Siz de şöyle küçük bir fedakârlık yapıp bir süreliğine kan dökmekten vazgeçseniz çok memnun oluruz.

Köpek

İt Oğlu İt,

Sen ne zaman adam oldun da bize ne yapacağımızı söylüyorsun! Sen bir defa, bu dünyayı ancak siyah beyaz görebilen zavallı yaratığın tekisin! Senin bizim ne sorunlar yaşadığımızdan haberin var mı? Silah olmadan hangi birini çözelim? O tetiğe de basılacak, o kan da akacak! Başka çaresi yok bu işin! Onun için tıka burnunu, otur aşağı! Otur lan! Otur bakayım! Otur!

Sevgili İnsanlar

Sevgili İnsanlar,

Anlıyorum. Tabii, siz de haklısınız. Dünyayı bütün renkleriyle gördüğünüz için her bir renk hakkında kavga etmeniz gayet doğal. Hatta bu kavgalarda birbirinizi öldürmeniz de doğal. Çünkü vahşet ve salaklık doğanızda var. Ama keşke

bu cinayetlerinizi kan dökmekten işlemenin bir yöntemini bulsanız. Her bir halt için geliştirdiğiniz teknolojiler olduğunu görüyorum, bu konuyla ilgili de bir şey yapamaz mısınız? Kansız cinayet olamaz mı? Haddim olmayarak bir öneride bulunuyorum: Zehirleseniz mi acaba birbirinizi?

Köpek

Not: O siyah-beyaz görme meselesi tam olarak doğru değil ama neyse, siz öyle bilin.

İtin Dölü,

Esas biz seni zehirleyeceğiz! Hele dur sen, bir bulalım ininin nerede olduğunu, kışına sokacağız o zehirli iğneleri! Bir daha da mektup yazma bize! Hem sen kime salak diyorsun? Kime ulan, kime! Bize mi diyorsun? Kime diyorsun? Sensin salak! Köpeksin lan sen bir kere! Aklın yok ki! Nereden bileceksin siyaseti, savaşı! Sen ne anlarsın! Kime salak diyorsun lan sen!

Sevgili İnsanlar

Sevgili İnsanlar,

İsrarla sorduğunuza göre, belli ki anlamamışsınız. Salak derken, sizi kastediyorum.

Köpek

Vay Köpek,

Bize ha! Bize? Asıl salak sensin ulan! Sensin salak!

Sevgili İnsanlar

Sevgili İnsanlar,

Tamam, her neyse, geçelim artık bu salaklık faslını lütfen. Esas konumuza dönelim. Biz köpekler kendi aramızda bir toplantı yaptık ve size bir öneride bulunuyoruz. Kan kokusunun en az yayılacağı tekniği geliştirdiğimizi düşünüyoruz. Buna göre, önce bir yangın çıkaracaksınız. Herhangi bir yerde olabilir. Bir

şehir de olabilir, bir orman da. Sonra iki elinize birer bıçak alacaksınız. Ve kendinizi bıçaklayarak, alevlere doğru koşmaya başlayacaksınız. Ayrıca bu mektuba, uygulamayı gösteren bir resim de ekliyorum. Umarım, siz de bu tekniğin ne denli faydalı olduğunu idrak edersiniz.

Köpek

Köpek Soyu,

Hadi yangını çıkardık, diyelim. Biz niye kendimizi bıçaklıyoruz ki? Düşmanı bıçaklamamız lazım! Daha savaşın ne olduğunu bile anlamamışsınız! Salaksınız işte!

Sevgili İnsanlar

Sevgili İnsanlar,

Kendini bıçaklamakla intihar bombacısı ya da kamikaze olmak arasında bir fark yok. İnanın, yok. Deneyin, göreceksiniz. Çok memnun kalacaksınız. Sizi, kendinizi bıçaklarken görecektir olan düşmanınız da kendini bıçaklamaya başlayacak. Sonra siz alevlere doğru koşarken, o da koşmaya başlayacak. Ve hep beraber yanacaksınız. Kan kokusu da olmayacak.

Köpek

Köpek Kardeş,

Boşuna günahını almışız. Bize önerdiğiniz tekniği bir süredir uyguluyoruz. Ve gerçekten de çok memnun kaldık. Kendini bıçaklayarak alevlere doğru koşma konusunda düşmanlarımız bizimle yarışır hale geldi. Her gün bizden iki kişi yanıyor, onlardan beş kişi koşu koşu atıyor alevlere. Bütün ülke, hep beraber yanıyoruz! Harika oldu bu iş! Aklınla bin yaşa! Her şey için teşekkür ederiz. Gel, mama verelim, gel! Geh! Geh!

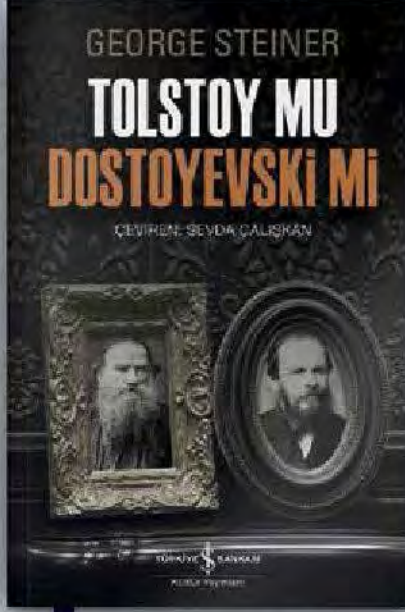
Sevgili İnsanlar

Sevgili İnsanlar,
Siz gidin, ben gelirim.

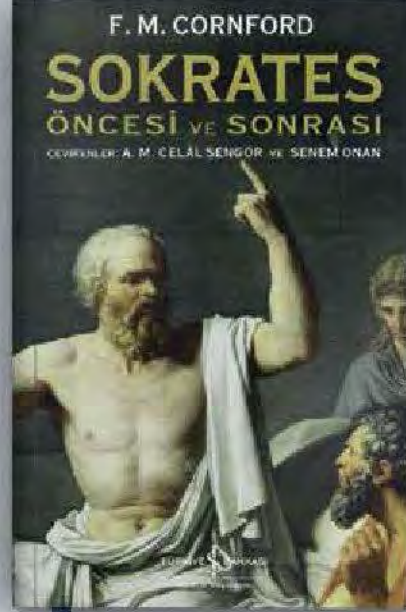
Köpek

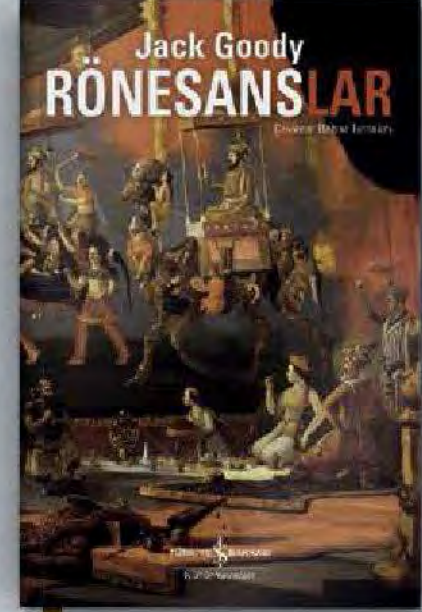
YENİ KİTAPLARIMIZ RAFLARDA

Tolstoy mu Dostoyevski mi
George Steiner
çev. Sevdâ Çalışkan
380 s, 28 TL

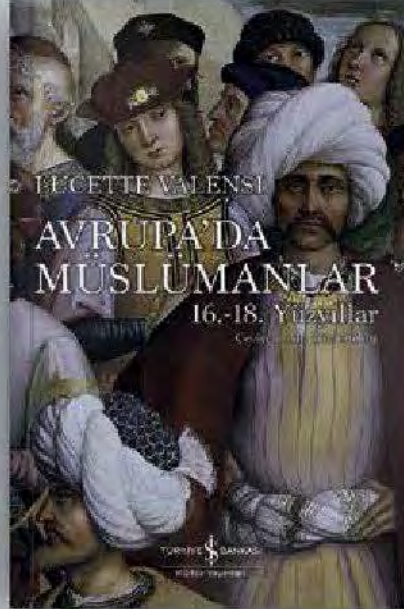
Sokrates Öncesi ve Sonrası
Francis Macdonald Cornford
çev. A. M. Celâl Şengör,
Senem Onan
100 s, 10 TL

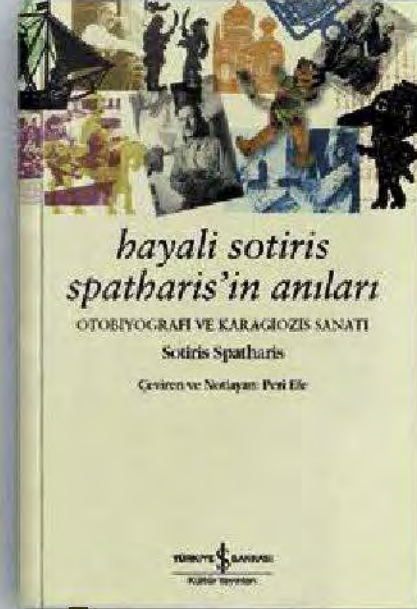
Rönesanslar
Jack Goody
çev. Bahar Tırnakçı
428 s, 28 TL

Annemin Öğretmediği Şarkılar
Selçuk Altun
184 s, 12 TL

Avrupa'da Müslümanlar
Lucette Valensi
çev. Alp Tümertekin
332 s, 24 TL

Hayali Sotiris Spatharis'in Anıları
Sotiris Spatharis
çev. Peri Efe
224 s, 24 TL

MÜZİK

Düzce'de yaşayan Bedii dayımla görüştüğümüz zamanlar, çocukluk anılarım arasında hep müstesna bir yere sahip oldu. Annem, dayımın geleceğini öğrendiği andan itibaren harekete geçer, evi temizler, her biri diğerinden enfes yemekler hazırlar, hatta o seviyor diye uzun uzun mayonez çırpıp, bin bir zahmet Rus salatası yapar, yaprak sarma ve kadınbudu köfteyi de menüden eksik etmezdi. O geldiğinde, evimiz zengin mutfağına döndüğü için midir bilinmez, ama biz dayımızı çok severdik. Belki de bu sevgimizin kaynağı, onun müthiş bir keyif insanı oluşuyla alakalıydı. Mesleğinde son derece ilkeli ve bilgi dolu olması nedeniyle, ailede kimin bir sağlık problemi olsa onu arardı. Üç kez evlenmişti kendileri ve insan ilişkilerinde asla sözünü esirgemeyen, güçlü bir rol modeldi. Bir gece, sırf canı viski çekti diye taksiye atlayıp sabaha dek semt semt açık dükkân aradığı konuşulurdu güzel dayımızın. Viski demişken, günümüzün popüler tartışmalarına bakılırsa, rahmetli sağ olaydı seçimlerde oyunu HDP'ye verirdi zahir.

Dayımızla her karşılaşmamızın değişmez bir ritüeli vardı. Önce kaşlarının en çatık halini takınır, ardından okul durumlarımızla ilgili üçümüzü de sorgu sualden geçirirdi. Ben tekne kazıntısı kontenjanından, bir büyüğüm de ortanca olduğu için kısa sorularla bu fasıldan kurtulurduk. Ama sıra büyük abime gelince, üzerinde bir hayli dururdu. Öyle ya, küçükler büyüklerin ardı sıra yürürler. O yüzden önce büyüğü hizaya sokmak gerek. Sorgulama faslı tamamlandıktan sonra anneme dönüp, "Rezan" derdi: "Bu çocukları sen şımartıyorsun. Yedikleri önlerinde, yemedikleri arkalarında. Her dediklerini yapıyorsun. Biraz yüz verme, o zaman bak bakalım bu kadar rahat davranabiliyorlar mı? Biz savaş yaşadık, yetim büyüdük, kıtlık gördük, bunların her şeyi var, ondan böyleler. Bırak kendi hallerine, ziftin pekini yesinler..."

'Ziftin peki'nin kibarca, 'bokun iyisi' manasına geldiğini sonradan öğrendim ki, o zamanlar böylesi dolaylı uyarılar pek bir revaçtaydı. Mesela anneannem, abur cubur yemek için tutturmalarımızdan yıldıgı vakitlerde, 'eşek' demeyi ağzına yakıştırmaz, onun yerine 'boşan da semerini ye' diyerek lafı gediğine koyardı. Yani dayımın bu nazik hiddetine maruz kalmamızın nedeni, muhtemelen derslerimizin iyi ya da kötü olmasıyla ilgili değildi. Bedii dayım, ailenin büyüğü olarak, yeğenlerinin terbiyesine katkı sunmaktan, biraz da olsa azarlamayı anlıyordu anlaşılır. Çünkü o zamanlar, daha testi kırılmadan ya da çocuk aynı sınıfa ikinci dikeşi atmadan tokadı yapıştırmak, muteber bir terbiye yöntemi olarak kabul görürdü. Çocuklar paylarına düşen dersi alırken, büyükler de görevini yerine getirmiş olmanın huzurunu duyarlar ve hayat böylece, kendi doğal vadisinde akmaya devam ederdi.

Dayım bir defasında Düzce'deyken bizi çikolata almak üzere dışarı çıkardığında, fırsatını bulur bulmaz ayrı yönlerle koşuşturan bu üç çocukla baş edemeyeceğini anlamış ve hayli sinirlenmişti. En otoriter

bakışını yüzüne maske edip, "Bu ne terbiyesizlik" diye kükremiş, "Sizi herkese kız kardeşimin değil, hizmetçimin çocukları diye tanıstıracağım," diye tehdit etmişti. Yaşım o zamanlar pek küçüktü, beş, altı, ya vardım, ya da yoktum. Dahası üzerime parmak sallanmasına o zaman da katlanamazdım. Hizmetçinin ne olduğunu bile tam manasıyla bilmiyor sayılmazdım ama bu kadar kızgınlıkla söylendiğine göre kötü bir şeydi. Mesela hizmetçi, kucağında çocuğuyla kapımızı çalıp, "evinizi temizleyeyim" diye iş isteyen ve annemin, "ihtiyacımız yok" yanıtından sonra entarisinin düğmelerini bir çırpıda çözüp göğsündeki yaraları gösteren kadına benziyor olabilir miydi? Kadının koca memelerini görür görmez can havliyle annemin arkasına saklandığım, uzun süre aile içinde mevzu edilip, bir hayli eğlenildi. Tevatüre göre kadının göbeğine kadar sarkan o koca memeler, o günden sonra reçelli ekmeğimi yemediğim takdirde ciddi manada bir korkutma vazifesi üstlenmişti: "Hııı, bak memeli kadın geliyor..." O yüzden, dayımın tanıdıklarına bizim için 'hizmetçimin çocukları' demesinden ziyade, herkesin annemi, 'memeli kadın'a benzetmesinden çekindiğim için hemen susup, yaramazlık etmeyi bıraktığımı hatırlıyorum. Öyle ya, kimse benim her daim mis gibi kokan güzel annemi, memeli kadına benzetemezdi.

Neyse konuyu fazla dağıtmayalım; tüm bu otoriter halleri sizi yanıltmasın, dayım terbiyemize katkı sunmadığı zamanlarda, eğlenmeyi seven klâs sahibi bir insandı. Müthiş bir müzik tutkusu vardı örneğin. Öyle bir tutkuydu ki bu, oturduğu kiralık evde, doktor maaşının neredeyse yüklü bir bölümünü plaklara ayırdığı için bir türlü ev sahibi olmadığını düşünen çoktu. Ayrıca kendisi kadar müzik tutkunu olan annemle de hayli zamandır tatlı bir rekabet içindeydiler.

Mesela annemdeki 78 devir plak koleksiyonunu fazlasıyla kıskandığı açıkça hissedilirdi. Richard Tauber'in plaklarına ya da Almanya'dan gelen Philips marka pikaba, o zamanın şartlarında öyle her önüne gelen sahip olamazdı muhakkak ki. Üniversitedeyken sınav kazanıp öğrenci olarak gittiği Almanya'da; matematikten ziyade savaşın, açlık, yokluk, sefalet ve yıkımdan başka hiçbir şey getirmediği bizzat yaşayarak öğrenen Berki dayım, Türkiye'ye gelirken işte bu pikabı getirmiş, tekrar dönmesi icap ettiğinde ise plaklarıyla birlikte anneme bırakmıştı. Bedii dayım bize her geldiğinde, Tauber'in, Münir Nurettin Selçuk'un, Lucienne Boyer'in ya da o zamanlar kim biraz meşhursa onun plakları çalınır, olur da bozulup, keyfimizi kaçırmazın diye, mutlaka yedek pikap iğnesi hazırda bekletilirdi.

Düzce'ye gittiğimiz günlerden birinde, her zaman olduğu gibi çok güzel bir sofraya hazırlanmıştı. Ne yalan söyleyeyim, onlarca çeşit arasındaki favori yemeğim, dereotlu patates köftesiydi. Sofradayken dayımın heyecanından anladık ki, günün sürpriziyle henüz müşerref olmamıştık. Yemekler yendikten sonra dayım ayağa kalktı ve yeni aldığı pikabı takdim etti. Dual marka bu pikabın, HS-130 modeli olduğunu ise birkaç

kez yinelediğini hatırlıyorum. Bu son model canavar, stereo hoparlörlerinden öyle sesler çıkarıyordu ki, bizim evdeki mono pikabın pabucu, daha o an dama atıldı. Dayım, plak arşivinden Bethoven'in senfonilerinin olduğu longplayları tek tek çıkarıyor, bizi de kolumuzdan tutup, salonun neresinde en iyi sesi yakalayabileceğimiz konusunda eğitiyordu. Hakikaten harikaydı. Bir kolonda keman, diğerinde piyano çalıyor, davulun sesi her iki kolonda birden yankılanıyor, orkestranın ortasındaymış gibi bir his doğuruyordu. Yani öyle bir şeydi ki dayımın yaptığı; annemle o eski Philips marka pikaptan kaynaklı giriştiği tatlı çekişmeyi oracığa gömmüştü. Ama diğer yandan, annemin yüzüne düşen gölge ise, kardeşler arasındaki ezeli müzik rekabetinde henüz son noktaya gelinmediğini ipucu gibiydi.

O zamanlar teknolojiye ulaşmak, günümüzün kullan at dünyası ile kıyaslandığında bin kat daha zordu, fakat imkânsız da değildi. Gel zaman, git zaman annem, babamla birlikte gittiği çarşıdan, kocaman bir kutuyla eve döndü. Hepimizi salona toplayıp, kutuyu işaret etti ve "Beşiktaş'ta MİT'in istismlâk ettiği babadan kalma evimizden payıma düşenle işte bunu aldım," dedi. Kutu açıldığında, Dual marka bir pikabın, bütün haşmetiyle bize baktığını gördük. Modeli ise dayımdaki modelin bir üstü olan HS 151'di.

Sonrasında koca kolonlar, özenle duvara monte edildi, bağlantılar yapıldı. Anlaşılan, MİT'in güvenlik duvarını gerekçe gösterip el koyduğu arsadan gelen parayla, bir ev sahibi olamasak da ruhumuz gıdasını fazlasıyla alacaktı.

Tüm bunlar olup bittikten sonra dayım bizim eve davet edildi. Her zamanki dipten tırnaktan temizlik faslının ardından, çeşit çeşit yemekler yapıldı, sofraya kuruldu ve nihayet ezeli rekabetin final anı gelip çatmıştı.

Zil çalıp dayım içeri girdiğinde, annem pikaba Çaykovki'nin Kuğu Gölü'nü koymakla meşguldü. Muhteşem sesiyle salonu inleyen pikabı gören dayım, "Ne o beni mi taklit ediyorsun kız?" diyecek oldu ama biraz daha yakından baktığında duraksadı. "Vay canına" diyen sesi, bir kalıp misali ağzından yuvarlandı. Küçük kız kardeş, abisini fena faka bastırmıştı. Sonra müzik sesi hepimizin sesini arka plana itti. Salonun ortasında, kolonlardan çıkan sesin en iyi hissedildiği noktayı gösterme sırası bize geçmişti.

O günler çok güzeldi ve güzel olan her şey gibi damaklarımızda azıcık bir tat bırakıp, hayatımızdan çekip gitti. Sonra dayım hakkın rahmetine kavuştu. Allak bullak bir ruh haliyle Düzce'ye gidip cenazesini kaldırdık. Pikabı ve bir ömür boyu topladığı plakları Ayşe yengede kaldı. Sonra memleketin mutat krizlerinden birinde annemin de pikabı bozuldu, iğnesi hiç bir yerde bulunamaz oldu. Eski pikap ise çoktan televizyon dolabının içine kilitlenmişti zaten. Sonra kaset çıktı, CD çıktı, müzik dijital oldu, bir dünya dolusu ezgi, parmak kadar cihazların içine sığar oldu. Lakin teknolojinin

ÇEKİLMEMİŞ FOTOĞRAFLAR

REWHAT

yok zamanlarında, evlerin salonlarını dolduran o doğal sesleri yakalamak ise gerçekleşmesi imkânsız bir hayale dönüştü.

Sadece bu da değil. İçimizden müziği söküp alacak, ruhlarımızı gıdasız bırakacak, hepimizi asker nizamı bir ritmin içine dâhil edecek pek çok şey yaşandı o kısıcak zaman diliminde. Bizimkiler, müzik sofrasız olmaz diye misafirleri için özenirken, meğer onlar Rus salatasından Amerikan salatası yaratmanın hesabını yaparlarmış.

Bizimkiler, her yanı sertlikten kasılmış bu dünyada, hiç değilse evlatlarının ruhu incelsin diye didinirken, meğer onlar müzik derslerini bile gençleri ölüme hazırlama aracına dönüştürürlermiş. Müzik dersinde ilk öğretilen parçalardan birinin onuncu yıl marşı olması hangi aklın eseridir acaba? 'Çıktık açık alına, on yılda her savaştan...' diye başlar bu marş. Kimse de sormaz, "Cumhuriyet'in ilanından sonra hangi savaşa katıldık?" diye. Yoksa Türk'ün alnını, 1925'te Kürdün hakkı için ayaklanan Şeyh Said ve 46 yoldaşını, Diyarbakır Darkapı'da ipin ucunda sallandırmak açmış olabilir mi? O yüzden mi; her yerde Türk'e ait milli marşlar büyük bir zaferin coşkısına selam dururken, Kürdün ağıt yakması bile yıllarca yasaklandı?

Onuncu yıl marşı, 'demir ağlarla ördük ana yurdu dört baştan' diye devam eder. Faruk Nafiz Çamlıbel ile Behçet Kemal Çağlar, kafa kafaya verip bu sözleri yazarlarken; demir ağlar, yeni yapılan yollar ve tayyare sayesinde hükümetin, Dersim'in tepesine çökmeye hazırlandığını biliyor muydu acaba? Nihayetinde o büyük katliamın tezgâhı kuruldu ve 1938'de Seyid Rıza ile birlikte bir avuç isyancı darağacına gönderildi. Dersim gerçek bir soykırımdı çünkü sadece Zaza bir lider olan Seyid Rıza'yı değil; onun dilini ve müziğini de toprağa gömmüştü.

Sonra okullardaki müzik derslerine 50.Yıl marşı da eklendi. "Müjdeler var yurdumun toprağına taşına, erdi Cumhuriyetim elli şeref yaşına" diye başlayan bu marşı dinleyenler arasında; sürgünden sürgüne gönderilenlere verilen müjdenin ne olduğunu sormak da kimsenin aklına gelmedi. Oysa Dersim'de bomba, kurşun ve darağacından kurtulanlar, Cumhuriyet'in elli şeref yaşı boyunca memleketin dört bir yanına gönderilirken, artlarından da açlık ve yoksulluktan geberip gitmeleri için beddualar edilmişti. Yine müzik sustu her yerde, halaylar durdu; yalnızca sürgün yolunda acıyla kavranan insanlığın çığlığı duyuldu.

Köy meydanlarının, işkence haneye dönüştürülmesi, artık vaka-ı adiyedi idi. Üstelik Kürde zulüm edilmesi için tebliğ olunmuş kesin emirler vardı ve isyan yoksa da bu kör şiddet, boyun eğmedik tek bir baş kalmayana dek uygulanacaktı. Asılmayıp Beslenenler adlı kitabım için görüşüğüm Kürt siyasetçi Nazif Kaleli, bizzat tanık olduğu 'komando zulmü'nü şöyle anlatmıştı: "1960'lı yılların sonlarına yakın dönemlerde Doğu ve Güneydoğu'da Kürtlerde bir kalkışma olacağı yönündeki paranoyanın sonucu olarak sindirmek amacıyla komando birliklerinin halkın üzerine sürülmesi 'komando zulmü' diye biliniyor. Olmadık

bahanelerle köyler basılıyor, köylüler gece yarısı yataklarından kaldırılıyor, insanlar birbirlerine iplerle bağlanarak köy meydanlarında süründürülüyor, jandarma karoluna götürülüyor, falakaya çekiliyordu. Oysa ne silahlı bir hareket, ne de bir kalkışma vardı. Kimse bunların hesabını soramadı. Sanki çok normal bir şey gibi sineye çekildi." Bu büyük zulmü sineye çekenler, gün geldi "Elhamdülillah Türk'üz" demeye başladılar. Anılarına, kimliklerine, kişiliklerine dair kalan izleri sildikçe, zulümden kurtulacaklarını sanıp, dengbejlerinin düne kadar su gibi akan seslerini bile ciğerlerinin içine hapsettiler.

Kasetler yasaklandı; ozanlar, müzik yapımcıları ve dinleyicilerden teşekkür etmiş büyük bir suçlu ordusu kuruldu. Önlerine Kürtçe kasetler dizilmiş gençler, işkenceden geçirilmiş en perişan halleriyle televizyonda teşhir edildi. Tek bayrak, tek millet ve tek dilin önünde eğilmeyenin sonunun ne olacağı, cümle âleme gösterildi. Gazetelerin manşetleri gençlerin katliam haberleriyle dolup taşı. Bir türlü susmak bilmeyen silah ve bomba sesleri de ruhlarımıza işlemiş bütün güzel sesleri, birer birer yok etti.

Zaten kâbus gibiydi her şey ve daha kötüsü olamaz derken, zulümkârlar ufuklarının bizim hayal sınırlarımızın çok ilerisinde olduğunu ispatladılar. Değil mi ki, muktedirler Suruç'ta 33 insanımızı katlettikten sonra dalga dalga memleketin her bir karış toprağını yangın yerine çevirdiler; değil mi ki biteviye bombalar, silahlar patlıyor, savaş uçaklarının gürültüsü yeri göğü yırtıyor, insanlar ölüyor; o halde bağıra çağıra, sesimizin en yüksek tonuyla şarkılar söylemenin zamanıdır.

Uluyan kurtlara, üzerimize sallanan parmaklara, ekranlardan fıskıran kan fetvasına, polis sirenlerine, tepemizde alıcı kuş gibi dolanan helikopterlere, uçaklara, takipteki ekiplere, panzerlere, demir parmaklıklara, mahkeme duvarlarına, gaza, copa, mermiye aldırış etmeden, müziğin sesini sonuna kadar açmanın zamanıdır. İyice acımasızlaşan bu dünyada, anaların, bacıların, eşlerin ağıtlarının, barış sloganlarının, 'bir daha asla' diyen bilincin, savaşın önünde barikat oluşturması ancak böyle sağlanabilir. Ruh ve yüreklerinin harmonisini tümünden kaybetmemiş olanlar da, bu yer kürede müziğin en iyi hangi noktadan duyulabildiğini ancak böyle keşfedebilir.

Bunu yapmazsak, nicedir yitirdiğimiz yürek tınlarımızın yerini doldurmamız asla mümkün olmayacak. Ne yediğimizin, içtiğimizin tadı, ne sabah uykusunun mahmurluğu, ne bebelerin gülüşü, ne sevgilinin yumuşak teni, ne çiçeğin rengi, ne de kokusu kalacak. Hayata dair bizi mutlu kılan ne varsa hepsi; koskoca bir harın içinde, cayır cayır yanacak.

Eğer müziğin sesini sonuna kadar açmazsak; nice genç öldürülüp toprağa gömülecek ve vampirler daha çok kadının bedenini parçalayıp, çırlıçıplak sokağa atacak. Ve yüreğimizin sesini sonuna kadar açmazsak; bizi insan kılan her şey hızla tüenecek. Ne özgürlük, ne eşitlik, ne kardeşlik, ne de gelecek... Vahşetin soğuk yüzü, yaşama hükmedecek.

Aşiretçe filme gidip, bir sıra koltuğu baştan başa kapladığımız yıllar. Eşkiya oynuyor. Annem evden getirdiği Dersim'in özgün lezzeti 'pesare'yi pay ederken...

Soruya soruyla karşılık vermeyi öğrendiğim yıllar. Sokağın başını tutan beyaz Toros'tan "Evinize yabancı kimse geliyor mu?" diye seslenen amcalara "Yabancı derken?" diye sorarken...

Annemin diş teknisyenliğinin İstanbul'dan Dersim'e yankı bulduğu yıllar. Annem, yaşlı akrabalarımızın köyden gönderdikleri protez dişlerinin vuruklarını düzeltirken...

MOTOR! DEMESİNİ BİLİYOR MUSUN?

stüdyoları yönetmen yardımcılarını aramaktadır. İlk sınav da yazılı bir kompozisyon. Adaylardan istenen, "Japon sinemasının temel sorunları ve bunların nedenleri ve çözümleri" konusunda örnek ve önerilerini yazmalarıdır. Kurosawa bir şeyler yazar ve gönderir. Çocukluk ve ilk gençlik yıllarında, sessiz film gösteren sinemalarda anlatıcılık yapan abisinin peşinden hiç ayrılmadığı için yüzlerce filmi bazen defalarca izleme şansına sahip olmuştur. Birkaç ay sonra

elemanlar bir şeyler yapıyorlar.

"Bu filmi sen çekeceksin Metin Bey, tamam mı?" dedi. O zamanlar henüz 23 yaşındayım ve film eleştirileri yazıyordum bir gazetede.

"Aman efendim, ben nasıl film çekerim?"

"Motor! demesini biliyor musun?... Motor! diyeceksin. Arkası gelir merak etme" dedi. Dediği gibi de oldu. Hiç unutmam Nazif Bey'in söylediklerini...

"Motor!" demesini biliyorsan rejisör de olursun. Yalnız korkmadan, cesaretle söyleyeceksin. Öyle söyleyeceksin ki, setteki herkes senin her şeyi bildiğini zannedecekler..."

AKAD

Lütfi Akad, 1916 İstanbul doğumlu. Babası Halepli bir ailenin iki oğlundan biri. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda İstanbul'a gelerek evlenmiş ve oraya da yerleşmiş. Lütfi Bey Galatasaray Lisesi'ni, ardından da Yüksek Ticaret Mektebi'ni bitiriyor. Askerlikten sonra babası iktisat doktorası yapması için Amerika'ya göndermek istese de gitmiyor ve Osmanlı Bankası'nda çalışmaya başlıyor. Bir süre sonra da bankadan ayrılıp, arkadaşı Şakir Sirmalı'nın kurduğu Sema Filmde yapım müdürü olarak göreve başlıyor. Ardından bir yıl kadar da Lale filmde muhasebe müdürlüğü. Bu sırada Hürrem Erman'la tanışıyor ve bu kez onun firmasının muhasebe müdürü oluyor. O sırada Hürrem Erman "Damga" isimli bir filme başlamış. Yönetmeni Seyfi Havaeri, başrol oyuncularları Sezer Sezin ve Memduh Ün. (evet, yönetmen Memduh Ün) Seyfi Havaeri film bitmeden ayrılır. Hürrem Erman filmi tamamlamasını ister muhasebe müdürü Lütfi Akad'dan. Zorda kalmıştır, çok para harcamıştır ve bir an önce sinemalarda gösterime girmek zorundadır. Lütfi Bey, pek de heveslenmeden, biraz da zorla kabul eder yönetmenliği. Kendisi bundan sonrasını şöyle anlatıyor:

"Senaryo diye, kalan sahnelerle ilgili daktiloyla yazılı birkaç yaprak vardı elimde. Sahnelerden biri bir nikah sahnesiydi ve üç çekim gerektiriyordu kestirmeden. Çekimleri bir pazar günü Beyoğlu Halkevi'nin güzel salonlarında gerçekleştirdik. Kamerayı Coni Kurteşoğlu kullanıyordu. Hava Sokağı'nda bir fotoğraf atölyesi vardı. Çekimlerin çoğunu kağıt üzerinde resimleyerek gösterdim ona. İş öğleye kadar bitivermişti. Hepsini bu... İlginç bir deneyim olmuştu benim için: Işıklar, oyuncular, hazırlık telaşı ve ilk "Motor!" sesine kadar avuçlarımdaki ter. Bu ter ve belirsiz ateş sonraki yıllarda da sürüp gitti, bugüne kadar. Her çalışma günü, en önemsiz bir çekim de olsa, kameranın ilk çalışmasına kadar bundan kurtulamadım..."

KUROSAWA

Resim eğitimi alan ve hayatını ressam olarak sürdüren Akira Kurosawa'nın 1935 yılında bir gün gazete okurken gözüne bir ilan takılır. PCL(Photo Chemical Laboratory) film

PCL'den ikinci sınav için çağrı alır. Tokyo'ya giderek stüdyoyu bulur ve orada, "yaşamının en büyük hocası" olan yönetmen Yamamoto Kaciro (Yama-san) ile tanışır. Sınavın bu aşamasında adaylardan senaryo yazmaları istenmektedir. Adaylar gruplara ayrılır ve her gruba ayrı bir konu verilir.

"Bizim gruba, bir gazetenin üçüncü sayfa haberi olan bir konu verilmişti" diyor Kurosawa. "Asakusa'daki bir dansöze aşık olan, Katoçi hapishanesindeki bir endüstri işçisinin işlediği suçları" senaryo haline getirmesini isterler.

"Senaryo konusunda en ufak bir bilgim olmadığı için apışıp kalmıştım ki, yanımda oturana bir göz attım. Adam büyük bir hızla bu işi çok iyi bilircesine yazıp duruyordu. Bir ressam olarak aklıma çıplak bir endüstri bölgesinin siyah ile gösterişli kulis odasının pembesini çizmek geldi. Endüstri işçisini siyah ve dansözün pembe olarak çizecek ve bir kontrast yaratacaktım. Öyküme öyle başladım, ötesini anımsamıyorum..."

Kurosawa sınavı kazanır ve Yama-san'ın yanında yönetmen yardımcısı olarak çalışmaya başlar. Birçok filmde birlikte olurlar. Ondan çok etkilenir ve çok şey öğrenir. Ama bir türlü kendi filmi çekememiştir. Kurosawa, bir süre sonra yönetmen olmak için verdiği kavgadan sıkılarak sadece senaryo yazmak üzere PCL'den de ayrılır. Bütün boş zamanlarında senaryo yazmaya başlar. Yama-san, "eğer yönetmen olmak istiyorsan, önce senaryo yazmayı öğrenmelisin" demiştir zaten.

Bir gün yine gazete okurken, bir ilan dikkatini çeker. İlan, yakında çıkacak olan "Sugato Sanşıro" adlı bir kitapla ilgilidir. Kitabın içeriğini anlatan ilanda genç ve bıçkın bir judo ustasından söz edilmektedir.

Kitabı yayımlandığı ilk gün kitapçıdan alarak okur ve aynı gün geceyarısı yapımcı bir arkadaşının evine giderek ondan yarın sabah kitabın haklarını satın almasını ister. Ertesi gün, Tanaka Tomoyuki kitabın haklarını almak için "Sugato Sanşıro"nun yazarı Tomito Tsuneo'yu evinde ziyaret eder ve kitabın hakları satın alınır. Kurosawa hemen oturur ve "Sugato Sanşıro"nun senaryosunu yazar. Bu onun ilk yönetmenlik yapacağı film olacaktır.

Bu ilk deneyim, Metin Erksan'ın ya da Lütfi Akad'ın ilk deneyimine o kadar benziyor ki:

"Sugato Sanşıro'nun çekimine, Yokohama'daki sette, 1942 yılında başladım. Yönetmen olarak ilk adımım, ilk çekeceğim sahne, Sanşıro ve hocası Yano Şogoro'nun, Şinto tapınağına uzanan uzun taş merdivenlerden çıkışları idi. Bütün testleri yapıp, çekime hazır olduğumuz anlaşıncı, "Yoi, staato!" (Hazır, Başla!) diye bağırdım. Bütün ekip dönüp şaşkınlıkla bana bakmaya başladı. Sesim çok garip bir şekilde çıkmıştı!"

Alıntılar: *Işıklar Karanlık Arasında, Lütfi Akad, İş Bankası yay, 2004

*Lütfi Akad, A. Şerif Onaran, Afa yay, 1990

*Kurbaga Yağı Satıcısı, Akira Kurosawa, Afa yay, 1994

*Akira Kurosawa, Aldo Tassone, Afa yay, 1985

*Savaşının Kamerası, Stephen Prince, Kabalcı yay, 2013

ERKSAN

1991... Bir psikiyatri merkezinde hafta sonları psikiyatri bağlantılı seminerler yapıyoruz. Her hafta bir konu ve konuk belirlemişiz. Murathan Mungan var, "Yüzleşmenin Gücü", Enis Batur var, "Şakülden İnhiraf'a", en mühimi de Metin Erksan var, "Sevmek Zamanı ve Bir Filmin Psikoanalitik Yorumu."

Metin Erksan'ın huysuz ihtiyar olduğunu duyuyoruz. Kimse ne adresini ne de telefonunu bilmiyor. Onu bulma ve merkeze getirme görevi bana veriliyor. Metin Abi'yle ilk teması Beyoğlu'nda Pandora Kitabevi'nde sağlıyorum. Casus filmlerindeki gibi, kısa cümleler, rumuzlu konuşmalar, saatler ayarlanıyor falan. Sonunda buluşup konuşmaya ikna oluyor. Pandora'nın üst katındaki koltuklara oturup, sohbet ediyoruz. Üzerinde eskimiş ama şık ve ona çok yakışan siyah takım elbisesi ve fotr şapkası var. Çaylar içiliyor. Ayağa kalkarken,

"Ben sizi konuşma saatinden önce evden alayım hocam" desem de, evin yerini bilmemi istemediğinden olacak, "Kendim gelirim, sen adresi ver yeter!" diyor. Olsun! Çoktan razıyız buna.

O günden sonra onu kaybettiğim güne kadar hep birlikte oldum bu özel insanla. Kimsele benzemeyen, kelimenin tam anlamıyla nev-i şahsına münhasır bir insandı Metin Erksan.

Benim üniversitemdi, kütüphanemdi, arkadaşım, abim ve ustamdı.

Belki de en az sinemayı konuştuğumuz sürece. Daha çok tarih, felsefe, edebiyatı derdimiz. Ama, konuştuğumuz, anlattığı her şey sinemaya hizmet ederdi.

Artık evine gitme hakkını kazandığım günlerin birinde, ucundan kıyısından sinemaya, sete dair sorduğum sorular uzayınca, kestirmeden sordu:

"Ne olmak istiyorsun sen; oyuncu mu, rejisör mü?"

"Aman hocam, oyunculuk neyimize. Ama rejisörlük de yani, biraz..."

"Rejisör olmak istiyorsun sen, aklındaki o galiba?"

"Esağfurullah hocam. Bir şey bilmiyorum ki, rejisörlük öyle hemen..."

Biraz durdu. Elindeki kitabı masaya bıraktı ve,

"Motor! demesini biliyor musun?"

"Pardon hocam!"

"Bak doktor... Benim ilk rejisörlüğüm yarım bırakılmış bir filmle başladı. Atlas Film'in yapımcısı Nazif Bey Bedri Rahmi'ye bir senaryo yazdırmış. Nedim Otyam da çekecek. "Karanlık Dünya" diye bir film. Geçmiş zaman, rejisör yapımcıyla anlaşamamış, bırakmış gitmiş. Nazif Bey'le oturuyorduk ofiste. İç bahçede set kurulmuş. Beni kolumdan tuttu pencerenin önüne götürdü. Aşağıda

OSCAR® ADAYI ÇÖKÜŞ FİLMİNİN YÖNETMENİNDEN

SIRADAN BİR ADAM TÜM DÜNYAYI DEĞİŞTİREBİLİRDİ

HITLER'E SUİKAST

13 MINUTES

GERÇEK BİR OLAYDAN UYARLANMIŞTIR

BİR OLIVER HIRSCHBIEGEL FİLMİ

18 EYLÜL'DE SİNEMALARDA

YİRMİ DÖRT KARE ERTEM EĞİLMEZ

BİR: Ertem Eğilmez, mizah dergisi çıkışıdır. İçinden geldiği mizah dergisi yapılanmasını ve pratiğini, sinemaya aktarır. Oğuz Aral'ın Gırgır dergisinde yaptığını Arzu Film'de dener. Birlikte senaryo yazmak, seyirci konumundaki halktan insanları film üretimine katmak, kazandırmak gibi ayrıntılara dikkat eder.

İKİ: Türk sinemasına sahici bir insan sıcaklığını, o güne dek pek denenmeyen gözyaşıyla mizahın yan yana durduğu bir insan tipini, yani yaşamın kendisini getirir.

ÜÇ: Eğilmez'e göre, dünyada Türkiye dışında aile diye bir kavram, bir değer yoktur. Ailenin fertleri sinemaya ayrı ayrı gitse de, ailenin tüm fertlerinin gittiği film, en çok iş yapan filmidir. Hüner, ailenin dört ferdinden birden para almaktır. Bunu Arzu Film'de dener ve başarır.

DÖRT: Sinemayı, teknik, içerik ve dil'in birlikteliği olarak görür. Öyküsüz bir sinemamız olduğundan yakını: "Senaryo bizim sinemacılarımızın umrunda değildir. 1960'tan beri 400 film çekilmiştir, 40 öykü yoktur ortada, gerçek anlamıyla 40 senaryo yazılmamıştır." Senaryo, dramatik yapı diye feryat ettiğinde, matematikten söz ettiği zannedilir. Sinemayı kuramsal açıdan öğrenmeye çalışır. Duygusunu, bir temele oturtmak ve içinde yaşadığı topluma seslenebilmek, onları oyalamamak, kandırmamak ister.

BEŞ: Senarist Bülent Oran, 1960'larda Amerika'dan getirtip İstanbul boheminin ünlü karakteri Hayalet Oğuz'a çevirttiği senaryo kitabını Ertem Eğilmez'e hatırı sayılır bir paraya satar. Eğilmez, bu kitaba bir kutsal kitap ilgisi gösterir. Çünkü, başarılı bir filme, dramatik yapıyla ulaşılabileceğine inanır.

ALTI: 68 adimli Yeşilçam Sokağı'yla arasında her zaman, her konuda bir uzlaşmazlık vardır. Öncelikle, kitlenin anlamadığı o festivallik filmlere karşıdır.

YEDİ: Ertem Eğilmez filmlerinde, Amerikalı yönetmen Frank Capra'nın etkileri görülür. Kenar mahalledeki küçük insanların dünyalarını anlatır. Yetmişli yılların o sokakta geçen, belki de Türkiye'nin son çocukluk zamanları, en güzel, en naif ve en olduğu gibi onun filmlerinde görünür.

SEKİZ: Arzu Film'deki ekip sineması oluşumunda tesadüflerin de yeri vardır. Kadronun ilk nüvesi 1960'ta Münir Özkul'la atılır. 70'li yılların başında Adile Naşit'le tanışılır. O dönemde, Eğilmez, aşk filmlerinin unutulmaz yönetmenidir ve bu oyuncular da aşk filmlerinin komik süsleridir. Tarık Akan, Hülya Koçyiğit kadroya katılır. Kalabalık kadrolu bir komedi çeker: Sev Kardeşim. Birtakım yan oyuncular gerekir. Halil Akçatepe, ilkin bir 'işportacı çocuk' diye gelir. Zeki Alasya gelir, iki üç günlük bir rol oynar, kalır. Bir sonraki filmde Zeki Alasya, Metin Akpınar ile Kemal Sunal'ı getirir, onlar da kalırlar. Şener Şen, bu kadroya

75-76 yıllarında Hababam'da jimnastik hocası rolüyle girer. Daha sonra, Erkek Güzeli Sefil Bilo, yani İlyas Salman çıkagelir.

DOKUZ: Ertem Eğilmez filmleri'nde boy gösteren birçok oyuncu, -Tarık Akan ve Şener Şen dışında- meslek hayatları boyunca onun kendilerine biçtiği bir tipi oynar.

ON: Ertem Eğilmez, Sürtük filminde Türkân Şoray'a âşık olanlar kervanına katılır. Bu dedikodu, kısa sürede Yeşilçam'a yayılır. Türkân Şoray, 1987'deki Sultan filmine kadar Arzu Film'e uğramaz.

ON BİR: Ertem Eğilmez'in Sürtük filminde Ekrem Bora'ya o kadar ilginç bir kötü adam rolü oynatır ki, Ekrem Bora, sanki o filmde Fransız bir kötü adamdır. Ahmet Tarık Tekçe'yi bıçaklamak isteyen, Erol Taş'ın kafasında odun kıran ve tecavüzcü Coşkun, daha mahalleden geçerken kapılarını pencerelerini kapatan seyirci kadınlar, belki de ilk kez bir kötü adama âşık olurlar.

ON İKİ: Ertem Eğilmez'in tipleri, 'doğal laik'tir. Münir Özkul ya da Adile Naşit'i namaz kılarken ya da hacca giderken göremezsiniz fakat bu filmlerde, çok incelmış bir namus, dürüstlük anlayışı ve iyilik yapma arzusu vardır.

ON ÜÇ: Bugün, bir yerlere gelen yerli sinema, Yılmaz Güney ve Ertem Eğilmez'in izinden giderek nefes almaya çalışır. Yılmaz Güney ve Ertem Eğilmez'in film üretme pratikleri, hayatın-zamanın şimdiki koşullarına dönüştürülerek 'dizi' kimliğinde seyirciye sunulur.

ON DÖRT: Tıp fakültesini yarıda bırakıp İktisat okur. Babasının verdiği on bin lira ile bakkal açar. Tabela: Doğruluk Bakkaliyesi. Doğrulukla bakkallığın bir arada yürüyemeyeceğini anlaması geç olmaz. İflas eder.

ON BEŞ: Kurduğu yayınevinde Kemal Tahir gibi yazarlara takma isimlerle Mike Hammer romanları yazdırır. Çevirmen hastalanınca oturup kendisi yazar; yazdığı roman, diğerleri gibi elli bin adet satılır.

ON ALTI: Melek Sineması'nın yanında bir lokanta açar. Belediyeden içki ruhsatı da koparır. Derneklere içki ruhsatı verilmesinden yola çıkarak 'Karikatür Sevenler Derneği' adı altında işletir lokantayı.

ON YEDİ: Ertem Eğilmez, aksi ve ağzı bozuk bir adam olarak bilinir. Çok sigara içer, çok küfür eder. Çok güzel cümleler arasına kattığı esprili küfürler kimseyi incitmez. Dili mizahla çok güzel giydirir.

ON SEKİZ: Televizyon tek kanallı, siyah-beyaz ve

devletinken Ertem Eğilmez, eğer o gece bir John Ford filmi gösterilecekse, gündüzden rakı sofrasını kurup "Ulan pezevenk John Ford, bu sahneyi nasıl çektin, ulan puşt John Ford, bu John Wayne kazmasından nasıl böyle lezzetli bir oyunculuk çıkardın!" diye ağlaya ağlaya, küfrede küfrede o John Ford filmini seyrederek.

ON DOKUZ: Dünyanın en utangaç adamı olduğunu düşünür. Hayatı boyunca bir dükkâna girip de 'Şuradan bir çorap ver!' diyemez. Bir şeyin yarım kilosunu alamaz. Herhangi bir iş yerinden bir şey almadan çıkmayı ayıp sayar. Tezgâhtar da onun için çok değerli biridir. Çekindiği için, hayatı boyunca birisi kendisine çorap aldıysa giyer, almadıysa giymez. Hazır elbise giymeyi sevmez. Terzisine gider. Yıllarca kolalı gömlek giyer. Kimsenin karşısında bacak bacak üzerine atıp oturamaz.

YİRMİ: Eğilmez 1985'te Âşık Oldum adlı filmini çeker. Üç yıllık bir aradan sonra 1988'de Arabesk filmini tamamlar. Arabesk, Türk sinemasında büyük gişe rekoru kıran ilk filmlerdendir. Eğilmez'in filmografisi bu film ile sonlanır.

YİRMİ BİR: Eylül 1989'da Eğilmez arkasında pek çok film ve kalabalık bir oyuncu kadrosu bırakarak Yeşilçam'a veda eder. 38 yıllık bir uğraş, bir sinema ekolü olarak kalır.

YİRMİ İKİ: Gani Müjde'ye göre, Ertem Eğilmez, eğer sinemada yarattığı dünyayı estetikle buluşturabilseydi, bugün dünya çapındaki birkaç sinemacımızdan biri olurdu. Kel Mahmut'u, Adile Ana'yı ve Hababam Sınıfı'nı İngilizler de tanırdı. Gazinocu Ekrem, kızı sevmesine rağmen bırakıp giderken Fransızlar da ağlardı elbet.

YİRMİ ÜÇ: Ertem Eğilmez, pervasız bir girişimci, sınır ve kural tanımaz bir öncüdür. Aşk ve komedi filmleri, Hababam Sınıfı serisi ve aile filmleri,

Bir dükkâna girip de 'Şuradan bir çorap ver!' diyemez. Bir şeyin yarım kilosunu alamaz. Çekindiği için, hayatı boyunca birisi kendisine çorap aldıysa giyer, almadıysa giymez.

sine-mada olduğu gibi öldükten sonra televizyon kanallarında da seyredilme rekorları kırar. Yeşilçam Sokağı'nın göbeğine heykeli dikilecek bu deli dâhi adam hakkında hâlâ ciddi bir belgesel yapılmış değildir.

YİRMİ DÖRT: Canım Kardeşim, niçin Türk sinemasının dönüm noktalarından biridir? 1973'te çekilen Canım Kardeşim, niçin bu kadar çok sevilir, bu kadar çok izlenir?

Çünkü; Canım Kardeşim, kadrosunun komedi oyuncularından kurulmasına rağmen bir dramdır.

Çünkü; Canım Kardeşim'de, film boyunca kimse kimseye âşık olmaz. Canım Kardeşim, güzel bir kız olmadan da güzel bir film çıkabileceğini ispatlar.

Çünkü; Canım Kardeşim, özellikle dış çekimlerde, yarı belgesel bir hava yakalar. Zenginlerin yaşadığı, üzerleri tv antenleriyle dolu apartmanları gösteren kamera 180 derece döner ve gecekonduların pis çamurlu dünyasıyla çarpıştırır seyirciyi.

Çünkü; Canım Kardeşim, akıcı bir kurgu ve özenli fotoğraf çalışmasıyla bizden bir konuyu, bizden insanlarla ele alır. Canım Kardeşim'de filmin Cahit Oben'e ait müziği, ifadeyi en az güçlü oyunculuklar kadar güçlendirir.

Çünkü; Canım Kardeşim'de kanlarını satarak ayakta durmaya çalışan insanlara acımaya fırsat bulamadan, Adile Naşit'le birlikte Kahraman Kırıl'ın gidişine gözyaşı dökülür. Canım Kardeşim, en güçlü karakteri, çok küçük bir oyuncunun, Kahraman Kırıl'ın canlandığı ilk filmlerendir.

Çünkü; Canım Kardeşim'de, Yol'daki, Sürü'deki Tarık Akan'ın ipuçları verilir. Kemal Sunal'ın ömür boyu taşıyacağı 'Şaban' kimliğinin temeli atılır. Jönün, hüznü ve yalaka olmayan sahici arkadaş tipi, Halit Akçatepe'yle yaratılır.

Çünkü; Canım Kardeşim, Metin Akpınar'ın Zeki Alasyasız, Adile Naşit'in Münir Özkulsuz da büyük oyuncu olabildiklerini gösterir.

Çünkü; Canım Kardeşim, 1970'lerin başından itibaren Türkiye'de insanların hayatına dahil olan televizyonu, Türk sinemasında ilk kez bir sosyo-kültürel olgu olarak ele alır.

Çünkü; Canım Kardeşim'de, kimse ideal, örnek insan değildir. Filmde, hiçbir hayat kaygısı olmadan yaşamaya çalışan, hayatından başka kaybedecek bir şeyi bulunmayan bir sınıftan söz edilir. Bu sınıfın, lümpen proletaryanın kendine has bir bilinci ve bir üslubu vardır. Baba, oğluna 'piç kurusu'; oğul babaya 'moruk' derken, hayatın dili sinemaya taşınır.

Çünkü; Canım Kardeşim, düşmüş, küçük insanların filmidir ve düşmüş insanlar film boyunca yükselebilmek değil daha da düşmemek için çabalarlar. Canım Kardeşim, sistemin herkesi acımasızca ezdiğini yansızca aktaran, umutları ezilmiş, örselenmiş insan yerine bile konmayanların gerçekçi ilk filmlerden biridir. Canım Kardeşim'de bütün karakterler, kendi zavallılıklarını, çaresizliklerini ve aldatmalarını yaşarlar.

Çünkü; Canım Kardeşim, gişe açısından yapımcısını hüsrana uğratar. Seyirci, bu filmde, hayatın bütün dış gerçekliği ve umutsuzluğun iç gerçekliğiyle baş başa kalır. Bu durumda, sinemanın izleyiciye sunduğu şey, onun 'kaçmak' istediği bir gerçekliktir. Bu nedenle, izleyici Yeşilçam sineması içinde bu ayrık otu gibi duran filme, pek rağbet göstermez. Film, Ertem Eğilmez'i batırma noktasına getirse de ekonomik açıdan olmasa da sanat açısından yönetmenin yüz akıdır ve Ertem Eğilmez, bunun farkındadır. Bir söyleşisinde, "Bu film, Türk sinema tarihinde yerini bulacaktır. Yani, Canım Kardeşim, sinemamızda ilk serbest nazım denemesidir. Yenidalgı'nın bize ilk girişidir." der. Canım Kardeşim, Ertem Eğilmez, Halit Akçatepe'nin "Bu film tutar mı?" sorusuna "Film gösterime girdiğinde, sinema salonunda sen, ben ve Tarık olsak da bu filmi çekeceğim." karşılığını verecek kadar inandığı bir filmidir.

Çünkü; Canım Kardeşim, birçok soruşturmada, ankette, bütün zamanların en iyi on filminden biridir. *

FARE FOBİSİ

Köln'e vardığımda uykusuzluktan ölmek üzereydim. Tren garından çıktığım an karşımda yükselen devasa katedral tüm yorgunluğumu aldı. Sonuna kadar gotik bir kara kule... Kocaman, titrek bir avuçtan dökülen ıslak kum katlaşıp kalmıştı sanki. Her an tekrar uflanarak yıkılacakmışçasına. Gözüme kum kaçmış gibi, uykusuz gözlerim yana yana, uzun uzun baktım.

Yıllardır burada yaşayan ve yıllardır görmediğim amcamın ayarladığı iş için gelmiştim Köln'e. İşte bir bok yoktu gerçi. Hediyelik eşya satan bir mağazada satış elemanlığı... Cazip olan, bir süre Almanya'da yaşamaktı. Amcam nasıl becerdiyse geçici çalışma iznini ayarlamıştı. "Fareci" deyip duruyordu çalışacağım yer için. Anladığım ve internetten araştırıp gördüğüm kadarıyla ünlü bir fare karakterinin ürünlerinin satıldığı ufak bir mağazaydı.

Amcamı aradım. Geldiğimi söyledim. Uzak bir yerde işi varmış. "Akşam yedi gibi Türkiye Pazarı'na gel, orada buluşalım aslanım" dedi. Adresi verdi. Arkadaşının işlettiği bir restoranmış. Daha öğlen olmamıştı. Akşama kadar oyalanmam gerekiyordu. Karnım çok açtı. Trende yediğim sandviç tutmamıştı. Hareket halinde yenen yemekler insanı doyurmuyor sanki. Meydanın kenarındaki arabadan sosis ekmek aldım. Bratwurst. Bir de bira. Dom Kölsch. Bir bank bulup oturdum. Turistik meydan, para toplamak için şekilden şekle girmek zorunda kalmış türlü insanla doluydu. Katedralin gölgesinde olduğumuzdan genellikle dini figürler... Tam karşımda melek kostümü giyip yüzünü kalitesiz boyayla bembeyaz boyamış, sefil bir kadın vardı. Kendinden kanatlı, yıpranmış melek elbisesinin altından siyah spor ayakkabıları görünüyordu. Yanından gelip geçen huzur içinde gülümsüyordu ona. Kimisi fotoğrafını çekiyordu. Kimisi önündeki kutuya bozuk para atıyordu. İnsanlar ona bakıp bir melek mi görüyorlardı gerçekten? Bu kadar saf olabilirler miydi? Adidaslı meleğin cilt kanseri olmaya gebe, çaresiz yüzüne baktım. Son lokmamı yutup biranın dibini kafaya dıktım.

Uykulu adımlarla valizimi sürüye sürüye şehrin içine doğru yürüdüm. Yarım saatlik bir yürüyüşün sonunda Brüksel Meydanı diye bir yere çıktım. Sarı şemsiyelerin altında oturan gençler... Boş bir masa bulup geçtim. Garsondan kahve istedim. İlerden geçip giden arabalar ne kadar sessizdi. Arabaların mekanizmasından mı kaynaklanıyordu, asfaltın malzemesinden mi bilemedim ama bizden sessizdi. Avrupa bizden daha sessizdi. Kayda değer bir fark vardı. Sessiz sessiz kahvemini içerek tren garından satın aldığım Köln haritasını önüme açtım. Eğilip Brüksel Meydanı'nı aramaya koyuldum. Bulunduğun noktayı haritada aramak... Kendini aramanın tuhaf bir şekli... Bir kahve daha istedim.

Yediye doğru şehrin büyük bir bölümünü gezmiştim. Tahminimden küçük bir yerdin burası. Ama beklediğimden güzeldi. Daha önceki çalışma ve gezme deneyimlerimden bildiğim Avrupa şehirlerinin ikonlaşmış görselleri yerli yerindeydi: park halinde kilitli bisikletler, bira amblemleri, beyaz masa örtülü restoran masaları, masalarda gümüş rengi kova içinde şarap şişeleri, içi aşırı beyaz çamaşırhaneler, yerde kırık bira şişeleri, üzeri beyaz fincan mezarlığına dönmüş otomobil büyüklüğünde krom kaplama espresso makineleri, tiyatro-opera-sergi-festival afişleri, broşürler, duvarlarda stilize sokak karalamaları, seyrek ama kabarık saçlı yaşlı kadınlar, bastonlu ve şapkalı adamlar, ceplerden taşan gazeteler, köpeklerine sokulmuş uyuklayan evsizler, sokak müzisyenleri, bozuk parayla çalışan sigara-prezervatif-şekerleme makineleri, mermer kafe masaları, demir sandalyeler, siyah beyaz garsonlar, parklar, banklar, tasmalı köpekler, geri dönüşüm kutuları, kararmış heykeller, yosun tutmuş çeşmeler, havadar meydanlar...

Bıyıklı bir dönerci bulup "Türkiye Pazarı"nın yerini

sordum. "Yürüme mesafesi" deyip tarif etti. Hayatta en sevdiğim laf: "Yürüme mesafesi". Az sonra "Türkiye Pazarı" karşıma çıktı. Amcam kapının önündeki masalardan birinde oturuyordu. Beni görünce ayağa fırladı. "Vay amcasının aslanına bak be!" Avrupa artık sessiz bir yer değildi. Sarıldık. Amcam beni restoranın sahibi olduğunu öğrendiğim arkadaşıyla tanıştırdı. Çaylar geldi. Şekerler atılıp karıştırıldı. Bardakta dönen kaşıkların sesi kilise çanlarına karıştı. Sohbeta başlandı. Bir ara kafamı kaldırıp tepemdeki kocaman "Türkiye Pazarı" tabelasına baktım. İki yanında Efes Pilsen logoları vardı. Birini işaret edip "Kıymetini bilin, bunlar bizde yasak artık" dedim.

"Efes mi?"

"Evet. Hepsil silindi. Düz lacivert zemin kaldı geriye."

"İyi olmuş be yiğenim. Bu Almanlar içip sıcmaktan başka bir şey yapmıyorlar. Her gece sarhoş dolu ortalık..."

Eve gitmek üzere kalktık. Yoldaki sosisçilerden birini gösterip "Aman ha bunlara dikkat, domuzu yersin valla" dedi amcam. "Biliyorum" deyip geçiştirdim. Sonra yol boyunca yanımdan geçen üç ayrı Alman kıza en pespayesinden laflar attı. Türkçe tabii. Ve arkalarından. Attığı her lafın ardından da bana dönüp elektrik çarpmış gibi sırtıyordu. On yıldır görüşmediğim amcamdan on dakikalık yolda tiksiniştim. Akşam yemekte ücretsiz sağlık hizmetinin nimetlerini anlatırken dayanamadım.

"Bak, içip sıcmaktan başka bir şeyler yapıyorlar işte adamlar."

"Nasıl yiğenim?"

"Yok bir şey, öylesine dedim."

Ertesi gün meşhur fareciye gittik. Bir çizgi fare karakterinin akla gelebilecek her şeyini satan, orta büyüklükte bir dükkandı. Eski bir pasajın girişinde. Sahibi Alman olan dükkânın işletmecisi Türktü. Amcam başladı beni övmeye. Zaten iş ayarlanmıştı. Bu övgü faslına ne gerek vardı? İdare eder İngilizce'min ve zayıf Almancamın amcamcası, "İngilizcesi anadili gibi, Almancası da süper" oldu. Utana sıkıla bekledim bir kenarda.

Oranın asgari ücretiyle girdim işe. Üç ay oldu. Her gün aynı fare karakterinin anahtarlıkları, rozetleri, buzdolabı mıknatısları, tepsileri, havluları, not defterleri, kalemleri, silgileri, kalemtırışları, gözlük kılıfları, tişörtleri, bardakları, bardak altlıkları, fincanları, mataraları, kalem kutuları, mumları, takvimleri, saatleri arasındayım. Dükkân ne boş kalıyor ne dolup taşıyor. Diğer Türk elemanla dönüşümlü çalışıyoruz. Şehri sevmeye başladıkça dükkân daha bir içimi sıkıyor oluyorum.

Günler sessiz sedasız geçerken bir cumartesi öğle vakti, keskin bir çocuk çığlığıyla yerimden sıçradım. Hemen ardından bu sese kadın çığlıkları eklendi. İçerde kıyamet kopuyordu. Herkes avazı çıktığı kadar bağıırıyordu. Nedenini anlayamadım. Kanım donmuştu resmen. Korkudan kaskatı kesilmiştim. Sonra kendimi zorlayıp kasanın arkasından dolanarak bağırıyan insanların arasına daldım. Yerde kocman bir fare vardı. Çok iri ve hafif nemli... Kontrolde çıkmış panik manevralarıyla sağa sola hareket ediyordu. Çıktığı yerden geri dönmeye çalışıyordu büyük ihtimal. Ne tarafa seğırtirse oradan kulakları sağır edecek çığlıklar yükseliyordu. Sonunda herkes dışarı kaçtı. Ellerindekileri yerlere atıp birbirlerini çiğneye çiğneye dışarı çıktılar. Arkalarından ben de çıktım. Sonra geri girip telefonumu ve anahtar aldım. Tekrar dışarı çıktım. Kapıyı kilitleyip bir sigara yaktum. Dönüşümlü çalıştığım diğer Türk arkadaş aradım.

"Serkan n'aber? İyilik. Ya bir şey diyecem. Az önce dükkânda fare çıktı. Evet abi, gerçek fare."

Neler Gördüm?

> Tibet'in yüksek dağlarını

> Maymunların yüzdüğü sıcak gölleri

> Teknenin dalgada yükselip suya çarpışını

> Güneşte ısınmış kekiklerin kokusunu

> Kireç duvara vuran sabah güneşini

> Pürüzsüz duran suya ilk giren olmayı

> Yeni yıkanmış çarşafaları çekiştirip katlamayı

> Bir bebeğin yumuk yumuk ayaklarını

> Antik bir şehrin taşlarını otlarını

> Güneş hüzmesinde süzülen tozları

> Kahvenin bazen başka bir güzel olduğunu

> Gece ışıklarına bakarken sahilde oturmayı

> Gün batınca pırpır edip yanan sokak lambasını

> Uzaklardan geçen bir balıkçı teknesini

> Ekinleri dans ettiren rüzgarları

> Bazı şeylerin bir anda nasıl değiştiğini

Buram buram
mutlulukta...

Bakangör

AZ KULLANILMIŞ GÖÇMEN BOTU

Cebren verilen bir kimliktir göçmenlik. Bir diğerini göçmen kılmak cebren kendisidir. Kimlik de değildir.

Aralarında uzlaşıp stratosferden görünecek şekilde diktikleri sınırlar var. Diyor ki "Ben artık burada yaşayamaz haldeyim". Diyor ki "Ölümüne çeyrek var". Diyor ki "Bu çeyrekten kurtulup senin tarafına geçmek zorundayım".

Karşıdan sesleniyor tam teçhizatlı sınır muhafızları, "Olmaz, bu taraf bizim". Diyor ki "Kendimize göre yaptık biz burayı. Kendimize kadar ferah, kendimize refah. Senin bu piyangodaki kötü talihinin ceremesini biz çekmek zorunda değiliz". Ekliyor "Hem tek seni alsak, herkes gelir".

Herkes neden gelir sayın muhafız, bu maddeyi açıklayınız. Siz kendinize olanı, öbür tarafı böyle ölüme, muhtemel açlığa, yani ölümden betere mecbur bırakarak kurmuş olamaz mısınız?

Ege'nin, Akdeniz'in balıkları insan yiyor. Buna alışkın değildi sindirim sistemleri, evrim süreci böyle işlememeliydi, alıştılar. Dünya beter bir yer oldukça o çeyrekten kurtulup kendini refaha atmak isteyen misal 107 bin 500 kişi her ay, kendini Akdeniz çanağının ve uzantısı Ege'nin sularına bırakıyor. Cebren verilen kaçak kimlikleri arka ceplerinde, doluştukları tekneler batmazsa, yedek mazotun, organların falan durduğu depolarda havasızlıktan ölüyorlar. İnsan evrime müdahale ediyor, milyon yıl evvel çıktığı suyun balıklarına insan eti yediyor. Kıyıların yeni bitki örtüsü karaya varmayı başaranların can yelekleri, turuncu bir yabani ot. Sanki.

Kimi zaman sahil muhafızları can yeleği değil can havliyle yola çıkmış olanların teknelerini, lastik botlarını diri ele geçiriyor suyun üzerinde. Sirenler çalıyor, icat ettikleri göçmen diliyle anonslar yapılıyor. İşte o zaman suya atılıyorlar, belki kulaçlayarak çıkabilirler diye o ferah sandıkları kıyılara. Boş bir lastik bot, gece rüzgarlarında tek başına süzülüyor sonra. Kaçak denilenlerin son paralarını birleştirerek satın aldığı lastik botlar boşa çıkıyor.

Bu trafiğe bakan kasabaların bazı balıkçıları pusuda bekliyor ağ atmış gibi. Ertesi gün göçmenden az kullanılmış bu botları, başka göçmenlere satacaklar.

Bunlar oluyor. Evrim hiç iyiye gitmiyor.

İNSAN DESENİ BATTANIYE

Aslen böyle bir tamlama yoktur. Fakat hiç olmaması halinin anlamını konuşmak mühimdir.

İnsan cinsinin, farklı fonksiyonları yerine getirmekle yükümlü olarak icat ettiği nesne ve gereçlere kimi desenler eklemek gibi bir alışkanlığı mevcuttur. Bu, yerleşik hayata geçtiği o pazartesi gününden beri, dünyada fani olmak iç sıkıntısına derman diye bulduğu yöntemlerden biridir. Sıkıntının büyüklüğüne eklenen bir dizi gelişme, insanı fonksiyonu toptan unutturacak bir hummaya soktuysa da bu şu anda maddemizin konusu değildir.

Kimi zaman sahil muhafızları can yeleği değil can havliyle yola çıkmış olanların teknelerini, lastik botlarını diri ele geçiriyor suyun üzerinde.

Dallar, güller ve muhtelif seçkin çiçekte mesaj net. Peki çağrışımlarıyla iç ısıtacak başkaca hayvanlar mevcutken neden battaniyelerin yüzde 61'i aslan, kaplan, sırtlan desenleriyle imal edilir? Neden battaniyelere bu yırtıcı mahlukatın bir kısmı canlı halde resmedilmişken, bazılarında soyulmuş bir hayvan postu özentisi altında uyumaya razı oluruz? Kim bir sırtlan derisine, ayı pençesine sarılmak ister? Kaçıyor muyuzdur, kovalıyor muyuzdur? Uyku neyin provasıdır? Ne yazık ki kimin av, kimin avcı olduğunu karıştıracak kadar çok on bin yıllar geçmiştir.

Kış geceleri battaniyelere sarılırız, diri görme şansını bulamadığımız kış sabahları ölümümüzü battaniyelere sararlar. Devletin savaş uçaklarının bombaladığı ölümlerimizi çarşafa, pikeye değil, sanki hep ayrıldıkları bu dünyanın ısınısını hatırlamaları için battaniyelere sararız. Üstlerindeki ölü sırtlanlar canlanıp cansız insan bedenlerine sarmalanırlar. Şefkatle mi sarılıyorlardır, avının zaferini mi kutluyorlardır bilemeyiz.

Keskin nişancılar apartman çatılarına yerleştirildiğinde, savaşın o hali geldiğinde, üç gün evvel bakkal poşetiyle geçilen caddelere de kaplan desenli battaniyeler gerilir. Savaş zamanı insanlar ölüp de battaniyeye sarılmamak için yeni bir fonksiyon icat ederler battaniyelere, arkasına gizlenirler.

Devlet özü itibarıyla avcıdır. Devlet de insandan mülhemdir neticede. Lakin üzerinden çok on bin yıl geçtiğinden hangilerinin av, hangilerinin avcı olduğu karışmıştır. Ya da bazen çok nettir. 🌿

KAHVE (Eril) FİNCAN (Dişil)

"Görücü usulüyle gerçekleşen tanışma, aşkla perçinlenir, sıcak bir sevgiye döner sonra. Vakti zamanında, yani adamın gençliğinde, girmede delik kalmamış, kadın ise içindeki boşluğu dolduracak o kişiyi bekleyip durmaktadır. Adam pişerken hayat yolunda, kadın hayattan soğumuştur. O hoooo! Ne mühendisler ne doktorlar istemiştir de varmamıştır. Öyle ki, aynı isimle kendisini isteyen altıncı adamdır bu, fakat bu kez başkadır. Kahve fincanlarını uzatırken elleri titrer, döker tüm kahveleri, taşırır kısmeti gibi. Adam için kaderdir kadın, alın yazısı, yol göstericisidir. Hayatın karanlığında bir renktir adeta. Kadın için, onsuz olamayacağıdır adam. İçini ısıtan, tüm donukluğuna inat, içinde ateşler yakandır. Kah acı, kah tatlı yıllar geçirirler el ele, kol kola, iç içe, kış başa... Yudum yudum çekerler içlerine huzuru. Bir sigara yakar, sonsuzluklara üflerler dumanını. Yaşamın kaypaklığına küfreden, birbirlerini bulduklarına şükrederler. Ölüm ayırana dek, bir tiryaki gibi severler birbirlerini. Her ilkbahar sabahı güneşle uyanır, köze çevirirler rüzgarın dağıttığı külleri."

- Gerçek kahve ağır ağır pişer, damla damla demlenir.
- Kahvenin köpüklüsü, tiryaki olana verilir.
- Fincan kapanır, bekler kahvenin gelmesini usul usul.
- Soğuk fincan, kahveyi de soğutur.
- Sıcak kahveyle dolunca, fincan hemencecik ısınır.
- Kahve kötü olsa da hani, sohbeti yeter!
- Kahvenin ilk yudumu dudak yakar.
- Fincan kahvenin yuvası, kahve fincanın alın yazısıdır. Tellesiyle beraber okunur.
- Kahve yudum yudum içilir, fincan narince tutulur.
- Fincanı taşıran son kahve... Kısmettir kısmet!
- Kimi zaman sade, kimi zaman şekerli ya da sütlüdür. Nasıl olursa olsun, kahve bağımlılık yapar!
- Fincan, kahveyi keyifli kılandır.
- Kahve gitmeye kalksa, fincanda tortusu kalır.
- Fincan ve kahve arasında üç vakte kadardır her şey, yine üç vakte kadar geçer nasıl olsa...
- Kahve ayılır kendine getirir, fincanda hep yollar vardır. O, yol göstericidir.
- Sabahları gün ışığında buluşmaları, en kıymetli anlardır.
- Kahve ve fincan yakın arkadaşlardır. Hayatın yorgunluğuna karşı içilen sigaraya, en iyi yoldaştır.
- Biraz etnik, biraz Avrupalı bir tarzıdır.
- İki bir olunca, yanında hep tatlı şeyler şarttır.
- Eee... Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır! 🌿

rüya tabirleri

Tarih boyunca insanlığın (bir türlü gideremediği için) ısrarla merak ettiği şeylerden biri de rüya oldu. Rüyalarını kelimelerle yeniden canlandırıp, aktarabilme kabiliyetine kavuştuktan sonra bunun üstünde durmaya devam etmesinin en büyük motivasyonu da “acaba rüyalarım bana ne diyor?” sorusu oldu.

Bu soru binlerce yıldan beri cevabını bulmadan geldi. Bilim insanları uyku halinde zihinde dönen görüntülerin kaynağını, neden-sonuç ilişkisini bilimsel olarak bulmaya çalıştı. Tanımalarda hâlâ devam ediyor.

Rüyalar; bilinmeyene açılan bir kapı, bir başka âlemin göstergesi, insanı bileğinden bağlayan zamanın kırılması anlamında gelmiş geçmiş bütün toplulukların, inançların ortak paydasında hep başköşede oldu.

Bunu anlamlandırmak için ciltler boyunca

“rüya tabirleri” ve sayfalarla girmeyen

sözlü külliyyat oluştu. En fazla da

rüyaların insanın en büyük merakı

olan “gelecekte ne olacak?”

sorusunu cevaplandırabileceği

düşünüldü. Bu sebepten

dolayı tabirlerin çoğu

geleceği projekte eden

anamlara doğru evirildi.

Rüyada deniz gördüysen

feraha erişeceksin, arı

gördüysen üç vakte kadar

kismet çıkacak, diş gördüysen

ailenden biri ölecek gibi imgenin

dünyevi dile yani somut olana

deşifre çabalarının silsilesi oldu.

Bu çıkarımların gerçek olduğuna dair istatistikî bir veri yok. Olsa bile bir iki rastlantı dışında yapılan tespitlerin gerçeğe ilgisi olmadığı görülecektir. Lakin buna rağmen rüya tabirlerine duyulan ilgide hiç azalma olmadı. Fal gibi...

Bu gizemli âlem sıradan insanların olduğu kadar kudret sahibi insanların ilgisini çekti, hatta daha fazla. Tarih boyunca her kültürden, inançtan, coğrafyadan olan kralların, sultanların, kabile şeflerinin, imparatorların, başkanların, başbakanların, şirket yöneticilerinin rüya yorumcuları oldu. Hâlâ da eskisi kadar su üstüne çıkmaya bile vardır.

Savaşa girmeden, saldırı gününü belirlemeden, barış yapmadan, şirket evliliğini onaylamadan, fabrika, medya şirketi almadan vb. öncesinde gördükleri rüyaları anlatıp, yorumculardan bu kararlarla ilgili ipucu alırlardı. Veya onlar adına uykuya yatıp muhatabının geleceğini öngörü halinde onlara raporlayan kâhinler, gizli ilim üstatları vardı.

İslamiyet'te olan “istihareye yatma” eylemi buna dair örneklerden biridir. İstihare

duası okuyup, göğsün kibleye bakacak şekilde uykuya dalmak ve yapmak istenilen şeyin hayırlı mı yoksa şerli mi olduğunu önceden görme çabasıdır.

Bu gibi yorumlar sonucunda rüyanın gösterdiği işaret doğrultusunda alınan kararlar çoğunluğu etkilese bile netice itibarıyla eylem olarak tek kişinin yaptığı bir fiiliyattı bu. Zaman içinde rüyanın bu güçlü, etkileyici tarafını artırmak için kolektif (aynı) rüyayı görme ve bunun gücünden faydalanmak istedi mukteditler. Bu fayda isteği tabii ki insanlığın hayrı için değildi, savaşlarda kullanmak içindi.

Savaş esnasında, orduya rüyalarıyla destek veren uyku bölükleri oluşturuldu. Bu bölükler savaştan önce de kullanılıyordu. Rüya aracılığıyla düşman saflarının arasına girip bilgi toplamak, stratejik yerleri belirlemek, akıl karıştırmak hatta suikast için de...

Buna dair denemeleri ve neticeleri Alexsand Ahbari 8.Yüzyılda kaleme aldığı 2 ciltlik “Rüya âleminin kapıları ve gizli güçleri / Korunma ve kontrol etme” isimli kitabında çeşitli coğrafyalardan ve inançlardan örneklerle anlatır.

Kitaba göre ilk çalışmayı Mitanni hükümdarı olan Şattura'nın oğlu Uvasaşatta yaptı. Asurlularla savaşta bu bölüğü kullandı. Yenilmelerine rağmen Asur askerleri arasında savaş sırasında, ok işlemeyen, kılıç kesmeyen, zırh giymeyen hayali düşman askerlerin olduğunu görenlerin sayısı çoktu. Hatta ön saflara ilerleyen Asur

askerleri r savaş meydanı yakınlarında bir çadıra girince içeride uyuyan 20 kişiyi önce uyandırmaya çalışmışlar, uyanmayınca da orada öldürmüşlerdi. Yan tarafta kan gövdeyi götürürken derin uykuda olan bu insanların varlığı çok şaşırtıcıydı. İşin aslını esir askerlerden öğrenen I. Salmaneser ordusunun maneviyatını derinden etkileyen bu gücü kullanmak istedi. Lakin metodunu bilen kimse olmayınca başarısızlıkla sonuçlandı girişimleri.

Bu gizli gücün varlığı kulaktan kulağa yayılınca ülkeler kendi uyku bölüklerini oluşturmak için çalışmaya başladı.

Hatta Babür İmparatorluğunun ikinci hükümdarı olan Nasireddin Muhammed Hümayun Şah bu durumu daha da geliştirip, saldırı bölüğünün yanı sıra savunma bölüğü de oluşturmuştu. Bu bölük, hükümdarın yatak odasını çevreleyen dört odada eşit sayılarla hükümdar uykuya yattı zaman yatarlar ve uyanana kadar onu, suikast, yangın, saldırı, hastalık, yılan, zehirli böcek vb gibi tehlikelere karşı korurlardı. On yıl süren ilk hükümdarlık

döneminde Suri hanlarından Ferid Han Şah Suri'ye iktidarını kaybettiği zaman onun cevval suikastçılarından bu savunma bölüğü kurtarmıştı. Hatta saldırı bölüğü de hükümdarlığını yeniden kazanmasında önemli rol oynamıştı.

Bir başka gizli ilimler tarihçisi olan Ayni Peçevi (Kitaplarını mahlasla yazmıştır, kim olduğuna dair bilgi yoktur.) “Rüya tabirleri- geçmiş ve geleceği” kitabının mukaddimesinde kısaca bu konuya değinir ve “Bu bölükleri tarih boyunca (kronolojik sıra değil, kitaptaki dizilişin aynısı), Frank krallığı, Moskova krallığı, Bizans, Osmanlı, Eyyübi, Aragon Krallığı, Altın Ordu Hanlığı, Memlûklular fiili olarak kullandılar. Diğer devletler de çok ilgilenmelerine rağmen bu çabalarını istedikleri düzeye getirmeyi başaramadılar.” der.

Bu oluşumun iç yapılanması çok gizli tutuluyordu. İnanca ve kültüre göre birlikler 20 ila 30 kişi arasında değişebiliyordu. Ama en verimli çalışmanın 20 kişilik ekipte ortaya çıktığını yazar Ahbari. Kendisi de orali olduğu için Memlûk birliğinin yapısından bahseder:

“İmam, (rahip, kahin, üstat) onların başıydı. Onları yönlendirir, eğitir ve gözetirdi. Duaları o sesli okur, diğerleri sessizce içinden eşlik eder, bir bendir kalp atışı temposunda vurur, hızı giderek düşer, çeşitli otlardan oluşan tütsü yakılır ve bölük uykuya dalarak görevlerini icra ederlerdi. 20 kişide aynı rüyayı görürdü. Rüya bittikten sonra imam her birini tek tek dinleme odasına alır ve rüyasında ne gördüğünü sorardı. 20 kişi de birbirinden habersiz aynı rüyayı anlatırdı. Eğer ki bir kişi farklı bir rüya anlatırsa onun bölükteki görevine son verilir, yerine eğitilen yenisi alınırdı.

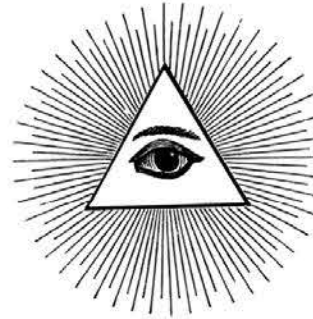
Eğitim uzun sürerdi. Bölüğü oluşturan uyuyanlar, küçük yaşta (en fazla 6) gördüğü rüyasını hatırlayan, yorumlayan, lucid rüya gören, uyanırsa bile yine rüyasına kaldığı yerden devam edebilen çocuklardan seçilirdi. Hadım edilir (zira rüyasında baskın durumların devreye girmemesi gerekirdi) ve eğitime başlanırdı. 23 yaşında bölüğe girmeye hazır olurlardı. 33 yaşına gelince de bölükten azat edilirdiler ama saray dışına asla çıkamazlardı.

Rüya Mitolojileri (1863) kitabını yazan Alman tarihçi Leopold von Becker, uyku bölüklerinden de bahseder ve Nostradamus'u bunun uygulayıcılarından biri olarak da tanımlar. Hatta onu “rüya suikastçisi” olarak adlandırır.

Bu fantastik durum ilk kabilelerden modern devletlere kadar değişmedi. Sadece şekil değiştirdi. Medyanın şu andaki varlığını ve işlevini düşünmemiz bu şekil değiştirmelerin biri olarak kayda geçebilir.

Şimdi hep birlikte uykuya dalalım ve geleceğimiz neymiş onu görelim. Veya rüyalarımıza kimin saldırdığını...

Korkmak yok ama! ✨

NE ZAMAN SIKINTIDAN PATLASAM

- Twitter'da Melih Gökçek'e sataşırım.
- Sonra "ne yapıyorsun, delirdin mi, manyak mısın" derim kendime. Atarım elimden telefonu.
- Kedim Sekter'e sataşırım.
- Her zaman olduğu gibi yine yüz bulamam.
- İlk 10 dakikasından sonra sardırarak 7 kötü film seyredirim.
- İki dergi, üç kitap karıştırırım.
- Balkona çıkarım. Etrafı gözlemlerim.
- Kedim Sekter'e bulaşırım.Yeniden.Yüz bulamam.Yeniden.
- "1950 yapımı filmler gösterimi" yaparım kendime.
- Sosyal içerikli aranjmanlar dinlerim.
- Instagram'a bir fotoğraf yüklerim.
- Bir kıyı kasabasına yerleşme hayalleri kurarım.
- Cemal Süreya'nın günlüklerine dalarım.
- "Adalet Ağaoğlu'nu aramalıyım" diye kendime not yazarım.
- "İsmet Özel ne yapıyordur acaba" diye düşünürüm.
- "Biraz kafamızı bulalım" diyerek havuz kanallarından birini açık tartışma programı izlerim.
- Haricileri, Mutezileleri, İbn-i Teymiyye'yi falan hayal ederim.
- Çocukluğumun geçtiği kasabaların hayalini kurarım... Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinin, Amasya'nın Suluova ilçesinin, Balıkesir'in Kepsut ilçesinin, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinin falan...
- Twitter'da yeniden Melih Gökçek'e sataşırım."O başgan buraya gelecek" yazarım.
- Tabii hemen sıkılırım.
- Buzdolabının kapısını açıp manasızca dalarım.
- Balkona çıkıp esnerim.
- Bir kahve yaparım.
- Kitaplığın önünde dikilirim.
- Whatsapp'tan aynı anda sekiz ayrı grupta yazışırım.
- Konuşmaktansa yazışmayı tercih ediyor oluşuma şaşarım.
- Sayım Çınar'ı arayıp,"koordinat ver" derim.
- Selfie yaparım.
- "Keşke babam yaşasaydı" derim.
- Kedim Sekter'e sataşırım.
- Tabii yine yüz... 🌟

KIZIL

A rabada Fikret Kızıllok çalışıyordu, benim kafam Halki yoluna uçuşmuş oğlumu aldım okuldan..

- bu çalan kim ? dedi oğul
- Fikret Kızıllok, adaşım
- adaş ne demek
- adı aynı insanlar birbirinin adaşdır
- ama onunla biz aynı zamanda ruh adaşıyız
- nasıl
- işte söylediği her sözde içimden geçenleri duyduğum için
- anlamadım
- büyüdüğünde anlayacaksın, biliyor musun bi şarkısı var oğluna yazdığı, en sevdiğim o'dur..dinleyelim mi
- dinleyelim

"zaman değirmenini durdurmak kolay değil"

Otuzlu yaşlarımda Aperlai'de yaşayan üç çiçek tanıdım Ali kişi, Sitare, Gürhan. Ne yaşadysak o Tanrı'nın taşıdığı yerde, hepsi orada yankılanır hala. Günler gece, geceler gün iken bir öğlen vakti masa başında baş başa verip kilerdeki fareleri konuştuk. Ne olacaktı kileri yiyip bitiren o güzel tarla fareleri? Ali kişi

- Ben hallettim onları dedi
- Sitare gözlerini kocaman açıp sesinin çekicini ortaya sallayarak
- Ne yaptın Ali? dedi
- Kafes kurdum 7 tane oldular
- Ne olucak onlar Ali?
- Besliyorum, bırakacağım
- Öyle izledim ağırdı zaman ve kimsenin de acelesi yoktu zaten..

-Nereye bırakıcaksın abi? dedim

-Aleksi adası varya orası artık fare adası olacak.. Kilerin farelerini besledi, sevdi onları, Sitare'nin ahtapotunu sevmesi gibi o da farelerini sevdi, Fare Adası'nın kralı oldu sonra Ali kişi..

Krallığını ziyaretlerimizden birinin dönüşü pancarda başladı Fikret'i yad edişimiz. Fikretin denizinin bir köşesinden onun kelimelerini dalgalara köpük yaparak döndük eve. Onunla dolu bir gecenin içinde demlendik uzunca..bir ekmek kokusu vardı denizin kokusunu ezen.

Güzeldi Ali'nin ekmekleri ama o gece daha bi başka güzel.

Elinde üç somun ekmekle belirdi kapıda Ali

-gel gidiyoruz çok konuştun

-nereye?

-Halkiye

-nasıl abi?

-pancara atlıyoruz gidiyoruz, bak üç somunun biri gidişimiz biri dönüşümüz biri de Fikret için, hadi

-şu kadeh bitsin gidelim

-gidelim

Halkinin rüzgarı suratımızda biz iki serseri pancardaydık artık, ben hülyalarda bir el dokundu omuzuma.

Arka koltukta Kuzgunumla gittim bu defa Halkiye, bir somun ekmek Fikretin denizinde dağıldı, bitti..

-bir daha dinleyelim mi baba

-dinleyelim

OK

Gece inerken havadan
Halkide ağıladı nefesim
Bu gece atlayasım var sulara
Tutar mıyım yine kılıç oltamla kendimi
Ritim tutar mı balıklarınız
Dans edebilir miyim sularınızda
Gece inerken havadan
Çekilirken her molada ağlar
Şarkılarının en güzellerini mırıldandım
Halkide ağıladı nefesim
Gece inerken havadan
Kızıl bir tondu
Ok oldu
Fikret oldu
Saplandı kalbimin tam o yerine

12.08.2015

FİKRET'E MEKTUP

Aslında ben bir çerçevenin
Ortasından bakıyorum dünyaya
Aslında ben o çerçevenin
Tam ortasından bakıyorum sizlere
Siz dediğim beşerlere
Arlanmaz uslanmaz
Siyahsınız simsiyah
Dokunmayın
Dokunmayın bana
Saklandım bu yüzden
Kaçtım kendime
Aşk dediğiniz bu hallerden
Sevda dediğiniz inceliklerden
Elekten geçtim ben
Büyük küçük eleklerden
Hep inceldim
İnceldim inceldim
Bak şimdi korkar oldum
İnceliklerden
Kaçtım ben
Sığındım neşeli bi sokağa
Takıldım çöpte bulduğum bi çerçeveye
Saklandım gizlice
Albümlere girmesin diye
Şimdi ben o çerçevenin
Tam ortasından bakıyorum sizlere
Siz dediğim beşerlere
Arlanmaz uslanmaz
Siyahsınız simsiyah
Dokunmayın
Dokunmayın bana
Dünyam var
Altında anahtarı sarkar
Yeşilliğim var orta yerinde
Misafirlerim
İzlemeye gelenlerim
Kesik kesik bakıyor ya gözlerim
Ruh hastası sözlerim
Beni gördükçe
Susuyorlar kanlı gözlerle
Aslında ben bu çerçevenin tam ortasında
Öyle inceyim ki ölüme

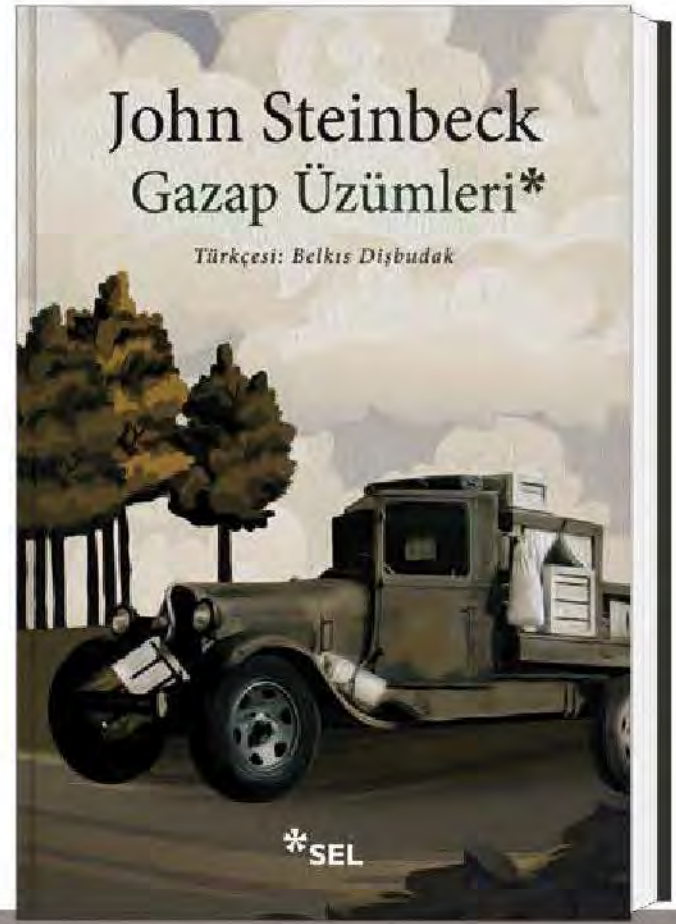
06.08.2001

Gazap Üzümleri

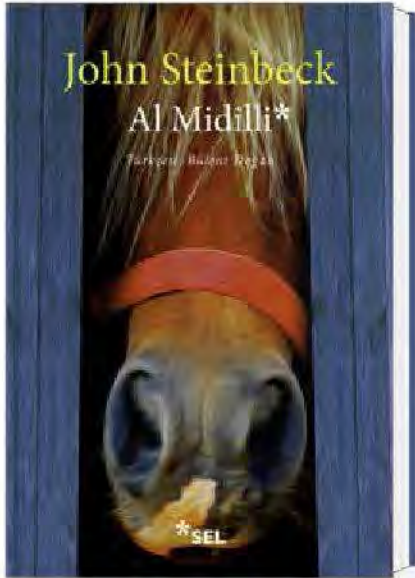
John Steinbeck

Türkçesi: Belkıs Dışbudak

John Steinbeck'in tartışmasız en büyük eseri olan ve ona Pulitzer ödülünü kazandıran *Gazap Üzümleri*, boşa çıkan umutların, hüzne dönüşen sevinçlerin arasında insanlığın direncini çarpıcı bir dille anlatan, kapitalizmi iliklerine kadar eleştiren bir başyapıt...

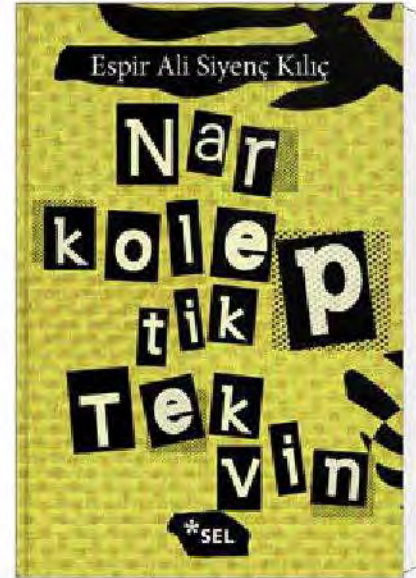
Steinbeck, mülksüzleşen yığınların ayakta kalma mücadelesinin anlatıldığı bu destansı romanda, açlık, sefalet ve zorbalık yüzünden evlerini terk edip yollara düşmek zorunda kalan binlerce işçi ailesinden birine odaklanıyor.

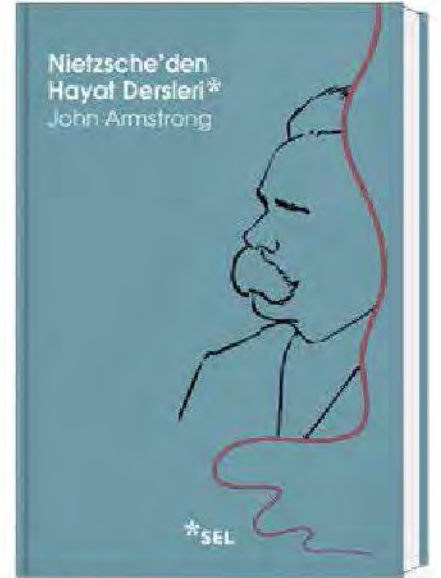
Al Midilli
John Steinbeck
Türkçesi: Bülent Doğan

Patafizikçi Doktor Faustroll'un Davranış ve Görüşleri
Alfred Jarry
Türkçesi: Işık Ergüden

Narkoleptik Tekvin
Espir Ali Siyenç Kılıç

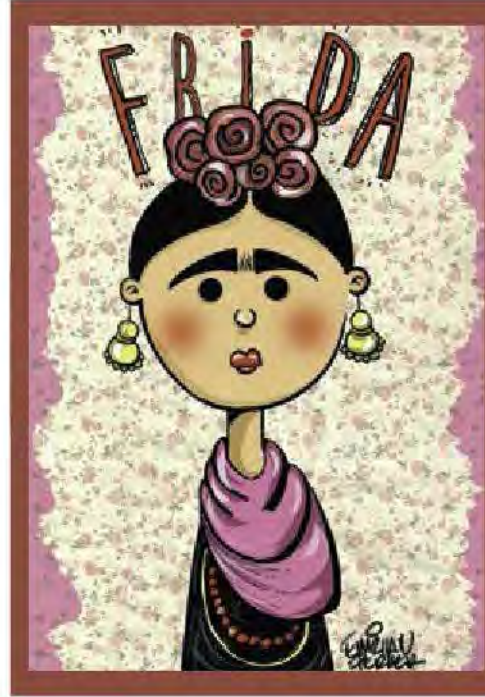
Nietzsche'den Hayat Dersleri
John Armstrong
Türkçesi: Azade Aslan

***SEL**
YAYINCILIK

YOZGAT'TA YAŞAMAK

Yozgat'ta yaşamak;

- 66 Pizza yiyenlerin aklına şaşırp üçte bir parasıyla kıymalı pide yemek.
- 66 Neredeyse dokuz ay süren kış boyunca kömür ve odun parası için çalışmak, kısacık süren yaz için de sünnat, düğün, nişan törenlerine çeyrek altın parası için didinmektir.
- 66 Yaz tatilinde memlekete gelmek yerine tatile çıkan Almancılara kızmaktır.
- 66 Şehir Merkezi'ne kurulan seçim bürolarında, "beleş" yemek yiyip, çay içmek yine de kendi istediği partiye oy vermektir.
- 66 Hastalıkta, sağlıkta, düğünde, cenazede, uçmak için, kaçmak için, yemek için, gezmek için, hâsılı yaşamak için Ankara'ya gitmektir.
- 66 Ankara'da çok gizli Yozgatlılar var. Onlar da açığa çıksalar Ankara'nın yarısı bizindir demektir. Gizli Yozgatlılar kimdir ve niçin saklanırlar bilememektir.
- 66 Ağustos ayında bile yün yorgana sarılarak yatabilmektir.
- 66 Uzaklara gitmiş Ermeni komşuları hatırlamaktır. Armoni Yenge'yi, Demirci Boos Usta'yı, Eskipazar'daki Atamya'yı...
- 66 Kahvaltıda; bal, kaymak... Öğle yemeğinde; içine kuyruk yağı çektirilmiş pide... Akşam yemeğinde kasapta hazırlanmış ve eti patlıcanından çok güveç yemek ve elli yaşını bulmadan kalp damar hastalıklarından muzdarip olmaktır.
- 66 Ankara ucundan girip Sivas ucundan çıkan ve havayı temizleyen rüzgâra hasret çekip, rüzgârın önünü kesen apartmanlara kızmaktır.
- 66 Canım konakları apartman sevdasına kurban veren hain evlatlara ve açık göz müteahhitlere kızmak ama ilk fırsatta baba evini müteahhite vermektir.
- 66 Yurt dışından ve en çok Almanya'dan yabancı geliren erkeğe "cengâver" gözüyle bakmak, yeni geline bağıra bağıra Türkçe öğretmeye çalışmaktır.
- 66 Yoksulluğunu gizlemeye çalışan çaresiz annelerin, çocuklarına; "Katıksız yavan eklemek iştahlı yenirse vücuda yararışlı olur" dediğini duymak ve bir kere daha yıkılmaktır. (Katıksız yavan eklemek kimseye, hiçbir vücuda yaramaz!)
- 66 Sağdan, soldan, ortadan, kıydan her türlü siyasi harekete "ikinci adam" çıkarmaktır.
- 66 Artık epeyce ucuzlanmış yerli otoları alabilen garibanların Lise Caddesi'nde eylem yapmasıdır. Eylemde "Polis en çok bize ceza yazıyor abi la!" diye derdini anlatmaktır. Bu haberi atlayan Zaytung'a, "Onlar da garibi görmüyor. Garibin şakasını bile yapan yok demektir."
- 66 Ülkede olup bitene pek karışmadan, ne ileride ne geride kalmadan, ortadan gidebilmenin sırrını keşfetmektir. Çünkü olana bitene bir kişi karışmıştır, adı Menderes'tir ve onu da asmışlardır.
- 66 Cumhuriyet Meydanı'nda emekli erkeklerin toplu halde volta atması ve sanki ölümü beklemeleridir.
- 66 Elektro bağlamalı düğünlerde oynamamak için inatlaşmak, bir kere meydana çıkınca da oynamak da oynamak. Sonra eve gelince, "Ayıp olmasın diye oynadım. Yoksa kafam şişti, bu ne kardaşım?" demektir.
- 66 Çok nadiren yapılan Avrupalı düğünlerde kızın abisine yakalanma korkusuyla, kız kızı erkek erkeğe dans etmektir.
- 66 Siyasette, ekonomide, sanatta, sporda isim yapmış Yozgatlıları sayarken "He, Kızılderililer de Yozgatlıymış" diye espri yapan gençlere, "Ezerim la seni!" bakışı atmaktır.
- 66 Gurbette, askerde, tatilde rastladığı Yozgatlıları memlekete dönüşte uzun uzun anlatmak ve "Yozgatlı birbirine sahip çıkmıyor. Karadenizlileri görsen nasıl tutkunlar birbirlerine..." demek ama "Sahip çıkıp da ne yapacak yani?" sorusuna bir ömür cevap bulamamaktır.
- 66 Yozgat'ta yaşamak, herkese ve her şeye rağmen kendi ritminde, gır gır - şamata, hastalık - sağlık, düğün - cenaze yuvarlanıp gitmektir vesselam... ❀

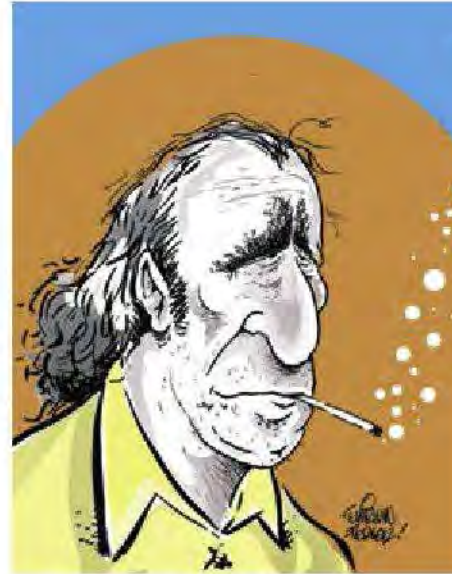
"Bir erkek vazgeçmek istiyorsa tek bir neden yeterlidir. Ama biz kadınlar sevgimiz için mücadele ederiz."

Frida Kahlo
FRIDA

"Sen şimdi arabalı vapurun güvertesinden denize bakacaksın ya. Ciddiye alma! Bizim sevdamız ondan büyük."

Mükremin Çıtır
Bir Demet Tiyatro

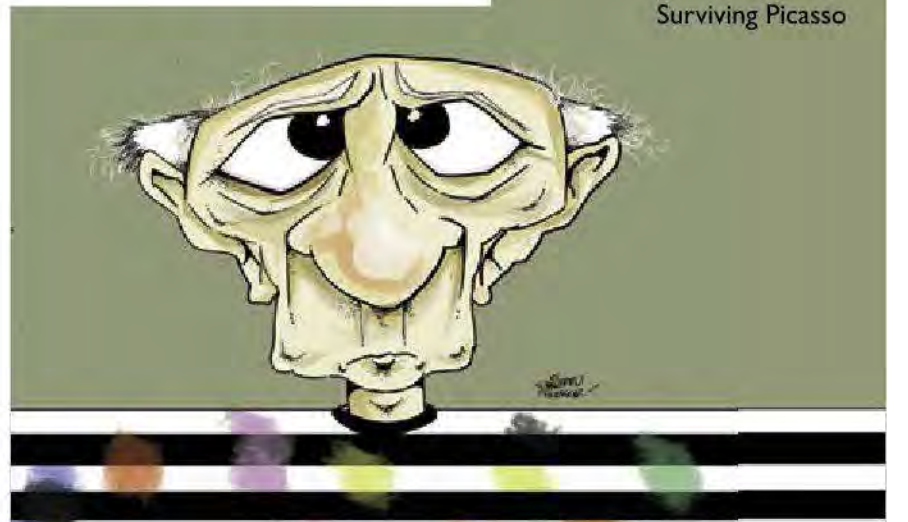

"Cinayet konusunda en becerikliler, cinayet karşıtı vaaz verenlerdir. Ve nefreti en iyi becerenler, sevmeyi vaaz edenlerdir. Ve son olarak; savaşı en iyi becerenler, barış vaazı verenlerdir."

Bukowski
Bukowski: Born into This

"Eğer bir resmi bitirdiğini söylersen, onun kalbine kurşun sıkılmış olursun."

Picasso
Surviving Picasso

EKMEK KIRINTILARI

Biraz arkaya doğru yaslanırsa kırılacak gibi duran eskimiş kahverengi sandalyede parmak uçlarında oturmuş, kafası önünde, masadaki ekmek kırıntılarını parmağının ucuyla toplamaya çalışıyor. Bir tek yanındaki masa boş, gidip oturmaya öyle çekiniyorum ki gözlerim bir dışarıdaki yağmura bir o küçük hastane kafesinin içinde gidip geliyor. Ne yapacağını bilemem hali bu olsa gerek. Az önce 'geçmiş olsun' deyip tanıştığım, bu adamın gözlerine bakmak meğer ne zormuş...

Küçüklüğüm geliyor aklıma; ayakta boş boş etrafa bakarken. Anneannem hep sofrada kalan ekmek kırıntılarını yersek küçük günahlarımızın silineceğini söylerdi. Ne zaman ekmek kırıntısı birikse kucığımda, masada, tabakta küçük günahlarım silinir umuduyla yerim. Bir de evde hep ekmek almaya kim gidecek kavgasını hatırlıyorum şimdi. 'Evin en küçüğü sensin sen gideceksin' ile 'kapiya en yakın olan gitsin' tartışması hep sürerdi. Tam saç başa girileceği yerde annemin sinirlenmesi ve 'ben giderim'i ile noktalanırdı tartışma. İşte o zaman herkes ayaklanır birbirine kızar ve en küçüğümüzün koca sokak terliklerini ayağına geçirmesiyle nihayet ekmeğe yolculuk başlardı.

Birinin omzuma dokunmasıyla irkilip şimdiye dönüyorum. Boş masayı gösterip, oraya geçmemi öneriyor. Teşekkür ediyorum zoraki bir gülümsemeyle. Dudağımın kenarına takılıyor o kırık gülümseme... Göndermeye çalışıyorum gitmiyor. Acıyla üzülmeye arasında bir yerde olduğumu ben biliyorum ya sanki herkes biliyor gibi hissediyorum. "A bakın dudağının kenarında kırık gülümseme kalmış" deyip birbirlerine beni gösteriyorlar sanki. Geriliyorum. Yüzüme ateş basıyor; şimdi bir sigara olsa da içsem, diyorum. Oysa ben sigara içmem ki...

Az önce selamlaştığım o adamın hemen yan tarafına oturmak zorunda kalınca insanlık hali, masaya gelip gidenlerin konuşmalarına da kulak misafiri oluyorum. Aslında kulak misafiri olmak denmemeli bu duruma. Zaten burada neler olup bittiğini öğrenmek için gönderilmemiş miydim bu hastaneye?

Kardeşimin vurduğu o küçük çocuğun sağlık durumunu öğrenmek için tek çare, benim bu hastaneye gönderilmemdi. Niye böyle bir şeyi kabul ettiğimi sormayın kardeş bu atsan atılmaz satılmaz. Sanki herkes benim kim olduğumu biliyor, yan masada hala kırıntıları büyük bir dikkatle toplayan babaya bakıyorum. Gencecik bir baba, omuzları çökmüş, gözleri uykusuzluktan şiş... Her kapıdan gelene beklediği o haberi verecekmiş gibi acı acı bakıyor. Yüreği ağzında.

Yutkunurken gözlerini hafifçe yumuyor. Bir iki lokma yesin diye önüne tost koyuyorlar; öylece bakıyor. Ne yok diyebiliyor ne teşekkür edebiliyor. Yağmurun sesi camda. Kenarından bir parça kopardığı tost uzun süre elinde duruyor. Ağzına atmaya utanır bir hali var. Tam bu sırada dışarıdan gelen korna sesleri kurtarıcısı oluyor babanın. Elindeki lokmayı plastik tabağa bırakıp, sigarasını çakmağını alıp kapiya yöneliyor. Bir an göz göze geliyoruz. Eyvah, diyorum anlayacak benim kim olduğumu... Kalbim küt küt atıyor. Kırık gülümsemem ve ben, kalakalıyoruz.

**

İmanın eli kulağındaydı... Allahu Ekber'den önce o yüreğimi delip geçen feryadı duydum. o feryat, o feryat olmasın diye içimden onlarca dua ettim bir anda. Aklıma ne geldiye. Önce üç kulu bir elham geldi ama elhamı okuyacağım diye on kere kuluyu okuduğumu fark etmedim bile. Neden lazım olduklarında aklıma gelmez insanın bu dualar. Ne yapacağımı bilemez halde bir banka çıktım, imamın sesini duyunca iyice elim ayağım boşaldı sanırım.

Gözümü açtığımda kolumda bir serum gördüm, yanımdaki perdenin arkasında ise bir inleme duydum. Hemşirenin "iyi misiniz?"i ile nerede olduğumu anladım. "Neler oluyor?" dedim. "Damarınızı bulmak ne zormuş" dedi. Gözüm istemsiz koluma kaydı. Yine elimin üstünden takmışlardı iğneyi, kıpırdatayım istedim bir sızı geldi geçti. "Oynatmasanız daha iyi olur" dedi. İnlemeler...

Sağımdaki beyazı kirden sarıya çalmış perdeyi işaret edip "ne oluyor?" diye yineledim. "Günlerdir yoğun bakımda olan çocuğun ablası... Sinir krizi geçirdi. Aslında kurtuldu günlerdir acı çekiyordu, küçücük kalmıştı bedeni" dedi. Canım çok yandı. Kardeşim katil. Canım ona da yandı ama o küçük çocuğa kavruldu... Bir soğanın kısıp ateşte kavrulması gibi ağır ağır... Hemşire "bir şeye ihtiyacın olursa seslen" deyip gitti. Ne zaman bu sen-ben samimiyetini kurdum acaba diye içimden geçirdim. İnsan ne garip şu halde bile egosunu düşünüyor. Çantama bakındım ayağımın dibindeydi. Uzadım, içinden telefonumu aldım. On kere aramışım, belli ki meraklılar. Ekranı iki kere şifremi girmeye çalıştım ikisinde de ellerimin titremesinden denk getiremedim. Üçüncü de oldu işte. Ellerim titreyerek ÖLDÜ yazdım. Gönder tuşuna basarken perdenin ardından bir inleme daha.

Ben o hastane odasına kadar pek çok kez acı çektiğimi, üzüldüğümü düşünürdüm, oysa böyle karmaşık bir üzüntüyü yaşamamıştım ki ben hiç. Ben daha ne hissettiğimi anlamadan tiz bir çığlık sesiyle o pis perdenin darmaduman olması bir oldu. Çığlıklar; hemşirelerin 2 doz bilmem ne ilacı getirin emri, kara bir telaş sardı acılı.

Az önceki hemşire alelacele gelip 'kalkabilirsin sen serumun bitiyor' deyince kendimi hemen dışarı attım. Yağmurun şiddetine aldırış etmeden hastanenin karşısındaki büfe kafeye varıp bir Camel istedim. Şimdi şimdi düşünüyorum da ben sigara içmezdim ki bir de üstüne Camel istemiştım. İçeri geçip bir de çay söyledim. anlatırken keyif sigarası çekiyormuşum gibi oluyor, ama değil...

Orta yaşlarında bir kadın, başörtüsü kaymış, üzerinde basma bir etek, ayağında arkasına basılmış ayakkabılarıyla yanıma varıp iyi misiniz dedi. Gün aydınlanmıştı şimdi vardım farkına... İyiyim saolun dedim. "Bankta oturuyordunuz hemen yanımda bir anda düştünüz yere, korkuttunuz bizi" dedi. Tansiyonum düşmüş olacak dedim. "Melek oldu zavallılık" dedi. Onu benim kardeşim öldürdü deseydim ne yapardı acaba? Bir anda bunu düşündüm. Ayaklarımı durmaksızın titretiyordum. Kadının omzuma dokunmasıyla irkildim... Yakınız mıydı dedi? Doğrudum. Kim dedim. Çocuk dedi. Tepemde durmuş bana meraklı gözlerle baktığını hissedebiliyordum. Ne diyeceğimi

bilemez halde kendimi parmağımın ucuna ekmek kırıntılarını biriktirirken buldum.

**

Günler hiç tanımadığım bir çocuğun acısının soluklaşmasıyla geçti... O zaman 25'imdeydim. Çok ağır gelmişti. Aile mühimdir sanırdım, çok ağır gelmişti. Şimdi 30'umdayım. Çok ağır geliyor. Aile mühim değilmiş çok ağır geliyor. O hastaneden çıktım, üzerinden üç gün geçti, o gün bugün oldu kardeşimi görmedim. Adına acı diyemediğim, o insanı minik minik kemiren his içimde öyle yer etti ki, yaşamımı bile değiştirdi.

Bunları terapistime söylemem gerekiyormuş öyle diyor arkadaşlarım. Ellerimi üçe vurdurduğum saçlarımda dolaştırıp kafamı sallıyorum, saçlarımı üçe vurdurmam da terapistlikmiş. Yan masaya gözüm kayıyor. Orta yaşlarında buğday tenli, yorgunluğu her halinden belli bir kadın sekiz yaşlarında bir kız çocuğuna tabağını bitirmesi gerektiğini söylüyor, kızın şımarıklığı, yalandan gözyaşları anneye sökmüyor pek...

Baban çok şımartmış seni cola filan yok diyor. Sonra bakıyor böyle dikine giderek olmayacak biraz da masalsal bir deneme yapıyor: Hadi ama bak ağlar sonra arkandan, o kırıntılar rüyana girer sonra.

Anneannemin kırıntıları yersem küçük günahlarımın sağ omzumdaki melek tarafından silineceğini söylemesi geliyor aklıma. Bütün travmalarımız o zamandan başlıyor demek diye geçiriyorum içimden. Kadınla göz göze geliyoruz. Ağzımda yine kırık kırık gülümseme, başımı çeviriyorum. Sağ omzumda bir el hissedince tam isabet diyorum hayat manasız denklemlerden ibaret... Masanın üzerindeki kırıntıları elimin tersiyle itirip ayağa kalkıyorum.

AYLIK ÇİZGİLİ ÖYKÜ DERGİSİ

maksat çizgili olsun.. OTLAK

ALİ LİDAR - CEMAL SÖYLEYEN - NERMİN YILDIRIM - GÖKÇE ERVERDİ
MAHİR ÜNSAL ERİŞ - HAKAN KARATAŞ - EMRAH ABLAK - CEM ÖZÜDÖRÜ
ERCAN MEHMET ERDEM - ALİ OLGUN - DİDEM MADAK - ALİ ÇETİNKAYA
ANGUTYUS - SİNAN TAŞCI - BİROL TEZZAN - MUSTAFA KARASU - TURGUT YÜKSEL
BARİŞ BİÇAKCI - SERİF KARASU - MUSTAFA KARASU - ÇAĞDAŞ URAL - İLKAY SALTIK
AFŞİN KUM - MAM CİCİ - ÖMER GÖKSEL - ÇAĞDAŞ URAL - CEMİL CAHİT
LEVENT GÖNENCİ - MERKUT ÇÖREKÇİOĞLU - CEMİL CAHİT - GÜVEN BİLGE
KUBILAY ODABAŞ - OĞUZ ARAL - ZÜLFÜ LİVANELİ - REWHAT

ÇIKTI!

maksat çizgili olsun.. OTLAK

ALİ LİDAR - CEMAL SÖYLEYEN - NERMİN YILDIRIM - GÖKÇE ERVERDİ
MAHİR ÜNSAL ERİŞ - HAKAN KARATAŞ - EMRAH ABLAK - CEM ÖZÜDÖRÜ
ERCAN MEHMET ERDEM - ALİ OLGUN - DİDEM MADAK - ALİ ÇETİNKAYA
ANGUTYUS - SİNAN TAŞCI - BİROL TEZZAN - MUSTAFA KARASU - TURGUT YÜKSEL
BARİŞ BİÇAKCI - SERİF KARASU - MUSTAFA KARASU - ÇAĞDAŞ URAL - İLKAY SALTIK
AFŞİN KUM - MAM CİCİ - ÖMER GÖKSEL - ÇAĞDAŞ URAL - CEMİL CAHİT
LEVENT GÖNENCİ - MERKUT ÇÖREKÇİOĞLU - CEMİL CAHİT - GÜVEN BİLGE
KUBILAY ODABAŞ - OĞUZ ARAL - ZÜLFÜ LİVANELİ - REWHAT

maksat çizgili olsun.. OTLAK

ALİ LİDAR - CEMAL SÖYLEYEN - NERMİN YILDIRIM - GÖKÇE ERVERDİ
MAHİR ÜNSAL ERİŞ - HAKAN KARATAŞ - EMRAH ABLAK - CEM ÖZÜDÖRÜ
ERCAN MEHMET ERDEM - ALİ OLGUN - DİDEM MADAK - ALİ ÇETİNKAYA
ANGUTYUS - SİNAN TAŞCI - BİROL TEZZAN - MUSTAFA KARASU - TURGUT YÜKSEL
BARİŞ BİÇAKCI - SERİF KARASU - MUSTAFA KARASU - ÇAĞDAŞ URAL - İLKAY SALTIK
AFŞİN KUM - MAM CİCİ - ÖMER GÖKSEL - ÇAĞDAŞ URAL - CEMİL CAHİT
LEVENT GÖNENCİ - MERKUT ÇÖREKÇİOĞLU - CEMİL CAHİT - GÜVEN BİLGE
KUBILAY ODABAŞ - OĞUZ ARAL - ZÜLFÜ LİVANELİ - REWHAT

maksat çizgili olsun.. OTLAK

BİR 12 EYLÜL HİKAYESİ DİNAMO MESKEN

Futbol bir mahalle sporudur.

Yeter ki oynamak isteyin, çok fazla şeye ihtiyacınız yoktur.

Gerekirse pet şişeden top yapar, taşlardan kale kurar, yine oynarsınız...

Ben neredeyse hiç futbol oynamadım, ama futbolun hep içindeydim.

Çocukluğum Bursa'nın köylerinde geçti.

Ertuğrul Gazi Mahallesi...

Ucuz mesken diye tabir edilen, devletin işçi ve memur ailelerini yerleştirdiği bloklardan oluşuyordu mahallemiz.

Top oynayabileceğimiz arazi çoktu.

Yetmişli yıllarda o mahallede Dinamo Mesken'i kurduk.

Kulüpteki herkes çocukluk

arkadaşımdı.

Futbol oynamayı bilmiyordum ve bir şekilde takıma katkım olsun istiyordum.

Böylelikle takımın amigosu oldum.

Bursaspor'un Sovyetler'in efsane takımı Dinamo Kiev'le maçı vardı.

O gün Bursaspor maçı kaybetti ama Bursa futbolu çok şey kazandı.

Kiev'in futboluna hayran kalmış, Sovyet takımını dakikalarca alkışlamıştık.

O günden sonra lakabımız Dinamo Mesken oldu.

Sonrasında hangi maça gittiyssek, bizi kastederek "Komünistler Moskova'ya" diye tezahürat yapmaya başladılar.

Takımımızda sağcısı, solcusu, herkes bir aradaydı ve aramızda asla sorun çıkmazdı.

Bir araya gelir topumuzu oynardık çünkü mahallemizde büyük bir demokrasi vardı.

Ama hangi maça gitsek rakip takım taraftarları "Komünistler dışarı" diye bağırır olmuştuk.

Nitekim olan oldu

ve 12 Eylül Darbesi'nde sonra, solculuk bahanesiyle, bir daha açılmamak üzere kapatıldı takımımız.

Arkadaşlarımız, abilerimiz tutuklandı, gözaltına alınanlar işkencelere maruz kaldı.

Yedi - Sekiz yıl önceydi.

Bir gün aklımıza geldi ve "Dinamo Mesken'i yeniden kuralım" dedik.

Çocukluk arkadaşım Kamyon Vedat'la kafa kafaya verdik

ve otuz yıl aradan sonra yeniden kurduk takımı.

Genel kurulumuzu yaptık, milleti örgütledik;

ve otuz yıl önce nerede bıraktıysak, futbola ve dostluğa kaldığımız yerden devam ettik.

Dinamo Mesken adına sergiler, belgeseller yapıldı...

Şimdi ise o takım şampiyonluklar kazanıyor, çok güzel işler yapıyor, yalnızca futbol da değil

basketbol, dağcılık, hentbol gibi sayısız branşta hizmet veriyor... ❁

HAYALİMDEKİ ÜLKE

AYŞEN GRUDA

- Farklılıkların önemsenmediği; bilakis hayatlarımıza renk kattığı...

- Şu anki gidişatımızın tam aksine giden ve malum kişinin olmadığı...

- Tüm vatandaşlara eşit eğitim, eşit barınma ve eşit sağlık hakkının tanındığı...

- Ormanların özgürce nefes alabildiği...

- Kadınların, çocukların ve yaşlıların önemsendiği **bir ülke hayal ediyorum.**

MAZLUM ÇİMEN

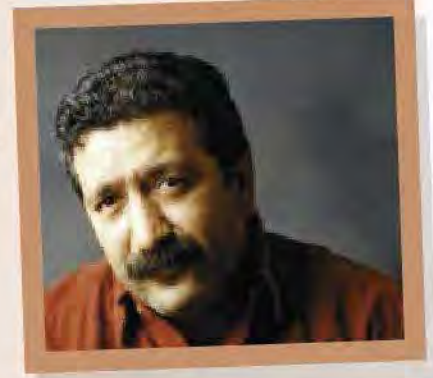
- Tayyip Erdoğan'ın sınırdan süresiz askerlik yaptığını...

- Aşkın ve insanın en yüce değer olduğu...

- Camilerin sayısı kadar tiyatro salonlarının da olduğu, bilimin inancın önünde olduğu...

- Türk'ün Kürt partisine, Kürt'ün Türk partisine oy verdiği...

- Bir ağacın bir insandan daha değerli görüldüğü **bir ülke hayal ediyorum.**

FATİH PORTAKAL

- Ucuz ölümlerin yaşanmadığı, insan hayatının her şeyden üstün tutulduğu...

- Yöneticilerin kafasındaki hayatı ve yaşam tarzını dayatmadığı...

- İfade özgürlüğünün tam anlamıyla yaşandığı, kafamdaki düşünceleri korkmadan söyleyebildiğim...

- Hiç kimsenin birbirine karışmadığı, önyargılardan arınmış insanların olduğu...

- Korku yerine güven inşa edilen **bir ülke hayal ediyorum.**

MEHMET TURGUT

- Kadınların, Viking kadınları kadar özgür ve eşit yaşayabildikleri...

- Bütün egoların törpülediği, paranın herkese eşit dağıtıldığı, sınıf farkının olmadığı...

- Fotoğrafçılığın ciddiye alındığı ve gerçekten bir meslek olarak görüldüğü...

- Cinsel özgürlüğün tam olduğu, sapıklıkların ve sapkınlıkların olmadığı...

- Sanata ve sanatçıya sahip çıkan, onları toplumdaki en önemli bireyler olarak kabul eden **bir ülke hayal ediyorum.** ❁

BU DEVLET DAHA NE YAPSIN ULAN?

"Devlet, soğukkanlı canavarların en soğukkanlısıdır. Kılı kıpırdamadan yalan söyler ve ağzından düşürmediği yalan şudur: Ben devletim, halkın kendisiyim." (Nietzsche)

Devlet milletin örgütlü iradesiymiş, bu devlet yüz yıldır sadece bir irade oldu.

Miadını dolduran 'ebed-müddet'in son havliydi. Ama istiklal için son fidanlarımızı biçen şarapnellerin kan emzirdiği ana yurda çöken kurtarıcıların örgütüne dönüştü bu devlet. 'Çarıklı Erkân-ı Harp' ve onların komplekslerini güden yersizler düzeninin, yerlilere karşı örgütlediği bir devlet.

İtiraz edenleri İstiklal Mahkemeleri'nde asarak başladı ve öyle devam etti yoluna. Şapka giydirmek için öldürdü; eğitimde üniterlik için, tek dil için, 'İslah' etmek için öldürdü; Koçgiri'den başlayarak, "kökünden kazımak" devlet geleneğini inşa etti. 'Ermeni'yi, 'Kürt'ü, 'Rum'u, 'Alevi'yi, 'Şafi'yi, 'Adige'yi, 'Solcu'yu, 'Sağcı'yi, 'İslamcı'yi vurdu. Bu devlet, bu ülkede, takvimin her gününü bir katliamla işaretledi.

Bu devlet Milli Şef devleti, asker devleti, yargı devleti, polis devleti oldu, ama cumhuriyet devleti olmadı.

Devletin dini olmaz dedi bu devlet. Ama hem dini, hem ideolojisi oldu. Buyurdu ve dayattı. Devletin dini ve ideolojisi dışında hiçbir dine, yoruma, ideolojik yönelime geçit vermemek üzere inşa etti devamlılığını. Ve ideolojisi, süzgeçten geçirdiği muktedirlerin keyfi için biçilmiş kaftan oldu. Hem devrimcidir bu devlet, hem milliyetçi; hem halkçıdır, hem devletçi; hem bağımsızdır, hem güçlünün müttefiki; her an bunlardan herhangi biri veya aynı anda hepsidir. Zengine milliyetçidir, yoksula Cumhuriyetçi; Yozgat'ta halkçıdır, Diyarbakır'da devletçi; Cihangir'de Müslüman'dır, Konya'da laik, Malatya'da putperest...

Atananlar da seçilenler de hukukun üstünlüğüne ant içti ama ilan ettiği hukuk hiçbir zaman devletten üstün olamadı.

Devlet bir ilişkiler sürecidir. Bu devletin yönetim kültürü, becerikli hainler sofrası; refleksi, dış güçlere karşı güçlünün taşeronu, kendi halkına karşı da, kükreyen 'tunç bir el' oldu. Dersim'de veya savunmasız halkın kanyla kızıl akan Zilan deresinde bu devletin gösterdiği refleks, Roboski'deki aynı reflekstir. Edirne'den Kars'a bir toplu mezarlar haritasıdır bu ülke.

Bu devlet, on yılda bin vatandaşını; kimini gözaltında kaybettiğini, kimini yargısız infazla katlettiğini resmen; yıllardır her hafta Taksim'de toplanıp çocuklarının kemiklerini isteyen 'Cumartesi Anneleri'nin gözlerine baka baka, pişkin pişkin kabul etmiştir. Binlerce cinayeti "zaman aşımına uğrar".

Bu devlet bedel ödemez, ödetir. Her hayat teri damlası, devletin üst düzeylerine, ortaklarına ve uzantılarına konfor olarak geri dönerken; devleti sorgulamanın görüntüsüne bile linç, cop, işkence, aşağılama, kurşun, tazyikli su ve biber gazı olarak geri döner. 11 Eylül 1980 günü tüm ülkeyi kavuran ateş, 13 Eylül sabahı 'şıp' diye kesiliverir. Huzur ve güven ortamı, bu devlet için, devletin halkı tam teslim almasından başka bir şey değildir.

Ülkücü iken Hüseyin'in başını okşar; sonra cezaevinde, sabah namazında, başına vurduğu coplarla katleder.

Erdal'ı asmak için yaşını büyütür, gözaltında döverek öldürdüğü Metin duvardan düşer. 14 yaşındaki çocuğa ya müebbet verir ya vurup terörist der, çaresiz anneleri yuhalatır, maliyetleri düşürmek için canlı canlı gömdüğü işçilerin katli kaderdir ve işine gelmeyen her şey fitrata terstir.

"Küçük Adam"lar piramidir devlet. "Yetki ve salahiyeti" sınırlanamaz. Bir alttaki, bir üsttekinin günah keçisidir. Ve herkesin devlete borcu olmalıdır.

Bu devlet sevmeyi değil ama ödüllendirmeyi iyi bilir. Aklamakta mahir ve kıvrak aydınları, düğmeye basıldığında bir düzine dış düşman sıralayabilen yarı otomatik şarlatanları sıvazlar ve sofrasını, halka yabancılaştığı ölçüde ödüllendirilen devlet sanatçıları süsler.

Devlet düşman ister, tehdit ister, kurban ister. Düşmanı, haini, olağanüstü hali bitmez.

Devleti değiştirmek potansiyeli taşıyanlar iktidar istemeli; kirlenmeli, çelişkiye zorlanmalı; eli kana bulandırılmalıdır. Kafalarını ezmek için küçük kalmaları şarttır. Çünkü zeminlerin en kaygan ve yapışkanı kandır. Patlayan ilk molotof, toplumsallaşma eğilimindeki iradeyi vuracak son kurşunun habercisidir. Devleti değiştirmek isteyenler, zafer için her yolu mübah gördükleri gün, son zafer işareti hep bu devletin olur.

'Gerici-Faşist güçler, yobazlar, türbanlı örümcek kafalılar, dinciler, bidon kafalı cahiller, makarnacılar'la savaşıyor solcular olur ki "yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine" bir şiir olarak kalsın. 'İbneler, Çinciler, Moskof, Ermeni döller, Rum tohumları'yla savaşıyor kurtları olur, 'gök girer, kızıl çıkar' ama sonunda, "bir kemiğin ardında saatlerce yol giden / itler bile gülecektir kimsesizliklerine". 'Çapulcular, Baasçılar, Kemalistler, Ulusalıcılar, Neoaryanlar, Safevi Pers münafıkları, Vahhabi İngiliz uşakları, Türkçü, Kürtçü, Arapçı, Çerkezci, Arnavutçu, Ermenici, Azerici şovenistler; kriptö, dönme millet düşmanları; darbeciler; alman ajanı mezhepçiler; din düşmanı sol maskeli müşrikler; liberal maskeli batı borazanları; yabancı devlet ajanları; küresel örgütlerin mümessili oligarşik sermaye ve Yahudi uşakları'yla savaşıyor; eline telsiz verilsin diye bin rengine girmeye hazır sözde İslamcılar için "kim olursa olsun zalime karşı, mazlumdan yana",

eski bir 'motto' olarak kalır. Haşa, Allah ise MKYK üyesidir zaten.

Aslanan hep güç, iktidar ve hiyerarşidir. Dava ortaklık değil, egemenlik davasıdır. Cemaat, dernek, vakıf, birlik veya örgütte farklı davrananlar, davanın selameti için haindir. Kalan sağlar ya vazgeçmeli ya da devletin sofrasına oturmak istemelidir. Sofraya oturma imtiyazını elde edenler, ideolojileri ne olursa olsun, imtiyazlarını Batılılar gibi yaşamak yönünde kullanır.

Bu devlet, tecavüzcü bir namus bekçisidir. Koskoca ordusunun içinden beş ayrı çavuşun bir araya gelip topluca ve defalarca bir çocuğun ırzına geçmeleri, Milli Eğitimin bir başarısıdır. Pozantı cezaevinde çocuklara yapılan sistematik tecavüzü ortaya çıkaran gazeteci, "devletin mahremiyetini deşifre etmek"ten tutuklanır; cezaevi müdürleri terfi eder. Tecavüzcüler iyi hal indirimi alır, çünkü devlet huzurundaki halleri, çocukları düşürdükleri halden daha önemlidir.

Bu devlet için, bayrak da devletin kendisidir, vatan da. Şizofren bir babadır bu devlet. Hem geçmişini inkar eder, hem 'şanlı tarih'le övünür. "Fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür nesiller" ister ve hür olduğunu sanan her taze fidanı, 'devlet dersinde öldürür'. Sağ kalanları ise 'yaşken eğdirmişti' önünde. Her 'on yılda on beş milyon' omurgasız yaratabilecek kadar iyi bilir bu işi.

Devletin ideolojisine ters 'kesimler'in en büyüğü olan Kürtleri haşa, Allah, devletin oyun sahası için yaratmış gibidir. Kürdün hakkı için başlayıp 30 yıl devlete misilleme yaparken bir küçük devlete dönüşen örgüt için, "Allah bunlara fırsat vermesin ama eksikliği de göstermesin" noktasına getirir Kürtleri. Ama 13 yıl millet iradesi sloganıyla hükmedenlere azıcık inanıp da sandığa gittiklerinde ise oyun-bozanlık etmiş olurlar.

Bu devlet derindir. "Kimliği belirsiz kişiler"i çok; oyuncu sıkıntısı yoktur. İsyana teşvik eden de, asilere işkence eden de, varoşlara cephaneler gömen de, devlete tapan gençlik tarikatları kuran da, emekli generalleri meclise sokmaya çalışan da aynı ahtapotun vantuzlarıdır.

Maskesi çoktur bu devletin. Yüzleşmez. Ya imha eder, ya teslim alır. Ona her zaman lazım olan asileri değil, teslim tutmak istediği millettir.

Devletin bekası bir kondisyon işidir. Asiler gerilla sıkıntısı çekmesin istiyor devlet. Gerilla kızın cansız bedenini çırılçıplak soyup sokaklarda gezdiriyor. 52 işçiye bağlayıp kesimhane hayvanları gibi yan yana yüzükoyun yere yatırıyor ve "Ne yaptı lan size bu devlet?" diye kükreyip kaydediyor.

"Herkes yere baksın" diyor, "bakma lan bana!" Devletin malı devlete bakmaz, devlet malının duyguları, onuru olmaz. "Hepiniz" diyor, "Devletin gücü" de demiyor, "Türkün gücünü göreceksiniz!" diyor. Ne yaptı lan bu devlet size? Ne yapmadı? Devlet ne kadir unuttunuz mu? Hatırlamaya başlayın. Herkes yere baksın, dışının tadını hatırlasın, kan kokusu alsın, herkes önümde yere baksın diyor.

Yere bakın. Tabutlara, tutuklanıp dönmeyenlerin resimlerine, ölü ele geçirilmiş cansız körpe çocuklara sarılıp yere bakın ve şükredin. Yukarı bakmayın. Yukarı size ait değil. Olmayacak diyor.

Herkes yere baksın. Devletin kondisyonu kursağında kalana dek. Bu devlet var ya bu devlet, yerin dibine batsın. Böyle devlete devlet diyen, sefaletle doymasın.

NUMARALI BLOKLARDA BÜYÜYORUZ

"Bloklar gecede canavar gibi yükselmişti. Gövdelerindeki dairelerin bazılarının lambaları açıldı. Tuhafıma gitti. Numaraları tahmin etmeye çalıştım: 8, 33, 49, 61..."

(‘C Blok’, Tülay)

C Blok, Zeki Demirkubuz'un 94 yapımı ilk filmi. Konusu, birbirlerine ve kendilerine yabancılaşmış bir çiftin, hizmetçi ve kapıcıyla kurduğu ilişki... Öyküyü tamamlayan ise dekor. Bu dekor, gündelik yaşamın devam ettiği gerçek mekan, yüksek apartmanların çevirdiği şehir... Hücreye benzeyen dairede, hiçbir çocuğun oynamadığı site avlusunda ve bir hapishane avlusu izlenimi veren İstanbul'da geçer film. Otomobilin dikiz aynasından bakarken dahi kurtulamadığımız, sonsuza uzar gibi canavar binalar; A, B, C şeklinde bloklara ayrılan konut örgütlenmesi filmin asıl temasıdır. C Blok'ta yaşayan Tülay mutsuzdur, hayatı kısırlanmış, hayalleri yok olmuştur - belki hiç olmamıştır...

Bu canlı dekor şimdi, lüks konutlarla beraber yoksullar için yapılmış beton kutuları da içeriyor: Birçoğumuz 4. Ada, 7. Kısım, D Blok, F9B gibi adreslerde (bina şeklindeki ambalajlarımızın seri numaraları) yaşıyoruz. Neden "TOKİ'leşme" olarak tanımlayabileceğimiz kentleşme sürecimizde, isim verilmiyor evlerimize? Birer harf-numara mıyız hepimiz? Yoksulları mekanlarından dışlarken onları ucuz taksitlerle ev sahibi yapma propagandası yapan TOKİ Sosyal Devleti'nin gözünde seçmen-sandık numaralarından mı ibaretiz? Zaten konutlarına hapsedilmiş televizyona sabitlenen ailelerin reyting oranları hesaplanırken de, alım gücüne göre A/B (reklamı yapılan ürünleri rahatça tüketecek gelir grubu), C1, C2, D/E diye sınıflandırılmıyor muyuz?

GRİNİN 50 TONU (!)

Fordist dönemde, emek süreci ve endüstriyel ürünlerle beraber yeniden üretim alanları olan modern kentler de standardize ediliyordu. Fransız yönetmen-oyuncu Jacques Tati'nin 67 yapımı PlayTime filmine bakalım. Bu sefer dekor, Paris'in yüksek binalarıdır. Otomobiller tek model gibidir, çalışanlar aynı tip kutular içindedir, apartmanlar nizami bir şekilde ışıktandırılır. Renk paleti grinin tonlarıdır; öyle ki insanların kıyafetleriyle asfalt hemen hemen aynı tondadır. Canlı renkler sadece, çocukların giydiklerinde

ve ellerindeki balonlarda görülür. Bu koca gri dekorda; şirketlerin, departmanların ve insanların numara-harflerle belirtildiğini görürüz.

PlayTime'ı favori filmlerinden sayan İsveçli auteur yönetmen Roy Andersson'ın İnsanları Seyreden Güvercin başyapıtında da sınırlandırılmış yaşamlar mekanla ilişkilendirilir. Filmin iki başkarakteri beyaz bir hapishaneyi andıran, apart gibi bir mekanda kiracı kalır ve görevli tarafından "erkenden işe gideceği" sürekli tekrarlanan kiracılar hapsedikleri odalardan çıkmazlar bile. İki âşık bir binanın daracık penceresinde, köpük balonları üfleyen iki çocuk küçücük bir balkonda gösterilir.

Otomobilin dikiz aynasından bakarken dahi kurtulamadığımız, sonsuza uzar gibi canavar binalar...

Dünyam büyüdükçe tanıştım ben de mekanın ruhsuzlaştırıcı etkisiyle: Çocukluğum, benim için müstakil bir cenneti andıran, meyve ağaçları dolu tek kat bir evde geçmişti. Lise zamanı, sahil kasabası denebilecek bir semte, bu sefer bir siteye taşındık. İsmi Bahar Sitesi koymuşlardı, farklı çiçek isimleri apartman adlarını süslemişti. Konutumuzun ismi Orkide Apartmanı'ydı mesela. Elbette bu isimler,

hayatımızı çiçek güzelliğinde yaşatmıyordu ama standardize toplu konut yaşamıyla da tanışmamıştık henüz, mahalle kalıntılarını yaşatmaya çalışıyorduk bir nebze. Sonra ailem başka bir yere taşınınca öğrendim: Başına "Yuvam" gibi, sonuna "Şehir" gibi takılar alan, reklamcılık isimleriyle kurulan ışıksız, renksiz mimariler varmış. Sonra aile olarak ada-blok-daire numaralarımız oldu. Batı cephemize panoramik bir fabrika ve otayol trafiği manzarası geldi. Hava karardıktan sonra sokaklarında çıt çıkmayan bu yer bir hayat vaat etmiyor, sanki öylece yaşayıp gitmemizi istiyordu.

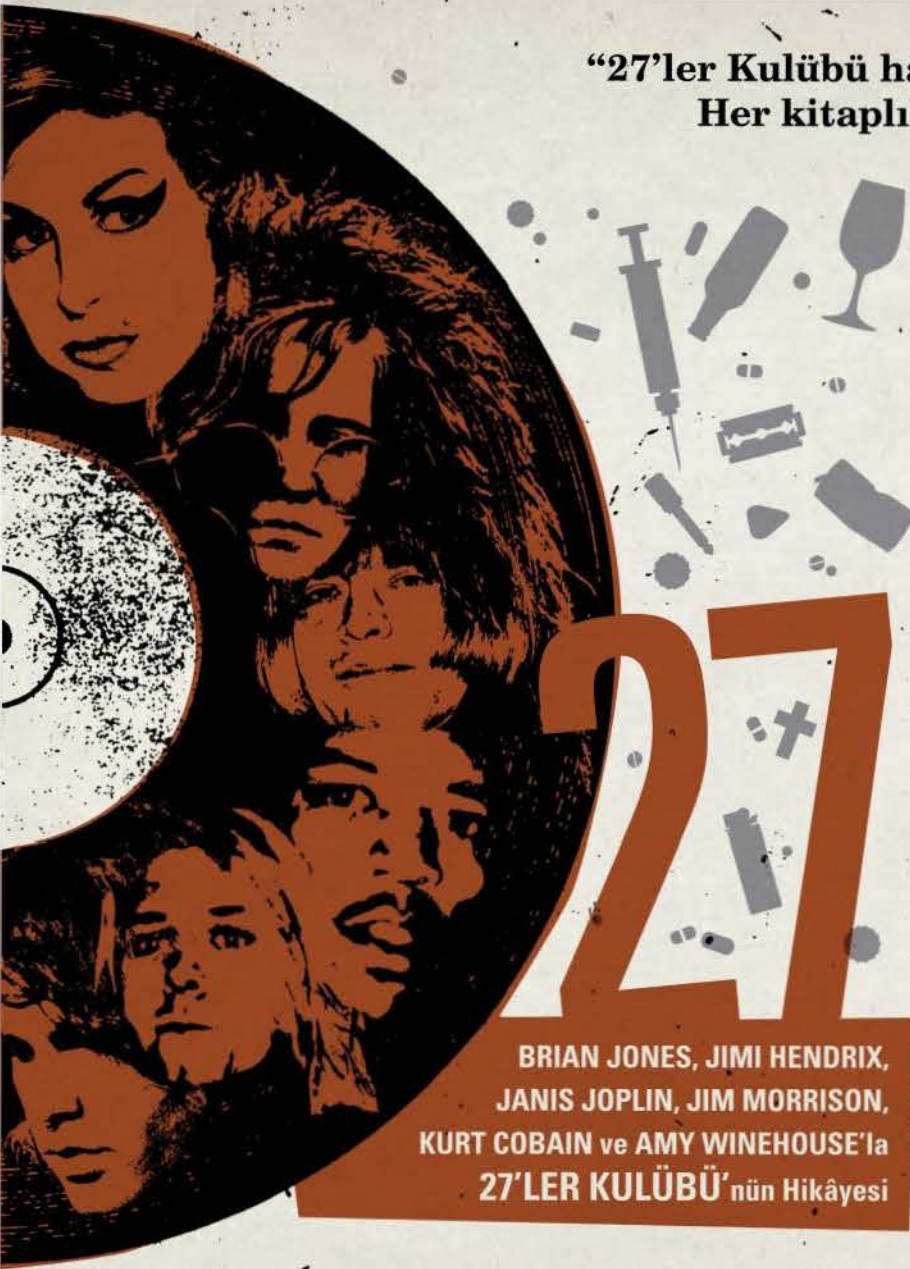
YALAN LABİRENTİ

Öylece yaşayıp gidiyoruz. Modern bireyler, modern yoksullar olarak labirent bloklar arasında numara-harfleri takip edip insanlığımızı kaybetmemeye çalışıyoruz. "İnsan yaşadığı yere benzer"; fakat bu beton yığınlar da bile kırlarımızdan, mahallemizden kalma alışkanlıkları yaşatma hevesindeyiz. Gri hücre çeperleri insani reflekslerimizi tamamen silemez ya? Bağımsız Kürt sinemasının başarılı örneklerinden Annemin Şarkısı'nda da görmüştük: Bir TOKİ dairesi içinde sıkışan Nigar Ana, küçük mutfağında iplere hamur asıyor, komşularına yardım etmeye çalışıyordu. Kentsel dönüşümüne karşı bir eleştiri denemesi olan Yolunda A.Ş. filminde bina içinde ip atlıyordu mesela çocuklar. Bunları bir TOKİ yetkilisine anlatsan, "Vatandaşlarımız halinden memnun" diyebilir. 2014'te "Toplu Konut ve İnsan" başlıklı bir fotoğraf yarışması düzenleyip uzay mekiğine benzeyen bina içinde ışıkları açık bir haneyi, binalar arasında sallanan bir çocuğu memnun vatandaş göstergesi saymışlardı ya (oysa fotoğraflar "toplulukta can çekişenler" izlenimi veriyordu).

Numaralı bloklarda büyüyen çocuklara hayal kurabilecekleri, coğrafya ve insan ruhu taşıyan evler yapmaya gücümüz yok belki şimdilik. Ama onlara insanlarda ve hayvanlarda ve de çiçeklerde olduğu gibi, binaların da bir isme, yani kimliğe sahip olması gerektiğini öğretebiliriz. Eğer bir çocukla sinemaya, mesela Ant-Man izlemeye gitmişsek karıncaları numaralandıran profesörün tavrını beğenmeyip onlara isim veren süper kahramana dikkatlerini çekebiliriz. Sonra belki, başlığı "Toplu Konut ve İnsan" gibi oksimoron bir ifade barındırmayan, hayallerindeki ev resimlerini çizmesini isteyebiliriz çocuklardan. Bu ev resimleri, Kobane'de vahşetin yıktığı evlerde yaşamaya çalışan çocukların kâğıtlarında da toplu konutta sıkışan çocukların çizimlerinde de muhtemelen aynı olacaktır: Tek katlı, yamuk çatılı, iki pencere... Belki bu resimleri, fazlasıyla düz, çatısız ve bol pencere apartmanlarımızdan daha çok sevebilir, binamızın blok numarası üstüne asabiliriz

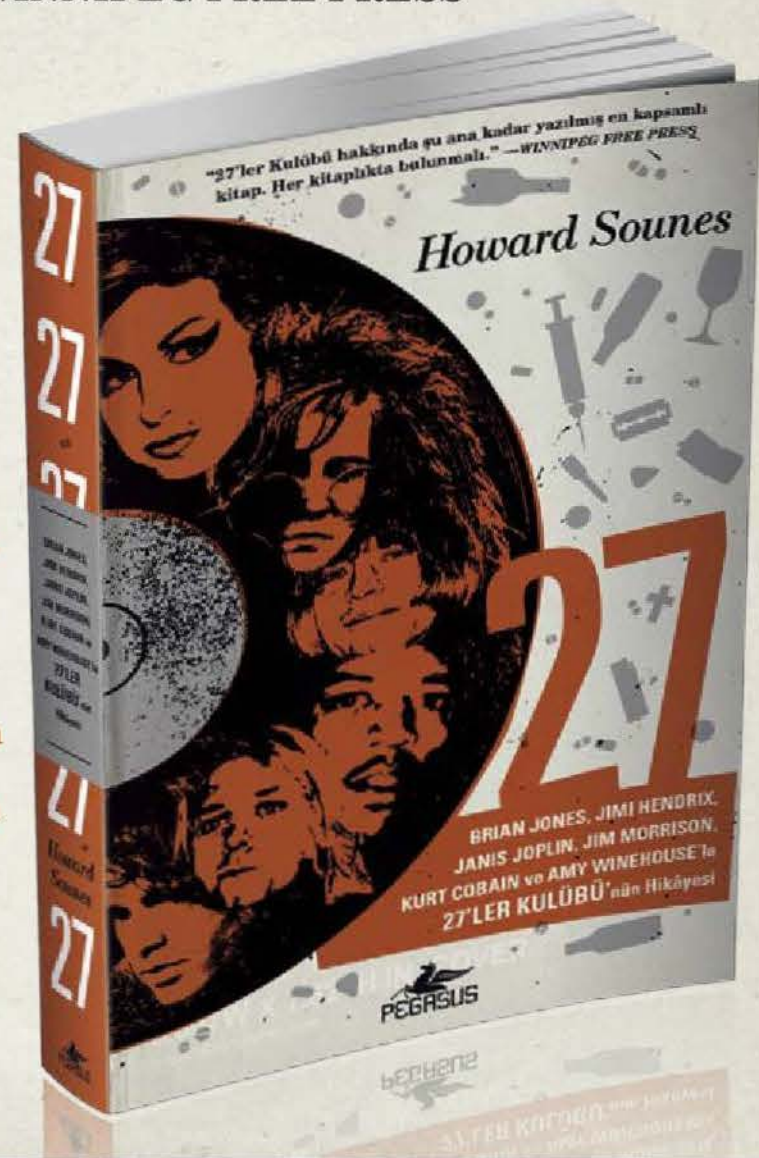

"27'ler Kulübü hakkında şu ana kadar yazılmış en kapsamlı kitap.
Her kitaplıkta bulunmalı." —WINNIPEG FREE PRESS

"Bu müthiş çalışma
27'ler Kulübü'nün
trajik tarihini
aydınlatıyor.
Kitabın gücü, hızlı
yaşayıp erken ölen
çok çekmiş genç
sanatçı şeklindeki
romantik/melankolik
algıyı desteklemeyi
reddetmesinde
yatıyor. Bunun
yerine, bu kişilerin
günlük varoluşlarının
sefaleti ve kaosu,
hiçbir detaydan ödün
verilmeyerek gözler
önüne seriliyor..."
—SUNDAY TIMES

BRIAN JONES, JIMI HENDRIX,
JANIS JOPLIN, JIM MORRISON,
KURT COBAIN ve AMY WINEHOUSE'la
27'LER KULÜBÜ'nün Hikâyesi

EDGAR ALLAN POE GELENEĞİYLE STEPHEN KING'İN TARZINI BİRLEŞTİREN YENİ BİR YETENEK!

"Adam Nevill bir kez daha rüyalarınızı altüst etmek için geri dönüyor – hem de kariyerinin en iyi eseriyse. *Ritüel*, İngiltere'nin Stephen King'e rakip olarak çıkardığı, gelecek vadeden yetenekli bir yazarın kaleminden, şiddetle tavsiye edilecek bir roman."

"Vahşi, kanlı ve asla tahmin edilemeyen *Ritüel*, hayatta kalmak için ne bedeller ödenebileceğini ve yaşamının ne anlama geldiğini bize bütün sertliğiyle hatırlatıyor."

"Nevill'in okurlarını ürpertmek için kanlı sahnelerle bel bağlaması gerekmiyor. Onun yerine insan zihnine odaklanarak feci bir şeyler olduğu düşüncesini uyandırması, o şeyin gerçekten olması kadar kötü bir etki yaratıyor."

"Nevill son yılların en gerilimli, en korkutucu eserlerinden birini yaratmış... *Ritüel* insanlığın temel korkularını uyandıran olağanüstü bir kitap. Nevill'in korku edebiyatında edindiği şöhreti percinliyor."

KORKU DALINDA AUGUST DERLETH ve RUSA ÖDÜLLERİ

twitter.com/pegasusyayinevi

facebook.com/pegasusyayinlari

instagram.com/pegasusyayinlari

PEGASUS

www.pegasusyayinlari.com

AŞIRI TANIDIK BİR İNTİKAM KÜLTÜ

Hatırlar mısınız, bir zamanlar fakir ama gururlu bir genç vardı? Yeşilçam dublajıyla kulaklarımızda ve zihnimizde yer eden 'fakir ama gururlu genç' teması, toplumsal karakterimizin sinemadaki en güçlü yansımalarından biri belki de. İyi ama sinemada doğup sonradan hayata karışmadığını nereden biliyoruz bu figürün? Bilmiyoruz, ama düşünüyoruz bu yazıda. Rastladığım bir istatistik yardımcı olabilir bize bu noktada: "80 milyon nüfuslu Almanya'da 7 bin müteahhit varken, 76 milyon nüfuslu Türkiye'de müteahhit sayısı 300 bin."

Gelişmekte olan ülke statüsüyle açıklanması zor bir uçurum var iki ülke rakamları arasında. Müteahhitlik mesleğini bu kadar popüler kılan nedir peki bizde? Düşünelim ve hatırlayalım: Vasıfsız Türkiye vatandaşı iş hayatına inşaat işçisi olarak atılır ve onun en fakir ama gururlu intikamı bir gün müteahhit olmaktır. Ve nihayetinde çevremiz bunu başarabilen adamlarla doludur. Dedelerimiz, babalarımız, dayılarımız, amcalarımız, abilerimiz ya da kocalarımızdır onlar. Ya bizzat onların başarı hikâyeleriyle büyümüştür veya da kaçırdıkları fırsatların epik sitemleriyle. Öte yandan inşaat tutkusu eşsiz benzersizdir ülkemizde. Bir zamanlar hasbelkader duvar örmüş ya da yanından bile geçmemiş sıradan bir ev erkeğinin dahi en büyük hobisi, "kafasına göre" bir ev inşa etmektir. Şehirlerimiz, sahillerimiz, Anadolumuz ve her yanımız bu kafasına göre ev hobisinin pençesinde katledilmiş vaziyette. Otobanlar boyunca düzensiz aralıklarla boy gösteren birbirinden çirkin ve orantısız binalar bile bunun eseri. Gökdelenlerden müstakil

Biliyoruz ki, tüm kazananlar yıpranır ve toplum, alkışlayacağı yeni kahramanını her zaman bulur.

evlere, apartmanlardan sitelere herkes, her bina ayrı telden çalıyor. Ne gönyeleri, ne kat sayıları, ne estetik ne ekonomik standartları birbiriyle ilişkili. Ultra lüks ile gecekondu arasında rastgele seyreden bipolar bir yapılaşma. Tarihi dokuyu kemirip bitiren, olmadı şehrin silüetine hançer saplayan kural tanımaz bir inşaat ihtirası. Devasa bir 1 milyoncudan farksız, canavarca bir betonlaşma. İnsanı ezen, üzen, bunalıma sokan, üstüne üstüne gelecek terörize eden bir çirkinlik ve dengesizlik. Kentsel dönüşüm adı altındaki rant odaklı sürgün faciaları sürerken yirmi yaşındaki binaların bile deprem yönetmeliği gibi standartlara uygunsuzluk nedeniyle yıkılıp yeniden yapımı seferberliği hâkim şimdilerde. Fakat ne yıkılıp yeniden yapılan binalar, ne de sıfırdan yapılanlar kurtarabiliyor kentleri. Her yer hâlâ alabildiğine çirkinleşiyor çaresizce. Yeniden yapılp milyonlara terfi eden daireler, arsalarına kondukları varoşların raicini yükseltmekten başka neye yarıyorlar? Bu kentsel rant batağına saplandıkça daha çok para ödemek zorunda kalıyoruz oturduğumuz vasat konutlara. Kullandığımız yollara ve tabii yakıta. Şehir agresif bir tümör gibi büyüyor ve orta ve aşağı gelir grubu her geçen gün şehrin daha da uzağına sürülüyor. Öte yandan, yıllar yılı toplu taşımada ayakta -tutunduğu yerde- uyuyarak İstanbul'u bir başından bir başına geçmek zorunda bırakılan çalışan (veya okuyan) nüfus, enniyet yapılan metrodan bile gereğince faydalanamıyor. Ya AVM'lere ya lüks sitelere açılıyor metro tünellerinin çıkışları. Şaka gibi. Evine ulaşmaya çalışan dar gelirli cefakâr şehirli, metrodan

inince tıklım tikiş minibüslere, otobüslere binmek zorunda hâlâ -o da eğer saatinde gelirse. Çünkü metro geldi diye sefer sayıları azaltıldı çok sayıda güzergâhın. Yol maliyeti ikiye katlandı bu sayede vatandaşın. Eskiden tek vesaitle gittiği mesafeye çift tarife ödemek zorunda artık, eğer metroyu kullanırsa. Metroya binmeyip eski yolu kullanırsa daha beter, çünkü artık o yollar günün her saati kilit. Gitmiyor, gidemiyor yol. Bitti çünkü İstanbul gerçekten. Son iki üç senedir çok ağır biçimde hissediliyor bu. Değirmen taşının altındaki bulgur tanesi gibi eziliyor insanı artık bu şehir. Hiçbir şey kolaylaşmıyor. Belediyelerin billboardarı habire yalan söylüyor. Her şeye her geçen gün daha zor ve daha pahalıya ulaşıyor. Büyümek, gelişmek bu olamazdı kuşkusuz ki değil de zaten. Tümörleşmek bunun adı. Hücrelerdeki bozulma hızlı feci yüksek üstelik, metastaz had safhada. Cumhurbaşkanlığı konutunun bile hukuken "kafasına göre" statüsünde oluşu tesadüf olabilir mi? Ya ülkenin idare şeklinin bile "fakir ama gururlu genç" temasından besleniyor oluşuna ne demeli? Tekrar etmekten hiç vazgeçilmeyen, "Muhtar bile olamaz dediler!" repliğine dikkat. Toplumun kronik fakir ama gururlu karakterine bu kadar isabet edebilecek bir başka replik çıkana kadar işe yarayacak kuşkusuz bu söylem. Ancak biliyoruz ki, tüm kazananlar yıpranır ve toplum, alkışlayacağı yeni kahramanını her zaman bulur. Başladığımız yere dönersek, masalsı Yeşilçam melodramlarının ve dramlarının duygusal matematiği toplumsal zaafılarımızı ele veriyor. Ve sıradaki şarkımız, yolda amaçsızca durup ilgiyle inşaat çukuru seyreden esrarengiz kalpler için geliyor, "Ayağında kundura"...

ALO OOOO! OT 'tan arıyoruz

-Alo, OT'tan arıyoruz, Doyuran Kareler mi?

-Evet Doyuran Kareler

-Kiminle görüşüyoruz?

-İsmim Savaş Çıkrak

-Savaş Bey, Doyuran Kareler nedir bize tam olarak açıklar mısınız?

-Doyuran Kareler, sokak hayvanlarına mama alınması karşılığında yeni evlenecek çiftlerimizin profesyonel düğün fotoğraflarını çektiğimiz bir sosyal sorumluluk projesidir. Bu hizmet karşılığında mama harici başka hiçbir ödeme şeklini kabul etmiyoruz. Mama karşılığı dahi olsa kesinlikle para almıyoruz. Bu hizmetten yararlanmak için evleneceklerin yapması gereken tek şey, sokak hayvanları için 1500 lira tutarında mama almak ve mamaları bize değil, bizim onları yönlendireceğimiz acil mama ihtiyacı olan yerlere göndermek. Alışverişi internet üzerinden yapıyorlar ve başka hiçbir masraf ödemedi mamaları kolaylıkla gönderiyorlar.

-Böyle bir girişimde bulunma fikri nereden aklınıza geldi?

-Benim işim televizyon programları yönetmenliği. Bir hayvansever olarak gerçekten hayvanların yararına bir TV programı yapmak için epey uğraştım. Ancak hayvanların TV'ler için ekonomik getirisi olmadığından proje ne

yazık ki kabul görmedi. Sponsor arayışlarımız da sonuçsuz kalınca bu fikri rafa kaldırdık. Ben aynı zamanda fotoğraf eğitmenliği yaptığım için fotoğrafı hayvanların yararına nasıl kullanabilirim diye düşünmeye başladım. Sevgili karım ve asistanım Cahan ile o fikir bu fikir derken evlilik fotoğrafları düşüncesinde karar kıldık. Ve nihayetinde hayata geçirdik.

-İnsanların ilgisinden memnun musunuz?

-Katılımcılar anlamında kesinlikle memnunuz. Yoğun bir ilgi var. Ama profesyonel yardım konusunda hayır. Çok talep var ama ne yazık ki hepsini karşılayamıyoruz. Özellikle portfolyosu olan profesyonel fotoğrafçı arkadaşların desteğine ihtiyaç var.

-Hiç beklemediğiniz bir tepki (iyi ya da kötü) aldınız mı?

-Olumsuz hiçbir tepki almadık diyebilirim. "Hayvanlara değil insanlara yardım edin, onlar daha aç" söylemlerini dikkate almıyorum. Bunu söyleyenlere tavsiyem; yapılan

yardım çalışmalarını eleştirmek yerine, bi zahmet kışkırtıcıları kaldırıp nerede istiyorlarsa orada yardım çalışmalarına katılmaları. Konuşmak ne yazık ki kimsenin karnını doyurmuyor. Ne hayvanın ne insanın. Bir de beni hayrete düşüren bir arama olmuştu. Siz 1500 liralık mama alacaksınız, bizde fotoğraflarınızı çekeceğiz dedim. "Aaa biz mi alıyoruz mamaları? Ben siz mama alıyorsunuz, sonra da gelip çekim yapıyorsunuz sanmışım" cevabı kısa süreli şok etkisi yaratmıştı bende.

-Nelere ihtiyacınız var?

-Öncelikle ekipman. Arkadaşlarımın yardımlarıyla eksik olan bir lensimizi aldık bu hafta. Şimdi bir flaş almaya çalışıyoruz. Hani okurlarınızdan böyle bir destek gelirse ne güzel olur.

-OT okurlarına söylemek istediğiniz bir şey var mı?

-Doyuran Kareler'e ne kadar destek olursak, ne kadar çok duyurursak o kadar mama gönderebiliriz. Şimdiden çok teşekkürler. Selamlar...

SUPERGA

presents

PEOPLE OF ISTANBUL

SEPTEMBER 19th SATURDAY @15:00
LIFE PARK

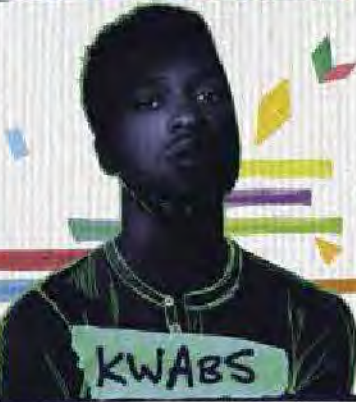
#PEOPLEOFISTANBUL

MARK RONSON

ROISIN MURPHY

KWABS

KATE BOY

also featuring MODE XL & AH! KOSMOS

100% MUSE WIKITA TONICUT HAM Red Bull GEM MAC we transfer ONBESYR biotix

XOXO
The Mag

CO

MEME GÜCÜ

Daha üç ay olmadı OT'ta yazmaya başlayalı; şimdiden kendimi Sex and The City'nin Carrie'si gibi hissediyorum. Tabii onun daha güzel versiyonuyum. Kimsenin karnı ağrımasın, benim hayatım da böyle! Üzerimde sayısını bilmediğim seksi geceliklerimden biriyle ayda bir yazı yazıp, en az 80-90 kez orgasm olarak yaşıyorum.

Kendimi Carrie gibi hissedince, haliyle gözlerim Mr. Big'i arıyor, ancak E'nin gözleriyle buluşuyor. E'nin, benimle fitişmek için Mr. Big gibi para almadığını düşünerek sevinyorum. Manitam diye demiyorum, kendisi çok gözütok bir kişiliktir.

O sırada telefonum seksi seksi çalıyor. Hayatımın her anı seksi geçtiği için şaşırmıyorum böyle çalmasına. Telefon E'ye; üretimine geçen ay başladığımız dil atıcılarla ilgili bir sorun çıkmış.

Kargocu delikanlılar ürünleri teslim ederken kullanma kılavuzlarını vermek yerine canlı eğitim veriyorlarmış. İleri Seviyede Kocalar Federasyonu bu sebeple bize dava açacakmış.

Umursamadan bilgisayarımı açıyorum. Bu ayki 11879 hayran mektubumun 11878'inin konusu meme!

Telefonu kapatan E'ye dönüyorum. Bir elim mouse'da, diğeri sağ meme ucumla gevşekçe oynarken okuyorum: "Libidom düşer diye sokağa çıkmaktan korkar oldum. Ne vakit sokağa çıksam emziren bir kadın göreceğim de, gece karımın iri ve de diri memelerini emip okşamak için içimde zerre istek kalmayacak gibi geliyor. Karımı seviyorum ama sokağa da çıkmak istiyorum."

"Ah," diyorum E'ye, "memeli bir köşe kişisi, cinsel obje olarak görmekten vazgeçemediği memelerin, emzirmek için özgürce kullanılmasını cinsellik ve libido düşmanı bir hareket olarak gördüğünü yazmıştı. İnsancıklar haklı bir dehşete kapılmışlar."

E'nin meraklandığını görünce bir mektup daha okuyorum: "Hayatta en büyük zevkim, mememi istediğim yerde, istediğim gibi açıp emzirmek, bebeğimle memelerimin fotoğrafını çekip Facebook ve Instagram'da paylaşmaktı. Ancak bir gören olur da pipisi kalkmaz, kukusu sulanmaz diye özgürlüğünden fedakarlık etmem gerektiğini hissediyorum. Bugüne kadar nasıl bu denli düşüncesiz davrandım bilemiyorum."

E., "Bu kadının instagram kullanıcı adı neymiş?" diye sorunca kaşlarımla birlikte memelerimi de kaldırarak hem ters hem de seksi seksi bakıyorum. E. kendini bir posta affettirdikten sonra, "İş gene başa düştü," diyorum. "Hemen kızları toparla!"

E., "Meme Gücü'nü aramamı mı istiyorsun?" diye teyit ediyor. "Şunlara Breast Power diyelim. Uluslararası çapta düşünmeyi sevdiğimi biliyorsun," yanıtını veriyorum. Bunun üzerine E., "O Norveçlilerle de uluslararası düşündüğün için mi fitiştin?" diye soruyor. "Evet aygırım," diyorum, "o fitiş sadece işti. Hadi, ara kızları! Muc-cuk!"

Manitam diye demiyorum, telefonda da güzel dil döker. O yüzden Bursa'dan Ağrı'ya, 18'sinden 40'ına, sarışınından esmerine, çirozundan balık etlisine

200-250 lohusanın bizim yalısı doldurması uzun sürmüyor. Breast Power takımının gömleklerini zorlayan süt kokulu, iri memelerine ağzım sulanarak bakıyorum. Nefsime hakim olarak toplanma amacımızı anlatıyor ve hepsinin koca mataralarına ağzına kadar komposto dolduruyorum.

En büyük zevkim, mememi istediğim yerde açıp emzirmek, bebeğimle memelerimin fotoğrafını çekip paylaşmaktı.

Hep birlikte otobüslere doluşup hayranlarımın hayatını kabaşa çeviren bu korku filminin başladığı Bağcılar'a, malum gazetenin önüne yollanıyoruz. Gazetenin arazisine konuşlanmış, emziren kadınlar hakkında abuklayan bu zata beklerken, gömleklerimizin altında boşaltılmayı sabırsızlıkla bekleyen memelerimiz hevesle titreşiyor.

Breast Power bu, ne mahrem bilir ne utanma! Malum zat gazeteye girerken memelerimizi açıp uçlarını sıkarak sarı başından ayaklarına süt yağmuruna tutuyoruz onu. Saatler sonra, yerde bir süt havuzunun ortasında baygın yatarken, üzerine bir posta daha süt sıkıp işi bitirdiğimizden emin oluyoruz. E. beş kilo taze ceviz dolu bir torbayı törensel hareketlerle zatın sütle ıslanmış gövdesinin üzerine bırakıyor. "Ceviz ye," diyor, "zekayı artırır."

Bundan böyle, şuursuzca yazmaya tövbe edeceğimi umarak kapatıyoruz memelerimizi ve tekrar otobüslere doluşuyoruz. Dönüş yolunda, bütün gün sabırsızlanan E'ye memelerimi uzatırken, "Ah ah," diye inlemeli mecaz yapıyorum, "sürekli birilerinin dilinin ucunda yaşamak ne zor tanrım!"

ETGAR
KERET**1 - Hayatınızın cümlesi?**

"Sürekli iyi biri gibi davranırsan Tanrı'yı bile kandırabilirsin." - Kurt Vonnegut

2 - Çocukluk kahramanınız?

Çocukluğumun kahramanı abimdi. Hala öyle.

3 - Hatırladığınız ilk şey?

Babamın bana yüzme öğretişi. İki buçuk yaşımdaydım.

4 - Dünyaya ne için geldiğinize inanıyorsunuz?

Bir misyonum olduğunu düşünmüyorum. Ama umarım öykülerimle insanların bir şeyler düşünüp bir şeyler hissetmesini sağlıyorumdur.

5 - En büyük hayal kırıklığınız?

Ülkemdeki politik durum.

6 - Size göre aşkın tanımı?

Aşk tanımlanamaz. Onu böyle özel kılan da budur.

7 - İnsanları mutlu etmek için onlara yalan söyler misiniz?

Evet. Bir keresinde bir uçak yolculuğunda acil iniş yapmamız gerektiğinde yanımda oturan kadına sırf biraz rahatlaması için uçak mühendisi olduğumu söylemiştim.

8 - Geçmişe dönüp af dilemek istediğiniz kimse var mı?

Galiba özür dilemem gereken herkes-ten onlar yaşarken özür dileme şansı buldum. Yine de geçmişe dönebilmek isterdim. Eğlenceli olur diye.

9 - Sizi ne utandırır?

Pek çok şey. Ama bunları sır olarak saklamayı yeğlerim.

10 - Canınızı ne sıkır?

İnsanların çok yakınımda durmasından ya da ortalık yerde yüksek sesle konuşmasından nefret ederim. Bu gibi şeylerden rahatsız olmak beni hep suçlu hissettiriyor ama yine de çileden çıkıyorum.

11 - En sık kullandığınız küfür?

"Git de sarhoş bir kirpi yala."

12 - Hangi yasağı çiğnemek istediniz?

Yaptığım tek yasa dışı şey ara sıra ot içmek. Neden yasa dışı olduğunu Tanrı bilir.

13 - Ödediğiniz en büyük bedel ne?

Suçluluk duygum. Biriyle kavgaya tutuşacak

olsam sonrasında o denli pişmanlık duyuyorum ki kavganın bütün keyfi kaçıyor.

14 - Çok isteyip de elde edemediğiniz şeyler oldu mu?

Daha fazla çocuk ve güzel müzik yapmak.

15 - Değeri parayla ölçülemeyecek eşyalarınız var mı?

Sahip olduğum somut eşyaların hiçbiri öyle değerli değil ama çevremdeki insanlar paha biçilemez.

16 - Size göre dünyadaki en kirli meslek?

Politika.

17 - Huzur bulduğunuz yer?

Su. Okyanus ya da çocuk havuzu olmuş fark etmez, suya girdiğimde rahatlıyorum.

18 - F favori kokunuz?

Futbol oynadıktan sonra oğlumun saçının kokusu. Neden bilmiyorum ama teri tahinli çörek gibi kokuyor.

19 - Duyduğunuz en muhteşem ses?

Fil çığlığı. İnkna edici bir hayvan olduğu kesin.

20 - Dünyanın en önemli sorunu?

Ötekine duyulan korku ve empati yoksunluğu.

21 - Son günlerde ne üzerine düşünüyorsunuz?

Eşimle beraber üzerinde çalıştığımız TV dizisiyle meşgulüm.

22 - Tarihin hangi döneminde yaşamak istediniz?

Altmışlı yıllarda Amerika'da yaşamak isterdim. Mutlu ve şapşal bir dönemmiş gibi geliyor.

23 - Hangi doğaüstü yeteneğe sahip olmak istediniz?

Aynı anda birden fazla yerde olabilmek isterim. Yapmam gereken o kadar çok şey var ki.

24 - Hayatını yaşamak istediğiniz bir roman karakteri var mı?

Kendimden başka kimsenin yerinde olmak istemezdim. Sağlam roman kahramanları hep çok çile çeker.

25 - Bugün öleceğinizi bilseniz, yapmak istediğiniz son şey ne olurdu?

Humus yemek ve sevişmek (eşzamanlı değil ama).

KAMU SPOTU

TEVFİK
MERKUT

ORTAMLARDA CEMAL SÜREYA'NIN SOYADINDAKİ İKİNCİ 3/4 KAYBEDİŞ HİKAYESİNİ ANLATANLARIN SADECE %2'SİNİN CEMAL SÜREYA OKULUĞUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

... SONRA İDDAYA GİRİYORLAR İŞTE...

MANİTACILIK EMEK İSTER! RİSPEKT PLS !!!

TEMF

BEKLEMEZSİNİZ

DÜN AKSAM NAPTIN SORUSUNA NAPIM Bİ SEYLER OKUDUM TAKILDIM ÖYLE DİYENLERİN %97'SİNİN INSTAGRAM, TWITTER VİNE DERKEN SAAT 2 ETTİKLERİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ?

EHE!

BI DE TELEVİZYONDA SÖRÜŞÜYÜR VARSAM OOH MISS!!

TEYD

90'LARIN ORTALARINA KADAR METALLİCA DİNLEYİP FAK Bİ SİSTİM DİYE DOSANLARIN %83'ÜNÜN SİMİDİ BEYLİKÖZÜ'NDE KREBİYLE 2+1E GİRİDİĞİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ?

KAFAM KALDIRMIYO ARTIK ÇANGIR CUNGUR!!!

ASLINDA GERZE TARAFINDAN ALCAN HACI ORALAR UCCAK DİYOLAR!

BOP

Yalnızlığın, arayışın, ümidin, şarkının ve şiirin romanı...

Fakat Müzeyyen Bu Derin Bir Tutku, Albayım Beni Nezahat ile Evlendir ve Kalfa ile Kırılığa adlı romanlarıyla edebiyatımızda kendine has bir yer edinen İlhami Algör, yeni bir romanla karşımızda: *İkircikli Biricik*. Yalnızlığın, arayışın, bulma ümidinin, şehirlerin, caddelerin, şarkının ve şiirin romanı...

Titizlikle örülmüş bir kurgu; ustalıkla harmanlanmış, sarsıcı bir dil...

İKİRCİKLİ BİRİCİK

Türkçe Edebiyat, 169 sayfa

FAKAT MÜZEYYEN BU DERİN BİR TUTKU

Türkçe Edebiyat, 65 sayfa

ALBAYIM BENİ NEZAHAT İLE EVLENDİR

Türkçe Edebiyat, 108 sayfa

KALFA İLE KIRALIÇA

Türkçe Edebiyat, 120 sayfa

YENİ

NASIL GELDİK LAN BURAYA?

"Kaç yıldır görüşmüyoruz biz?"
 "Ne yapacaksın kaç yıldır görüşmediğimizi?"
 "Hiç. Merak ettim sadece."
 "Etme. Merak etme."
 "Görüşmediğimiz yıllarda ne oldu da böyle oldu? Senin orada durmanı, benim burada olmamı sağlayan ne?"
 "Siktir et onu şimdi. Sigara?"
 "Sigaraya mı başladın?"
 "Yok, içmek istersin diye senin paketinden aldım."

"Çay içer misin? Sana getirdim."
 "Kaç lira?"
 "Para istemez. Kantinde çalışıyorum. Beklediğini görünce içmek istersin dedim."
 "Teşekkür ederim."
 "Burada mı okuyacaksın?"
 "Evet. Babam kayıt işlemleriyle uğraşiyor. Sen?"
 "Ben kaydımı yaptırdım. Senin hangi bölüm?"
 "Ağaç. Senin?"
 "Benim de. Sınıf arkadaşınız o zaman."
 "Kantinde çalışıyorum dedin."
 "Babam müstahdem. Kantinden iş ayarladı. Okul zamanı da çalışacağım. Adım Ömer."
 "Hasan."

"Neden oradaydın?"
 "Orada olmam gerekiyordu. Senin gibi."
 "Benim işim lan bul!"
 "Benim de görevim."
 "Yargılanıyormuşsun aynı zamanda."
 "Evet."
 "Dava ne?"
 "Siyasi."
 "Biliyoruz lan onu! Örgütü soruyorum örgütü!"
 "Sesini tanıdım. Sendin o!"
 "Kim?"
 "Dün! Beni soyduğunuzda..."

"Sınava hazırlandın mı?"
 "Anlamadığım birkaç konu var kardeş."
 "Hangileri?"
 "Meridyen hesapları. Bir türlü kafam almıyor amina koyim."
 "Akşam bize gel, çalışırız. Annem içli köfte yapacaktı."
 "Babama sormam lazım."

"Ben sorarım istersen. Bana bir şey demez. Geçen gün de ben sizde kaldım."

"Sen gel yine."
 "Ya gelirim de. Sizde yatacak yer yok, mecburen aynı yatakta yatıyoruz. Bizde rahat rahat yatarız. Hem sizde sigara içemiyorum, babandan

çekiniyorum. Sen gel."
 "Babama sen sor o zaman."
 "Sorarım. Kantindeki işin bitti mi?"
 "Bitti bitti."

"Ben değildim, karıştırıyorsun."
 "Yok yok, eminim. İnsanın gözleri bağlı olduğu zaman kulakları daha iyi duyuyormuş, onu fark ettim."
 "Ben değildim lan!"
 "Korkuyor musun?"
 "Ne korkacağım lan! Sen kork! Ne yapabileceksin?"
 "Korkmuyorsan inkar etme."

"Ömer, Takım elbisen güzelmış ha."
 "Dalga geçme lan!"
 "Dalga geçmiyorum oğlum. Güzel işte."

...

"Hasan... Fakirlik nedir biliyor musun?"
 "Fakirlik, paranın az olması işte."
 "Değil işte amina koyim! Kim nereden bilecek paranın az ya da çok olduğunu? Fakirlik bu takım elbisedir! Amina koduğumun müdürünün iyilik diye kaymakamlığa senin ismini vermesidir! Kaymakamın görevlendirdiği terzinin, bütün sınıfın önünde seni tahtaya çıkarıp tabut ölçüsü alır gibi ölçülerini almasıdır. Sonra da bu gri takımı verip sana giydirmeleridir. Giymediğin zamanlar 'niye giymedin?' diye sormalarıdır. Okulda herkes istediği renk takım elbise giyerken senin gri takım ile bahçede dolaşmandır amina koyduğumun yerinde fakirlik!"

**Annelerimizin
yemeklerini yedik.
Nasıl öpeceksin lan
annenin elini?
Beni sorduğu zaman
nasıl diyeceksin
'işkence yaptım'
diye.**

"Annen nasıl?"
 "Sana ne!"
 "Merak ettim lan. Kaç yıldır görüşmüyoruz. O yüzden sordum. Hasta mı hâlâ?"
 "İyi. Ameliyat olduktan sonra toparladı biraz."
 "Baban?"
 "O da iyi. Emekli oldu ben göreve başlayınca."
 "Ne oldu liseden sonra?"
 "Ne olduysa oldu. Bu kadar sohbet yeter. Sen benim sorularıma cevap ver."
 "Sen sormuyorsun ki, sövüyorsun. İstedğin cevabı alamayınca da dövüyorsun. Yine alamazsan tazyikli su sıkıyorsun. Daha da hızını alamayınca elektrik veriyorsun, cop sokuyorsun."
 "Ben yapmadım lan!"
 "Sesini tanıdım Ömer! Niye inkar ediyorsun?"
 "Soktuysam soktum lan! Ne yapacaksın? Beni mi öldüreceksin? Örgüt arkadaşlarına mı haber vereceksin? İnfaz mı ettireceksin?"
 "Ne örgütü Ömer? Sendikacıyım lan ben. Ne diye zorla örgüt üyesi yapmaya çalışıyorsunuz? Hayır örgüt üyesi olsam ne olacak? Haklı mı olacaksın bana yaptıklarında? Arkadaştık lan biz. Benim lan, Hasan. Sana bu yetkiyi kim verdi oğlum? Neden bu kadar düşmansın bana? İkimiz de aynı okulda okuduk. Aynı hocalardan dayak yedik. Âşık olduğumuzu ilk birbirimize söyledik. Koyun koyuna yattık lan. Annelerimizin yemeklerini yedik. Nasıl öpeceksin lan annenin elini? Beni sorduğu zaman nasıl diyeceksin 'işkence yaptım' diye. Kimsin lan sen? Nasıl böyle bir hak görüyorsun kendinde?"
 "Olayı kişiselleştirme lan! Kim olsa aynısını yapardım. Sen teröristsin işte, ben polisim. Bu kadar."
 "Sendikacıyım ben."

"Ömer? Hayırdır? Niye çağırdın beni? Bu bavul ne? Evden mi kaçırıyorsun lan?"
 "Gidiyorum kardeş ben."
 "Nereye?"
 "Polislik sınavlarına gireceğim."
 "Manyak mısın lan? Solcu adamız lan biz, ne polisi?"
 "Solcudan polis olmaz mı?"
 "Olmasa tabii oğlum. Nerede görülmüş?"
 "Babamla konuştum. Sol karın doyurmuyor. 'Önce ekmeğini kazan, bir yerlere gel, sonra istediğini yaparsın' dedi babam."
 "Oğlum manyak manyak konuşma lan. Başka iş mi kalmadı oğlum?"
 "Kalmadı kardeş. Üniversiteyi kazanamadım. Lise mezununa kimse iş vermiyor. Para lazım oğlum. Babamı biliyorsun, adam yaşlandı. Bir an önce eve katkıda bulunmam lazım."
 "Hep aynı terane. Para kazanmak için illa polis mi olman lazım?"
 "Garanti iş lan. Maaşı da iyi. Ben gidiyorum kardeş. Annenle babana selam söyle, bir izne geldiğimde uğrarım."
 "Gelmezsin gelmezsin. Babam sendikacı benim. Bir daha gelmezsin. Belki bir gün bir eylemde karşılaşırız. En başta bana vurursun. Cop kırarsın belimde."
 "Manyak manyak konuşma lan, kardeşimsin sen benim. Gel bir sarılayım. Özleyeceğim lan seni. Allahısmarladık."

"Çok gördük senin gibi sendikacıları. Şimdi ya adam gibi anlat. Ya da ben anlattırmasını bilirim."
 "İnsan gibi anlattım. Anlamadıysan bir daha anlatırım."
 "O zaman benden günah gitti."
 "O günah beni elinde bavulla o parka çağırдың zaman gitmişti zaten Ömer. Allahısmarladık dediğinde gitmişti. Elinden geleni ardına koyma."

DEVLET HÜSEYİNLERİ SEVMİYOR... MAMCICI

Sosin teyzam Cumartesi Annesidir. Ama esas olarak 12 Eylül'de, Bingöl'de, gözaltında kaybedilen Hüseyin Morsümbül'ün annesidir.

Hüseyin Abi'nin bir gün geri döneceğine inanılan o günlerde ben 11 yaşındayım. Bir poşet dolusu midye toplama, Salacaktan eve dönüyorum.

Tam Selimiye Kışlası'nın yanından geçerken korkunç bir çığlıkla ırlıyorum. Bingöl'den biliyorum, hemen tanyorum işkence sesini.

Öldüğüm yerde kalsaklıyorum. Bir daha, bir daha tekrarlıyor çığlık. Yardım ister gibiyim çaresiz ve acı dolu.

Sonra sesi birden tanıyıveriyorum; Hüseyin abimin sesi bu. 'Onu da almışlar demek ki' diyorum. Ürperiyorum.

Emin olmak için yeniden, yeniden dinliyorum. Sonra elimdeki midye poşetini fırlatıp eve doğru koşmaya başlıyorum.

'Kaybedecekler' diyorum kendi kendime; tayza oğlu gibi. Nefesim daralıyor, ara ara soluklampa tekrar koşuyorum.

Evdaki dergilerden hatırlıyorum Hüseyin İnan'ı. Sonra Hüseyin Morsümbül, şimdi de abim. 'Devlet Hüseyinleri sevmiyor' diyorum, soluk soluğa koşarken.

Sonunda evin önündeyim. Nefesimi tutup kapıyı açıyorum. Kapıyı açan ve bana saskınlık bakan abime selam veriyorum.

Yıllar sonra, abimin Türkiye'yi terk etmek zorunda kaldığı yıllarda bir diğer yakınımız; Hüseyin Demircioğlu'nu kaybediyoruz ölüm oruçlarında.

Haber aldığında kendimi aynı cümleyle tekrarlar buluyorum. Evet, devlet Hüseyinleri sevmiyor...

ŞEHİRLİ KORKUSU

Bahçeli evlerin, suya ve güneşe doymuş koyu yeşilliğin barasında yürüyoruz. Üç kadın ve on dört yaşında bir kız çocuğu, gece yarısı Köyceğiz'in ara sokaklarından geçerken rahat ve kaygısız. Çıktığımız tekne turunda kızgın güneşe karşı serin göl suyunda yüzmüş, kokusunu çürük yumurta kokusuna benzettiğimiz Sultaniye Kaplıcaları'nın kükürtlü suyuna girmiş, güzellik ve şifa dağıtan çamuruyla sıvanmış, akşam gölden esen rüzgâra karşı yemek yemiş, Ankaralı bir müzik grubunun şarkılarına eşlik etmiş tatilcileriz nede olsa. İnternette, televizyondan, gazetelerden, genç ölü yüzlerden, pişkin politikacılardan, memleketin savaş ortamından uzak, doğaya ve arkadaşlıklarımıza sığınmış birkaç günlüğüne. Sadece dünyanın ağrılarını değil, kişisel yorgunluklarımızı, acılarımızı ve korkularımızı da unutmaya kararlı, sigla ağaçlarıyla kaplı ormanın hemen dibindeki eve varıyoruz nihayet.

Ama o da ne, evin bahçe kapısı sonuna kadar açık duruyor.

"Biz bu kapıyı kapatmamış mıydık?"

"Kapatık canım."

"O zaman komşulardan biri bahçeye girip bize bakındı, dışarı çıkarken de kapıyı çekmeyi unuttu."

İyi de komşularla doğru dürüst iletişimimiz yok ki, en fazla tavukları oturduğumuz evin bahçesinde yemlenen yandaki komşudan taze yumurta almışız iki kez. Yanımızdaki İngiliz komşumuzsa zaten memleketinden yeni gelen sevgiliyle meşgul. Ama komşu fikri mantıklı geliyor yine de bize. Çünkü kimse suçu üzerine almak istemiyor. Yine de bahçeye girerken ürkek ve temkinliyiz. Fakat o da ne, sadece bahçe kapısı değil, evin giriş kapısı da sonuna kadar açık. Gece yarısı, üç genç kadın ve on dört yaşında bir kız çocuğu, birbirimize yanaşarak, gecenin karanlığında birbirimizin gözlerini arıyoruz.

Artık eminiz, biri eve girmiş, evi soyup soğana çevirdikten sonra kapıları ardına kadar açık bırakarak sığırmış. Aslında daha da kötüsü, kapıları açan kişi ya da kişiler hâlâ içerdeler ve bizler bol aksiyonlu bir Hollywood filminin içindeyiz.

Girmeyelim içeriye diyor Perim. Her şeyden önce kız Lara için korkuyor. Girmiyoruz tabii ki ama bir şeyler yapmalıyız. Hemen bahçede dolanıp evin arkasındaki terasa yöneliyorum. Ana kahramanlardan biri bensem, diğeri de arkamdan gelen on dört yaşındaki Lara. Vay be, olacak şey değil, burada da mutfak kapısı açık. Etrafımızda yerli halkın uyuyan evleri, yalnızca akşamları yanıma uğramış olan, sevgili geldikten sonra ortalıkta görünmeyen İngiliz komşumuzun havuzlu evinin sönük ışıkları... İşte şimdi Michael Haneke'nin Funny Games filmine atılmış o şehirli aileyiz. Hani bir kış günü, terk edilmiş sayfiye yerindeki evlerine giden ve iki adamın akıl almaz işkencelerine maruz kalan aile var ya, onlar gibiyiz işte.

Mutfak kapısından içeri girmeden başımı uzatıyor ve "Kimse var mı?" diye bağıyorum. İçerden ne bir ses ne bir kıpırdama. Eşiği geçiyor ve bu kez daha da güçlü bağıyorum. Bir adım daha ve yeni bir sesleniş. Bir de bakıyorum ki Lara, ne vakit nerde bulmuşsa, sapını sınımsı kavramış olduğu bir mutfak bıçağını tıpkı korku filmlerindeki genç kızlar gibi kararlılıkla havaya kaldırmış, arkam sıra geliyor. İçimizdeki korkuların karşılığı olan bütün hırsızlar, katiller, tecavüzçüler, işkenciler hareketlenmiş ve biz kendimizi koruyor, avaz avaz bağıyoruz: "Kim var orda?" Derken, ön kapıda beliren Perim ve Nermin'le karşılaşılıyor, birbirimizin gürültüsüyle yerlerimizden sıçırıyoruz.

Kimse yok evde. Banyoda, tuvalette kimse yok. Bağırp

çağırarak üst kata çıkan merdivenleri tırmanıyorum bu kez de, hem korkuyorum, hem de bu korku filmlerine öykünen halimize gülüyorum için için. Tabii ki burası da boş. Açık pencerelerin cereyanından ürperen eşyanın kıpırdayışından başka bir hareketlenme, bizden başka kimse ses yok evde.

Herkes eşyasını kontrol ediyor hemen. Her şey tastamam yerli yerinde. Tamam, ikna oluyoruz; sabah tekne turuna yetişmek için telaşla evi terk ederken kapıları kapatmayı unutan bizleriz. Kimse girmemiş eve, girmiş olsa da bir şeye dokunmamış.

Hem niye dokunsun ki. Köyceğiz burası. Gönü ve gözü tok, kapıları her daim dışa açık, sıcak ve yeşilliği, suyu ve meyvesi bol insanların memleketi. Kaç gündür buradayız, biliyoruz. Gündüzleri sokaklarda yürürken bir yemişin dalına uzanmayı unutmuş görgüsüz şehirli olarak bahçelerden sokaklara taşan incirlere saldırıyor, ağaçları talan ediyoruz. Ve Köyceğizliler ağaçlarının meyveleri sanki doğadan herkese hediye edilmiş gibi olgunluk ve hoşgörüyü izliyorlar bizleri. Zaten daha çok onların ağaçlarına uzanabiliyoruz. Ne de olsa bahçe duvarları alçak, ağaçları hem dışarıda hem içerde; terasları, pencereleri, kapıları ise her daim komşularına açık. Sonradan buraya yerleşmiş yahut evlerini yazdan yaza kullanan bizim gibi büyük şehirlilerin ağaçlarına ise sadece bakıyor, şık evlerin güzelliğini görmeye çalışıyoruz. Çünkü büyük şehrin korkuları, kibri, bireyselliği nasıl ki yüksek bahçe duvarlarının ve hep kapalı duran demir kapılarının ardına gizlenmişse, inciri, geçen kıştan kalma portakalı da duvarın yüksekliğinde bir yerde duruyor; istesek de uzanamıyoruz ağaçlarına.

Aynı gece, ormanın karanlığına bakan terasta çaylarımızı yudumlarken bunları hatırlıyor ve korkularımıza gülüyoruz. "Zaten evde biri saklanmış olsa, çıkardığımız o korkunç gürültüden korkup kendini pencereden dışarı atardı," diyerek kendimizle eğleniyoruz. İçinde yüzdüğümüz

Köyceğiz Gölü'nün şifa dağıtan suyundan, henüz bozulmamış olan doğanın güzelliğinden ve yerli insanın iyiliğinden, şehrin bize ettiklerinden söz ediyoruz. "Kızlar bisiklete biniyor, köylü kadınlar motosiklet sürüyor burada," diyor ve bu ülkenin kadını günbegün sıkıştıran, içeri tıkmaya çalışan genel atmosferini düşünüp umutlanıyoruz. Buraya minibüsle üç saat uzaklıktaki Bodrum'dan Yunanistan'ın Kos adasına kaçak yollarla geçmeye çalışan göçmenlerden söz ediyor; onlara acıyor ama tatil için Bodrum'a değil de, ne savaşın ve göçmenlerin ne de TOKİ'nin ulaşmış olduğu Köyceğiz'e geldiğimize seviniyoruz. "Belki, bir gün emekli olup da şehirle işimiz bittiğinde, biz de buraya yerleşiriz. Bahçemizi eker, ellerimizle yetiştirdiğimiz sebzelerimizi yeriz," diyoruz hiç toprağa dokunmamış ellerimizle önümüzdeki bahçeyi göstererek.

Ve gözlerimizden akan uykuya yenik düşüp odalarımıza çekiliyoruz nihayet. Üst kattaki yatağında tam uykuya dalcakken kapıları kapatıp kapatmadığımız düşünür aklıma. Aynı anda ayak sesleri ve kütürtüler geliyor kulağıma. Yataktan kalkıp merdivenlerin parmaklıkları arasından ışığı henüz söndürülmemiş olan salonu görmeye çalışıyorum. Nermin pencereleri kapatıyor.

"Aslında Köyceğiz'de de TOKİ evleri yapılmış, biliyor musun," diye sesleniyorum Nermin'e.

Bir süre salonun ortasında durup yukarıya, bana bakıyor Nermin. "Biliyorum," diyor sonunda. "Biz geliyoruz da TOKİ gelmez mi? Bak, ben de kapıları ve pencereleri kapatıyorum bu sıcakta." ❀

"Biz de buraya yerleşiriz. Bahçemizi eker, ellerimizle yetiştirdiğimiz sebzelerimizi yeriz," diyoruz hiç toprağa dokunmamış ellerimizle önümüzdeki bahçeyi göstererek.

"HATÂ VE UNUTMA MÜSTESNÂDIR"

171

Gelenlerin kalmaması sorun olmadı hiç. Belki de gidenlerin dönmemesi, daha çok ilgimi çektiğindendir.

172

Hayır, bitmedi!
Kalbim, açık pencereden yarı beline kadar sarkan tül perde gibi hâlâ. Adının rüzgârı bile yetiyor.

173

Hileli ve şımarık bir zar gibisin ama gönül bu işte! Usanmıyor denemekten.

174

Dünya kararlı dönüyor. Kararlı ve hızlı. Aldırmıyorum!

175

Küstüm sanıyorlar. Oysa sadece kendimi susuyorum henüz açmadığım bir parantez içine.

176

Yüzümde dalgalanan acı, gittiğim her yere benden önce varıyor ama tebdilimekânda ferahlık vardır, öyle mi? Peki!

177

En çok da merdiven inerken hatırlıyorum yalnızlığımı. Bir adım için geniş, iki adım için dar basamaklar gibiyim.

178

Şimdi her şey, silgiyle yaralanmış güzel yazı defteri gibi. Üstelik bir yerden sonra ataç tutmamış da sayfa uçları kıvrılmış, hafif siyah...

179

Taşındık!
Kalbim, kalbinizden 100 metre ileri taşınmıştır. Ama küçük adımlarla!

180

"Tamam, yılan farklı ama ısırıldığı yer her seferinde aynı ise; ahmaklık sende be güzelim" dedi. Yaşlı değildi ya da kızılderili. Sadece anneanneydi. Bence 'bu kadarı' bile yeter.

MURAT ŞEBNEM ÇAĞLAR ALGI DEMET SERKAN ERKAN KOLÇAK NECİP
AKKOYUNLU BOZOKLU ÇORUMLU EKE EVGAR KESKİN KÖSTENDİL MEMİLİ
FUNDA DOKHAN CEM
ERYİĞİT KIRAC MURAY

**YOK
ARTIK!**

KÖNETMEN **CANER ÖZYURTLU**

YAKUTLAR: AHMET AKKÖYÜK, SERHAN BÖZÜKÜ, ÇAĞLAR ÇORUKLU, ALI KILIÇ, İBRAHİM ERGİN, SERKAN KESKİN, ERKAN KOLÇAK, NİSPERİNE, NEŞE MELEK, "YUK ARTIK" FURDA ERGİŞT, CEMAL MURAT, BÜKRA KIRAZ, HÜYVAT KURBAN, MUSTAFA KURBANTEPE, ALI YÜCEKURBAN, İLHAM ÖZELİN, YENİSADEY DOKURKAN, EYRİM ÖZDEMİR, MERAL ERE, EMRE YUNUSSEVEN, KÖRHAN KIRYUREK, EMAN KARAGÖZÜKÜ, ZEHİR GÜNGÖREN, MEHMET NASHABAN, BEISSONSTAL, MÜSE ÖZEN, KANAN YILDIRIM, SERHAN BÖZÜKÜ, CANER ÖZYÜRTLÜ, ALPER ÖZYÜRTLÜ, SERKAN ALTUNÖNE, CANER ÖZYÜRTLÜ

#youarelik

TAM GAZ KOMEDİ 25 EYLÜL'DE SINEMALARDA

📧 / yokartiktilim

ac

KRALPOP
S&W

daire

A+LAS
PREF. TRANSACTIONS

SONRA İŞTE SUSTUK BİRAZ

Endülüs o gün cayır cayır yanıyordu, ateşi habire harlanan bol günahlı bir cehenneme benziyordu. Tepedeki güneş parladıkça gözlerim kamaşıyor; önümde uzanan yol, tütsülenmiş beyaz bir boşluğa gömülüyordu.

“Mecnun burayı görse, Sevilla’ya değil de kendi halinde bir çöle düştüğü için şükrederdi” dedim kendi kendime. Sonra kendim de niyeysel celallenip,

“Mecnun çölde değil, Leyla’da yandı” diye dantelli bir cevap yapıştırdı öbür kendime.

Birbirimize baktık, birbirimizi anladık. Birbirini anlayanlar haklı çıkmakla uğraşmaz; uzatmadık. Derdimiz başımızdan aşkındı zaten; geçmiyordu gün, dinmiyordu sıcak, bitmiyordu kavurucu yaz. Azalmayan sızılar gibi inleterek sürerken kırık dökük hayat, bir de biz birbirimizi bunaltmamalıydık.

Derken ben, kendim yani, yolun kıyısına saklanmış eski bir bodega gördüm, soluklanmak için hemen içeri girdim. İçeridekiler, ellerinde hisırdayan yelpaze ve bardaklarında tıkırdayan buz marifetiyle serinlemeye çalışıyorlardı. Sessizce önlerine, ama muhtemelen aslında geriye, mazide mühürlenmiş eski bir yere doğru bakıyorlardı. Dalmış gibi, yok hayır tam boy verecekken öylece kalmış gibi, kalmak da değil aslında, hani oracıkta dibe çöküp boğuluvermiş gibi bir halleri vardı. Kulakları uğuldatan tenezzülsüz bir sessizlik sinmişti üstlerine. Sanki herkes gelmiş, oturmuş, birbirine bakmış, birbirini anlamış, daha fazla soruya ve cevaba lüzum duymadan usulca anlaşmıştı. Sözcüklerden emekli olup buranın sükunetine yerleşmişlerdi hep birlikte. Talihliydi bence. Neticede ölümün tek hakikat olduğu bir denizde, beraber boğulmak gibisi var mı?

Şöyle bir etrafıma baktım. Duvarlardaki çatlaklardan sızan sessizliğe kulak kabarttım. Hoşuma gitti.

Ben ki ağzından salya sarkanların, gybette hudut tanımayanların, başkalarının kötülüğünü davul zurnayla duyurarak kendi iyiliğinin cakasını satanların yaygaracı diyarından geliyordum. Çok konuşmanın, hep anlatmanın, hiç dinlememenin, asla anlamamanın cumhuriyetinde efil efil dalgalanan sefil bayraklar taşıyordum. Yani bu sükut vahasına ben, cennetteki kır bahçesinin safahathanesinden değil, sözcüklerle idam sehpaları kurulan çukurlu bir sefaletaneden teşrif etmişim. Sessizliği ciğerlerime çektim ve kendi kendime,

“Oh be! Hoş geldin” dedim.

Bara yanaştım. Sırtı bana dönük, bardakları kurulayan ihtiyar barmene bol buzlu bir paçaran ısmarladım. Adam orali bile olmadı. Eliyle etrafında gezinen kara sineği kovaladıktan sonra, bardakları kurulamaya devam etti.

Açıkçası sinek kadar kaale alınmamaya gücendim biraz. Beni de kovalasın istemiyordum ama lütfedip soğuk bir şeyler verseydi; olmadı “tamam, birazdan” filan deseydi... Duysaydı yani beni, görseydi. Geldiğim yerde çünkü, ancak bir başkası varlığını onayladığında var

sayılıyordum. Hayat memat meselesiydi yani; görmezden gelindiğimde, incinmek filan değil, düpedüz yok oluyordum.

Ben varım; lütfen buna hükmet ve ne olur müsaade et, dercesine yineledim minik arzumu:

“Bir paçaran lütfen.”

Yine cevap gelmedi. O sırada gördüm; barda oturan adamlardan biri alaycı bir nazarla bana bakıp gülümsemekteydi. Bir soru işareti ikram eder gibi kaldırdım kaşlarımı. Dudaklarını araladı ve o işareti diliyle çeke çeke konuşma çizgisi haline getirene dek gerdi:

“İlk gelişin mi?”

Herifcioğlu Spagetti Western’lerden fırlamış gibiydi. Ancak “Buralarda yenisin galiba ahabap” olabilirdi çünkü söylediğinin meali.

“Evet” dedim, ne diyeyim. Çekip vuracak halim yok ya. Sesi en gür çıkan horoz olsam ne fayda, neticede bu çöplükte yeniyim.

**Yere düşmeye
hazırlanan yağmur
damlası, dilin ucuna
gelmiş ilanı aşk
yahut gerçekleşmek
için ölümün kapını
tıklatmasını bekleyen
son dilek gibi... Evvela
hak edeceksin.**

“Bekle” diye cevap verdi beriki. “Döner birazdan yüzünü, verirsin siparişini.”

Bunu sesi söyledi, gözlerinin dediği ise tam olarak şöyleydi:

“Burada hiçbir şeyin acelesi yok, bekleyeceksin. Yere düşmeye hazırlanan yağmur damlası, dilin ucuna gelmiş ilanı aşk yahut gerçekleşmek için ölümün kapını tıklatmasını bekleyen son dilek gibi... Evvela hak edeceksin.”

Açıkçası sebebini pek anlamadım ama bekledim. Bu zaten hayat sanatından talimli olduğum bir maharetti. Anlamadan beklemek. Ne kadar bekleyeceğimi bilemeden, niye ve hatta bazen neyi beklediğimi dahi çözmeden, öylece beklemek... Beklemekte talimli, terbiyeli ve hayli becerikliydim. Bekledim.

Neden sonra dönüp yüzüme baktı ihtiyar barmen. Kelimelere yaslanmadan, gözleriyle ne istediğini araştırdı. Ben de içimden “no pasaran” dışımdan da “bir paçaran” dedim az evvelki gibi. Yaklaştı, dikkatle dudaklarına baktı. Yeniden söylememi bekler gibi bir hali vardı. Çaresiz, zerafetle yineledim:

“Bir kadeh paçaran ulan!”

Başını sallayıp yine arkasını döndü, acelesiz hareketlerle siparişimi hazırladı ve sonra buzla yıkanmış paçaranımı küt diye tezgahın üstüne bıraktı.

Tezgahın alıştıklarımın farklı olduğunu ancak o zaman fark ettim. Eskiden okulda kullandığımız kara tahtalara benziyordu bazı yerleri. Barmen bir yerlerden eline geçirdiği tebeşirle tezgahın üstüne hesabı yazarak aklımdan geçenleri temize çekti. Ben parayı ellerimle tezgaha bıraktım, o da bana gözleriyle teşekkür etti. İkimiz de çıt çıkarmadık. Bir, ki, üç, tıp...

Adamın gerçek bir kaçık, mekanın da düpedüz tımarhane olduğuna iman etmek üzereydim ki gözüm tezgahdaki peçeteye takılıverdi. Peçeteye çizilmiş bodega logosundaki ismi okumamla birlikte aydınlanıverdi vaziyetin esbabı mucibesi: “Dilsizin yeri”

En nihayet anladım olup biteni. Adam kaçık değil, sağır ve dilsizdi. İçeridekilerin sessizliğine bakılırsa, herhalde mekanını da kendi lâliliğiyle mühürlemişti. Küçük bir adacık inşa etmişti buraya. Sessiz bir adacık. Ve bütün bu insanlar o sessizliğe sığınmaya gelmişti. İçlerinde kırılgan bir ümitle herhalde: Konuştuklarını anlamayanlar, belki sustuklarını dinlemeyi becerirdi.

Kadehimden bir yudum aldım ve suya atılmış kâğıt geminin leğendeki yolculuğu gibi aptalca bir ciddiyetle düşünmeye başladım.

Kimdi bu dilsiz? Burada ne işi vardı? Neden sessizliğe gömmüştü her yeri, ya da konuşsa ne anlatırdı?

Cevaplar vermeye başladım böylece. Bir kendimden, öbür kendime.

Adı Pedro’ydu. Granadalı bir şairdi, tıpkı Loca gibi. Vaktiyle bir kadını sevmişti. Sevilla’dan evvel, onun aşkında yanmayı seçmişti. Sonra kadın çekip gitmişti ve bizimki öyle çok yanmıştı ki, külleri uçup buraya kadar gelmişti. Ruhunda yarım kalmış aşkların korunu diyecek bir şeyi kalmaz bazen. O da buraya gelmiş, bu bodegayı açmış ve eksik kalan ne varsa hepsini susuvermişti.

Yok, yok, böyle değildir. Çünkü susanlar genellikle terkedenlerdir.

Adamın adı Josu'ydu o zaman. Kuzeyden, Bask tarafından, mesela Donosti'den gelmişti. Ama evvela şehrine ısrarla San Sebastián diyenlerle uzun bir kavgaya girişmişti. Bundan kırk beş sene önce, Franco daha hayattayken, Josu da henüz tüyü bitmemiş bir delikanlıyken, bir işkence tezgahında dilinden olmuştu mesela. Sözcükler, çatlayarak dağılan tohumlar gibi dişlerinin arasında patlayıp bir bir yere dökülmüşlerdi. Sonra işte bir yolunu bulup kaçmıştı oralarından bizimki. Adına mesela Javier demişti. Bir Javier gibi gelip bogegasını açmıştı burada. Sessizliğindeki sancığı bilmeyen ama hisseden müşterileri de susmuştu onunla birlikte. Susmanın iyi geldiğini gördükçe daha çok, daha da çok...

Yok böyle de olmasın. Franco ve onun gibiler artık mazide bile yaşamasın.

O zaman belki de Ramon'du ismi. Hep dilsizdi, böyle doğmuştu yani. Kuşlar öterken, aşıklar çığlık çığlığa sevişirken ya da bilmem kaç şiddetinde bir deprem ölümcül uğultularla duvarları çatırdatırken, o sadece parlak ışıkların altında bekleyen bir hiçin sesini duyagelmisti. Kelimelerden, çığlıklardan, iltifatlardan, iftiralarından, sevgi ve nefret haykırışlarından azade bir aleme doğmuştu. En başından beri ne söyleyebilmişti ne de duymuştu. Sonra bu bodestayı açmış, yahut bu bodestayı kapamıştı bir gün. Gelenler, onun sessizliğinde bir hikmet bulmuş, bulduklarını bölüşerek çoğaltmaya koyulmuştu. Kim bilir... Bütün bunları yani, kim bilebilir...

Hem bilsek ne olur? Yaşanmış olan, yaşanmayanın gerçekliğini tahribe yeter mi? Dünya, aklımızla çizdiğimiz haritalardan ziyade, kalbimizle inandığımız hakikatler kadar değil mi?

Ben dünyanın sınırlarını çizme uğraşındayken, dışarıda bir yağmur başladı. Gök aniden ikiye yarıldı ve düşen damlalar, boynuma ilmek gibi geçmiş sığıcı usulca araladı. Barın arkasındaki ihtiyara baktım. Pedro'ya, Josu'ya, Ramon'a... Başını eğmiş bardakları diziordu. Öyle derinlere dalmıştı ki anladım; içinde kopan başka bir fırtınayı dinliyordu. Yağmur, sokaklarını alevini söndürürken, o kim bilir içindeki hangi Leyla'da yanıyordu. Fırtınasının muhteşimiyatını, ateşinin tutuşturduğu ilk çalıyı asla bilemeyecektim. Dilsiz susmuş veya susmayı seçmişti bir kere. Velhasıl artık cevaplar kaçırıyorlar da anlarını yitirmişti. Neticede aklımızdaki hiçbir gerçek, gönlümüzdeki hakikat kadar mühim değildi.

Paçarınımı başıma diktim, az önce dilsizin bıraktığı tebeşirle tezgaha minik bir “görüşürüz” çiziktirdim ve dışarı çıktım.Yaz bitmemiş ama cehennem sıcaklığı bir tür ihtiyaç molası vermişti. Hayat dediğin zaten, tam da böyle bir şeydi.

Başımı kaldırıp gökyüzünün o kudretli ateşine baktım. Dedim ki kendi kendime, daha evvel nasıl devrildiyse bir bir yıllar, elbet geçecek her şey yine. Ayrılıklar, kalp kırılıkları, bekleyişler, mevsimler, ve tabii bir de bu yaz. Hep bir enkazdan doğacağız biz ve en nihayet göçerken buralardan, ardımızda bırakacağımız yine başka bir enkaz.

El ele tutuştuk kendimle ben. Sonra işte sustuk biraz. 🌸

Birini ya da bir şeyi sevmek, değer vermek, onu her şeyiyle sevmek demektir çoğu zaman. Ne olduğunu, ne olacağını, sınırlarını bilip, hatalarıyla, eksikleriyle, yanlışlarıyla ve sebep olduğu üzüntülerle kabul etmek demektir. Hiç kıvrırmamak mı? Kıvrımadan söyleyelim evet, gerçekten sevmek bir tür çaresizliktir. Bir şeyi gerçekten çok seviyorsan başka çaren yoktur da ondan seviyorsundur. Vizonte filminin meşhur bir sahnesi var ya hani. "İnsan memleketini neden sever?" diye sorar Belediye Başkanı ve cevabı da yine kendi verir; "Başka çaresi yoktur da ondan sever!"

6 Kasım ülkemizin saçma sapan tarihlerinden biridir. 6 Kasım 1981'de YÖK belası musallat oldu başımıza. Yine 6 Kasım 1996 olaylarında polisin öğrencilere uyguladığı biçimsiz ve ölçsüz şiddetin canlı şahidiyim. Ama öyle bir 6 Kasım daha var ki, travması cihana değer! 6 Kasım 2007... Liverpool-Beşiktaş maçı...

Akşam 21.45'te Star'dan canlı yayınlanacak maç. Dört Beşiktaşlı arkadaş gündünden kararlaştırdık, Alara Bilardo Cafe'de izleyeceğiz. 8 gibi toplanıp, üçer bira içip 9 buçukta mekanda yerimizi aldık. Ekranı hayli yakın bir yere kurulduk başlama düdüğünü bekliyoruz. Ve çalıyor ziktiğimin düdüğü (çalmaz olaydı!)

5. dakikada Voronin'in vuruşu sağdan auta gitti, 8.dakikada Crouch'un kafası diğer taraftan auta gitti, 14. dakikada Benayoun'un füzesi direğe çarpıp auta gitti, 19. dakikada Crouch'un vuruşu auta gitmedi. Bize girdi. Sonra hep girdi! Benayoun vurdu girdi, Voronin vurdu girdi, Babel (şu an Türkiye'de oynuyor mikrop) vurdu girdi, Crouch tekrar vurdu bir daha girdi. Velhasıl 8 tane gol bize bir güzel dürttü beni. Döndüm, elindeki matarayı bana uzatıyor. Hiç konuşmadık ama ne demek istediğini anladım. "Al iç hacım, daha çok yiyecezi!", diyordu içinden. Kökledim ben de viskiyi. Muhtemelen olacakları tahmin edip tedarikli gelmiş herif. Ben viskiyi kökledim, Liverpool atakları... 81, 84, 89... 6-0, 7-0, 8-0...

Kalede Hakan Arıkan vardı. 89. dakikadan sonra bir ara zoom yaptı kamera Hakan'ın yüzüne. O gözlerde gördüğüm çaresizlikle çok az yerde karşılaşmışımdır. N'olur daha fazla uzamasın bu maç der gibi bakıyordu gözleri. Benimkiler de öyle

bakıyordu sanırım. Arada binlerce kilometre vardı ama içimden elimi Hakan'ın omzuna koyup, "az kaldı birader, bitiyor az kaldı" demek geldi. Diyemedim tabii. Ben maçtan kopmuş bunları düşünürken son düdüğü çaldı. Liverpool 8-0 Beşiktaş...

Salonda bağırانlar vardı, ağlayanlar, küfür edenler, sessizce oturmaya devam edenler; öfkeyle uzaklaşانlar... Tam bir hengame ve bu hengamenin ortasında reklamların döndüğü ekrana boş boş bakan biz dört adam. İlk hangimiz başlattı bilmiyorum ama bizden biriydi eminim. Önce kısık, zar zor duyulan silik bir ezgi gibi başladı, ikincide birkaç kişi daha katıldı, üçüncüde ben, sonra da bütün salon... Bağıra bağıra hep birlikte aynı şarkıyı söylüyorduk;

“Seviyoruz işteeeeeeeeeeeeeeeeeee
Var mı diyeceğinnnnnnnnnnnnnnnnnn
Seviyoruz
işteeeeeeeeeeeeeeeeeee
Var mı
diyeceğinnnnnnnnnnnnnnnnnn”

Öfke, üzüntü, utanç... Ne varsa
silinip gitmişti. Birkaç dakika
önce şampiyonlar ligi tarihinin
en ağır yenilgisini almıştık. İçimiz
kan ağlıyordu. Çoğumuz sabah iş
yerinde karşılaştığımız berbat şakaların,
gazete manşetlerinin (size yemin ederim maç
biter bitmez münasebetsiz bir gazetenin sekiztaş!
başlığı atacağını tahmin etmiştim) bilincindeydik.
Buna rağmen hep bir ağızdan “seviyoruz işte, var
mı diyeceğin?” diye bangır bangır bağırıyorduk.
Dakikalarca bağırдық. Yetmedi mekandan çıktığımızda
da bağırmaya devam ettik. Sanki Şampiyonlar
Liginde finale kalmıştık da onu kutluyorduk.!

Dakikalar sonra ilk Ahmet ayıktı duruma. Ahmet, maçı izlerken matarayı uzatan arkadaş. Yanıma sokulup "Oğlum n'apıyoz lan biz, 8 yedik amk, n'apıyoz biz!" dedi. Ahmet'e baktım, baktım, baktım. Haklıydı haklı olmasına da. "N'apalım lan! N'apalım, seviyoruz işte" dedim...

Öyle işte, hayat da öyle. En çok sevdiklerimiz, bizi en çok üzenler; canımızı en çok yakanlar değil mi? Çok sevdiğimiz kadınlar üzmedi mi bizi hep? Çok sevdiğimiz babamızdan yemedik mi ilk tokadımızı? Lan ben en çok dedemi severdim hayatta, 10 yaşımı bile beklemeden ölüp gitti, bu çocuk şimdi kime dedem der de sarılır diye düşünmeden. Beşiktaş'ım 8 yemiş. Yesin anasını satayım, canı sağ olsun. Seviyoruz lan işte, var mı diyeceğiniz?! 🌸

**Gerçekten sevmek
bir tür çaresizliktir.
Bir şeyi gerçekten
çok seviyorsan
başka çaren
yoktur da ondan
seviyorsundur.**

KEDİLER ÂŞIKLAR VE DİĞER ŞEYLER

İçimde söylemek istediğim çok şey var. Ama öylesine büyükler ki. Gerçekten içimde olanları söylemenin bir yolunu bulamıyorum. Bazen öyle geliyor ki tüm dünya, tüm hayat, her şey içime yerleşmiş ve sözcükleri olmam için haykırıyor.

Martin Eden, Jack London

Kediler

Doğar doğmaz gözleri kapatılan kedi yavruları, gözleri açıldığında artık göremezler. Her ne kadar sinirlerin işlevleri çalışır olsa da belli bir zamana göre programlanmış olan uyarılmanın yokluğu yüzünden görme işlevinden sorumlu korteks bölgesi gelişmez. Benzer bir şekilde, doğar doğmaz gözlerinin önüne siyah beyaz şeritli renk süzgeci koyulan kedi yavruları, gözleri açıldıktan ve renk süzgeci kaldırıldıktan sonra "yaşamı" yine siyah beyaz şeritlerin arasından görürler. İnsan da bu yüzden kedi yavrusuna benzer. Doğduğunda nasıl bir görüntüye mahkûm edilirse ondan sonra öyle bakar dünyaya. Ön yargıların ve koşullanmaların kölesi haline gelir.

Hep bir öteki bulur kendine. Biz diye başlar söze, ben diye bitirir. Biz'in içinde ben'liğini yitirir. Zaman geçtikçe ya mahkûm edildiği görüntüyü reddeder, özgür olur. Ya da bir kedi olarak sahibi tarafından beslenmeye devam eder. Sahip her zaman değişir. Ama ciğer aynı kalır. Yaşamının anlamı, sahibin önüne attığı ciğerin gramı kadardır.

Yalnızlık

Her şeye haiz olma telaşı. Sürekli kendini teşhir etme çabası. Bir türlü tatmin olamama hali. Tatminsizliğin yarattığı depresyon. Yalnızlığın mücessem vaziyeti... Çocukken nasıldı acaba? Ne oldu da sekteye uğradı mutluluğu. Karşılık beklemeden severken ne çabuk büyüdü? Büyüdükçe her şeyin bir karşılığı olduğunu öğrendi. Aldıkça verdi. Verdikçe aldı. Kendinden başka bir şeyi sevmeyi öğrendi. Aynı hataya, aynı statüye, aynı hayale sarıldı. Mutluluğun almadan vermek olduğunu bilmedi. Mutlu insanların renk renk, kendine özgü mutlulukları olurdu. Görmedi. Mutsuzlar birbirine benzerdi. Fark etmedi.

Frankie ve Johnny

Sinema ve aşk tarihinin en güzel filmlerinden birisidir. Johnny (Al Pacino) hapisneden yeni çıkmış, iş arayan bir aşıdır. Bir süre sonra bir lokantada iş bulur. Burada garson olarak çalışan ve aşka dair hiçbir inancı kalmayan Frankie (Michelle Pfeiffer) ile tanışır. Johnny ise hâlâ dünya üzerinden saf bir aşkın var olduğuna inanmaktadır. Film boyunca Frankie ile birlikte olmak için elinden ne geliyorsa yapar. İsrar eder, kur yapar, peşinden gider. Filmde bir yerinde şöyle bir diyalog geçer;

Frankie: Neden bazen kendini öldürmek istiyorsun?
Johnny: Bunu dünyadaki tek insan olduğumu

Jiwoon Pak

düşündüğümde istiyorum. İçimde bir şeyler bu vücuda hapsolmuş gibi geliyor. Sadece diğer vücutlara çarpıyorlar ve hapsoldükleri için dünyadaki başka bir insana bağlanamıyorlar. Bağlanmamız gerek, buna mecburuz.

Yazarlık

Yirmili yaşların başındayım. Bir dergide çalışıyorum. Redaktörlük, muhabirlik, ofis boyluk yani ne iş varsa yapıyorum. Yakasında karanfil taşıyan çok sevdiğim yazar bir abim var. Sık sık dergiye geliyor. Yakasındaki karanfile güvenip derme çatma kurduğum öyküleri ona gösteriyorum. Bazen beğeniyor. Bazen nasihatler veriyor. Bazen de hepsinin üstünü çiziyor. Bir sonbahar akşamı, "Bugün seninle bir yere gideceğiz" diyor. Taksim'in arka sokaklarında bir meyhaneye götürüyor. Kapıdan içeri girer girmez büyülenmiş gözlerle kalakalıyorum. Kitaplığimdaki şairler ve yazarlar masada oturuyor.

Biz de aralarına karışıyoruz. Yaşlı bir şair var masada. Sürekli sigara içiyor. Pürüzlü, kalın sesiyle sunturlu küfürler savuruyor. Bir ara gözü bana takılıyor. Kısa bir an beni kesiyor, sonra pat diyor soruyor.

"Sen kimsin?"

Hiçbir şey diyemiyorum. Bulut yutmuş gibi duruyorum.

"Yazar" diyor, beni oraya getiren kişi. "Güzel öyküler yazıyor. İlerde çok daha iyi olacak" "Niye yazıyorsun?" diye soruyor sertçe. Çakmak çakmak gözleri var. Korkuyorum. Masadakiler bizim halimize gülüyor. Herkes benim söyleyeceğim cevabı bekliyor. "Derdim var;" diyorum, utana sıkıla. "Derdini s.kiyim" diyor, hiç utanmadan. Sonra beni getiren yazara dönüp, "G.tünüze koyayım, çocuğu da kendinize benzetmişsiniz"

Herkes gülüyor. Ben gülemiyorum. Sonra bana dönüyor, gözlerimin içine bakıp, anason kokusuyla sözcükleri tek tek yuvarlıyor.

"İster dert, ister seks, istersen para için yaz. Kimseyi bağlamaz.

Ama okuyucuya yalan söyleme. Anlarsarsa ebeni s.kerler" ✿

*Selam Merhaba

GİTMEK

(Ya da yazın yağın yağmur
neden ıslatmaz akıp giden zamanı)

Bu şimdi benim en kıymetli gitmemdir
Otobanları hatmedilmez
meçhul bir fezaya
Yağmuru ıslatan bir lekesiz gitmektir bu
Cemaziyevveli meçhul bir cezadan
Hicaben çıkılmış tekdüze bir hizadan
Bu şimdi gitmek olur ben giderim
Sana hiç solmayacak bir hatıra bırakırım
giderken

Yani ormanı andırmamalıdır hatıralar
Sulanmak istememeli
Suyu andırmamalıdır
Bu benim en sessiz gitmem olmalıdır
Çocuğu uyandırmamalıdır
Dünyayı kuşatan incecik bir
gitmektir bu kime sorsan
Bana sorsan

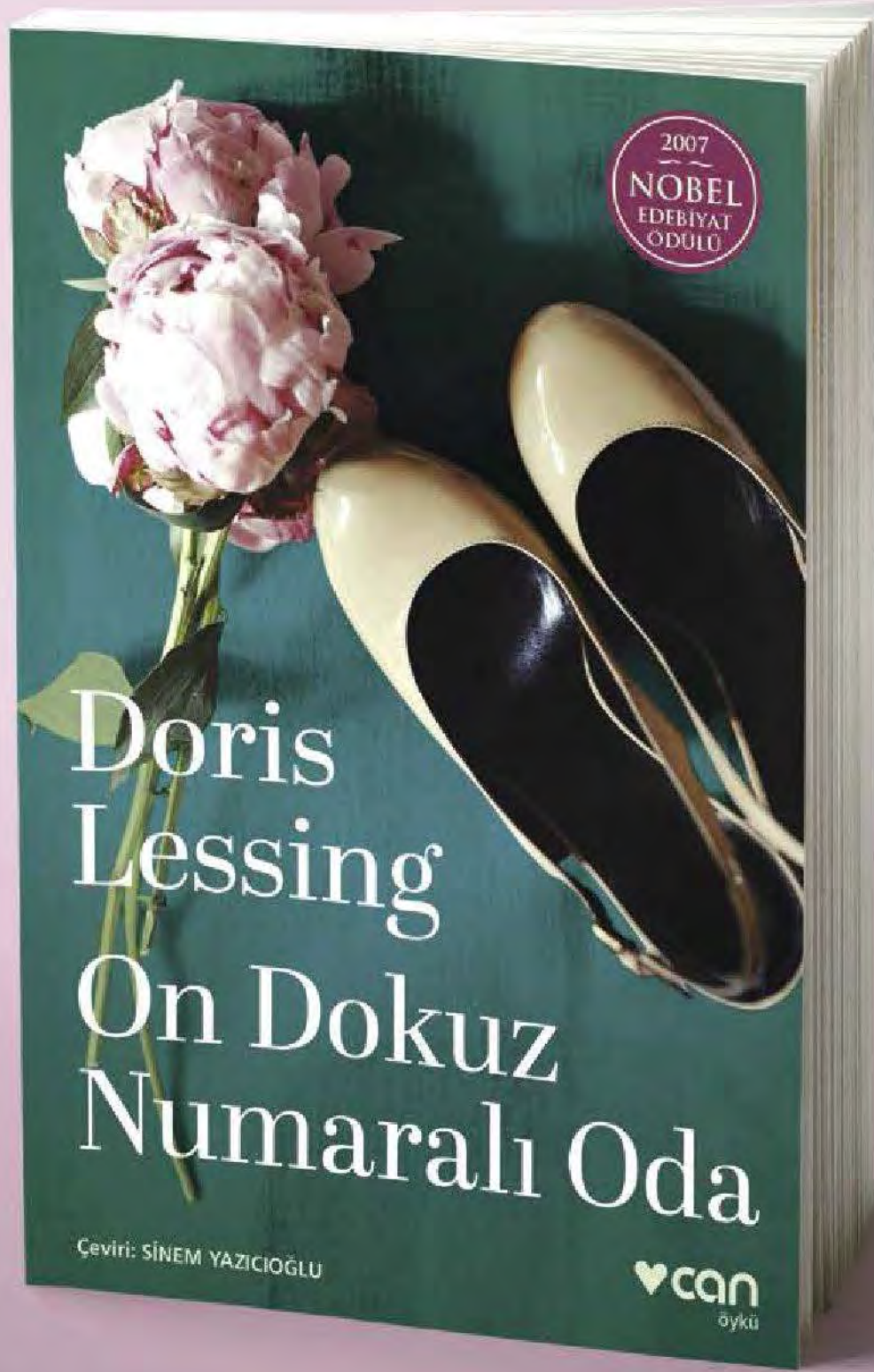
Giderim bir ağaca dayanmaya derim
Desen ki ağaç kurur
Giderim bir insana inanmaya derim
Desen ki insan ölür
Bu şimdi benim
en vurdum duymaz gitmemdir
Ben yine giderim

Cebimde bir keşke
Gözlerimde nihayet

Yazma

Taşıyamam gittiğim yollar dardır
Hem sen şimdi bir yazarsın
Okumak gitmekten de ağırdır

Nobel ödüllü Lessing'den insan ilişkilerini
ustaca çözümleyen öyküler...

BİZİM YIKIK KRALLIĞIMIZIN PRENSESİ ZERRİN

*"Kendime katlanıyorum. Kendini öldürmeye değmez, çünkü bunu yapmakta her zaman çok geç kalınır."
"Sadece bir kere bile sebepsiz yere hüznlendiysen, bütün hayatın boyunca bilmeden öyle olmuşsundur."*

E. M. Cioran

"Her kadın güzel olmak ister."

Böyle söyledikten sonra bembeyaz kusursuz dişlerini gösteren kocaman bir gülümsemeyle, atlas gibi uzayan parlak saçlarını savurup elindeki krem kutusunu, toprağın altından çıkmış büyü bir lamba gibi kameraya doğru uzattı reklamdaki kadın. Reklamın sonundaki tok, kalınca erkek sesi, ekran başında o kadına benzemek arzusuyla yanıp tutuşanlara, bunun için çok küçük bir miktar para harcamalarının yeteceğini hatırlatıyordu. O büyü lamba için toprağın altını karış karış aramanın gereği yoktu, mahallelerdeki eczanelerde sahiplerini bekliyordu.

Ben de her kadının daha güzel olmak isteyeceğini sanıyordum. Ya da çoğu kadının olduğundan daha güzel görünmek için hatırı sayılır miktarlarda paralar ödemeyi göze alacağını düşünüyordum diyelim. Sonradan bir şey daha öğrendim ki daha güzel görünmek için ödenecek bedellerin çok daha ağırını, sahip olduğu güzelliği yüzünden ödemek zorunda kalan yaralı kadınlar var. O kadar ağır bir bedel ki parayla pulla filan da ödenemiyor; kanla, gözyaşıyla, hüznle, acıyla ödemekten başka çaresi yok.

Kahvehanede açık duran televizyondan mahalle sakinlerine gülümseyen o masalsı kadını yolcu ettikten sonra hepimiz masamıza döndük ve reklamların hemen arkasından da haber bülteni başladı. Oyuna, muhabbete döndük dönmesine ama bülten içinde öyle bir haber vardı ki sonrasında tekrar masaya dönmek, oyunu, muhabbeti siktir et hayata dönmek bile kolay değildi.

Sunucu, yüz mimiklerini gözümüze sokacak bir tarzda, Boğaz Köprüsü'ne çıkıp intihar etmek isteyen bir kadının haberini anlatmaya başladı. Başlangıçta her şey sıradandı ama kamera köprüye çıkmış o çaresiz kadının yüzüne yaklaşıncaya kaynakçı Uğur fark etti durumu;

"Aga bu kadın Zerrin değil mi?"

Uğur öyle deyince herkes kağıdı, tavlayı, istakayı, zarları, çay bardaklarını bırakıp televizyonun karşısına geçti. Gerçekten de Zerrin, köprünün demirlerini tutmuş bir karşısındaki polise, bir kameralara, kameralara değil de bize mi, belki de bize, evet bize bakıp duruyordu. Zerrin köprünün kenarında, hayatın kenarında, bizim hayat dediğimiz şey onun için yalandan bir oyundu, hayatın kenarında, artık tek eliyle tutunmuş çaresizce bakınıyordu.

Bizim Zerrin, mahallenin kızı Zerrin, rahmetli Eyüp abinin kızı Zerrin, dünyalar güzeli Zerrin, ah Zerrin, ah Zerrin, Zerrin Ah!

Yüzünde derin bir yara vardı, teşbih değil gerçek bir yara; yüzünde böyle yukarıdan aşağıya uzanan derin bir kesikti ve işte o yaradan akan kan ipil ipil kahveye

kadar sızdı. Kahvenin masalarındaki eski, her tarafı sigara yanığı yeşil masa örtüleri bir anda kıpkırmızı oldu. Kan kırmızısı. Bardaklar Zerrin'in suratındaki kesikten sızan kanla doldu.

Çay tabağından bize bakıp duran o mağrur ama hep mahzun Prenses Süreyya'nın gözleri dolu dolu oldu. Zerrin'in yüzündeki yara, Süreyya'yı kendi sürgünlüğünden daha fazla acıttı. Prenses kendi ülkesinden kovulup Haydar'daki bir kahvehanenin masasına kadar düşmüştü.

Bir yandan Prenses Süreyya bir yandan biz, Zerrin'in kara bahtına iç çektik. Zerrin de prenses, Süreyya gibi. Bizim küçük krallığımızın, bizim yıkık krallığımızın, bizim acısı dinmeyen krallığımızın prensesiydi Zerrin.

Zerrin, Türkan Şoray. Zerrin, Elizabet Teylir.

Haber bitti, bitti mi sahiden, biz mi karanlığa düştük bilinmez, Zerrin'in acısıyla kahvede kalakaldık.

Bu kızcağız babasını hiç görmedi. Gördü de hatırlamıyor. Çok küçüktü. Babası siroz oldu hastaneye yattı. Samatya'da bir ay yattıktan sonra vefat etti adamcağız. Belki bu kızı babası da hiç görmedi. O kadar içiyordu ki Eyüp abi, ayık kafayla çocuğunu görmüşse de hatırlamıyordur.

Çok güzeldi Zerrin, çok. Yüzüne bakınca bir daha bakmaya fırsatın olsun diye Allah'tan ömür istediğin kadınlar vardır. Zerrin o kadar güzel. Zerrin'in saçlarına bulutlar, parmaklarına kuşlar konsun. Çok isteyen oldu, o gitti, genç ve güzel hatunların kahir ekseriyeti gibi efendi adam yerine piçin birini tercih etti ve Turgut'la evlendi.

Yaşları ne olursa olsun, babasız büyümüş kadınlar, babalarının yerine koyacak birini bulana kadar küçük kız çocuklarıdır. Karşılarına çıkan adamlara da bazen baba, bazen sevgili gibi baktıkları için genelde mutsuzdurlar. Kolay kanarlar. Zerrin on sekiz yaşında bir küçük kız çocuğuydu ve kendisi için ne baba ne de sevgili olabilecek bir piçin peşine takıldı.

Bizim mahallede güzel olmak genç bir kadının ödeyebileceğinden çok daha ağır bir pahaydı ve çok zaman insanın gücünü aşıyordu. Güzele musallat çok olur.

Turgut aradan bir sene geçtikten sonra bu ay parçasını, annem güzel kadınlara öyle diyor ay parçası, bu ay parçasını, Dünder denen adama teslim etti. Sattı diyeceğim de dilim varmıyor. Turgut, Dünder'in oto galerisinde çalışıyordu ve Dünder, çocuğun karısını daha görür görmez kafaya takmıştı. En sonunda Turgut piçinin avucuna biraz para koydu ve kızı boşayıp kendisine aldı. Ortada ne döndüğünü bilmiyoruz. Zerrin, Turgut'tan boşandı ve Dünder'la evlendi.

Zerrin, Merter'de oturuyordu ve hiç aksatmadan haftada bir iki annesini ziyaret etmeye devam ediyordu. Üstü başı gayet düzgündü. Elinin para gördüğü belli oluyordu ve annesi de bu bolluktan nasibini almaya başladı. Söyleyecek bir şey yok. Nihayetinde zengin bir kocası vardı ve kızcağız annesine de yardım ediyordu.

Aradan iki sene geçti Dünder sıkılıp başka kadınlarla takılmaya başladı. Her şey Zerrin'in gözü önünde oluyordu; kocasını başka kadınların koynundan alıp eve getiriyordu. Böyle devam etmeyeceği belliydi ve Dünder, iki senenin sonunda Zerrin'i anasının evine yolladı.

Zerrin, üç buçuk sene içinde başından iki evlilik geçmiş yirmi bir, yirmi iki yaşında bir genç kadın olarak annesinin evinde yaşamaya başladı. Zerrin hâlâ güzel. Zerrin hep güzel. Zerrin, kendisine hâlâ bir baba bulamamış kırık bir gönül. Kırık bir ev eşyası. Kırık bir vazo. Çiçeksiz. Zerrin, Türkan Şoray.

O dönem bir mobilya mağazasında çalışıyordu ve üçüncü kez evlilik teklifi aldı. Yirmi üç yaşındaydı ve ellili yaşlarda üç çocuğu olan bir adam, evlendireceği kızına mobilya bakmak üzere girdiği yerde Zerrin'i gördü ve annesinden istedi. İki kere evlenmiş bir kızın kısmetini daha fazla zorlamamak için annesi arkadan epeyce iteledi ve sonunda Zerrin üçüncü kez nikah yaptı.

Adamın hali vakti yerindeydi ama çocukları Zerrin'in hayatını zehir edip burnundan getirdiler. Kıza sürekli babasının parasını almak için eve girmiş hırsız gözülle baktılar. Bir sene dayandı ve annesinin evine döndü.

Bir daha evlenmedi. En azından resmi olarak kimseyle evlenmedi diyelim. Çünkü güzelliği ağır bir yük olarak her yerde başına dert oldu. Kadına musallat oldular. Kocamustafapaşa'da çalışırken bir adam buna takıldı ve sürekli rahatsız etmeye başladı. İş bizim Komser Esat'a kadar gitti ve Komser bir arkadaşıyla birlikte Zerrin'i

Yaşları ne olursa olsun, babasız büyümüş kadınlar, babalarının yerine koyacak birini bulana kadar küçük kız çocuklarıdır.

rahatsız eden bu adamı bayılına kadar dövüp Yedikule'ye surların oraya attı. Zerrin bir denize düşmüştü ve yarasından akan kan köpekbalıklarını çağırmaya devam ediyordu. Bir değil iki değil, kadın hep bir meselenin içinde kalıyordu.

Aslında mahalleden birileri araya girip doğru düzgün bir adamla evlendirmek istedi ama üç evlilikten yorulmuş Zerrin pek orali olmadı. Bir kaderi vardı ve sokak sokak onu arıyordu.

Kadınlar kötülüğün sesini çok uzaktan duyarlar. Adımlarını hızlandırıp kaçmaya çalışırlar önce. Sonra bir an gelir. Tuhaf bir an. Artık kaçamayacaklarının farkında oldukları o an. Çaresizliğin farkına vardıkları ve kabullendikleri o meşum an. Kedilerin ölmek için bir yerlere gidip beklemesi gibi, uygun bir yerde durup adım adım kendilerine yaklaşan kötülüğü beklemeye başlarlar. O ölümcül kötülüğün başkaları zarar görmesin diye de etraflarında duran sevdiklerinden uzaklaşmışlardır. Kapkara, kan kırmızısı mı demeliyim, kapkara olsun, kapkara kötülüğü yapayalnız beklemeye koyulurlar.

Zerrin de öyle yaptı. Uzaklaştı. Annesinden ve onu önemseyen, yüzüne bakmaya kıyamayan herkesten uzaklaşıp kendisini uzaktan uzağa dikizleyen o kötücül karanlığı beklemeye koyuldu. Kadırga'da bir adamla birlikte yaşıyor dediler. Beşyüzler'de bir gece kulübünde çalışıyor dediler. Bir adamla Adana'ya gitmiş dediler. Yazları Tekirdağ tarafında bir yerde çalışıyormuş dediler. Babası yaşında bir adamla, babası kaç yaşında ne bilsin, babası yaşında bir adamla, babası olsa ne isterdi başka, babası yaşında bir adamla Kartal'da dost hayatı yaşıyor dediler.

Çok şey dediler. Dedikleri her şeyde Zerrin hep güzeldi ve acı çekiyordu. Semtler değişiyordu, adamlar değişiyordu, yaptığı işler değişiyordu ama iki şey hiç değişmiyordu; Zerrin çok güzeldi ve çok acı çekiyordu. Ne güzelliğinden bir şey eksiliyordu ne acısından.

En son haberi yine Komser Esat'tan aldı. Güzelliğinden bir şey eksilmiştii Zerrin'in. Dünyada hiçbir güç Zerrin'in güzelliğinden bir şey eksiltemezdi ama kendisi yaptı yapacağını. Komser'in söylediğine göre Zerrin onca şeyden sonra kafası bir milyonken, zaten çok içiyormuş son zamanlarda, babası olsa yapmazdı, kafası iyice yüksekken eline geçirdiği maket bıçağıyla yüzünde derin bir yara açmış.

Güzelliğinin bedelini ödemekten iflahı kesilmiş, deli gibi yorulmuş ve elindeki maket bıçağını elmacık kemiğinden çenesine kadar, yukardan aşağıya indirmiş. Bizim kahveye sızan kan, işte o yaradan dökülen kandı. Prenses Süreyya'nın elbisesine kadar bulaşan kan.

"Sizin Allahınız, Kitabınız yok mu lan?" diye bağırıp güzelliğinden bir parça eksiltilmiş.

Köprünün korkuluklarına asılmış bir polise bakıyordu, bir kameraya, kameraya değil de sanki bize, evet bize.

TAKVİM

Kaç yaşımda
Nerde
Ne zaman,
Zamanımı hapsedip
Başıma bela oldu takvim?
Niçin, ne zaman öğrendim
Günlerin adını?

İlk öğrendiğim,
Cumartesi miydi?
Devlet propaganda merkezinde
Maskeli hocalardan
Haftada bir kurtuluş günü,
Özgürlüğün çağırdığı,
Kelebek ömründe Cumartesi.

Ardında,
Geri giden ayaklarımızla,
Beynimizle bedenimizle,
Hafta başları
Tutsaklığımıza teslimi,
Kara bulut, kabus,
Pazartesi.

Diğer günlerin adları
Sevmediklerimizle bağlantılı,
Geometri Çarşamba,
Perşembe, sıfırcı Ekrem...
İstisna?
Heyecanla beklediğim Cuma,
Yakan topta,
Aynı takımda
İclal'le yan yana.

Savaş/kahraman odaklı törenlerle
Ayları giydirdiler günlerime,

Ülkelerin siparişleri farklı,
Kasım matemlerinde
Şiir'in binbir şeklinde
Kasvetle tanıştım.
Ağustos'ta
Denize dökerken düşmanı,
Duymamıştım Hiroşima'yı.
Haziran med cezir ayı,
Med:
"Kaç yaşındasın?"dan sonra
En çok sorulan abes soru,
Eğitimin piyangosu-
Karne notu.
Cezir:
Yetişkinlerden uzak,
Yara bere, küfür, oyunla,
Büyüdüğüm yaz günleri.

"İyi ki doğdun" bencilliğimizin
Tapulu günlerinde
Burçlarımızla özelleştik.
Oysa hesaplamışlar,
En çok doğum günlerimizde öldüğümüzü.
Kimimiz, sona yaklaşırken,
Bir yılı daha çıkarmanın
İpini göğüsler,
Kimimiz, vur patlasın çal oynasın
Düşkünlüğünde düşerken.
Çok önemliyiz çok!
Kuzey Kore:
Diktatörlerin ölüm günlerinde
Yasak doğum günü kutlamaları.
Öbür uçta,
29 Şubat'çılar
Dayanamaz
Bir gün önce/sonrasına sarılır.

Beş... altı... yedi... yedi buçuk,
Yaşımla bildiğim yıllar
Büyüdükçe takvimlere yerleşti.
Kediler bunu bilemez
Benden önce de varmış zaman.
Yüze kadar sayamazken,
Peygamber sıfırıyla
Binlerle sayılmış yıllar:
İsa, Musa, Muhammed,
Mayaları da unutturunca,
Dünya zamanını sayma
Kaptı kaçtısında,
Takvimlerle taraflaştık.
Öküz, kaplan, tavşan, maymun...
Zaman pazarında
Yok yok.
İlk öğrendiğimde,
Çin yıllarını satmıştım,
Bakın neler biliyorum diye.

Yoldaşım
Saatli Maarif Takvimi
23 Mart, Pazar,
Günün yemeği:
Etli ispanak, sigara böreği, salata, revani
Günün havası:
Koz koparan fırtınası
Günün şehri:
Harput –
"Anadolu'nun ilim, irfan merkezi"
Kanıtı, dört satırlık mani:
Yoğurttan yaptım ayran
Sana olmuşum hayran,
Cennet yüzü görmesin
Müzeyyen'i benden ayıran.
Tek tek taradım 365 günün

Bol fasulyeli, fırtınalı,
Müzeyyen'lere sevdalı yapraklarını.
3000 yıldan
Tek satır, iz yok
Bu topraklardan koparılanların,
Hrant'ların,
Kültür ve soyundan.

Takvimlerde 11 Eylül:
Aklımıza yerleşti.
İkiz Kuleler saldırısında
Dehşete düştük
Amerika'yla üzüldük
Evet
Dünya değişti
11 Eylül'de
Şili'de,
Yeni seçilmiş sosyalist Allende
Amerikan terörizmiyle devrildiğinde.

Takvimler zaman bekçisi,
Her biri
Ayrı yalan peşinde.
Tanpınar dememiş miydi?
Aşıyan yokuşunda
Kazıtmış mezar taşına,
"Ne zamanın içindeyim
Ne de büsbütün dışında."

Zamanı gelmedi mi,
Birlikte yola çıkmaya,
Güneşe çarpmadan,
Gezegenimiz yaşında
Son takvimle buluşmaya? 🌱

düşman açılıyorken çağa
zaman aşımına uğramış vidaların bağlamaları çalıyor ağa
ordumun tankları başaramadan geri dönüyor durmadan
kızak kızak bir kızak daha
say şartı aşağı içi baş aşağı

zannediyorsan kolay
meşale ve lale
taş ve çiş
kolay değil

hakikat ve ilimle
bok ve çağla
ahlak ve yağla
yağla kafamı
o kadar biliyorsan...

ALİ GÜN YILDIRIM + EXTRAMÜCADELE

SAKIN GÖZLERİNİ AÇMA

This Is Horror Ödülü **EN İYİ ROMAN** • Michigan Notable Book **ÖDÜLÜ**
Bram Stoker Ödülü **EN İYİ İLK ROMAN FİNALİSTİ** • Goodreads En İyi Korku Romanı **FİNALİSTİ**
James Herbert Korku Ödülü **FİNALİSTİ** • Shirley Jackson Korku Ödülleri **FİNALİSTİ**

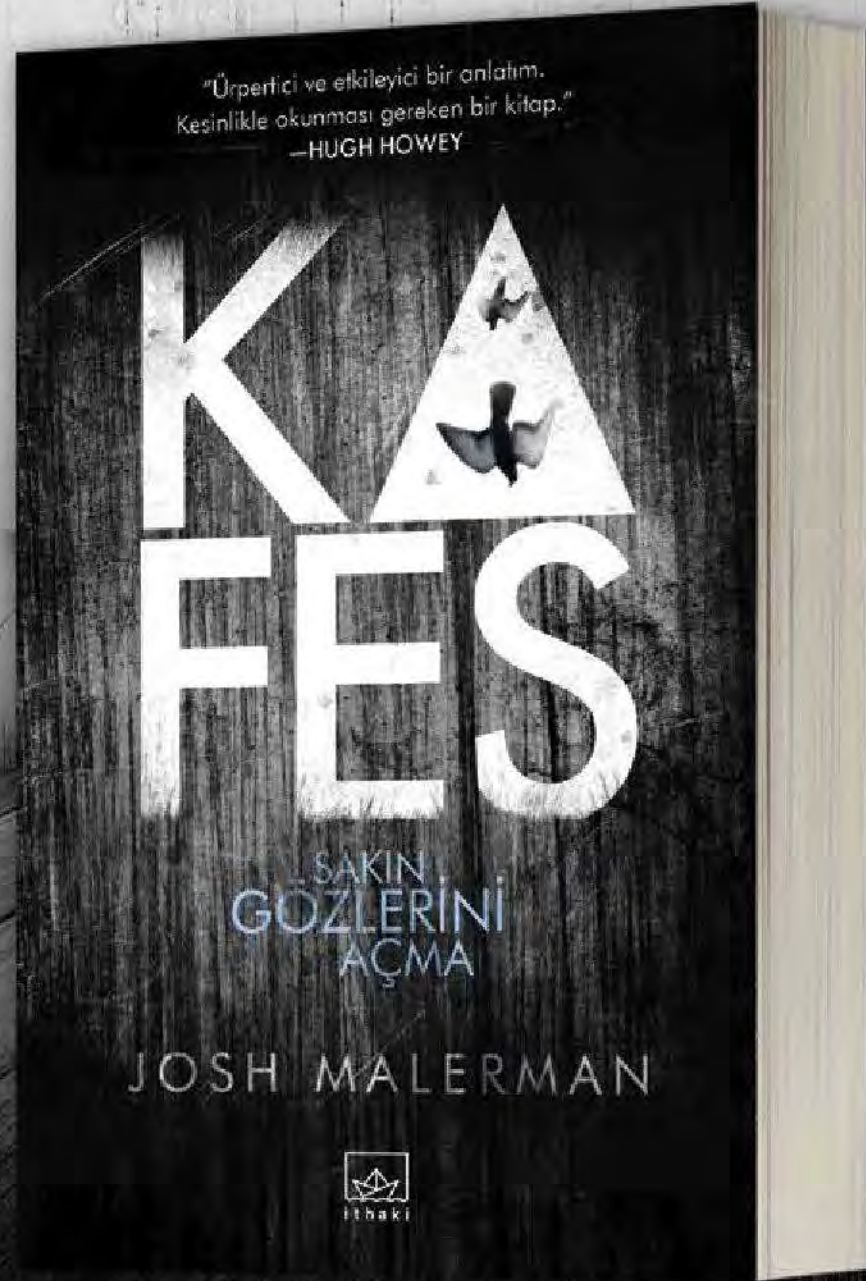
“Stephen King hayranları bayılacak.” –*PUBLISHERS WEEKLY*

GÖRÜLMEMESİ GEREKEN
KORKUNÇ BİR ŞEY...

ONA ATILAN BİR BAKIŞ KIŞIYI
ÖLÜMCÜL BİR DELİLİĞE SÜRÜKLÜYOR.

NE OLDUĞUNU VE NEREDEN
GELDİĞİNİ İSE KİMSE BİLMİYOR.

Ön okuma

SİRKE

Ömrüm boyunca sirkeden nefret ettim. Sanırım çocukluğken sofraya da salataya, çorbaya aklıma ne gelirse deli gibi sirke döken babam yüzünden. Öylesine leş kokardı ki o sirke midem ağzıma gelirdi. Hani bir laf vardır "sevmediğin ot burnunda bitirmiş". İşin kötü tarafı bizim Çankırı/Çerkeş'te kırmızı sirkesi pek meşhurdur. Sülalenin alayı sirke manyağı, kimin evine gitsen eş, dost, akraba dayarlar önüne sirkeyi. Çocuk akli işte iyice tiksindim sirkeden.

Sonra; büyüdüm biraz elim ekmek tuttu genç yaşta, daha ergen delikanlı bile değildim ilk maaşımı kazandığımda. Benim gibi okulla, adam olmak ile işi olmayan tipleri ya berbere ya da kaportacıya çırac verirdi bir "meslek öğreysin bu embesil madem okumadı, adam olmaya niyeti yok" gerçi şimdi embesilleri büyük adam olsun diye siyasi partilerin gençlik kollarına veriyorlar ayrı konu. Neyse, ben de bir lokantaya komi olarak işe başladım işte. Başlamaz olsaydım. Her taraf sirke. Ben bir ömür hizmet sektöründe çalıştım, o nefret ettiğim sirkenin her türlü ile muhatap oldum. Kırmızı sirke, beyaz sirke, elma sirkesi, üzüm sirkesi yetmedi yurt dışında gittim çalışmaya balzamik sirke ile tanıştım. Artık nasıl bir beddua aldıysam sirke kokusundan iğrendiğim halde peşimi bırakmadı.

Günler, haftalar, yıllar geçti. Ne ben sirkeye alıştım ne tadını merak ettim.

Bir gün tam emin değilim, galiba Can Dünder'in, bir belgesele denk geldim evde miskin miskin otururken. Çanakkale Savaşı'nı anlatıyordu. O tok ve etkileyici sesi ile ve siyah-beyaz görüntüler eşliğinde. Pür dikkat belgeseli izlemeye başladım. Sadece bizim ne kadar cesur olduğumuzu, ne kadar kahraman olduğumuzu anlatmıyordu. Bir gaza gelip binlerce kilometre öteden bilmediği bu topraklara savaşmaya gelen Anzak askerlerinin günlüklerinden pasajlar okuyor, onların ruh hallerini ve pis savaşta nasıl oyuncak olduklarını oldukça objektif bir şekilde anlatıyordu. Dalıp gitmişim. Birden bir Anzak askerinin sevgilisine ya da ailesine -tam olarak hatırlamıyorum- yazdığı bir mektubu okumaya başladı. Ölümünden ve korkularından bahsediyordu asker. Asker dediğim de daha çocuk işte. Çanakkale'ye yaz gelmiş sanırım, muharebenin son günleri. Artık sinirler laçka olmuş, sıcak ve sineklerden o kadar bunalmış ki asker. Ölümünden falan korkmuyor artık. Tek bir istediği var. Ölmeden önce sirke, sadece aylardır hasretini çektiği sirke'yi sayıklıyor. Ölümünden ve doğduğu topraklara dönememeyi kabullenmiş. Son nefesinde sadece son bir defa doya doya sirke istiyor. Bir damlasına bile razı.

Uzun uzun baktım ekrana. Yerimden kalktım ve bir salata yaptım. Üzerine babamın en sevdiği o keskin kırmızı sirkeden döktüm. Yıllardır kokusundan iğrendiğim o sirke bir başka geldi gözüme. Gözlerimi kapattım ve sanki o askerın vasiyetini yerine getirircesine sirkeli salatayı yedim ve o günden sonra her salatama, her çorbama sirke koymaya başladım. Halen de sirkersiz salata yemem, çorba da içmem.

Aklıma o askerın ruhunun huzur bulduğuna inanırım yıllardır. Kim bilir belki de buluyordun.

Aradan biraz zaman geçti. Facebook'ta gezinirken oldukça milliyetçi bir arkadaşım bir ileti paylaştı "Çanakkale şehitliğine bedelliler giremez". Üşenmedim; Pelin'lerin, Selin'lerin, Berk ve Ahmet Can'ların, Fadime Su'ların yorumlarını okudum dehşet içerisinde. Hani bir laf var ya "bu memleketin başına ne geldiyse, bu ülkeyi en çok sevdiğini iddia edenlerden geldi" aynen öyle. Diyeceksiniz ki "kardeşim, kafanı taka taka bir Facebook sayfasına mı taktın", taktım kardeşim. Ben adını bile bilmediğim bir askerın ruhu rahat etsin diye her gün sirke içen bir adamım. Buna da kafamı takarım.

Siz ölmeyi ya da öldürmeyi kolay mı sanıyorsunuz? Yirmi yaşına kadar anasının

**Kredi kartını
ödersen banka
hepimizin doğum
günü kutluyor.
İstedikleri gibi olursan,
polis hepimizin dostu.
Ses çıkarmaz ve
sorgulamazsan
devlet hepimizin
babası.**

kucağından inmemiş bir çocuğun eline silah verip, bilmediği bir coğrafyada sebebini bilmediği bir savaşın ortasına atarken hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Ya da hiç mi sorgulamıyorsunuz? Sizin ne hakkınız var üzerinde hiçbir emeğinizin olmadığı hatta saçma sapan eğitim siteminiz ile mala bağlattığınız, en ufak sesi çıktığında copladığınız, farklı bir inanca sahip olduğunda fişlediğiniz gencecik çocuklardan kendi evlatlarınız olarak bahsedip onları ölümlere göndermeye. Ne verdin o ana kuzularına? Neye dayanarak hak iddia edebiliyorsun "evlatlarımız" diye. Kendi öz evlatlarınızın hangisi gitmiş cepheye? Ya ayakkabı kutusu koleksiyonu yapıyorlar ya filoları var ya da genç yaşında büyük bir iş adamı, olmadı televizyon kanalı sahibidirler. Hadi hiçbir bok beceremediler, yurt dışında okuyorlardı.

Ben on altı ay dağ komando olarak askerlik yaptım. On altı ay içerisinde acemi birliği üç aydı ve beş devre gördüm. Her dönem neredeyse beş bin komando adayı gelirdi. Toplamda on beş bin asker. Bunların yüzde onu bile dünya standartlarındaki komandoların fiziksel özelliklerini taşıymıyordu. Bir satranç tahtasındaki feda edilmeye hazır, sağlıksız ve yetersiz beslenen gariban fakir çocukları. Bir tane bile. Bak bu kadar net söylüyorum; bir tane bile besili, beyaz tenli, iyi okullarda okumuş ve iyi bir yaşam tarzı olan çocuk görmedim ben.

Yanlış anlaşılma olmasın. Kimseyi zengin çocuğu, fakir çocuğu diye ayırmıyorum. Ama madem vatan savunuluyor. Madem savaş var, madem vatan işgal altında... Ulan ben iki göz gecekondu savunmak için gidiyorum askere, ölüme. Senin katların, yatların, gemiciklerin, lüks arabaların... benden daha çok şeyin var kaybedecek. Sen neden gelmiyorsun peşimden?

Peşimden gelmeyenlere kızmıyorum ben. Belki benim de imkanım olsaydı, ben de gitmezdim. Kim kurtarırsa kurtarsın vatani. Ben de tatilime bakardım. Asıl bu adamları alkışlayan embesillere benim isyanım. Doymadınız kana, gözyaşına, şahadet şerbetine. Ulan şahadet şerbeti içmek bu kadar onurlu ve şerefliyse, bir gün de sizin öz evlatlarınız baksın bu şerbetin tadına. Neden hep bizim soframızdan eksik olmuyor bu şerbet? Neden hep bizim iki göz gecekonduya düşüyor bu ateş?

Ben o Çanakkale savaşında bir yudum sirke diye sayıklayan askere yandım kavrıldım. Pislik İngiliz politikasının verdiği gaz ile bilmediği

bu topraklara gelerek bir yudum sirke diye inleye inleye ölen o genç çocuğun, bugün televizyonlarda iki dakika gördüğümüz ya da boyalı yavşak basının timsah gözyaşları ile manşetten verdiği şehit çocuklar arasında hiçbir farkı yok gözümde. O Anzak askerinin de babasının ayakkabıları delikti eminim. Onların da geçim kaynağı iki cılız inek, üç tavuktu. Bugün, parçalanmış ayakkabılarından utanarak elleri böğründe gencecik evladını kara toprağa gönderen, neredeyse birbirinin aynı benim gariban halkımdan pek bir farkı yoktu çünkü.

Savaş pis. Savaş kötü. Ama bu savaşları alkışlayan, kuduz köpek gibi ağızlarında salyalar ile savaş çığlıkları atanlar daha da kötü ve pis.

Kimseyi döverek, öldürerek ya da ezerek kendin gibi yapamazsın. İki binli yıllarda kuru milliyetçilik söylemleri ile kendini avut ama beni zehirleme. Kürt, Türk, Alevi, Sünni, Ateist, Metalcı, Müslümcü, Galatasaraylı ya da Fenerbahçeli ayrımı yok artık. Kredi kartını ödersen banka hepimizin doğum gününü kutluyor. İstedikleri gibi olursan, polis hepimizin dostu. Ses çıkarmaz ve sorgulamazsan devlet hepimizin babası. Yok artık birbirimizden farkımız. Bunu bir anlayabilsek belki daha kolay olur her şey.

Bir gün sorgula be adam! On dört yaşındaki çocuk terörist. Yıllar önce kaybolmuş evladından ümidini kesmiş, tek istediği evladının kemikleri olan bir anne terörist. Çocuk hapisanesindeki tecavüzü ortaya çıkaran gazeteci terörist. Parkıma dokunma diyen altmış yaşındaki amca vatan haini. Yalama ilişme diyen doksan yaşındaki nine terörist. Ulan hiç mi bir soru işareti yok kafanda? Facebook, Twitter'da vatan, millet, bayrak diye anırıyorsun da bu vatanın asıl yüz karası asıl haini sensin, farkında bile değilsin.

"Dış mihrak da sensin, Amerika'nın İsrail'in oyunları da sana girsin" bu kadar rahatsızsın bu oyunlardan, o zaman biraz ayık ol! Öyle beyaz çarşaf giyip, profil resmine bayrak koymak ile olmuyor bu işler. Kendin gibi olması için zorladığın insanları anlayamazsın sen! Yaşamamış, görmemişsin.

Amerika'da çalıştığım restorana, daha İngilizce bile bilmeyen bir İspanyol kadın gelmişti. Abartmıyorum; şal gibi bir Amerikan bayrağı, elinde bayrak, kafasında bayrak. Kadın en koyu Amerikalıdan bile Amerikalı. Tiksinmiştim kadından. Böyle tipler çoktur, fakir ülkelerden gelirler ve bir anda Amerikan vatandaşı triplerine girerler. Hiçbir zaman anlamamıştım bu insanları. Sonra, Amerikan Bağımsızlık Günü'nde ben ve benimle birlikte çalışan, İngilizce bile bilmeyen Amerikan vatandaşı geçinen eziklerin karşısında Hintli, Romen, Rus, Çinli garsonların eline birer Amerikan bayrağı verdiler ve biz bu tiksindiğimiz insanların karşısında kuyruğumuzu kısıp bağıra bağıra "Got Bless America" türküsü söyledik adına ekmek parası denen zalim icat için. Öyle ters kelepçe ile gösterilmiyor Türk'ün gücü ya da o burun kıvrıldığı, sana oyun oynayan dış mihrakların silahları ile de olmuyor o iş. Sen vatandaşını ayırma, insan gibi muamele et, gelir eşitliği, güvenli bir gelecek ver. Hep kendine yontma herkes bağırır "ne mutlu Türk'üm" diye. Dert etme...

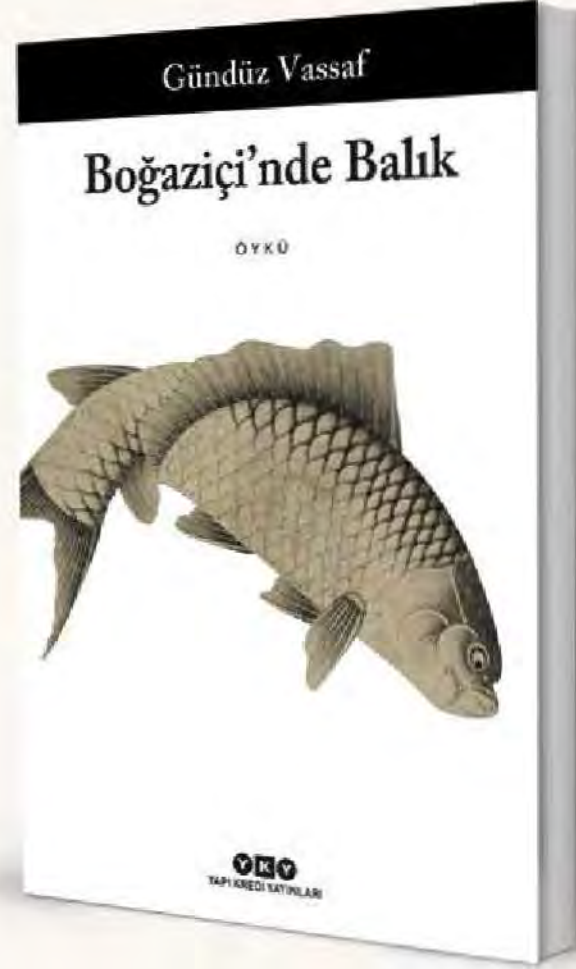
Şiirli Geçmiş Zaman

Boğaz'da hem zamaniçi hem zamandışı bir yolculuğa çıkaran “balıksırtı” öyküler

İstanbul'da Kedi'den sonra gelen Boğaziçi'nde Balık, Boğaz'ı ve Boğaz'ın sularında yaşayan balıkları başkahramanı seçerken tarihten, mitolojiden, gündelik yaşamdan besleniyor. İnsanoğlunun her yeri fethetme hırsını hicveden bu şiirli, bilimkurgusal, gerçeküstü öykülere birbirinden özel resimler eşlik ediyor. Boğaziçi'nde Balık, okuru gerçeğe düş sınırında capcanlı bir yolculuğa çıkarıyor.

Boğaziçi'nde Balık
Gündüz Vassaf
Öykü, 194 s.

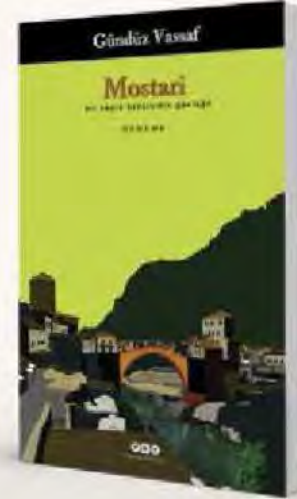

YKY'DEKİ DİĞER KİTAPLARI

İstanbul'da Kedi
Gündüz Vassaf
Şiir, Roman, 300 s.

**Mostari – Bir köprü
bekçisinin günlüğü**
Gündüz Vassaf
Deneme, 368 s.

DERS: EDEBİYAT

ŞENOL
BEZCİ

KONU: Karşılaşmalar

KONU: Gemiler Geçiyor

KONU: Cyrano de Bergerac

ASYA SEYHAN

OT

SEDA BAKAN O MU BU MU NİÇİN?

Kıpır kıpır mı, şıkır şıkır mı? Niçin?

-Kıpır şıkır. İçim kıpır kıpır, dışım şıkır şıkır.

Dinlemek mi, anlatmak mı? Niçin?

-Dinlemek. Anlatmak için önce dinlemek gerek. (Ama 'hep ben konuşayım' diyenleri dinlemeye dayanamıyorum).

Oyunculuk yaşlanmak mıdır, gençleşmek mi? Niçin?

-İkisi de değil. Oyunculuk, yaşlanmakla gençleşmek arasındaki andır.

Belgrad Ormanı mı, spor salonu mu? Niçin?

-Belgrad. Yeşil saçlı, ihtiyar arkadaşlarım sır saklamayı biliyorlar.

Düz mü, dalgalı mı? Niçin?

-Dalgalı. O kadar "düz"lük içinde insan hareket arıyor.

Güzellik göze mi hitap eder, ruha mı? Niçin?

-Ruha. Göz görür. Ruh algılar. Güzellik görecelidir. Tanımsızdır.

Sizi diri tutan hayal kırıklıklarınız mıdır, umutlarınız mı? Niçin?

-Umutlarım. Her hayal kırılabilir, içinden umut çıkar.

Maddiyat mı, maneviyat mı? Niçin?

-Maneviyat, baki olan, saklanması gereken o... Bırakalım gizli kalsın.

Yetenek mi, enerji mi? Niçin?

-Yetenek. Yetenekli olduğumu gördükçe enerjin artıyor :)

Ağlatmak mı zor, güldürmek mi? Niçin?

-Güldürmek. Gülmek teslimiyet hali. İnsanın çıplak hali. Ağlatmak öyleymiş gibi geliyor. Ama güldürmek daha zor bence.

Mavra mı, dedikodu mu? Niçin?

-Mavra. Daha sınırsız. Birine çarpma riski az. Birini kırma ihtimali yok.

Kazanmak mı daha uzun sürer, kaybetmek mi? Niçin?

-Kazanmak. Kazanmak için çok çalışmak, sebat etmek gerekli. Kaybetmek içinse, kazanmak. Aa o zaman kaybetmek daha uzun sürüyormuş, önce kazanacaksın falan... :)

Rolü yaşamak mı daha mühim, yaşatmak mı? Niçin?

-Yaşatmak, yaşatabildiğin kadar yaşıyorsun...

Resmiyet mi, samimiyet mi? Niçin?

-Sınırlarımı koruduğum ölçüde samimi olmayı tercih ederim. Samimiyet, içinde saygı ve sevgiyi de barındırır.

Yerli mi, yabancı mı? Niçin?

-Yerli, demek isterim ama "yabancı"nın ne kadar yabancı olduğuna bağlı. Yine de sonuçta "Amasya elmasıyım, elmalarım hasıyım" Yerli malı haftası kutlayan bir kuşaktık biz...

Polisiye mi, komedi mi? Niçin?

-Şimdilik komedi...

Şans mı, kader mi? Niçin?

-Şans. Kadere inanan biriyim aslında. Ama şansın kaderin süsü, kırmızı ruju olduğunu düşünüyorum.

Gebze mi, Beyoğlu mu? Niçin?

-Eski Gebze. Büyüdüğüm, oyun oynadığım, küçük kasaba...

Ali mi, Metin mi? Niçin?

-Ali, ama benim Ali (eşim).

Sonlar mı daha anlamlı, başlangıçlar mı? Niçin?

-Şu sıralar bunun üzerine düşünüyordum. Sanırım ikisi de. Hayat aslında zamanın tümünden değil "an"dan ibaret bence.

Hata mı, tecrübe mi? Niçin?

-Tecrübe, hikayenin ta kendisi. Hatamı anlamam da, tecrübelerim sayesinde muhtemelen.

Saflik bir ahmaklık mıdır, ustalık mı? Niçin?

-Saflik ustalıktır. Hele ki şu zamanda. Saflik temiz kalpliliktir. Kin ve nefret yoktur. Ohhh mis :)

İnsan her şeyi doğuştan mı bilir, sonradan mı öğrenir? Niçin?

-Evet bence ahlak bilgilerine doğuştan sahibiz. Ama nasıl takılmak istersek öyle oluyoruz.

"Kara Bela" mı, "Zaman Makinesi 1973" mü? Niçin?

-Kara Bela Makinesi 1973 :) Bambaşka iki proje. İkisinde de çalışmak çok keyifliydi. ✨

Fotoğraf: Utku Sarıöz

...Ve dudağımın gülümsemeye alışkanlığı

Bir dünya ki düşümde,
Kadınlığımı sevdiğim,
Baldırlarımı yatırdığım, kır mermere
Geri de gelmediğim...

Düşümdeki dünya;
Yazıyı hayırladığım
Hâlâ kalem açtığım keskin bıçakla,
Ve oyuna yakınlığıdır
Sokak çocuklarından anladığım

Her sabah düşlerim bir dünya
En iyi bildiğim yalanla
Uzun yollar yürüdüğüm
Telaşsız, gölgesiz, hayırsız yolculukla

Mesafesizdir izlerim
Böğrümle, kırık bir zihnin arasında
Dur-UR
El ele tutuşmaz bedenimdeki yaralar
Her birinin kendine ait
Kıvrımsal bir tarihi var

-illâdır-

Düşümdür bu benim,
İzafi ve za'fi
Yakamozu olmalı kentsizlerin.
Fetvasızlıkla
İzin verilmeli duyumsamaya.
Yere her tükürenin ağzına
Köküyle bir ağaç açılmakta...
İbadethaneleri yakılmış şehirlerin
Duaları,
Boyunlarına

Boynumuz kıl kadar
Birbirimizi sevelim

Bir düştür bu!
Besmelesi çağ içi
Besmelesi en yeni

Boynumuz kıl kadar
Birbirimizi sevelim

...tükürüğüme kar yağar,
kar kayganlaşır.
Bugün ölmeyelim.

MELTEM CUMBUL

1 Türkiye'deki dizi sektörünü ele aldığımızda, Oyuncular Sendikası olarak üzerinde durduğumuz temel kusur, sektör çalışanlarının temel haklarını elde edemiyor oluşudur. Sektörümüzde ciddi anlamda kayıt dışı çalıştırılma veya yanlış sosyal güvenlik sistemi üzerinden çalıştırılma gibi durumlar var. Yani kamera arkasında işler, olması gerektiği gibi yürümüyor.

2 Çalışma saatlerinde de kusurlar olduğunu düşünüyorum. Dizi sürelerinin düşürülmesi elbette ki haklı bir taleptir ancak varolan sorunlar doğrudan dizi süreleri ile alakalı değil. Dünyanın hiçbir yerinde "En fazla şu kadar dakika dizi çekebilirsin." diye bir kanun yok, bu durumu hiç kimse yasallaştıramaz. Ancak kanun der ki; bir işçi günde 8 saat çalışır, en fazla da 3 saat mesai yapar. Bu şartlar altında 120 dakikalık diziyi çekebiliyorsan çek. Fakat bu durum sektörümüzde uygulanmıyor çünkü İş Kanunu uygulanmıyor. Meselemiz bu!

3 Sektörde işverenlerin de birtakım kusurları var. Öncelikle herkesin varolan yasal durumları kabullenip buna göre bir sistem kurması gerekiyor. Sorunları ertelemek veya günlük çözümler üretmek zaman kaybıdır. Sektörümüzün bir diğer önemli bileşenleri kanallar ve reklam verenlerdir. Yapımcıların da bu noktada önemli sorunları var. Bizler sektör çalışanları olarak yapımcılarla muhattap oluyoruz ve haklarımızı almak için çalışıyoruz. Sektörümüzün daha profesyonel bir işleyişe kavuşması için herkes üzerine düşeni yapmalı ve sistemli bir şekilde çalışılmalı.

4 Kanallar dediğimiz ama aslında üst iş veren olanların da kusurları var. Olmaz mı? Çünkü bir şey talep edilirken o yapımda çalışacak insanların çalışma koşulları gözardı ediliyor. Her hafta 120 dakikalık bir dizi çekmenin ne gibi sorunlar doğurduğu ortada, bunun bilinmemesi mümkün değil. Varolan yasal mevzuatlar çerçevesinde her şey planlanmalı. Bir şey talep edilirken ucu açık bir şekilde talep edilmemeli. Biz bu konuda baskıyı yapımcılara yapıyoruz, yapımcıların da kanallara yapması lazım. Kanallar da bu konuyu artık ciddi ciddi ele alıp masaya yatırmalı.

5 Sektör çalışanlarının da haklarından haberdar olmadıklarını görüyoruz. Bu büyük bir kusur aslında. Nasıl çalıştırılması gerektiğini, neyi talep etmesi gerektiğini bilmiyor. Bunu kabul etmemen lazım. Oyuncu her şeyden önce bir çalışandır. Bazı hayatı noktaların gözden kaçırıldığını düşünüyorum. Oyuncu 09.00 - 17.00 çalışmaz, iş garantisi yoktur. Bugün bir dizide oynuyorsun ama iki ay sonra işsiz kalabiliyorsun, 3-5 yıl iş bulamayabiliyorsun ve bugün kazandığın para ile çok uzun süreler yaşamak zorunda kalabiliyorsun. Bu sebeple çalıştığın zamanlar çok önemlidir. Emekli olabilmek için (4A), sağlık hizmeti alabilmek için, haksızlığa uğradığında haklarını alabilmek için sigortalı çalışmalısın. Kısacası geleceğinden çalmamalısın!

6 Bir oyuncu her türlü durumu göze alarak çalışmamalı. Bunu kabul etmek sömürülmeyi kabul etmektedir. Bu da kusurun ne olduğunu gözler önüne seriyor zaten. Bir oyuncunun nasıl çalıştırılması gerektiği kanunda açıkça yazıyor. Çok çalışmak veya fedakarlıkta bulunmak mesleğin bir özelliğiymiş gibi

yansıtılıyor. "Biz zamanında şu kadar çalışırdık, bu ne ki!", "Bu meslek böyle, bunu kabul edeceksin!", "İşin doğası böyle!". Hayır böyle değil! Ortada kanun var yönetmelik var, bunlara uyulması gerektiğini oyuncu bilmeli.

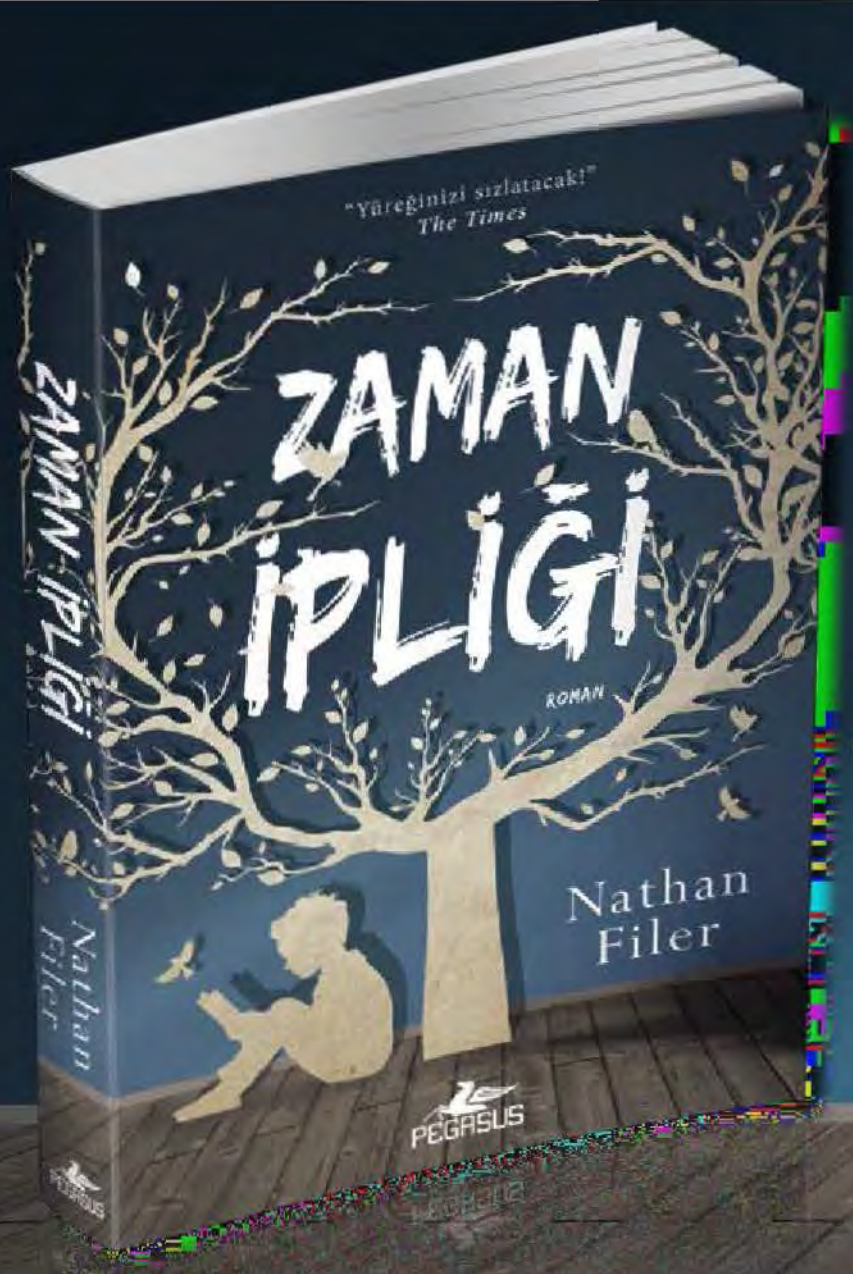
7 Reyting ölçüm şirketleri ya da reyting ölçümü ile alakalı bilgi sahibi değilim. İlgiyenmem gereken bir alan değil. Bu sebeple olan ya da olduğu düşünülen kusurlarını bilemiyorum.

8 Ülkemizde telif hakları konusundaki kafa karışıklığı kusurun ta kendisi. Aslında bu, durumu doğru yorumlamamakla alakalı bir şey. Bazı üçüncü dünya ülkeleri hariç dünyanın her yerinde oyuncular telif alırlar. Oyuncular telif konusunda "doğrudan hak sahibi" değil ama "bağlantılı hak sahibidir." Ülkemizde de durum budur. Diğer ülkelerde de oyuncular işçi olarak çalışır ve telif haklarını alırlar. Bizde ise şöyle şeyler tartışılıyor; İşçiler telif alamaz! Cevabımız: İşçiler telif alır, yurtdışında da oyuncular telif alıyor, kanunda da oyuncu bağlantılı hak sahibi olarak yer alıyor zaten. Biz bir de şunu soruyoruz; Oyuncuları bağkur'lu çalıştırıyorsun, yani işçi statüsünde görünmüyorlar, peki o zaman niye bugüne kadar telif ödemedin? Kısacası telif konusu gündeme geldiğinde işçi olarak değerlendiriyoruz ama çalışma koşullarımız söz konusu olduğunda serbest meslek erbabı gibi değerlendiriyoruz :) Aslında her şey çok net çünkü ortada kanunlar var. Sorun ise; bu kanunların pratikte uygulanmıyor oluşu.

9 Oyunculuk bir yaşam biçimidir. Bu biçim ilgilenmeniz gereken diğer sanat alanlarını da (Resim, heykel, fotoğraf...) içinde barındırır. İnsan unsuruyla yakından ilgilenme gerekliliği vardır. Başta kendinizi tanıma yolculuğunda, çırpıplak kalmaya, yargılarınızdan kurtulmaya razı gelme cesaretine sahip olmalısınız. Bütün bu alanlardan geçerken yanınızda size iyi rehberlik edecek, ışık tutacak ustalara gereksiniminiz vardır. Çeşitli oyunculuk metodları, iyi öğreticiler tarafından size aktarılabilir. İşçiliğinizin gelişebilmesi için enstrümanınızın açık olma ihtiyacı büyüktür. Enstrümana hizmet veren diyebilirim ki tek sistem de Eric Morris Sistemi'dir. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Bahçeşehir Üniversitesi'nde öğrettiğim bu sistemin içerdiği yolculuk ömür boyu çalışmayı

salık verir. Bu yolda ilerlemek isteyenlere tavsiyem; Eğer içeriden dışarıya, dışarıdan içeriye, ayaktan başa, baştan ayağa bu zahmetli yolculuğa hazırsanız BUYRUN. Eğitimcilerin pedagojik anlamda yeterliliğini önemsiyorum. Psikolojik anlamda yeterliliğini önemsiyorum. Vizyon ve karşısındaki kişinin otantik yapısına bakabilme sanatını önemsiyorum. Çalıştırdığı kişinin özgürlük alanını sağlaması gerektiğini ve bu alana müdahale değil, hizmet verme biçiminde bakması gerektiğini, özgüvenini sağlaması gerektiğini biliyorum. Metod'dan methodsuzluğa geçiş. Transformasyon. Sistemin daha düşünürken 'Harekete Geçme' hali, ancak ve ancak enstrüman açıklığıyla ilgilidir. Asıl kusur, bütün bu sistemlerden ve metodlardan kendini özgürleştirmeszen ve an'ı yakalamazsan başlar. ✨

“Yüreğinizi sızlatacak!”
The Times

“Âdeta şiirsel bir dili var,
akıcı ve sürükleyici.”
Guardian

“Derinlikli, dokunaklı,
sevimli, komik ve son derece
güzel yazılmış bir roman.”
Jo Brand

“Yürek burkan
bir kitap.”
S. J. Watson

“Hem acı dolu hem de
eğlenceli. Bayılacaksınız.”
Daily Mail

UZAYIN OKYANUSLARA YANSIYAN HALİ BİLİNMEZLİĞİN DERİNLERE UZANAN KOLU KOLTUĞA ÇAKILI İZLEYECEĞİNİZ BİR FİLM GİBİ

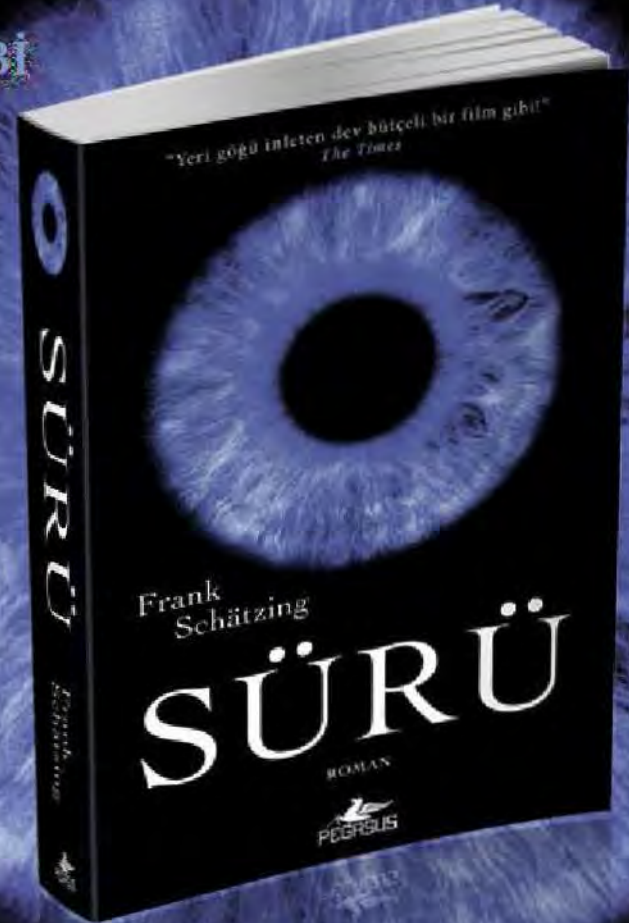
“Sürü”yü okurken dünya yıkılsa fark etmeyeceksiniz.”
Die Welt

“Satış rekorları kıran bir kitap... Tatil güneşi ne kadar
sıcak olursa olsun tüyleriniz ürpercek. Tadını çıkarın.”
Evening Standard

“Bu nefes kesici romanı okuduktan sonra denizlere çok
farklı bir gözle bakacaksınız.”
Focus

“Nefes almak için yüzeye çıkacağınızdan kuşkuluyum.”
Contra Costa Times

“Yeri göğü inleyen dev bütçeli bir film gibi!”
The Times

twitter.com/pegasusyayinevi

facebook.com/pegasusyayinlari

instagram.com/pegasusyayinlari

PEGASUS

www.pegasusyayinlari.com

HAYATIM BEN SEKS BOMBASIYIM

1970'li yıllar Türkiye'nin çıplaklık yıllarıdır. Erotik film furyası bu dönemde başlar ve soyunmayan sanatçılar bir bir unutulur. Her işte olduğu gibi boşluğu dolduracak birileri çıkar ve bir soyunma yarışdır başlar. Bırakın normal filmleri, bazı erotik filmler bile gösterilecek sinema salonu bulamaz hale gelir; hatta talep öyle bir artar ki Beyoğlu'nun arka sokaklarındaki kahve ve oyun salonlarında portatif film makinelerinde açık saçık filmler gösterilmeye başlanır. Habere göre, sert bakışlı muhafızların nezaretinde 25 kuruş atınca çalışan bu otomatik sinema makinelerindeki filmlerde önce ekranda dolgun vücutlu, göğüsleri açıkta bir kadın belirmekte ve üstündekileri yavaş yavaş bir kenara atıp striptiz yapmaya başlamaktadır. Ancak iş 25 kuruşla bitmez, ekrandaki kadının çıplaklığı kalması için birkaç 25 kuruşluk daha atmak gerekir. Filmler yaklaşık 10 dakika sürer ve haberde belirtildiğine göre çok zevkli dakikalar yaşatan film makineleri ramazanda da oldukça rağbet görür.

Ancak iki gün sonra aynı gazetede çıkan haber, zevkli dakikalar yaşatan söz konusu makinenin nezarete alındığını bildirir. Polis ekipleri Kurabiye Sokak'taki bir oyun salonunu basar ve bir polis memuru, söz konusu makinelerden biri olup olmadığını kontrol için makineye 25 kuruş atar. Gerisini polisten dinleyelim: "İlk

gördüğüm giyinik kadındı. Bilahare soyunmaya başladı. Doğrusu insana heyecan veren bir şey. Çıplaklık olduktan sonra banyoya girdi. Daha ötesini seyredemedim." Makinenin o makine olduğuna kanaat getirildikten sonra, bilirkişi heyetinin filmin müstehcen olup olmadığına karar vermesi için makine nezarete atılır.

Aşağı yukarı her hafta bir çıplaklık haberinin yayınlandığı ve "çıplaklığın tüm filmlere girdiği" o yıllarda Yeşilçam, Türk sinemasına yeni yeni vamp kadınlar kazandırır. Mesela, "Seni Ayhan Işık'la tanıştıracam," denince 17 yaşındaki Sevinç soyundukça soyunur ve bunun üzerine, "Eh, şimdi şöhretin kapısını açtın, hayırlı uğurlu olsun" derler. Çıplaklık filmler haricinde de rağbet görür elbette. İstanbul'da onlarca striptiz kulübü açılır

ve "striptiz Türk filmciliğinin can kurtarıcısı olur". Taşra öylesini sevdiği için kır temalı erotik filmler çekilmeye başlanır. Striptiz kulüpleri, filmler, bar ve pavyonlar için soyunmaya hevesli yeterince yerli kadın bulunmadığıdaysa, o yıllarda İstanbul'da hayli fazlaca olan hippilere başvurulur. Tarihi filmlerde peruka takmaya lüzum kalmadan Bizanslı oluveren hippilerden erkekler

50 liraya, kadınlar ise parasına göre soyunuyordu. Hippiler söz konusu olduğunda yapımcıların olmazsa olmaz bir şartı vardır; Âdem Baba lakabının takıldığı "bu her konuda serbest" turistler önce hamamda bir güzel paklanacaklardı. Ancak tıpkı film makinesinde olduğu gibi emniyet soyunan hippilerden de haberdar olur ve pasaport polisi, sokaklarda yalınayak dolaşan, esrar içen parasız bitli turistleri yakalamak için bir ekip kurar.

Bu yıllarda çıplaklığıyla öne çıkan ve başı polisler derde giren vamp kadınlardan biri de Mine Soley'dir. Diğer vamp kadınlarla "amansız bir soyunma yarışına giren" ve "seyirci beni önce vücudumdan tanıyor" diyen Mine Soley, anadan doğma resim çektiirdiği gerekçesiyle adliye çağrılır. Adliye önünde foto muhabirlerini görünce, "Ben de Türkiye'nin Marilyn Monroe'suyum, hah! hah! hah!" diyerek kahlaha atan Mine Soley'in mahkeme macerasını haberden okuyalım:

"Mine Soley adındaki bir artist adliye gelmişti ve etrafını çeviren ağgözlü erkek kalabalığını iyice baştan çıkartmak için foto muhabirlerine cömertçe poz veriyordu. Oysa Mine Soley müstehcen fotoğraf çektiirmek suçundan takibata uğramış, mahkemeye verilmişti.

Çeşitli mecmualarda yayınlanan adeta anadan doğma fotoğrafları için hâkimler şimdi kendisinden hesap soruyorlardı. Ne var ki Türkiye'nin Marilyn Monroe'sunun bütün bunlara aldırış ettiği yoktu. Toplu Basın Mahkemesi hâkiminin sorusuna bile, 'Hayatım, ben seks bombasıyım, her türlü fotoğraf çektiririm,' diyordu. ✱

"seyirci beni önce vücudumdan tanıyor" diyen Mine Soley, anadan doğma resim çektiirdiği gerekçesiyle adliye çağrılır.

MÜSTEHSEN RESİM ÇEKİTİRMENİN MAHKEMEYE VERİLEN MINE SOLEY ADINDAKİ ARTISTİN EN KAPALI POZLARINDAN BİRİ

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

Didem Madak'ın "SİZ AŞK'TAN N'ANLARSINIZ BAYIM?" şiirinden

dönün dönün köşeleri,

aydınlıktan karanlığa

bu yıl uğursuzun ama
gün doğmadan neler doğar

Yağmur Atsız'ın "KÖŞEYİ DÖNENLERİN ŞARKISI" şiirinden

BU KAÇA?

Yoksul semtlerde olur. Zengin semtlerde var mıdır bilmiyorum, hiç karşılaşmadım. Biz küçükken mahallemize pamuk şeker, macun vb. şeyler satan adamlar gelirdi. Bir tahta sopaya astığı pamuk şekerler ve bilumum dandik plastikten oyuncaklar. Su tabancaları, komik gözlükler, düdüklü falan. O zamanlar "Çin malı" diye bir şey yoktu, hatta Çin bile yoktu bizim için, küçük ve yoksulduk. Coğrafya, siyasi haritalar ve jeopolitik konular umurumuzda değildi. O tahta sopada asılı duran bütün materyalin fiyatını bilirdik ezbere ama yine de sorardık. Hepsini. Tek tek. "Şu ne kadar?", "Bu kaç?", "Bu gözlüğü mavisinden var mı abi?" Bütün fiyatları ezbere bilirdik çünkü her gün gelirdi mahalleye o adamlar, her gün de sorardık. O da bilirdi çok zaman alamayacağımızı ama her gün bıkmadan tek tek sorularımızı cevaplardı. Biz böyle mutlu olurduk. Alamadığımız oyuncakların fiyatını sorarak.

2012 yılında maddi ve manevi kuyuların dibinde sürüyordum. Öyle kötü günlerdi ki o günler, 3-4 gün boyunca "püskevit" ve "su" ile yaşadım. Şaşırtıcı gelmişti o günler bana. Bilgisayarın karşısına oturduğumda edebiyata ilgi duyan çok kimsenin ismini duyduğum, "ünlü" diye pompaladığı adamın cebinde yemek alacak parası yoktu. Biraz zoruma gitmişti bu durum ama şöhret hastalığına yakalanmadım hiç. Bir gün öyle bunaldım ki, çıktım evden. Yürüdüm. Beşiktaş'a kadar. Ellerimi ceplerimle doldurdum. Midemi kramp ve stres ile. Yürüdüm. Saatlerce. İyi gelirdi o zamanlar yürümek. Eve dönerken cebimde tam 20 lira vardı. Oturduğum sokağa girip eve doğru yürürken karşılaştığım manzara beni şok etmişti. Bir adam yürüyordu bana doğru. Elinde uzunca bir sopa, üstünde pamuk şekerler, dandik plastiklerden oyuncaklar. 5-6 tane çocuk adamın etrafını

sarmışlar. Bir tanesi soruyor; "Bu kaç?", gözlerim doluyor. Bir diğeri sordu; "Bunun kırmızısından var mı abi?" Çocukluğuma kadar koşup geri geldim o an. "Bu kaç?" Anahtar kelime buydu. "Bu kaç?" demek, "Abi ben bunu o kadar çok istiyorum ki bu ufakık kalbimle, bunu alacak param yok ama üzülüyorum da, garip hissediyorum ve küçük olduğum için bunu ifade edemiyorum, bunu bana versen dünyadaki en mutlu çocuk ben olurum" gibi bir anlam barındırır. Açılımı daha büyür bu cümlelerin...

"Bu kaç?"

Çocukluğumu taradım saliseler içinde. Çocukluk arkadaşlarımı, iş gücü sahibi olanları, evlenip çocukluğa karışanları, parayı vurup zengin olanları ve hâlâ bir baltaya sap olamamış, yazar olacağım diye aç gezen kendimi. Düşündüm. Saliseler geçti. Bir yandan da yürüyordum. On beş adım uzaklaşmışım oradan, sonra on beş adım geri döndüm.

"Bu kaç?"

"İki lira usta."

"Tamam, ver çocukların hepsine birer tane."

Teşekkür bile edemediler, öyle mutluluk. Oraya buraya koşturdular. Bir tanesi döndü arkasını koşarken, "Sağ ol abi" dedi. Sonra döndüm gittim. Cebimdeki son 2 lira ile 4 dal sigara alıp bakkaldan, girdim eve. Uzandım salonun ortasına, yüzümde harika bir gülümseme ile. Yaptığım bu yatırımı değerlendirdim. Kârlı çıkan bendim. Cebimdeki son parayla 9 tane veledi, 9 tane "çocuk beni" mutlu etmek, trilyon yatırım yapsam, elde edemeyeceğim bir keyifti. Yaşadım bunu. Sonra akşam karnım aç bir şekilde uyudum. Ama mutluydum da... ✨

Bölüm Sonu Canavarı: Müslüm Gürses - İtirazım Var (Eski Versiyon)

**Ellerimi
ceplerimle
doldurdum.
Midemi kramp ve
stres ile. Yürüdüm.
Saatlerce. İyi gelirdi
o zamanlar
yürümek.**

Öykü, 102 sf.

Mine'nin Masasındaki Çikolatalar

Burç Doğu

Bir gün içerisinde dünyanın sonunun geleceğine inanan bir ofis çalışanı, bütün şehri futbolcu olduğuna inandıran bir afacan, poposunu insanların alınlarına dayamaktan keyif alan bitirim bir kedi, kendini aniden bestseller sözleşmesi imzalarken bulan bir McDonald's kasiyeri ve daha fazlası...

Geç Kalmışlar Mangası'nın yazarı Burç Doğu, bu kez burukça mutlu, boşvermiş ama umutlu, absürd ve incelikli bir öykü kitabı ile okurlarına ulaşıyor.

Makina Elemanları hocamız -dersini üçüncü kez alıyorum- bir keresinde bütün sınıf içinde bana bakıp gözlerini ayırmadan, "Hepinizin mühendis olmasına lüzum yok," demişti. "Sistem çoğunuzu yanlış yönlendiriyor."

Vay canına... Otuz yıldır aynı ders notlarını anlatıp duran bir yardımcı doçent bile beni görünce idealist kesiliyordu. Parmak kaldırıp, "Sayın Hocam," dedim. "Hakkımızdaki bu değerli fikrinizi belirtmek için biraz geç kalmadınız mı?"

Cevap vermeye tenezzül etmeden tahtaya döndü ve karalamaya devam etti. O sene dersi ikinciye alıyordum, bu sene üçüncüye, seneye de dördüncüye olacak. Mühendisliğe basit matematik hesaplarını yapacak kadar hâkimim.

yitiK ülKE yaYınLARı

yitikulke.com

facebook.com/yitikulkekitap

twitter.com/yitikulkeyayin

genel dağıtım

PUNT

KUNTEL ABİ

A çıkçası bütün kış çalışmaktan çok yorulmuştum ve bir daha Şarköy'e gidip, kırk yıldır tanıdığım insanlarla vakit geçirmeye en azından bu yaz ihtiyacım yoktu.

Bir kuzenim var, yaz başladığında güneye gider, oralarda takılır, tatili ucuza getirir, üç ay hippî gibi yaşar, Eylül sonu da normal büyük şehirli hayatına döner. Bilirsiniz, herkesin en az bir tane bu tip kuzeni vardır.

Akşam bize gelmişti, otururken "Ya Yusufcan ben çok sıkıldım her yaz Şarköy'e gitmekten, bu sene değişik bir şeyler yapmak istiyorum, n'apiim sence?" diye sordum. Bunu bekliyormuş gibi "Abi, Antalya'da bir kamp var, her sene gidiyorum, doğal yaşam falan. Ya çok güzel, anlatmakla olmaz böyle, gel bu sene beraber gidelim, hesaplı bir şeyler ayarlarım sana" dedi. Kampa gittikten bir saat sonra Yusufcan'ı götünün otuz santim güney batısından akrep soktu, doğal yaşamı iliklerine kadar tüm vücudunda hissetti.

Hepsini anlatacağım, müsaade edin lütfen.

"Tamam, gidelim, biletleri ayarla sen" dedim Yusufcan'a... Yüsi, yirmili yaşlarının ortasında, zıpkın gibi bir çocuktur, hani hayatınızı kolaylaştıran insanlar vardır ya, her şeyi sizin yerinize düşünür, halleder, onlardandır işte. Biletleri aldı, odayı ayırttı. Vıcık vıcık sıcak bir Antalya sabahında kampa geldik. Devasa çam ağaçlarının içerisinde, çok büyük bir alana kurulmuş, sessiz sakin bir yer. Odaya yerleştik. "Ben bir etrafa bakayım, ordan da denize gireyim Onur abi" dedi Yüsi ve dışarı çıktı.

Hemen klimayı açıp uyudum. Sevmiyorum tatil yörelerine ayağımı basar basmaz görmemişler gibi ensemde havlu, ayağımda şıpidik terlikle denize gitmeyi, biraz dinlenmem lazım. Fakat bir süre sonra uykumun ortasında duyduğum korkunç bir feryada gözlerimi açmamla, "Ananı sikim, akrep soktu! Onur Abi! Ananı sikim, akrep soktu!" diye bağırarak tek ayağının üzerinde zıplayan Yusufcan'ı görmem bir oldu, bir de yerde hızlıca hareket eden bir karaltıyı.

Karaltı dediğim de avcum kadar bir akrepti, sanki akrebi öldürürsem Yusufcan daha iyi hisseder, acısı biraz hafifler diye düşünüp yataktan fırlayarak terliklerimi giyindim ve akrebin üzerine uçan fil Jumbo'nun çocuğu Dumbo gibi atlayıp ayağımla bastım. İki üç saniye akrebin üstünde bekledikten sonra ayağımı yerden kaldırdım, Yusufcan hâlâ arkamda "Ananı sikim, çok acıyo, Onur abi valla çok acıyo!" diye zıplıyordu. Akrebin yamyassı olmuş leşini görmeyi beklerken Allah'ın belası şerefsiz, kampın öve öve bitirilemeyen natural yaşamının zehirli temsilcisi piç hiçbir şey olmamış gibi yürümeye devam etmeye başladı. Panikle elime geçirdiğim fırçanın sapının ucuyla akrebin üstüne bastım, küfreder gibi bir çıtırtıyla öldü.

Benim için tatil demek, ne denize girmek, ne de dağların ormanlık eteklerindeki ağaçların gölgesinde sakin bir gün geçirmektir, benim için tatil demek, sabahtan akşama bir hayvan gibi yemek yemek demektir. Yusufcan'ı aradım, sağlık ocağında iğnesini olmuş

sızlanıyordu, bana restoranı tarif etti, natural kampın içindeki natural ağaçların içinden yürüyerek restoranı buldum.

Yalnız ufak bir sorun vardı, hayalimdeki açık büfe ile, buradaki kıcı kırık iki masanın üzerine serpiştirilmiş zeytinyağlı kabak ve adını bile bilmediğim bir sürü sebzenin zeytinyağlı versiyonlarının yakından uzaktan alakası yoktu, Yusufcan'a "Senin naturalizminin ağzına sığayım" diye ilk orada küfür ettim herhalde. Neyse ki masanın bir köşesinde patlıcan kızartması vardı. Hemen oraya gittim ve tabağımla ful artı ful patlıcan kızartmasıyla doldurdum. Tepsideki kızartmaların hepsini tabağıma piramit gibi dizerken arkamda sıra bekleyen kuntel tipli adama aldırmadım bile. Bana ne lan! Zeytinyağlılardan yedi o sağlıklı tipiyle...

Yemek yerken bir yandan da kuntel tipli adamı süzüyordum (kuntel ne demek diye merak edenler olabilir aranızda, entelin birkaç seviye üstüdür kuntel, etrafındakileri aşağılama kuvveti 10/10, onlara çemkirme gücü 9/10, gördüğü her kadına yazılma ve onlara kendisiyle ilgili abartılı hikayeler anlatma kabiliyeti de 10/10'dur) taze fasulye, salata ve iki dilim kepek ekmeği aldı. Natural yaşamın nimetlerinden memnun olduğu, salatasını yerken suratında oluşan orgazm olmuş semizotu ifadesinden de belli oluyordu.

Ben doymuştum, şu an tek sorum restoranda salata yiyen çiftlerin sadece kızartma yediğim için beni gözleriyle kınarlarmış gibi süzmeliydi. Anlamıştım; sakın bir tatil yapayım derken seçkinci, elitist prenseslerin, manyak kralların tatil yaptığı akıl hastası bir yere düşmüştüm.

O sırada eski arkadaşlarımdan Zeynep'i gördüm, o da oradaymış. Yalvarır gibi yanına gittim, hal hatır sormadan "Kızım burası nasıl bir yer böyle, herkes manyak mı, şu hallere hareketlere baksana insanların? Sen ne arıyorsun burada, niye geldin lan buraya?" diye şuaşsız bir konuşma yaptım, ne dediğimi anlamadı.

Zeynep'le konuşurken, yan masada, belki de oranın tek normal ailesi olan bir çiftin küçük çocuğu kedilerle oynuyordu. Sesi biraz fazla çıktı, çıt çıkarmadan zeytinyağlı ve salatalarını yiyen ruh hastaları, sanki çocuk durduk yere hepsine "ANANIZI SİKİM!" diye bağırması, aşırı büyük bir suç işlemiş gibi normal aileye bakıp "cıks cıks cıks" diyerek başlarını sağa sola salladılar. Delirecek gibi olmuştum, en iyisi burada yaşayanları yok sayıp, odama dönmek ve her şeyi unutana kadar uyumaktı. Şarköy yerine bilmediğim yerlere gidersem sonum böyle sefalet olurdu işte.

Şehir hayatındaki mapustan kaçıp, on metre karelik bir hapse düşmüştüm resmen. Dışarı çıkasım yoktu, o ince uzun sağlıklı tipli insanları gördüğüm yerde sırtımdan aşağı buz gibi bir ter boşanıyor, elim ayağım titremeye başlıyordu.

Tanıyordum çünkü hepsini, Cihangir tayfasının en haslarıydı oraya gelenler, bütün kampın, hatta ne kampı; dünyanın kendileri için yaratıldığını zannedenler, biraz

olsun kendilerinden farklı olan birini gördüklerinde tiksinenler, harika bir hayat sürdürdükleri sanrısına kapılıp daha da uzun yaşamak için bütün öğünlerde sebze yiyen akıl hastaları, midemi bulandıran ne kadar insan varsa hepsi oraya tatile gelmişlerdi. Hemen akşam olsaydı keşke, sarhoş olup tüm bu düşüncelerimden kurtulsaydım.

Gözlerimi açtığımda Yusufcan yanımdaydı, "Hadi Onur abi, bütün gün uyudun ya, nasıl tatil yapmak bu? Akşam oldu, bi yemek yiyelim, ordan da bara geçerez" dedi. Yemek mi, o kadar uyudum mu ben ya? Bar mı? Hımmmm! Bar, evet... Tatile tek başına çıkan umutsuz ev erkeklerinin belki de tek umudu... Bugüne kadar barda bir tane bile tanışma hikayesine şahit olmamış olan ben yine de içimde hâlâ barda dünyanın en güzel kadınıyla tanışma umudunu taşıyordum. Kim bilir, belki de dünyanın en natural aşkını yaşıyorduk. "Hadi çıkalım, ama bişiler yiyim önce" dedim Yüsi'ye, restorana gittik.

Açıkçası akşam yemeğini biraz daha kuvvetli bekliyordum. Ama daha beş yüz metre geriden sebzelerin iğrenç kokusu genzime doldu, yine sebzeyi dayamışlardı kuntellere. Ya ben sizin pişirdiğiniz ne kadar sebze varsa... Ya Allah hepinizin belasını versin! İç pilav verin ulan bana, kızartma verin, insan eti kızartın onu verin, ya kardeşim niye et yok, niye durmadan sebze koyuyorsunuz önüme, niye ben üzeri yumurtalı ıspanağınızı, yerelmanız, otlı yemeklerinizi yemek zorundayım, ben tatildeyim, niye beni mutsuz ediyorsunuz?

"Yusufcan bara gidelim, patates kızartması söyleriz, olmadı leblebi söyleriz, yeter be!" dedim, anladı sinirlendiğimi, "Tamam abi gidelim" dedi. Bar sakindi, restoranda kepek ekmeği ve kereviz kökü kemiren marul fetişisti Monaco Kraliyet ailesinin seçkin üyeleri henüz teşrif etmemişlerdi. Çok sakın bir müzik çalıyor, gökyüzünde ufak ufak belirmeye başlayan yıldızlar çalan hafif müzik kadar güzel görünüyordlardı gözüme.

Ama bir süre sonra geldiler. Bizim anlayamadığımız müzik zevkleriyle, günde 45 saat ayaklarından çıkarmadıkları espadrilleriyle, keten şortlarıyla, incik boncuklarıyla, sütyensiz sarkık memeleriyle, gece karanlığında güneş gözlüğü takan erkekleriyle, natural geldiler oraya da, işgalci bir devlet gibi geldiler.

Önce müzik değişti. Bir anda caz çalmaya başladı, çünkü kalitenin tek anlamını onlar biliyordu, ve kalite onlar için caz demekti. Hoparlörlerden yüz bin yıllık anadolu türkülerini caz formatında söyleyen bir kadının sesi duyuldu. Türkü sevmem, caz sevmem, türkünün caz versiyonunun düşünün artık beni ne hale getirdiğini, sinirden leblebileri onar onar ağzıma atmaya başladım, zaten açım bir yandan. Tek başıma -Yusufcan gazabımdan kaçmak için bir iş uydurup tüymüştü yanımdan- cinnet getirirken, barın kenarında oturan herkes çalan müziğe "hımmmm mımmmm" falan diyip, kalitenin tek onay makamının kendileri olduğunu belirtir gibi kafalarını sallıyorlardı. Bir kişi de şarkıcının, güzelim türkülerin ağzına sığmış olduğunu söylemiyordu, ya da öyle düşünmesine rağmen bunu ifade edemiyordu.

Buradaki tek normal insan ben olmalıydım. Evet evet, Yusufcan da onlardandı, beni buraya delirtmek için özellikle çağırmışlardı, anlamıştım bunu. Korkunç bir

**Adam kıza
"Eylem pratikliği,
varoluşsal kaygılar"lı
bir şeyler diyordu ve
kız da onu gözlerinin
tüm güzelliğiyle
dinliyordu.**

komploya kurban gitmiştim. Aklımdan bunları kura kura içtikçe içtim, o sırada bara Zeynep'le beraber yabancı olduğumu sandığım mavi gözlü bir kız geldi. İşler düzeliyor muydu acaba, bütün moral bozukluğum bir anda gitmişti, kıza gülümseyerek "Hi" dedim. Kız bana öyle bir "Merhaba" dedi ki, dünyadaki tüm itici kızları bir araya toplayın, onlar bile o "Merhaba"daki "r"yi öyle iğrenç bir şekilde ağızlarında yuvarlayamazlardı. O iğrenç "Merağğğba"yı duymazlığa geldim, zira kız tatilimin iyi geçmesi için elimde olan tek şansımıydı. Bir aptal gibi, dünyada konuşulacak başka hiçbir konu kalmamış gibi "Mesleğiniz nedir?" diye sordum, "Ay ne mesleği, tatilde iş mi konuşulur?" dedi. Ne konuşulur lan barda nerden bileyim, hayatımda barda bir kadınla tanışmamış garibin tekiyim sonuçta, ne sorayım?

Döndüm önüme, biramı içmeye devam ettim, sarhoş olursam belki aklıma daha güzel konular gelirdi, kız da beni çoktan unutmuş Zeynep'le sohbet etmeye başlamıştı zaten, kulağım hâlâ çakal gibi onlardaydı. Bir ara felsefe konuşmaya başladılar, tatilde felsefe konuşmaya hiç meraklı olmasam bile en azından konuya "Ya ne saçma yaaa, biz şimdi niye varolduk ki, hiçbir anlamı yok bunların" çizgisinden dahil olurum diye düşünüp kafamı sağa doğru çevirmemle birlikte, öğlen yemeğinde patlıcan kızartması mevzuunda hakkına girdiğim kuntel adam ve haki renkteki hafif bol şile bezi gömleğini gördüm. Adam kıza "Eylem pratikli, varoluşsal kaygılar"lı bir şeyler diyordu ve kız da onu gözlerinin tüm güzelliğiyle dinliyordu. Belliydi ya, bir saat sonra çadırdıydı ikisi de. Barda hiçbir kadınla tanışmamış olmam, bir erkekle bir kadının sevişip sevişmeyeceğini analiz kabiliyetimi daha da bileylemişti çünkü son üç yüz yılda. Çadırıyla tatile gelen entel kıza, şile bezi gömleklili kuntel adamın deliler gibi sevişmeden önceki son sohbetlerine şahitlik etmeyecektim tabii ki.

Zaten sarhoş olmuştum, Zeynep'e "iyi geceler" dedim, barın yüksek taburesinden indim, on metre kadar yürüdüm ve önümde uyuklayan köpeği görmeyip üzerine bastım. Önce bir cıyıklama duydum, daha sonra da o ses tonunun tam tersi bir kuvvetteki acıyı -çok afedersiniz- husyelerimin biraz altında hissettim. Köpek beni ısırmıştı!

"HA SİKTİR ISIRDI, AHHHHHHGGGGGGHHH ISIRDI AMINA KOYIM ISIRDI, YUSUF CAN!!! YUSUF CAN!!! NERDESİN LAN? OĞLUM KAN VAR MI BAK! KUDUZ OLUCAM NOLUR KAN VAR MI BAK!!!" Yusufcan koşarak geldi yanıma, "Abi göremiyorum, şortunu indirsene" dedi, bardaki meraklı kitle köpeğin beni ısırmasını görmekle kalmayıp götümü de gördü o hengamede. Zeynep geldi yanıma, o benden sarhoş, elinde pişik krem vardı, bir yandan kahkaha atıyor, bir yandan da "Kullan bunu! Dezenfektan bu krem" diyordu.

Yusufcan topallayarak odaya kadar geldi benle. Sinirle tıslayarak "Ben" dedim, "Yarın dönüyorum, sikerim senin kampını da doğanı da, bilet bak bana hemen!"

Ertesi gün uçağa binerken öğrendik, köpek kampın köpeğiymiş, aşılmış zaten, korkacak bir şey yokmuş. İstanbul'a iner inmez kuduz aşısı olmaya gidecektim, gelen haberden sonra arabaya atlayıp Şarköy'e gittim.

Üç saat sonra Şarköy'deydim. Cahit'i aradım "Bizdeyiz akşam" dedi, bütün arkadaşlar oradaydı; Mert, Egemen, Uygur, Küçük Burak. Hepsi de kırk yıldır tanıdığım, sıçtıkları boku bildiğim arkadaşlar, arkadaşlarım. Açtık bir büyük, Biga'ya baka baka geçmiş konuştuk. Balkona hafiften bir rüzgar esti, hepimiz çocukluğumuza döndük.

Biga'nın ışıkları titriyordu, kırk yıldır her yaz akşamında olduğu gibi. 🌸

Doğal hayat herkesin ilgisini çekiyor, organik besinler için ayrı pazarlar kuruluyor, neredeyse herkesin bahçeli bir ev ve toprağa domates ekme hayali var. Onlar ise bunu başardılar. İstanbul'daki evlerini bırakarak 10 yıldır Antalya'nın Alakır Vadisi'nde yaşayan Birhan Erku'tu ve Tuğba Günel'la konuştuk.

DOĞADA YAŞAMAK

"Başka bir dünya mümkün!" diye bağıryorduk, Acaba bu gerçekten mümkün müydü... Düşlediğimiz yaşamı deneyimlemeye karar verdik. Kararımızın birden çok çıkış noktası var.

Bir: Oku, askere git, iş bul, evlen, çocuk yap... Şehirde doğup büyümüş herkes için önceden çizilmiş bu yola karşı alternatif bir yaşam düşünüyoruz. İki: Hiçbir şey çocukluğumuzun İstanbul'daki gibi değildi. Bedava ve sağlıklı olması gereken temel ihtiyaçlar rant unsuru haline gelmişti. Çeşmelerden temiz su akıyor, yediğimiz gıdaların genetiği değiştiriliyor, barındığımız evlerin fiyatı her geçen gün yükseliyordu... Tüm kurgumuz bunun alternatifini yaratmak üstüneydi.

Üç: İhtiyaçlarımızı karşılamak için çalışmak zorundaydık. Çalıştıkça da bu sistemin destekçisi olduğumuzu fark ettik. Kullandığımız ürünler yüzünden doğadaki canlılar katlediliyor ya da işçiler ölüyor. Sömürü ve kıyım daha fazla destek olamazdık. Olan bitene karşı bir refleks gösterdik.

30 yaşına geldiğimizde İstanbul'dan bir yolculuğa çıktık. Sadece sırt çantamızı aldık, evimizdeki eşyaları ihtiyacı olanlara dağıttık, bütün faturaları kestirdik... Sahip olduğumuz tek şey çantamızın içindekilerdi, başka hiçbir şeyimiz kalmamıştı...

Kendi besinimizi üretebilir miyiz, kendi evimizi yapabilir miyiz diye merak ediyorduk. Küçük bir toprak parçası bulup bir yerden başlamak istedik. Alakır Vadisi özellikle seçtiğimiz bir yer değildi. Yürürken keşfettik burayı. Buranın yerlisi Hamide Teyze'yle ilk karşılaştığımızda yaşayacak toprak aradığımızı söyledik. Hamide Teyze kahkaha atarak "Burada her yer toprak, becerebilecek misiniz..." dedi. Hikayemiz böylece başlamış oldu. Bir süre Kızılderili çadırında kaldıktan sonra kendi evimizi inşa etmeye başladık.

Buradaki yaşantımızı ilk 5 yıl ve ikinci 5 yıl diye ayırıyoruz.

Yerleştikten sonra geçirdiğimiz ilk kış

tahminlerimizin de üzerine çıkmıştı. Doğayla uyumlu bir yaşam düşünüyoruz ama bu kadarını cidden tahmin etmemiştik. Bolluk, sevgi, barış ve kardeşlik karşılardı bizi. Biz sevgiyle yola çıktık ama burada aşka dönüştü her şey. Bundan sonrası deneyim, sorgulama ve öğrenmeyle geçti.

İlk 5 senede toprakla olan ilişkimiz sayesinde neyi korumak istediğimizi anladık. Burası bizim yaşam alanımız olmuştu. 5 sene boyunca şehrin merkezine bile inmedik. Buradaki diğer canlılar da bize alıştı ve ekosistemin bir parçası haline geldik. Doğa deyince de insanlar köy filan hayal ediyor. Biz köyde yaşamıyoruz, tamamen doğanın içerisindeyiz. Buraya en yakın köy 9 km uzaklıkta. Biz cidden, en saf, en dibinden şehir çocuğuyuz. Diyoruz ki, şu yaptığımızı Birhan'la Tuğba yaptığını göre herkes yapabilir.

"Doğada ne öğrendiniz" diye soruyorlar bize. Ne kadar geri zekâlı olduğumuzu öğrendik. Bize öğretilmiş olan şeylerin ne kadar yanlış olduğunu gördük.

"Doğada ne öğrendiniz" diye soruyorlar bize. Ne kadar geri zekâlı olduğumuzu öğrendik. Bize öğretilmiş olan şeylerin ne kadar yanlış olduğunu gördük. Daha farklı bir hakikatle dünyanın ne kadar yaşanabilecek bir yer olduğunu anlamakla geçti yıllarımız.

Geldik ikinci 5 yıla. Doğada yaşarken kapitalist sistemin ham madde kaynaklarının ortadasındayız. Sistemin gözü kulağı burada. Kâr için, rant için, vaatler için... Bununla yüzleşmemiz çok uzun sürmedi. Bir sabah iş makinelerinin sesiyle uydık. HES inşaatı için yıkımlar başlamıştı. Biz de buna karşı bir mücadele ağı kurduk. Hukuki anlamda mücadeleye verdik, eylem yaptık, bağış topladık; sonucunda davayı kazandık ve Alakır 1. derecede sit alanı haline geldi. Kazanmıştık ama sonuç değişmedi. Hiçbir geri adım söz konusu değil, kıyım hala sürüyor...

Biz bu mücadeleden vazgeçersek yaşamdan vazgeçmiş gibi oluruz. Bu bizim kişisel mücadelemiz değil. Kendi hakkını savunamayacak kadar masum olan ağacın, sincabın, kuşun, tilkinin; insan odaklı bakacak olursak çocuklarımızın, geleceğimizin, kendi yaşam kaynaklarımızın mücadelesi. Bu vazgeçilebilecek, yarın öbür gün sıkılacak, tehditle savuşturulacak bir mesele değil. 🌸

SAVAŞ CİDDİ BİR İŞTİR

"insan ada değildir,
bütün de değildir tek başına,
anakarının bir parçası,
okyanusun bir damlasıdır;

...
bir insanın ölümüyle eksilirim ben,
çünkü... bir parçasıyım insanlığın;
işte bu yüzden hiç sorma çanların kimin için çaldığını,
çanlar senin için çalıyor."

John Donne

Yazmalıyım. Yazmalıyım. Kulağıma durmadan bunu fısıldıyorum. Evet oğlum, biraz daha, evet, hadi, yine yapabilirsin. Yazmalısın. Kapı önlerinde parçalanmış cesetlerin üzerinden kibarca sıçrayarak sokağa karışmalı, arkadaşlarıyla kucaklaşmalı, sevgilinin saçlarını okşayıp "kötü bir şey olmayacak" demelisin. Devam etmelisin. Milli birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz bugünlerde, bunun milletçe, devletçe yani rezilce asla mümkün olmadığını bilerek, içindeki tüm halklarla, içindeki tüm caniler ve hainlerle barış ilan etmeli, dünyadan sıçrayıp yükselmek için önce dünyaya dönmeli ve masandaki fesleğini sulamalı. Masandaki fesleğinin olan bitenden haberi yok. Onu incitme diyorum kendime, ona haksızlık etme. Bunu yapmalıyım. Yazmalıyım.

Bir defter almışsın kendine Kadıköy'den; kapağında Van Gogh'un otoportresi. Dehşetle bakan gözlerine kan çökmüş fakat kapakta yine onun bir cümlesi; "Hayatı tanımanın yolu, çok fazla şeyi sevmekten geçer." Herif yine haklı. Kulağını kesip bir fahişeye verecek ama haklı. Kendini vurup saatlerce kan kaybedip ardından ölecek ama haklı. Seviyor. Neyi olduğunun ne önemi var? Bir şeylere sarılmalısın sen de, mümkünse ölmeden. Mümkünse onlar ölmeden. Mümkünse, sen.

Ama önce biraz kendini sev; dağa çıkacağın patika, tüm kusurlarına rağmen evvela kendi yanaklarından öpmüyorsa kendini, uçuruma düşer. 14 yaşındaki Usaid'i düşün, İşid'in elinden nasıl kurtulduğunu hatırla. "Ya savaşçı olacaksın ya intihar komandosu" denildiğinde ona Irak'ta, öne atılıp canlı bomba olmayı seçtiğini, sonra da üstündeki patlayıcılarla güvenlik güçlerine nasıl teslim olup ölümü ve savaş kandırdığını anımsa. Nefes alacak bir boşluk hep vardır. Boşluğa sarıl. Boşluklarına. Kendini de fazla hırpalama bence, sevdiğin takımın maçı var bugün, aç hadi. Kimilda.

Futbol kitlelerin afyonudur diyorlar, buna inanma. Buna inanmıyorum. Soma'da ölen babalarının cenazesine tuttıkları takımın formasıyla giden çocukları görüyorken buna inanamazdım. Öldürülen babasının mezarına taraftarı olduğu takımın formasını bırakan polis çocuğunu televizyonda izlerken buna inanamazdım. "Van Persie geldi ama babam göremedi, ben de Van Persie'nin resmini çizip mezarına bıraktım" diyen kızı gördüğümde de buna

inanamazdım. Hayattaki tüm umutları daha okul sıralarında sünnet edilmiş erkeklerin ülkesi burası. O erkekleri bir şeye korkusuz bir aşkla bakarken nadiren gören, çorak bırakılmış kadınların coğrafyası burası. Ve onların arasında, bir türlü başlamayan filmin kapkara perdesine, giderek yoksunluğa dönüşen bir hevesle bakan çocukların geleceği burası. O adamların çocukça sevgisini eyleme dökemediği, saatlerce bıkmadan çene çalabildiği, belki de herkesle aynı dili konuşabildiği bir oyunun afyonluğuna inanamazdım. Bütün gün bu memleketin dayağını yiyip hayata karşı tüm inceliklerini bir çırpıda yitirmiş o adamlarda, sevmeye yeteneği olduğunu görebilen kadınların şaşkınlığını yok sayamazdım. Çocukların babalarıyla aynı takımda oynayabildiği o sahayı ahmakça ve acımasızca karalayamazdım.

Sevdiğin takımın maçı var bugün, aç hadi. Açamıyorsun. Elin kumandaya gitmiyor. Elin, koltuğun üstünde duruyor, son derisini düşürmüş bir yılan gibi, elin hiçbir şeye gitmek istemiyor. Futbolun da canı cehenneme aslında diyorsun, biliyorum seni. Ama önce biraz kendini sev; şairin dediği gibi çocuk gönlün kaygılardan azade, binlerce kişiyle aynı anda zıplayıp durduğun macıları hatırla. Öyle anlarda devlet yoktu, öyle anlarda tanrı elinde bir dondurmayla maçı izliyor ve sana yardım ediyordu, bütün dünya yanındaydı. Oyun, sana iyi geliyordu. Herkesi seviyordun. Herkes seni seviyordu. Çünkü gol olmuştu. Ya da takımının yediği gole herkes aynı üzüntüyle bakıyordu. Kalabalıklara güvenmiyor ve kitleleri sevmiyordun ama o kalabalıklarla sen iyiydin. Şimdi stadyumu bombalanmış bir takımın taraftarı gibisin; herkes kendi evinde üzgün, evlerin camlarından kan akıyor, rakibi gerçek anlamda öldürmek istiyorsun ama ne o kadar vahşi ne de o kadar cesursun. Rakibin bombaları, özel askerleri, takım elbiseleri, pahalı arabaları ve sarayları var. Rakibin zeki, güçlü, cesur ve kalabalık. Rakibinin bir tek eksiği var; iyi değil. Katıksız kötü. Sen de hiç iyi sayılmazsın bu aralar gerçi. Sigaray daha fazla içiyor, yüzünü daha çok döküyor, yumruklarını fazla sıkıyorsun. Kendine gel. Yazmalısın. Oyunlardan uzak durmamalı. Oyunlarda bir başına olsan da asla yalnız değilsindir çünkü. Çarpışsın birileriyle, bir şeylerle karşılaşsın ve dünyanın merkezi olmadığını anımsarsın. Keşfedersin, gülümsersin, ağlarsın. Yaşarsın. Kendin için tehlikeli olsa da oyunlar, kırılansın ve kederlensin de kaçmayı bırak. Oyunlardan kaçan insanlar ciddi olur, çok ciddi, korkutucu ciddi, devlet başkanları kadar eli kanlı ciddi. Kendi oyununu kurar onlar ve arkalarına hiç bakmazlar; pat pat pat. Tek bir kural koyarlar; "beni tanrın sayacaksın!" Hadi diyorum kendime, ya bir silah al ve hepsini temizle onların ya ateş altındayken gördüklerini yaz yarın için ya da bu savaşta sevgini canlı tutacak fesleğini sula ve sevdiğin oyunları oyna. Ya da üçünü birden yap. Hepsini başarabilirsin ellerinle. Ellerini artık koltuktan kaldır, hayata katıl. Unutma, bir savaştan sağ çıkamayanlar ölümler değil, yaşıyor olmaktan korkanlardır. ✱

Kapakta yine onun bir cümlesi;
"Hayatı tanımanın yolu, çok fazla şeyi sevmekten geçer."
Herif yine haklı.

- Sen hiç çizgifiilm izlerken eve haciz memurlarının televizyonu almaya gelmesinin acısını bilir misin dost!
- **Öyle acıklı anlattın ki sigaraya başlayasım geldi lan!**
- Asimile oluyorum şu anda, lütfen beni rahatsız etmeyin!
- **Çorba dediğin sıcak olur, ayrınaşı çorbasının soğuk olduğunu niye söylemiyorsunuz vicdansızlar!**
- Herkeste bi gırtlak çatlatmalar filan, iyice OTtürkübar'a çevirdiniz ortamı hevalller!
- **Azcık yavaş işaretle, yemek sitesini çökerticeksin dombili!**
- Ne biçim entel dergi lan burası, bir kedimiz bile yok, anlıyor musun hadi gülümsemen bitince bi kedi kap gel sokaktan!
- **Meme Gücü, Seks Bombası... Şu ergen editör arkadaşımızı yollasanıza bana, bakiim niyeti neymiş öğrenelim!**
- Sende Gökhan Türkmen dinleyecek tip var ama hiç çaktırmıyon!
- **Çakal olunmaz çakal doğulur!**
- Çekik göz görmüştüm de çıkık göz ilk sende görüyorum pampa!
- **Gurme değiliz ama bizim de kendimize göre bi ağız tadımız var milorcan!**
- Ben sosyal kişiliğini seviyorum ama sanatçı kişiliğini sevmiyorum insanların!
- **Çizdiğin vinyetler, yaptığın sayfalar çok hoştur ama benana!**
- Ben kendi düğünümde terlik giymiş insanım, ama söz senin galana topukluyla gelicem!
- **Selfi çubuğu gibi kolun var, sen çeksene şöyle hepimizi uzaktan!**
- Lunaparka gittim ama param her şeye binmeye yetmeyince çocuk gibi üzuldüm lan!
- **Zengin çizer dediğin şöhrler kağıda çizer, bizim dergideki A4'ler bildiğin odun!**
- Dejavu üstüne dejavu yaşadım, aynı ekip olsun yine yaşarım!
- **Siz benim ne seçtiğimi nereden bileceksiniz, yazılara vinyet bizden sorulur olum!**
- Ne bu haller, sık sık duş almalar... Genç yaşta sekse mi bulaştın caniko!
- **31 sayı olmuş hiç söylemiyorsunuz, ohhyeah bi dergi daha vundebah!**

EYLÜL 2015 Sayı: 31 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yayın Süreli Yayın - İmtiyaz Sahibi ve Yayıncı: MEDU YAYINCILIK
TİC. LTD. ŞTİ. Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Nurhak Kaya
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com
www.otdergi.com

Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09

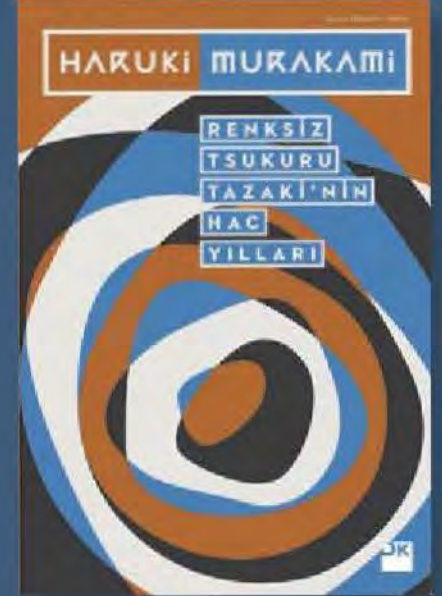
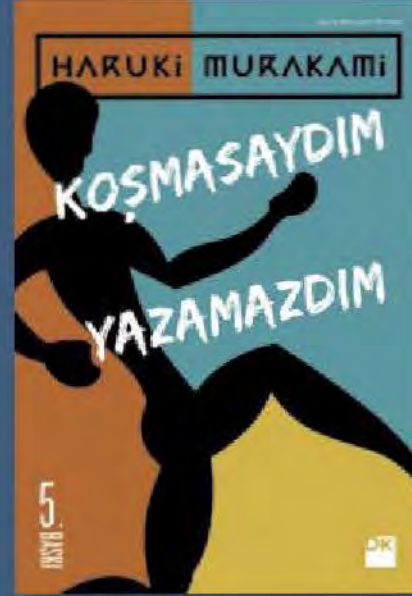
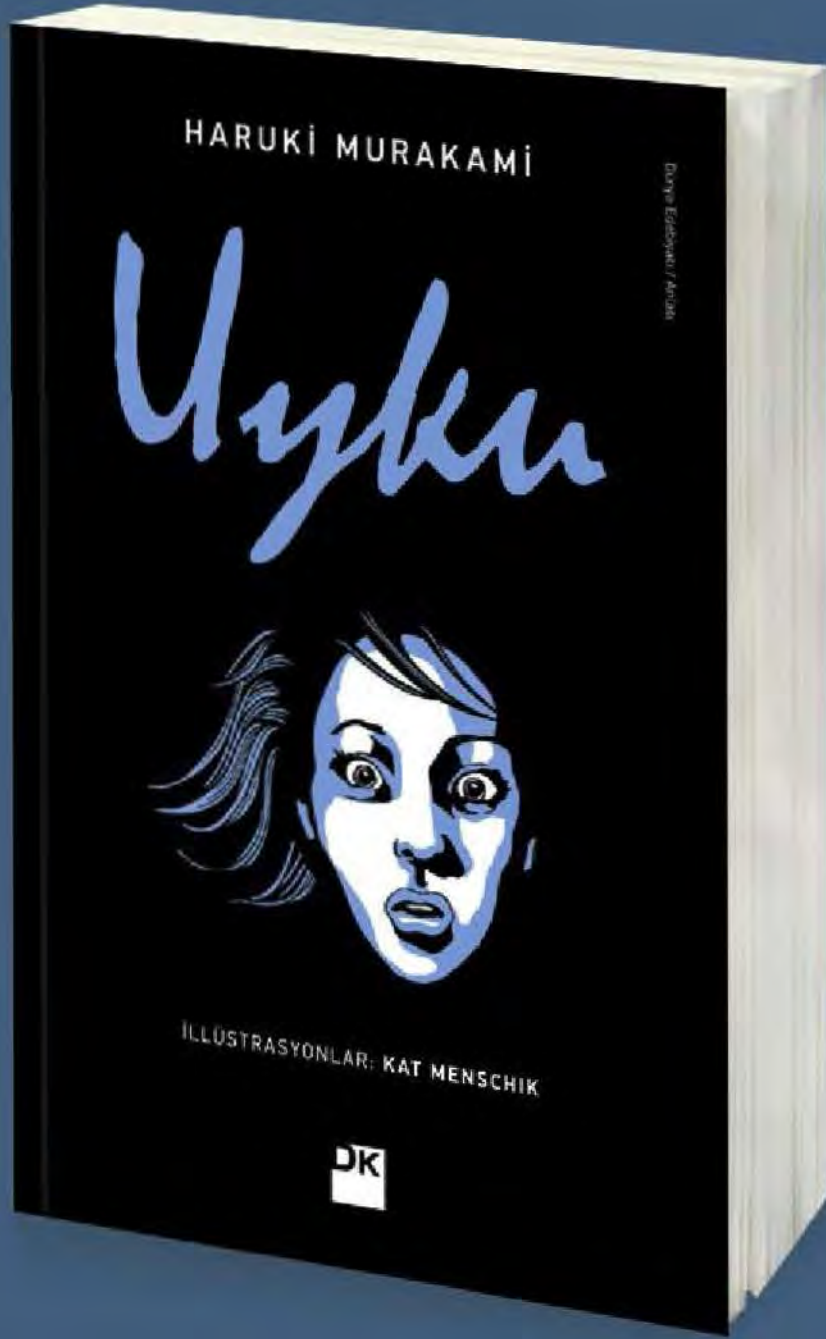
Baskı: Uygun Basım, Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok. No:34
Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90

Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - ISSN: 1308-450X

OT'ta yayımlanan tüm yazı, çizim, estetik ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayıncı, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayım ortamında ve sanal ortamda kullanılamaz.

HARUKİ MURAKAMI'DEN

TEKRAR TEKRAR OKUMAK İSTEYECEĞİNİZ,
HER OKUMADA YENİ KEŞİFLER
VAAT EDEN SARSICI BİR ANLATI...

Kadın gider ve bunun şiir olduğu söylenir
kadın gider ve bir şair doğar bundan
(Ben hangi kadından şair olduğumu bilirim)
“Yazın bittiği her yerde söylenir”se
kadının gittiği de her yerde söylenir
kadın gittiği her yerde şiir diye söylenir:
Kadının gittiği yazın bittiğidir, her yerde
yaz biter kadın giderse, bunun sonu şiirdir,
yazın sonu şiirdir, şiirdir aşkın sonu...
Şehir her semtiyle yazın peşine düşse
yaz uzar bundan ve aşklar da nasip lenir,
yazın peşinde şehir, kadının peşinde şiir
eylülün semtine kadar böyle gidilir
bir gecede gittimdi hazirandan eylüle
eylül yazdan terk edilmişti, şiirse haziranda
kadın tarafından terk edildi o söyleneceye:
Bütün oğullar anneyi bir şiire terk eder!
O kadın beni terk ederse şair olurum
oğul olduğum kadın sakın beni terk etme,
şiirdir söylenir, yazdır biter, kadındır gider

Bütün kadınlar şiiri bir kadına terk eder!

